ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามงานวิจัย
การใช้คู่มือปฏิบัติดนตรีสากล
เรื่อง การใช้คู่มือวิชาปฏิบัติดนตรีสากล ระดับอุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2/2539

<u>คำชี้แจง</u>

"ขอให้นิสิตตอบให้ตรงกับความคิดเห็นที่ได้จากการใช้คู่มือให้มากที่สุด เพื่อจะนำข้อคิดเห็นที่ได้นำไปปรับปรุงเป็นคู่มือสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในโอกาสต่อไป"

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

[ ] ชาย [ ] หญิง

2. ชั้นปี

[ ] ปี 1 [ ] ปี 2 [ ] ปี 3 [ ] ปี 4

3. ประสบการณ์ เคยเล่นดนตรีมาก่อนหรือไม่

[ ] เคย [ ] ไม่เคย

4. วิชาเอก .....

5. เครื่องมือที่เลือกปฏิบัติ .....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้คู่มือปฏิบัติ

1. ลักษณะรูปเล่ม .....

2. เนื้อหาทฤษฎีดนตรี .....

3. ลำดับขั้นการวางเนื้อหา .....

4. แบบฝึกหัด (ความยาก ง่าย ความเหมาะสม ฯลฯ) .....

5. ความสำเร็จในการปฏิบัติตามคู่มือ .....

6. การเพิ่มเติมเนื้อหา .....

7. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ .....

ภาคผนวก ข
คู่มือฝึกปฏิบัติคีย์บอร์ด

หนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติดนตรีสากล

คีย์บอร์ด

KEYBOARD

โดย

ปิยพันธ์ แสนทวีสุข

ภาควิชาดุริยางคศิลป์และนาฏยศิลป์ โครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2540

คำนำ

หนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติดนตรีสากลนี้ เป็นคู่มือที่เป็นผลมาจากการวิจัยเรื่อง "การสร้างคู่มือฝึกปฏิบัติดนตรีสากล ระดับอุดมศึกษา" ซึ่งได้ทดลองใช้กับนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ทักษะทางดนตรี 1 และได้ปรับปรุงจากผลการวิจัย หนังสือชุดนี้มีด้วยกัน 4 เล่ม คือ คู่มือคีย์บอร์ด (KEYBOARD) คู่มือกีต้าร์ (GUITAR) คู่มือกีต้าร์เบส (BASS) และคู่มือกลอง (DRUMS)

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ได้ให้สนับสนุนทุนวิจัยหนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติเล่มนี้จนสำเร็จลุล่วงมาด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นหนังสือคู่มือที่นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และบุคคลที่สนใจนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี

ปิยพันธ์ แสนทวีสุข

ตุลาคม 2540

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคีย์บอร์ด	63
เสียงบนลิ่มคีย์บอร์ด	64
ท่านั่งและการวางมือ	65
วิธีฝึกออกกำลังมือและแขน	65
ลักษณะท่าทางการเล่นคีย์บอร์ด	66
การฝึกไล่นิ้ว	67
ทฤษฎีดนตรี	69
เครื่องหมายที่ใช้ในการเล่นคีย์บอร์ด	86
การฝึกเล่นคีย์บอร์ด	88
ศัพท์สังคีตและเครื่องหมายต่าง ๆ	112

คีย์บอร์ด (Keyboard)

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคีย์บอร์ด

เครื่องดนตรีประเภทนี้มีอยู่หลายชนิดด้วยกัน เช่น เปียโน ออร์แกน เมโลเดียน เปียนิก้า แอคคอเดียน อิเลคโทน ฯลฯ ลักษณะของเครื่องดนตรีจะดูคล้ายกัน คือ จะมีลิ่มนิ้วกดเวลาบรรเลง คีย์มีสีขาว และดำสลับกันไป เวลากดคีย์เสียงจะดัง และเมื่อยกนิ้วขึ้นจากคีย์เสียงก็จะหยุด เครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ดมีหลายชนิดพอสรุปได้ คือ

1.1 เปียโน (Piano) เป็นคีย์บอร์ดที่รู้จักกันดีและมีมานาน ต้นกำเนิดของเปียโนมาจากประเทศอิตาลี เดิมเรียกชื่อว่า "เปียโนโฟร์ติ" (Pianoforte) หมายถึง นุ่ม หนักแน่น ทั้งนี้เพราะเป็นเครื่องดนตรีที่เล่นได้ทั้งแบบนุ่มนวล เบา ๆ และแบบรุนแรงหนักแน่น ภายในตัวเปียโนจะมีสายลวดขึงอยู่จำนวนมาก ซึ่งจะเกิดเสียงขึ้นเมื่อถูกเคาะโดยฆ้อนเล็ก ๆ ทำงานเมื่อกดคีย์ เปียโนสามารถเล่นทำนอง หรือเล่นเป็นเสียงประสานหรือเล่นเป็นเสียงคอร์ดได้ สามารถเล่นได้ทั้งสองมือ สามารถบังคับให้เสียงดังก้อง ทึบโดยการเหยียบกระเดื่องด้านล่างของเปียโน

1.2 เปียโนไฟฟ้า (Electric Piano) มีขนาดเล็กลงมาจากเปียโนและมีจำนวนคีย์ หรือลิ่มนิ้วเท่ากัน หรือน้อยกว่า ภายในตัวเปียโนไฟฟ้าจะมีวงจรไฟฟ้าซึ่งทำหน้าที่แทนสายทำงานให้เสียงเปียโนออกมาเมื่อสัญญาณถูกขยายออกมาทางแอมปริไฟเออร์ จะมีปุ่มปรับหลายปุ่ม เช่น ปรับเสียงแหลม ทุ้ม ดัง เบา และมีที่ปรับความกังวานที่เท้า นิยมนำมาเล่นในวงดนตรีทั่วไป

1.3 ออร์แกน (Organ) เป็นคีย์บอร์ดที่เกิดเสียงโดยแรงดันของลมผ่านลิ่มหรือท่อยาวของโน้ตเสียงต่าง ๆ เวลาเล่นต้องใช้เท้าเหยียบกระเดื่องและถีบไปมา เพื่ออัดลมเข้าไป ออร์แกนมีหลายขนาดแตกต่างกันไป นอกจากนี้ยังมีเครื่องดนตรีที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับออร์แกน คือ แอคคอเดียน (Accordion) เมโลดิกา (Melodica) เมโลเดียน (Melodian)ซึ่งเป่าลมผ่านลิ้นในท่อเสียงต่าง ๆ ทำให้เกิดเสียงที่ต่างกันไป

1.4 ออร์แกนไฟฟ้า (Electric Organ) เป็นออร์แกนที่ทำงานด้วยระบบไฟฟ้า สามารถปรับเสียงได้หลายลักษณะตามรุ่นและยี่ห้อที่บริษัทผู้ผลิตจะผลิตออกมาการใช้งานคล้ายเปียโนไฟฟ้า

1.5 อิเลคโทน (Electone) มีลักษณะคล้ายกับออร์แกนไฟฟ้า มีลำโพงและเครื่องขยายเสียงในตัว มีเสียงเบสซึ่งจะต้องใช้เท้าเหยียบ ส่วนใหญ่จะมีสองชั้น ชั้นบนสำหรับเล่นโซโล ชั้นล่างสำหรับเล่นคอร์ด บางรุ่นสามารถปรับเสียงได้หลายเสียง มีจังหวะกลองหลายจังหวะ และสามารถเล่นเบส และคอร์ดอัตโนมัติได้

1.6 ซินธิไซเซอร์ (Synthesizer) เป็นคีย์บอร์ดยุคใหม่ ที่มักใช้ร่วมกับคีย์บอร์ดอื่น ๆ ในวงดนตรีป๊อป หรือร็อค ซินธิไซเซอร์เป็นเครื่องดนตรีอิเลคโทรนิคสามารถสร้างเสียงแปลกใหม่หรือเลียนเสียงเครื่องดนตรีชนิดอื่นได้

2. เสียงบนลิ่มคีย์บอร์ด

เมื่อมองดูคีย์บอร์ดจะเห็นคีย์หรือลิ่มนิ้วกดเรียงเป็นแถว ๆ จำนวนคีย์จะมีมากหรือน้อยก็แล้วแต่รุ่นและยี่ห้อของคีย์บอร์ด จะมีคีย์สีขาวกับสีดำวางสลับกันไปเป็นชุด คีย์สีขาวจะวางเรียงชิดกันตลอด ส่วนคีย์สีดำจะวางแทรกสลับช่วง

ภาพคีย์บอร์ดตามแนวตั้ง

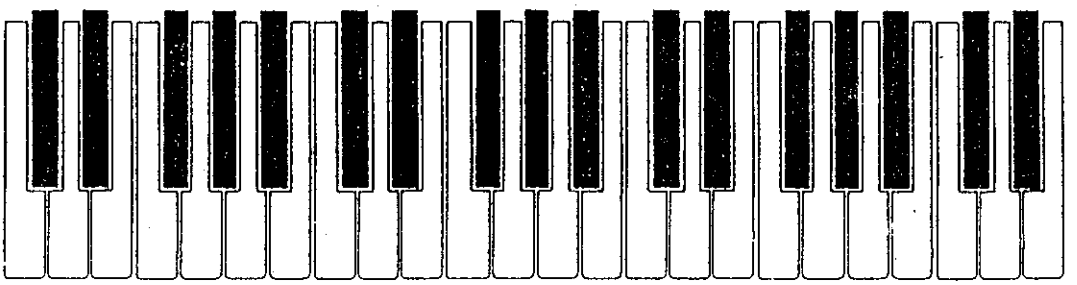

คีย์ที่อยู่ทางด้านขวามือจะเป็นเสียงสูง ถ้าลองกดไล่เสียงมาทางซ้ายมือจะเห็นว่าเสียงต่ำลง

ภาพคีย์บอร์ดด้านข้างหรือมองตามแนวราบ

คีย์สีขาว เป็นเสียงปกติของโน้ต C (โด), D (เร), E (มี), F (ฟา), G (ซอล), A (ลา), B (ที)

คีย์สีดำ เป็นเสียงที่สูงหรือต่ำกว่าเสียงปกติครึ่งเสียง จะแทรกอยู่ระหว่างคีย์สีขาว ถ้ามีเสียงสูงกว่าเสียงปกติครึ่งเสียง เรียกว่า เสียงชาร์ป (#) หรือถ้าต่ำลงกว่าปกติครึ่งเสียงก็จะเรียกเสียงแฟลต (b)

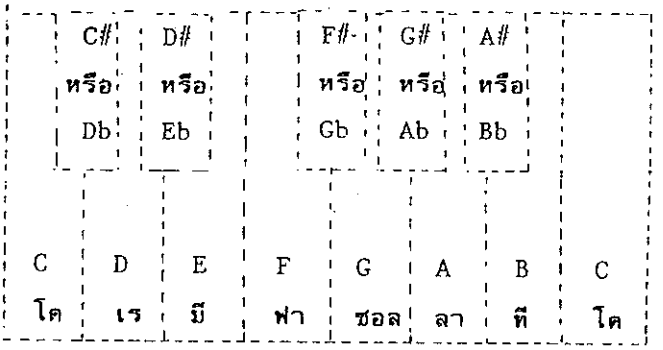

3. ท่านั่งและการวางมือ

การนั่งบรรเลงคีย์บอร์ดให้นั่งตรงหน้ากึ่งกลางคีย์ ทำตัวให้สบายแต่ให้ตัวตรง อย่านั่งหลังค่อม ไม่ควรนั่งพิงพนักเก้าอี้ เพราะจะทำให้ปวดเมื่อยได้ง่าย

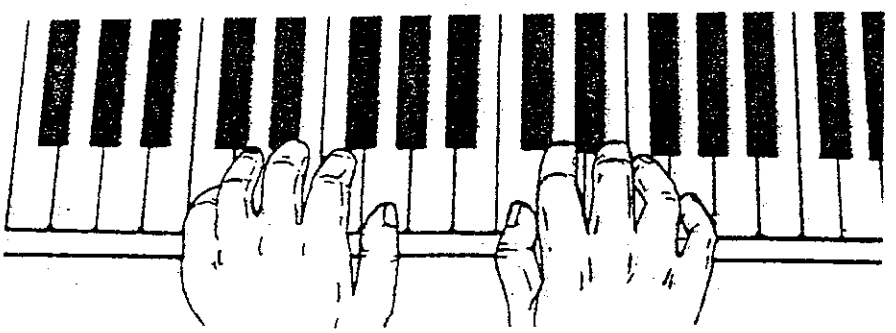

ตำแหน่งมือซ้าย และมือขวา

การวางเท้า ให้วางเท้าทั้งสองข้างลงบนพื้นโดยไม่ต้องไขว้ขา เพื่อให้ขาเป็นอิสระในการเหยียบที่วางเท้า (Pedal) หรือกระเดื่องต่าง ๆ

ตรวจดูความสูงของคีย์บอร์ดกับการนั่ง ต้องให้อยู่ในลักษณะที่ข้อศอกจะอยู่เหนือเอวเล็กน้อยรักษาระดับของหลังมือไว้ในขณะที่กางนิ้วออกไป เคาะคีย์ด้วยปลายนิ้วชี้-กลาง-นาง ส่วนนิ้วก้อยจะเหยียดตรงและนิ้วโป้งก็ปล่อยวางพักอยู่ข้าง ๆ

ควรตัดเล็บทุกเล็บให้สั้นหมด เพราะจะทำให้เล่นไม่สะดวก และควรถอดแหวนออกเพื่อให้นิ้วมีอิสระมากขึ้น

4. วิธีฝึกออกกำลังมือและแขน

ท่าที่ 1 วางมือลง จากส่วนข้อศอกถึงข้อมือ โดยวางบนพื้นราบเรียบ เช่น โต๊ะ จากนั้นโก่งข้อมือตั้งขึ้นให้สูงสุดเท่าที่จะทำได้ แล้วปล่อยมือลงในลักษณะเดิมอีกครั้ง ให้ทำซ้ำหลาย ๆ ครั้งแล้วปล่อยมือลงในลักษณะเดิมอีกครั้ง

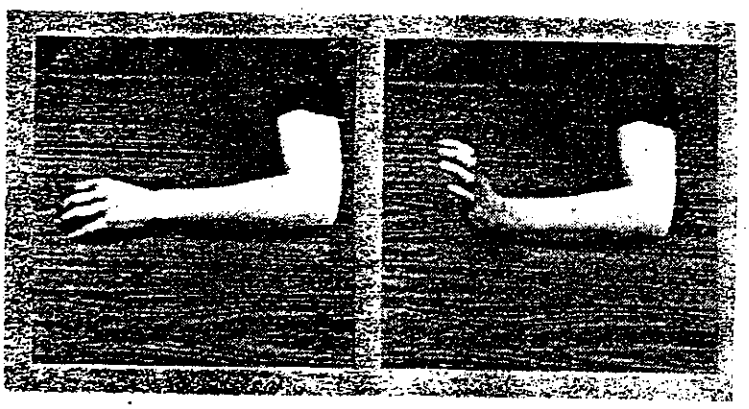

ท่าที่ 2 เลื่อนมือไปที่ขอบโต๊ะ ยกมือขึ้นให้อยู่ในระดับเดียวกันกับแขน แล้วปล่อยห้อยลง ในลักษณะเดิม ให้ทำซ้ำหลาย ๆ ครั้งโดยปฏิบัติกับมือทั้งสองข้างสลับกัน

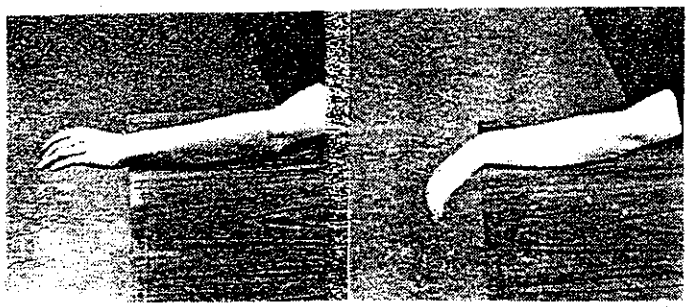

5. ลักษณะท่าทางการเล่นคีย์บอร์ด

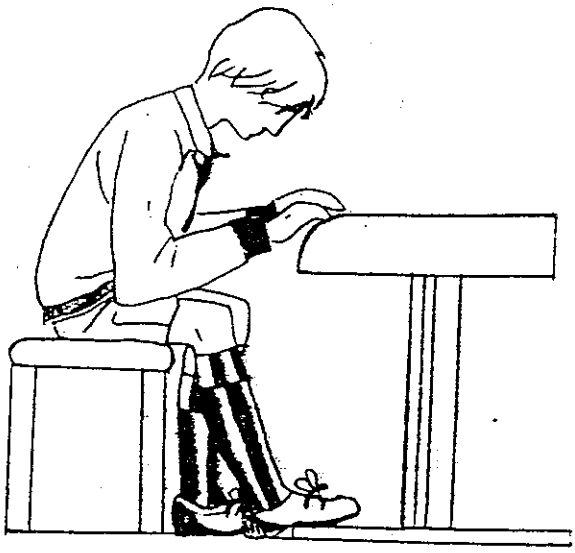

ท่านั่งที่ผิด

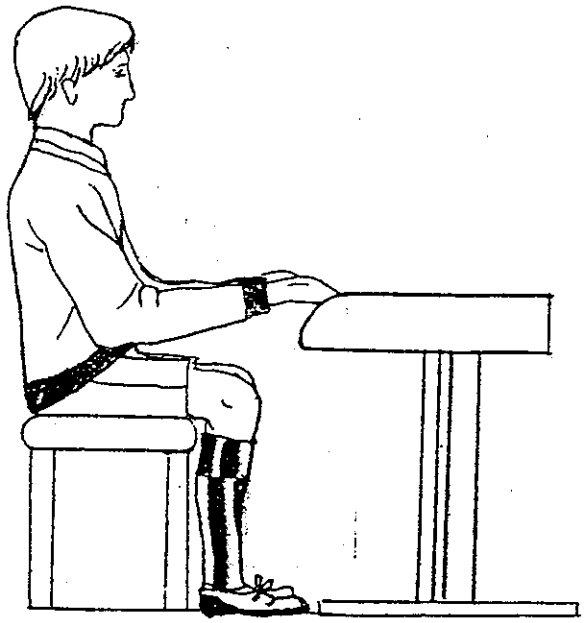

ท่านั่งที่ถูกต้อง

6. การฝึกไล่นิ้ว

ในการเริ่มต้นฝึกหัดกดนิ้วกับคีย์ ควรเริ่มต้นด้วยการไล่บันไดเสียงก่อน เพื่อฝึกการใช้นิ้วมือให้เคยชิน เวลาเล่นเพลงหรือเล่นตามโน้ตจะได้ไม่ขัดเขิน เริ่มต้นไล่เสียงในคีย์ C คือ ไล่แต่คีย์สีขาวก่อน ส่วนคีย์สีดำยังไม่มีการใช้ โดยเริ่มต้นจากเสียง C ที่อยู่ตรงหน้าและอยู่ตรงกลางของเครื่อง (Middle C)

1. การฝึกไล่มือขวา

การไล่เสียงขึ้น-ลงใน 1 OCTAVE

กดคีย์ไล่เสียงขึ้น--->	C -->	D -->	E -->	F -->	G -->	A -->	B -->	C
นิ้วที่ใช้---------->	โป้ง	ชี้	กลาง	โป้ง	ชี้	กลาง	นาง	ก้อย
ตัวเลขแทนนิ้ว----->	1	2	3	1	2	3	4	5

เสียง C ใช้นิ้วโป้ง เสียง D ใช้นิ้วชี้ เสียง E ใช้นิ้วกลาง เสียง F ให้สอดนิ้วโป้งไปใต้ฝ่ามือเข้าไปกดเสียง F โดยไม่ต้องยกมือขึ้นให้เสียงต่อเนื่องกัน ส่วนเสียงต่อไปก็กลับเอานิ้วชี้และนิ้วต่อไปตั้งต้นเหมือนเดิม

กดคีย์ไล่เสียงลง--->	C <--	D <--	E <--	F <--	G <--	A <--	B <--	C
ตัวเลขแทนนิ้ว----->	1	2	3	1	2	3	4	5

การไล่เสียงขึ้น-ลงใน 2 OCTAVE

	1 OCTAVE							1 OCTAVE							
กดคีย์ไล่เสียงขึ้น	C-->	D-->	E-->	F-->	G-->	A-->	B-->	C-->	D-->	E-->	F-->	G-->	A-->	B-->	C
ตัวเลขบอกนิ้ว	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	5

	1 OCTAVE							1 OCTAVE							
กดคีย์ไล่เสียงลง	C<--	D<--	E<--	F<--	G<--	A<--	B<--	C<--	D<--	E<--	F<--	G<--	A<--	B<--	C
ตัวเลขบอกนิ้ว	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	5

การฝึกไล่มือซ้าย

การไล่เสียงขึ้น-ลงใน 1 OCTAVE

กดคีย์ไล่เสียงขึ้น--->	C -->	D -->	E -->	F -->	G -->	A -->	B -->	C
นิ้วที่ใช้---------->	ก้อย	นาง	กลาง	ชี้	โป้ง	กลาง	ชี้	โป้ง
ตัวเลขแทนนิ้ว----->	5	4	3	2	1	3	2	1

กดคีย์ไล่เสียงลง--->	C <--	D <--	E <--	F <--	G <--	A <--	B <--	C
ตัวเลขแทนนิ้ว----->	1	2	3	4	5	3	2	1

การไล่เสียงขึ้น-ลงใน 2 OCTAVE

	1 OCTAVE							1 OCTAVE							
	C	D	E	F	G	A	B	C	D	E	F	G	A	B	C
ตัวเลขบอกนิ้ว	5	4	3	2	1	3	2	1	4	3	2	1	3	2	1

	1 OCTAVE							1 OCTAVE							
กดคีย์ไล่เสียงลง	C<--	D<--	E<--	F<--	G<--	A<--	B<--	C<--	D<--	E<--	F<--	G<--	A<--	B<--	C
ตัวเลขบอกนิ้ว	5	4	3	2	1	3	2	1	4	3	2	1	3	2	1

7. ทฤษฎีดนตรี (MUSIC THEORY)

ดนตรี หมายถึง ศิลป์ และศาสตร์ ของการร้อยกรองเสียงร้อง หรือเสียงดนตรีเข้าเป็นทำนอง จังหวะ ลีลากระแสเสียง และเสียงประสาน เพื่อให้เป็นเพลงที่มีโครงสร้างเข้าเป็นทำนอง และก่อให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ

ชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรีเป็นชื่อภาษาอิตาเลียน เรียงตามลำดับจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง

โด	เร	มี	ฟา	ซอล	ลา	ที	โด
C	D	E	F	G	A	B	C
1	2	3	4	5	6	7	8

1. ตัวโน้ต (Music Notation)

ตัวโน้ต คือ เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรี โดยมีชื่อเรียกตามลักษณะต่าง ๆ

ชื่อโน้ต			สัญลักษณ์
ไทย	อังกฤษ	อเมริกัน	
ตัวใหญ่	BREVE	DOUBLE-WHOLE-NOTE	
ตัวกลม	SEMIBREVE	WHOLE-NOTE	
ตัวขาว	MINIM	HALF-NOTE	
ตัวดำ	CHOTCHET	QUARTER-NOTE	
ตัวเขบ็ต 1 ชั้น	QUAVER	EIGHTH-NOTE	
ตัวเขบ็ต 2 ชั้น	SEMIQUAVER	SIXTEENTH-NOTE	
ตัวเขบ็ต 3 ชั้น	DEMISEMIQUAVER	THIRTY-SECOND-NOTE	
ตัวเขบ็ต 4 ชั้น	HEMIDEMISEMIQUAVER	SIXTY-FOURTH-NOTE	

2. **บรรทัด 5 เส้น** (Staff Line)

บรรทัด 5 เส้น หมายถึง เส้นตรง 5 เส้นขนานกันในแนวนอน โดยนับจากล่างไปหาบน มีไว้เพื่อบันทึกโน้ต และบอกตำแหน่ง ความสูง ต่ำ ของระดับเสียง

3. **เส้นน้อย** (Leger Line)

เส้นน้อยมีลักษณะเป็นเส้นตรงสั้นมีไว้เพื่อบันทึกโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำ และสูงกว่าบรรทัด 5 เส้น

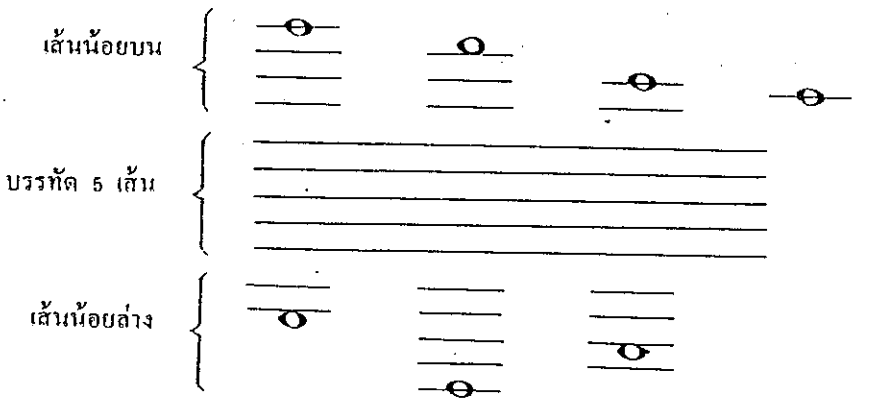

4. **เส้นกั้นห้อง** (Barline) คือ เส้นตรงตั้งฉากตัดกับบรรทัด 5 เส้นและเมื่อจบวรรคหรือจบตอนของบทเพลง ใช้เส้นกั้นห้องคู่ เรียกว่า Double Barline

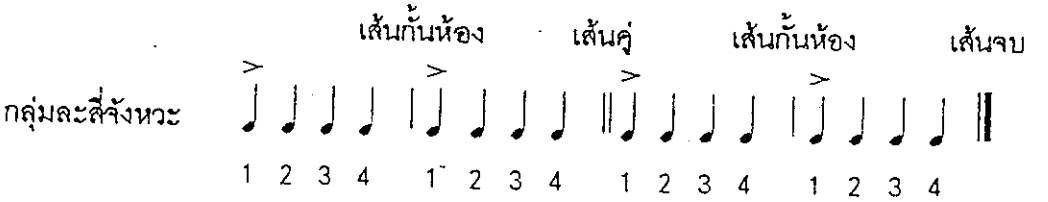

5. กุญแจประจำหลัก (Clefes)

กุญแจประจำหลัก คือ เครื่องหมายที่ใช้กำหนดตำแหน่งและระดับเสียงของตัวโน้ตบันทึกไว้ตอนต้นของบทเพลง

เปรียบเทียบระดับเสียงของกุญแจประจำหลัก

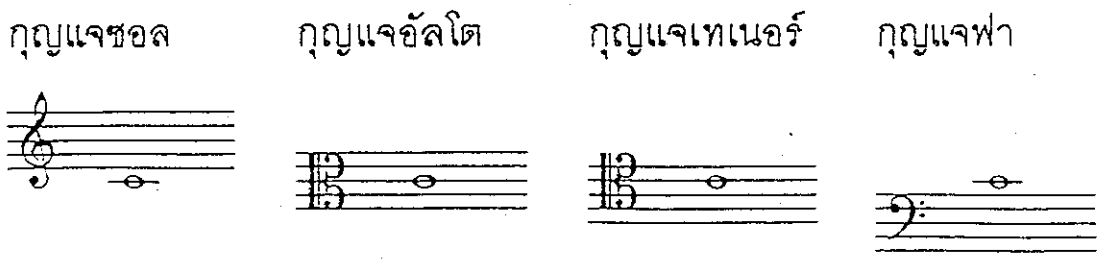

5.1 กุญแจซอล (G Clef) หรือ (Treble Clef) คือกุญแจที่ใช้ในระดับเสียงปานกลางถึงระดับเสียงสูงมากที่สุด หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวกุญแจประจำหลักคือ "ซอล" (G)

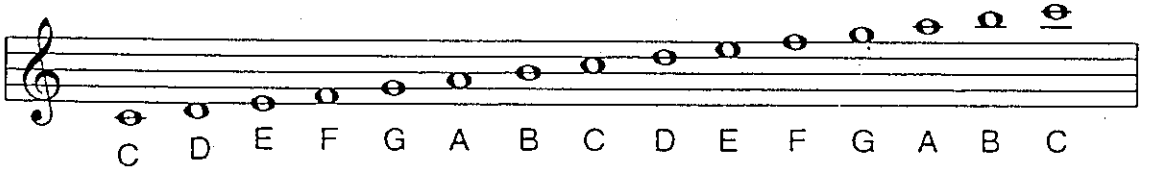

5.2 กุญแจอัลโต (Alto Clef) คือกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงกลางถึงค่อนข้างสูง หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 3 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกับหัวของกุญแจประจำหลักคือ "โด"(อัลโต)

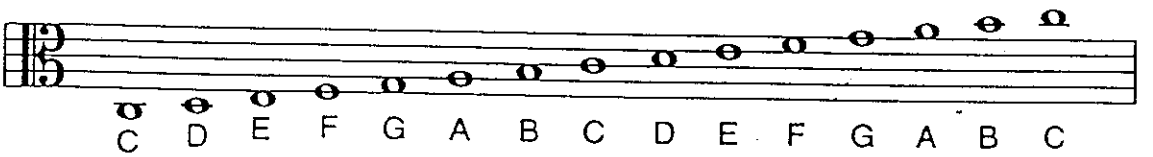

5.3 กุญแจเทนเนอร์ (Tenor Clef) คือกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงต่ำถึงเสียงกลาง หัวกุญแจคาบบนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำหลักคือ "โด"(เทนเนอร์)

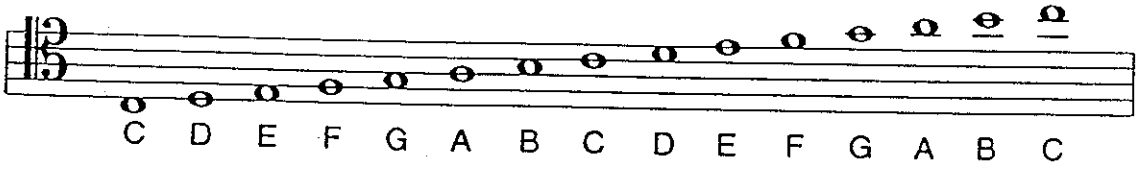

5.4 กุญแจฟา (F Clef) คือกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงต่ำถึงต่ำมากหัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำหลักคือ "ฟา"(เบส)

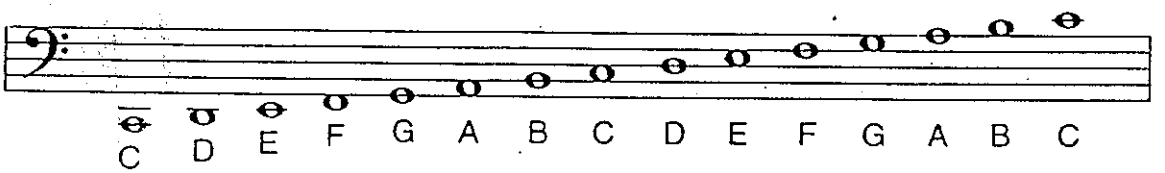

6. อัตรายาวและสั้นของตัวโน้ต

	ประเภทอัตราจังหวะ (Meters)					
	2 จังหวะ		3 จังหวะ		4 จังหวะ	
	เครื่องหมาย	ตัวโน้ต 1 จังหวะ	เครื่องหมาย	ตัวโน้ต 1 จังหวะ	เครื่องหมาย	ตัวโน้ต 1 จังหวะ
อัตราธรรมดา Simple Time	2/2	𝅗𝅥	3/2	𝅗𝅥	4/2	𝅗𝅥
	2/4	♩	3/4	♩	4/4	♩
	2/8	♪	3/8	♪	4/8	♪
อัตราผสม Compound Time	6/4	𝅗𝅥.	9/4	𝅗𝅥.	12/4	𝅗𝅥.
	6/8	♩.	9/8	♩.	12/8	♩.
	6/16	♪.	9/16	♪.	12/16	♪.

แผนภูมิการกระจาย และการเทียบอัตราตัวโน้ต

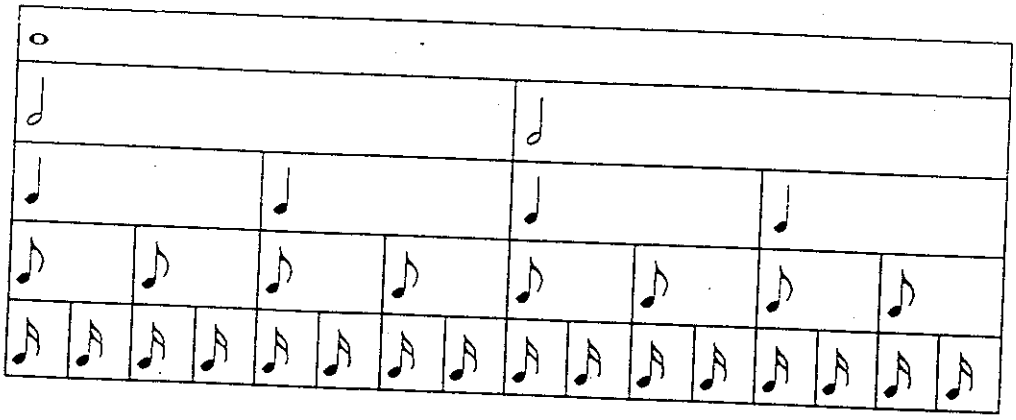

7. ตัวหยุด (Rests)

ตัวหยุด เป็นเครื่องหมายที่ใช้บันทึกเพื่อให้เสียงเงียบ หรือหยุดเสียงชั่วขณะหนึ่ง เสียงนั้นจะหยุดสั้นหรือยาวเท่าใด ขึ้นอยู่กับอัตราจังหวะและลักษณะของตัวหยุด ตัวหยุดใช้ในทางตรงกันข้ามกับตัวโน้ต คือ ตัวหยุดบันทึกไว้เพื่อให้เงียบเสียงในการบรรเลงหรือขับร้อง ส่วนตัวโน้ต บันทึกไว้เพื่อให้เกิดเสียงในการบรรเลงหรือขับร้อง

ลักษณะของตัวหยุด

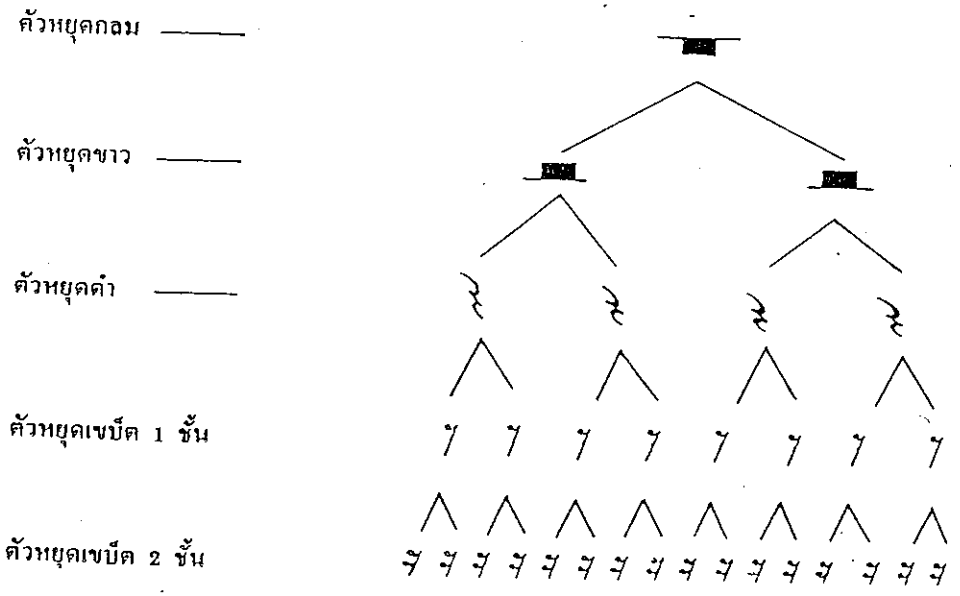

8. **เครื่องหมายโยงเสียง** เครื่องหมายโยงเสียงมี 2 ชนิด คือ

8.1 สเลอ (Slur) คือ เครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้ง ที่ขีดคร่อมไว้บน หรือล่างตัวโน้ต ที่มีระดับเสียงต่างกัน ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป มีผลทำให้การออกเสียงในการบรรเลงหรือขับร้องยาวติดต่อกันโดยเสียงไม่ขาดจากกัน

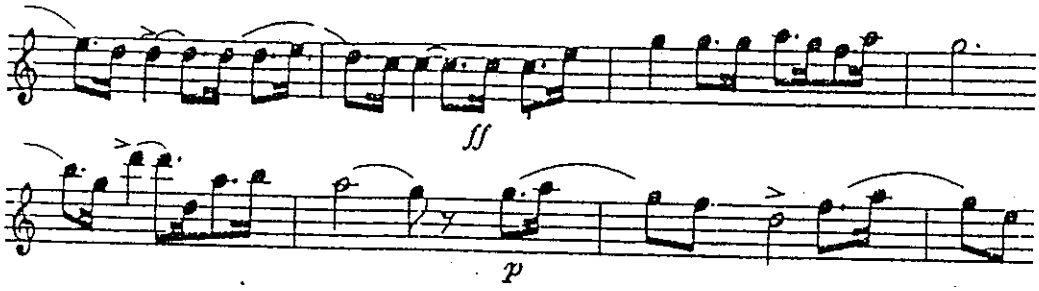

8.2 ไท (Tie) คือ เครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้งที่ขีดคร่อมไว้บน หรือล่างตัวโน้ตที่มีระดับเสียงเดียวกันตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป มีผลทำให้เพิ่มค่าตัวโน้ตให้มีเสียงยาวต่อเนื่องกัน

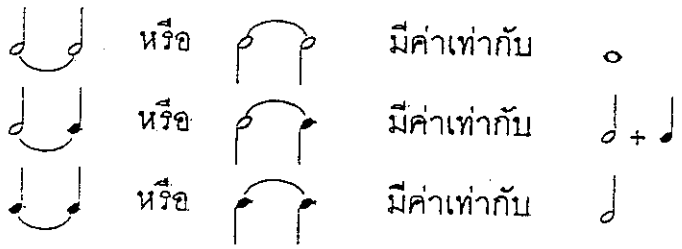

9. **ประจุด** (Dottet) คือ จุดเล็ก ๆ คล้ายจุดลูกน้ำ ใช้บันทึกไว้ข้างหลังตัวโน้ตเมื่อบันทึกไปแล้วจุดนั้น จะมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของตัวโน้ตข้างหน้า

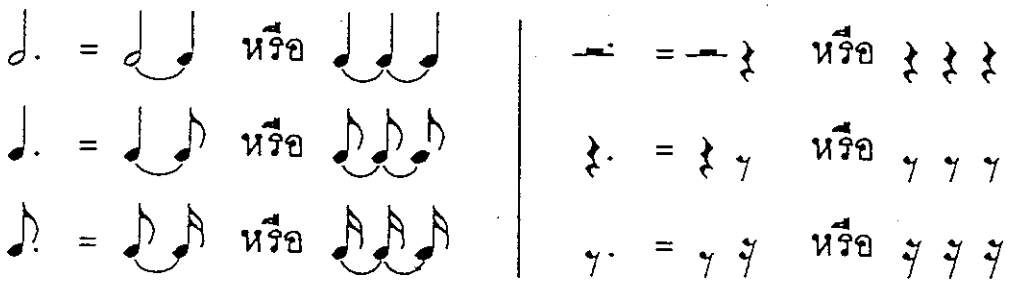

10. **เครื่องหมายกำหนดจังหวะ** (Time Signature) คือ เครื่องหมายที่ใช้กำหนดอัตราจังหวะ และลักษณะตัวโน้ต ใช้บันทึกในบทเพลง จะบันทึกไว้ตอนหน้าของบทเพลง ถัดจากกุญแจประจำหลัก มีลักษณะคล้ายเลขเศษส่วน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

เลขตัวบน คือ เลขบอกจำนวนของตัวโน้ตว่าในห้องเพลงหนึ่ง ๆ จะต้องมีตัวโน้ตหรือตัวหยุดลักษณะใด ๆ ก็ตาม เมื่อรวมกันแล้วจะพอดีกับจำนวนตัวเลขตัวบน

เลขตัวล่าง คือ ลักษณะของตัวโน้ตที่ต้องการให้เป็น 1 จังหวะ ดังนี้

1 บันทึกแทนโน้ต ตัวกลม

2 " ตัวขาว

4 " ตัวดำ

8 " ตัวเขบ็ต 1 ชั้น

16 " ตัวเขบ็ต 2 ชั้น

32 " ตัวเขบ็ต 3 ชั้น

64 " ตัวเขบ็ต 4 ชั้น

4/4 หมายความว่า เพลงนี้เป็นเพลงประเภท 4 จังหวะ ใน 1 ห้อง เพลงมีการเคาะจังหวะหลัก 4 ครั้ง โดยดูจาก

- เลขตัวบน หมายถึง ใน 1 ห้องเพลงมีการเคาะจังหวะ 4 ครั้ง

- เลขตัวล่าง หมายถึง โน้ตตัวดำ ซึ่งในเพลงนี้มีค่า 1 จังหวะหลักสำหรับเพลง

2/2 หมายความว่า - เพลงนี้เป็นเพลงประเภท 2 จังหวะ

- เลขตัวบน หมายถึงมีการเคาะจังหวะหลัก 2 ครั้งต่อ 1 ห้องเพลง

- เลขตัวล่าง หมายถึงโน้ตตัวขาว ซึ่งมีค่า 1 จังหวะหลักสำหรับเพลงนี้

เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบธรรมดา (Simple Time Signature) ได้แก่ แบบที่มีเลขตัวบนเป็น 2,3,4,5 หรือ 7 รวมทั้งที่มีลักษณะคล้าย ๆ ตัวซี (C) ซึ่งหมายถึงเลข 4 และตัวซีแบ่ง (C) ซึ่งหมายถึงเลข 2

2. เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบผสม (Compound Time Signature) ได้แก่ แบบที่มีเลขตัวบนเป็น 6,9,12 ฯลฯ ซึ่งต้องหารด้วย 3 ลงตัวเสมอ

ตารางแสดงเครื่องหมายกำหนดจังหวะชนิดต่าง ๆ

7.1 อัตราจังหวะธรรมดา (Simple Time)

สองจังหวะ	สามจังหวะ	สี่จังหวะ
$\frac{2}{2}$ 𝅗𝅥 𝅗𝅥	$\frac{3}{2}$ 𝅗𝅥 𝅗𝅥 𝅗𝅥	$\frac{4}{2}$ 𝅗𝅥 𝅗𝅥 𝅗𝅥 𝅗𝅥
$\frac{2}{4}$ ♩ ♩	$\frac{3}{4}$ ♩ ♩ ♩	$\frac{4}{4}$ ♩ ♩ ♩ ♩
$\frac{2}{8}$ ♪ ♪	$\frac{3}{8}$ ♪ ♪ ♪	$\frac{4}{8}$ ♪ ♪ ♪ ♪

11. **เครื่องหมายแปลงเสียง (Accidentals)** คือ เครื่องหมายที่ใช้บันทึกวางไว้หน้าตัวโน้ต ที่ต้องการให้ระดับเสียงของตัวโน้ตนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากปกติ เครื่องหมายแปลงเสียงมีอยู่ 3 ชนิด

1. เครื่องหมายชาร์ป (Sharp #) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตาม ที่มีเครื่องหมายนี้วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้ สูงขึ้นครึ่งเสียง (1 Semitone)

2. เครื่องหมายแฟลต (Flat b) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้ต่ำลงครึ่งเสียง (1 Semitone)

3. เครื่องหมายเนเจอรัล (Natural ♮) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะกลับสู่เสียงเดิมตามสภาพปกติ

4. เครื่องหมายดับเบิลชาร์ป (Double Sharp x#) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้ วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้สูงขึ้นหนึ่งเสียง (1 Tone)

5. เครื่องหมายดับเบิลแฟลต (Double Flat bb) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้ วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้ต่ำลงหนึ่งเสียง (1 Tone)

12. **บันไดเสียง (Scale)** หมายถึง การเรียงลำดับเสียงดนตรี จากต่ำไปหาสูง หรือจากสูงไปหาต่ำ ครบ 8 เสียง อย่างมีระบบ

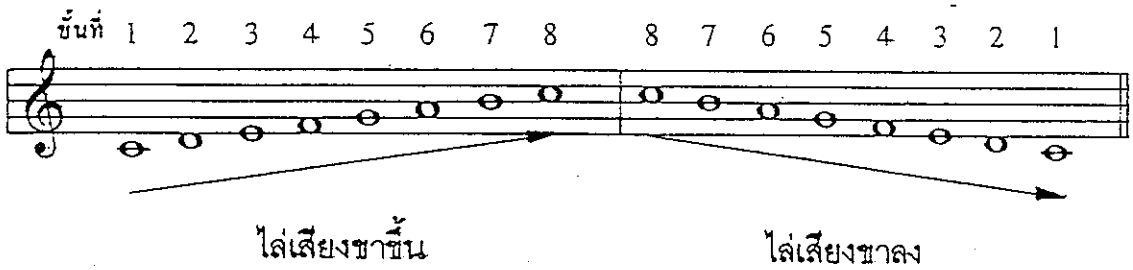

บันไดเสียงที่นิยมใช้ มีอยู่ 2 ประเภท คือ

1. บันไดเสียงไดอาโทนิค (Diatonic Scale) ประกอบด้วยโน้ต 8 ขั้น แต่ละขั้นมีระยะห่างเป็นหนึ่งเสียงและครึ่งเสียงคละกันไป มี 2 ชนิด คือ

1.1 บันไดเสียงไดอาโทนิคเมเจอร์ (Diatonic Major Scale)

1.2 บันไดเสียงไดอาโทนิค (Diatonic Minor Scale)

2. บันไดเสียงโครมาติก (Chromatic Scale) ประกอบด้วยโน้ต13 ขั้น แต่ละขั้นมีระยะห่างเป็นครึ่งเสียงตลอด มี 2 ชนิด คือ

2.1 บันไดเสียงฮาร์โมนิคโครมาติค (Harmonic Chromatic Scale)

2.2 บันไดเสียงเมโลดิคโครมาติค (Melodic Chromatic Scale)

บันไดเสียงเมเจอร์ MAJOR SCALES

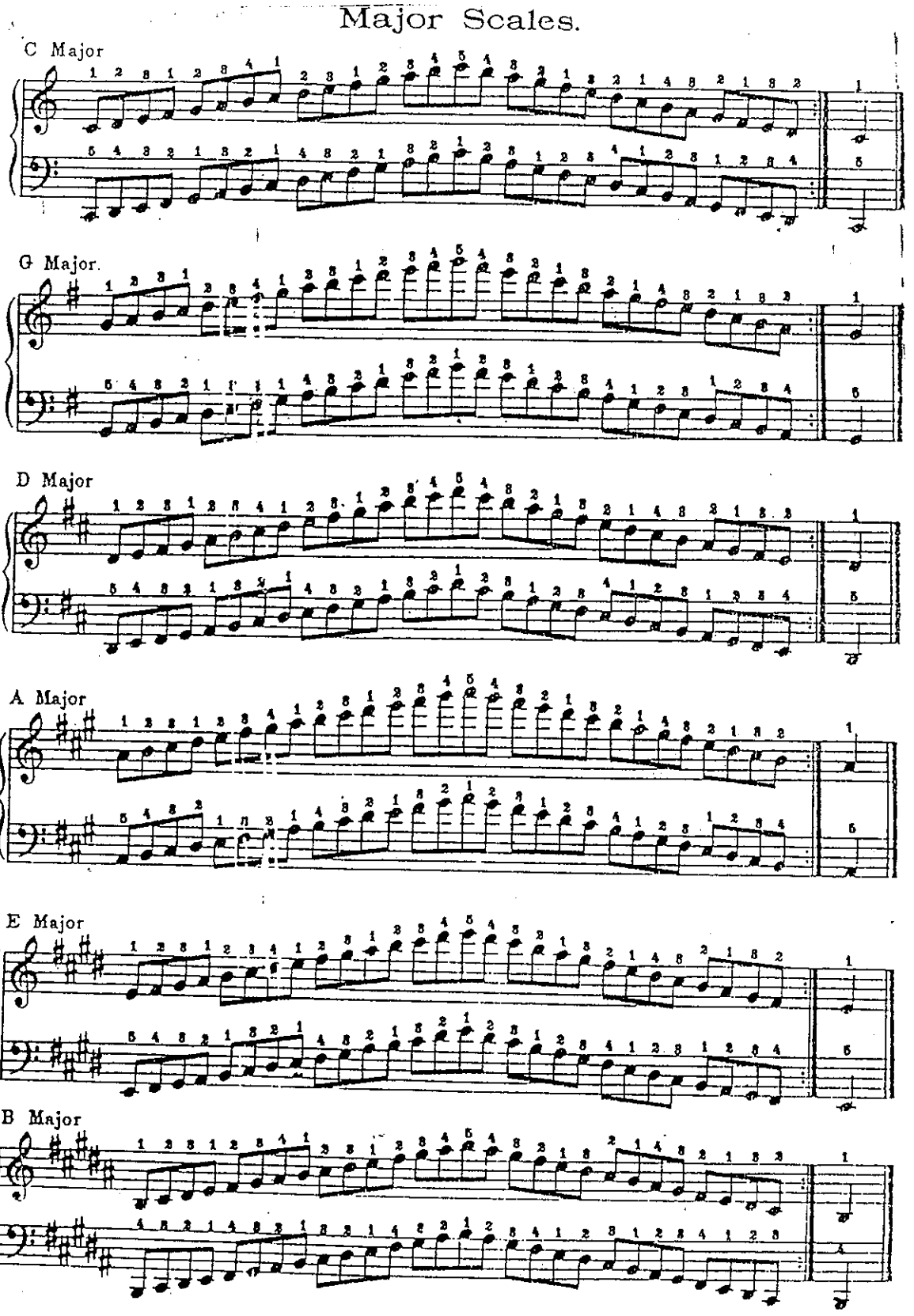

F Major

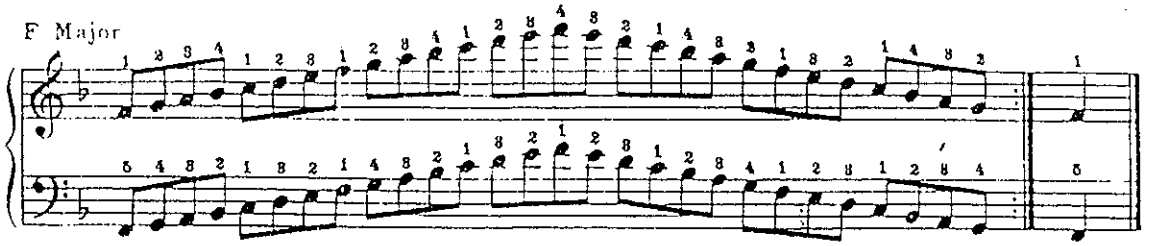

B♭ Major

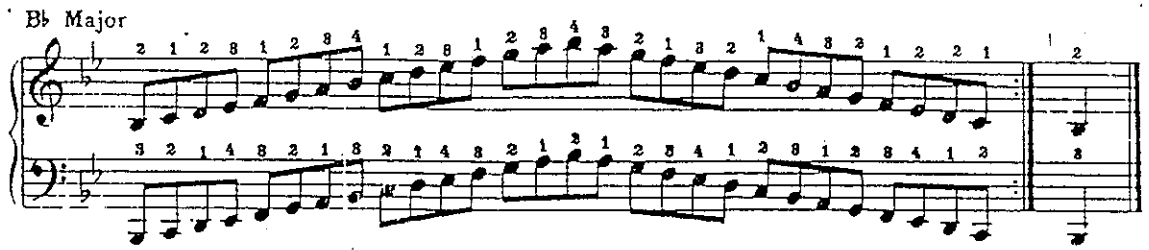

E♭ Major

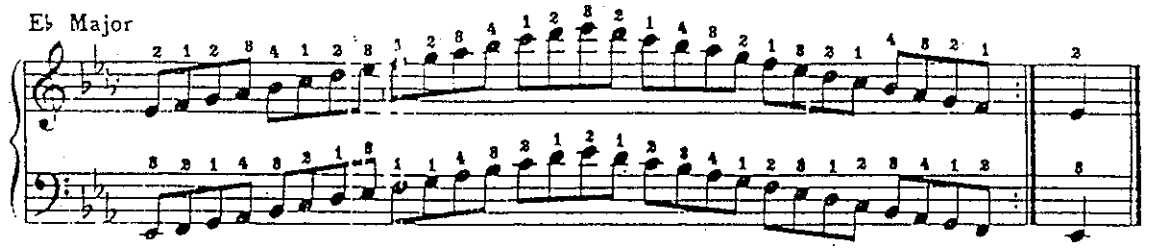

A♭ Major

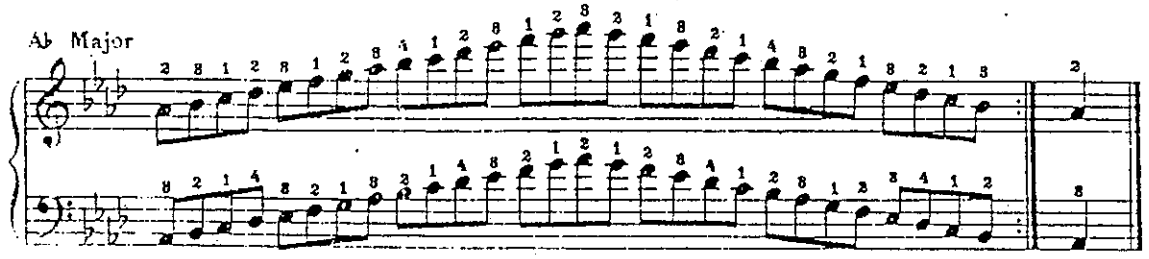

D♭ Major

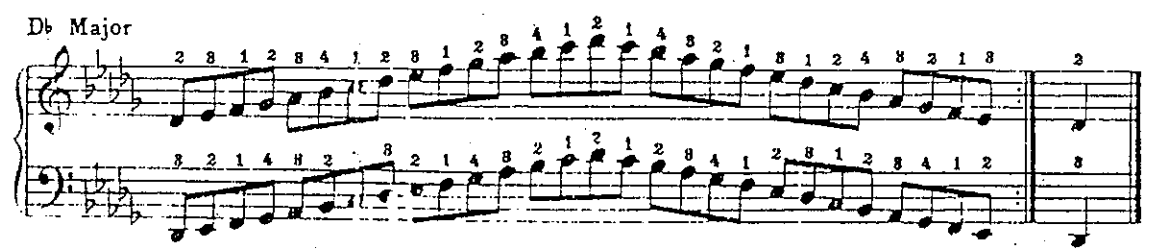

G♭ Major

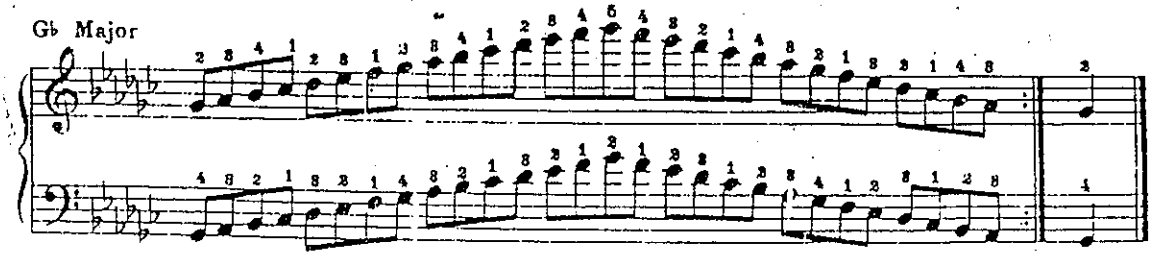

บันไดเสียงไมเนอร์ MINOR SCALES

D Minor

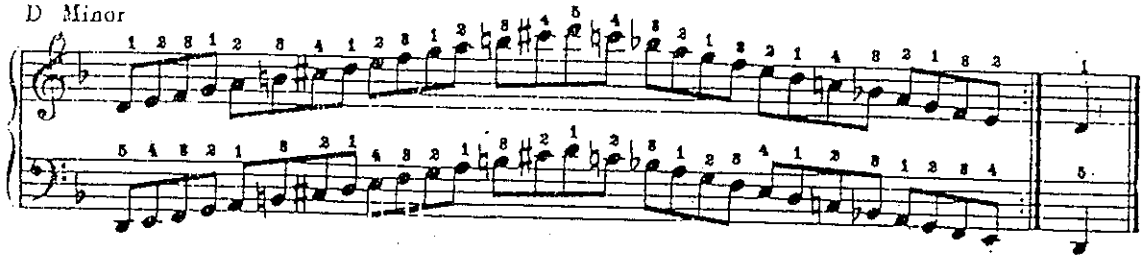

G Minor

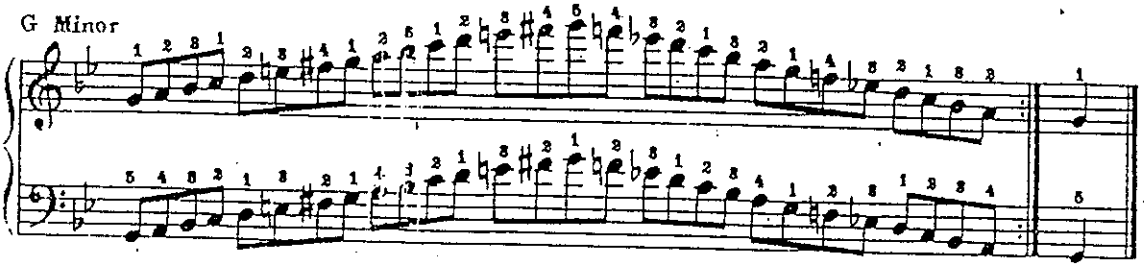

C Minor

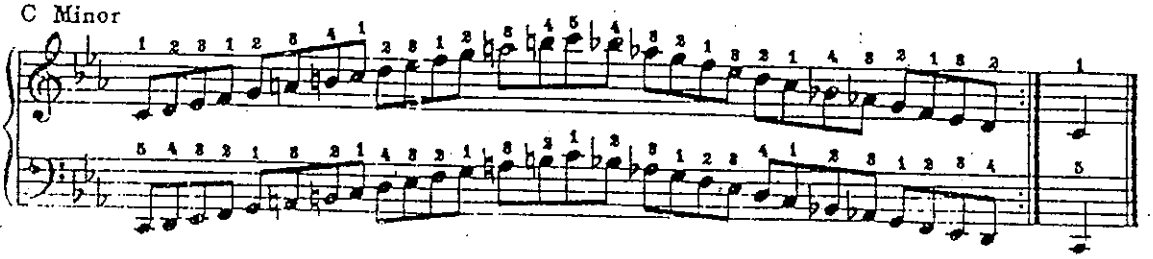

F Minor

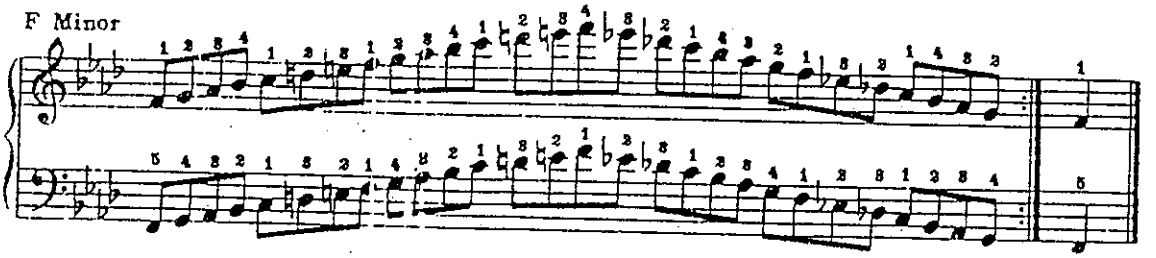

B♭ Minor

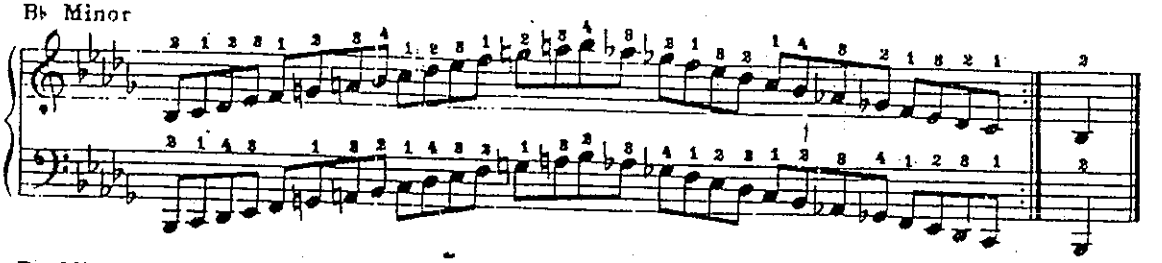

E♭ Minor

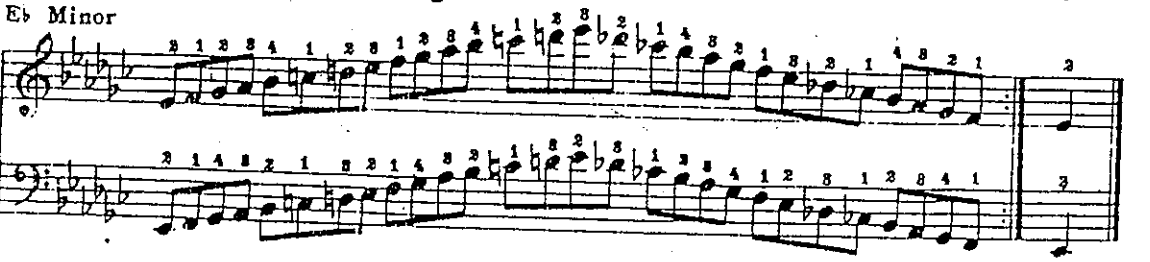

Melodic Minor Scales.

A Minor

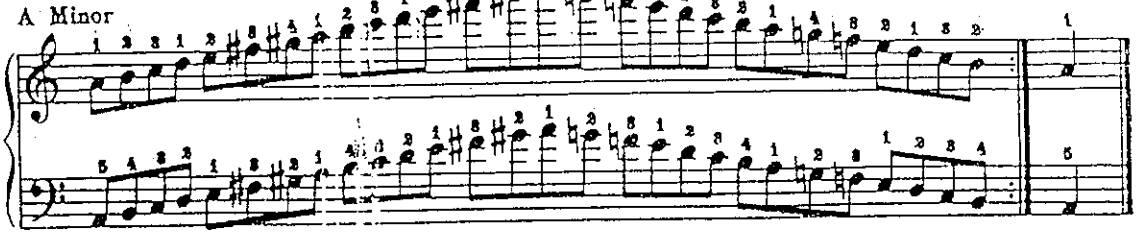

E Minor

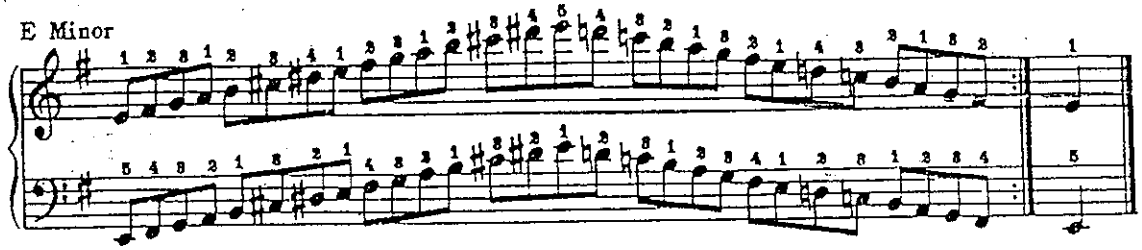

B Minor

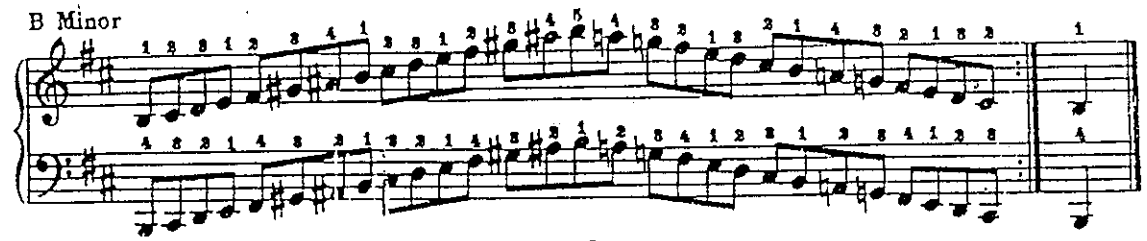

F♯ Minor

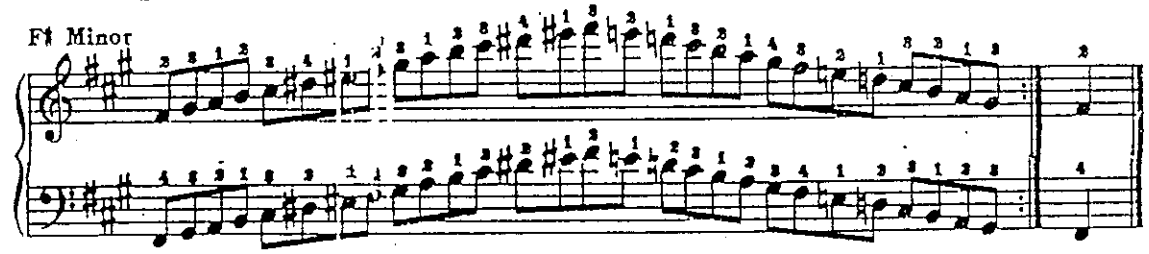

C♯ Minor

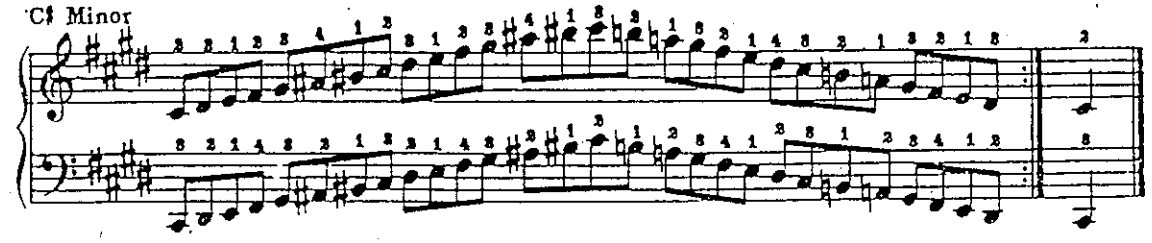

G♯ Minor

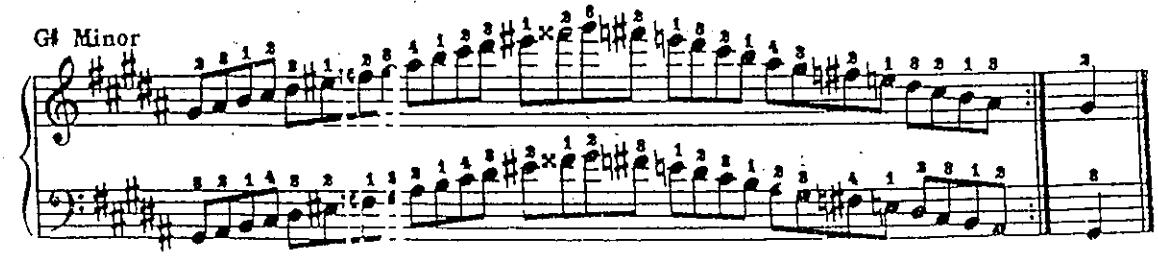

13. ขั้นคู่เสียง (Interval) หมายถึง สิ่งที่ใช้วัดความแตกต่างระหว่างเสียง 2 เสียง โดยการนับระยะห่างของเสียงเรียงตามลำดับขั้นของโน้ตในบันไดเสียง

ชื่อขั้นคู่เสียงประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. ชื่อตัวเลข (Number name) ได้จากการนับระยะห่างของเสียง 2 เสียง โดยเรียงจากเสียงหลัก (Tonic) ขึ้นหรือลงตามลำดับขั้นของบันไดเสียง

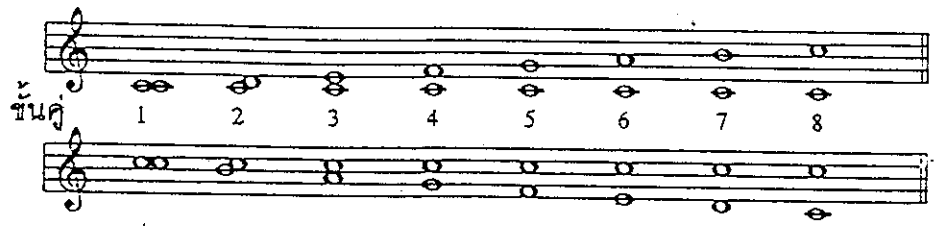

2. ชื่อคุณภาพ (Specific name) เป็นชื่อที่บอกคุณภาพเสียงของขั้นคู่เสียง ว่าน้ำเสียงเป็นอย่างไร หรือให้ความรู้สึกอย่างไร มี 5 ชนิด คือ

2.1 เมเจอร์ (Major) แปลว่า ใหญ่ ให้ความรู้สึกแข็งขัน สดชื่น ร่าเริง

2.2 ไมเนอร์ (Minor) แปลว่า เล็กกว่า ให้ความรู้สึกอ่อนโยน เศร้า ขรึม

2.3 เปอร์เฟคท์ (Perfect) แปลว่า สมบูรณ์ ให้ความรู้สึกแจ่มใส แข็งแรง กลมกลืน

2.4 อ็อกเมนเต็ด (Augmented) แปลว่า เพิ่มขึ้น ให้ความรู้สึกขัดขืน กระด้าง ประหลาด

2.5 ดิมินิชด์ (Diminished) แปลว่า ลดลง ให้ความรู้สึกกระด้าง แปร่ง ไม่กลมกลืน

การอ่านขั้นคู่เสียงให้เรียกชื่อตัวเลขก่อน แล้วตามด้วยชื่อคุณภาพเสียง ส่วนการเขียนให้เขียนชื่อคุณภาพเสียง แล้วตามด้วยชื่อตัวเลข เช่น

ขั้นคู่ 1 เปอร์เฟคท์ เขียนเป็น per.1st

ขั้นคู่ 2 เมเจอร์ เขียนเป็น maj.2nd

ฯลฯ

หลักการพิจารณาขั้นคู่เสียงชนิดต่าง ๆ

1. ขั้นคู่เสียงเปอร์เฟคท์ (Perfect) ได้จากการนับระยะห่างของเสียงโดยเริ่มจากโทนิคขึ้นไปถึงขั้นที่ 1 ขั้นที่ 4 ขั้นที่ 5 และขั้นที่ 8

2. ขั้นคู่เสียงเมเจอร์ (Major) ได้มาจากการนับระยะห่างของเสียงโดยเริ่มจากโทนิคขึ้นไปถึง ขั้นที่ 2 ขั้นที่ 3 ขั้นที่6 และขั้นที่ 7

3. ขั้นคู่เสียงไมเนอร์ (Minor) ได้จากการลดระยะครึ่งเสียงของคู่เสียงเมเจอร์ให้แคบลงมาอีกครั้งเสียง ซึ่งการเพิ่มหรือลดระยะครึ่งเสียงนี้เรียกว่า โครมาติค เซมิโทน (Chromatic Semitone) จะทำให้ชื่อคุณภาพเปลี่ยนไป ส่วนชื่อตัวเลขไม่เปลี่ยน

4. ขั้นคู่เสียงอ็อกเมนเต็ด (Augmented) ได้จากการเพิ่มระยะครึ่งเสียงของขั้นคู่เสียงเปอร์เฟ็คท์และขั้นคู่เสียงเมเจอร์ ให้ห่างออกไปอีกครึ่งเสียง

5. ขั้นคู่เสียงดิมินิชด์ (Diminished) ได้จากการลดระยะครึ่งเสียงของขั้นคู่เสียงเปอร์เฟ็คท์ และขั้นคู่เสียงไมเนอร์ให้แคบลงมาอีกครั้ง

14. คอร์ด (Chord) หมายถึง กลุ่มของเสียงที่มีความแตกต่างกัน ประกอบด้วยโน้ตตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป ถ้าเปล่งเสียงออกมาพร้อมกันจะเป็นลักษณะ การตีคอร์ด (Block chord) และถ้าเปล่งเสียงออกมาทีละเสียงต่อเนื่องกันไปจะเป็นลักษณะการเกาคอร์ด (Broken chord)

ตรัยแอ็ด (Triad) เป็นคอร์ดที่ประกอบด้วยโน้ตเพียง 3 ตัว ได้แก่ โน้ตขั้นที่ 1 (Root) โน้ตขั้นที่ 3 (Third) และโน้ตขั้นที่ 5 (Fifth) ของบันไดเสียง ชื่อคอร์ดให้เรียกตามชื่อของโน้ตขั้นที่ 1 (Root)

โครงสร้างของคอร์ดชนิดต่าง ๆ

ชื่อคอร์ด	สัญลักษณ์	โน้ตที่อยู่ในคอร์ด
1. เมเจอร์	-	1 3 5
2. เมเจอร์ 6	6	1 3 5 6
3. เมเจอร์ 7	M7	1 3 5 7
4. ดอมินันท์ 7	7	1 3 5 b7
5. ไมเนอร์	m	1 b3 5
6. ไมเนอร์ 6	m6	1 b3 5 6
7. ไมเนอร์ เมเจอร์ 7	mM7	1 b3 5 7
8. ไมเนอร์ 7	m7	1 b3 5 b7
9. ดิมินิชด์ 7	dim7	1 b3 b5 bb7
10. ซัสเปนเด็ด 4	sus4	1 4 5
11. ดอมินันท์ 7 ซัส 4	7sus4	1 4 5 b7
12. อ็อกเมนเต็ด	aug	1 3 #5
13. เมเจอร์ 7 ชาร์ป 5	M7+5	1 3 #5 7
14. ไมเนอร์ ชาร์ป 5	m+5	1 b3 #5
15. ดอมินันท์ 7 ชาร์ป 5	7+5	1 3 #5
16. ดอมินันท์ 7 แฟล็ท 5	7-5	1 3 b5 b7
17. ไมเนอร์ 7 ชาร์ป 5	m7+5	1 b3 #5 b7
18. ไมเนอร์ 7 ชาร์ป 5	m7-5	1 b3 b3 b7

19. ดอมินันท์ 7 ชาร์ป 9	7+9	1 3 5 b7 #9
20. ดอมินันท์ 7 แฟล็ท 9	7-9	1 3 5 b7 b9
21. ดอมินันท์ 7 ชาร์ป 11	7+11	1 3 5 b7 #11
22. เมเจอร์ 7(6)	7(6)	1 3 5 6 b7
23. เมเจอร์ 6(9)	6(9)	1 3 5 6 9
24. เมเจอร์ 6(9) ชาร์ป 11	6(9+11)	1 3 5 6 9 #11
25. ดอมินันท์ 9	9	1 3 5 b7 9
26. ดอมินันท์ 9 ชาร์ป 5	9+5	1 3 #5 b7 9
27. ดอมินันท์ 9 แฟล็ท 5	9-5	1 3 b5 b7 9
28. ดอมินันท์ 9 ซัส 4	9sus4	1 4 5 b7 9
29. ดอมินันท์ 11	11	1 3 5 b7 9 11
30. ดอมินันท์ 13	13	1 3 5 b7 9 11 13
31. ดอมินันท์ 13 ชาร์ป 9	13+9	1 3 5 b7 #9 11 13
32. ดอมินันท์ 13 แฟล็ท9	13-9	1 3 5 b7 b9 11 13
33. ดอมินันท์ 13 ซัส 4	13sus4	1 4 5 b7 9 11 13
34. ไมเนอร์ (แอ็ด 9)	m(add9)	1 b3 5 9
35. ไมเนอร์ 9	m9	1 b3 5 b7 9
36. ไมเนอร์ 11	m11	1 b3 5 b7 9 11
37. ไมเนอร์ 13	m13	1 b3 5 b7 9 11 13
38. ไมเนอร์ 6(9)	m6(9)	1 b3 5 6 9
39. ไมเนอร์ 6(6 11)	m6(9 11)	1 b3 5 6 9 11
40. ไมเนอร์ เมเจอร์ 9	mM9	1 b3 5 7 9
41. ไมเนอร์ เมเจอร์ 11	mM11	1 b3 5 7 9 11
42. ไมเนอร์ เมเจอร์ 13	mM13	1 b3 5 7 9 11 13
43. เมเจอร์ แอ็ด 9	add9	1 3 5 9
44. เมเจอร์ 9	M9	1 3 5 7 9
45. เมเจอร์ 9 ชาร์ป 11	M9+11	1 3 5 7 9 #11
46. เมเจอร์ 13 ชาร์ป 11	M13+11	1 3 5 7 9 #11 13
47. อ็อกเมนเต็ด 4	aug4	1 3 4 #5
48. อ็อกเมนเต็ด 11	aug11	1 3 #5 b7 11

ตารางคอร์ด

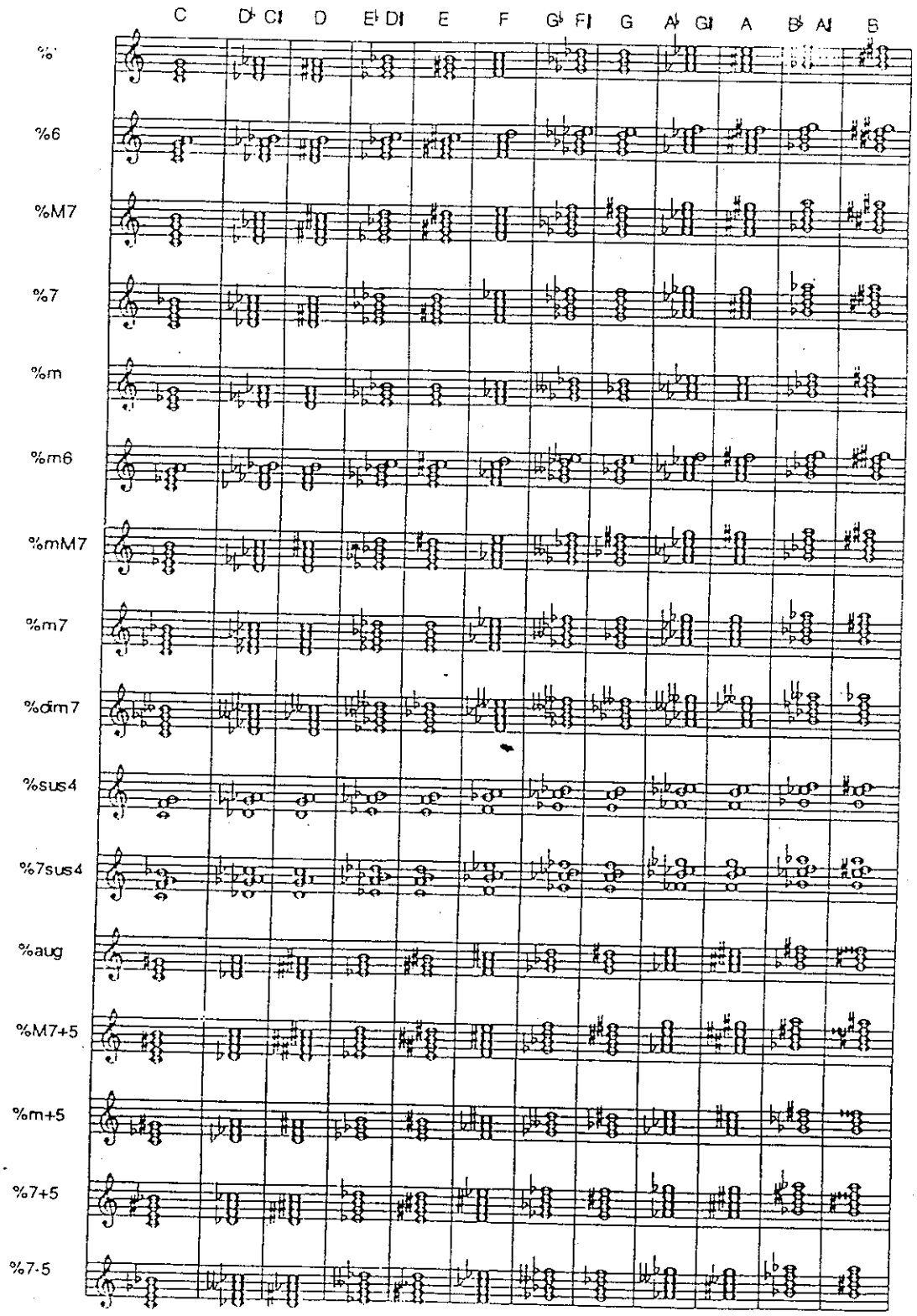
C
D♭ C♯
D
E♭ D♯
E
F
G♭ F♯
G
A♭ G♯
A
B♭ A♯
B
%
%6
%M7
%7
%m
%m6
%mM7
%m7
%dim7
%sus4
%7sus4
%aug
%M7+5
%m+5
%7+5
%7-5

8. เครื่องหมายที่ใช้ในการเล่นคีย์บอร์ด

1. เครื่องหมายย้อน

1.1 ย้อนธรรมดา

การเขียน

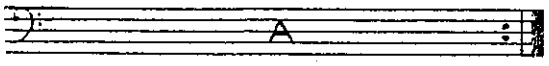

1.2 ย้อนประทุน

การเขียน

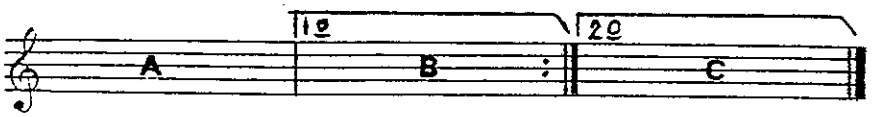

1.3 ย้อนซิกโนแล้วลงโกดา

การเขียน

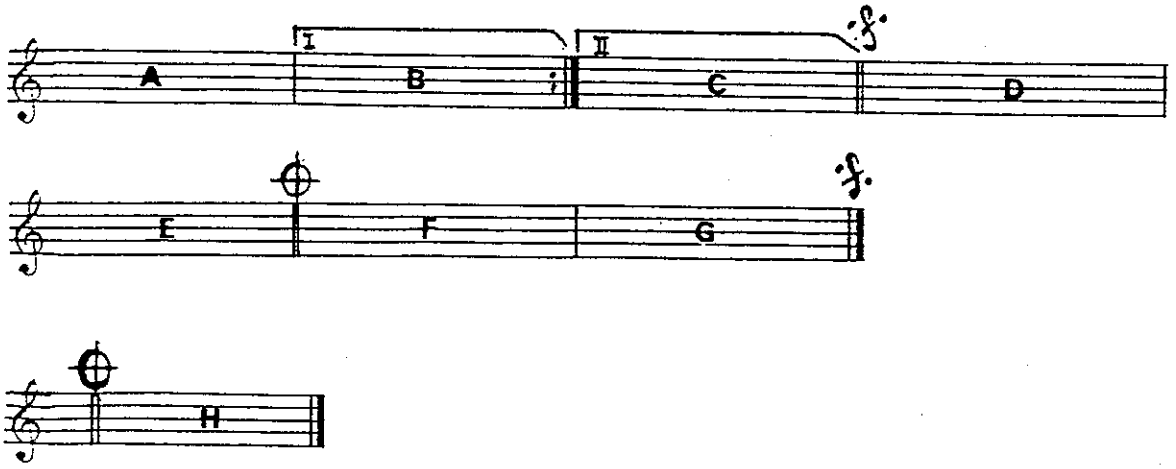

1.4 ย้อนซ้ำ 1 ห้องที่ผ่านมา

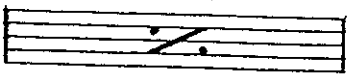

1.5 ย้อนซ้ำ 2 ห้องที่ผ่านมา

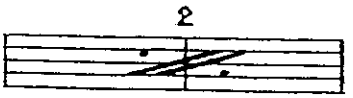

9. การฝึกเล่นคีย์บอร์ด

1. โน้ตมือขวา

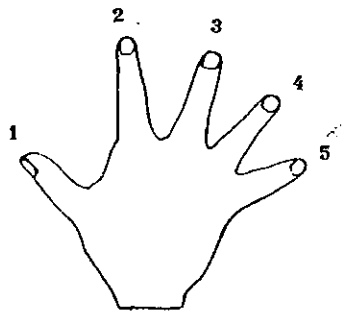

มือขวา

ตำแหน่งวางนิ้ว

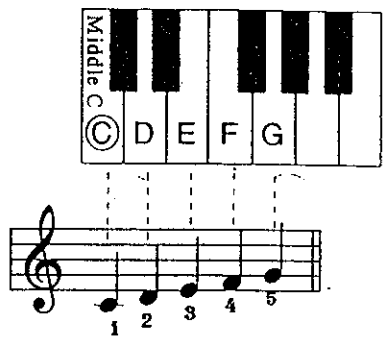

1.

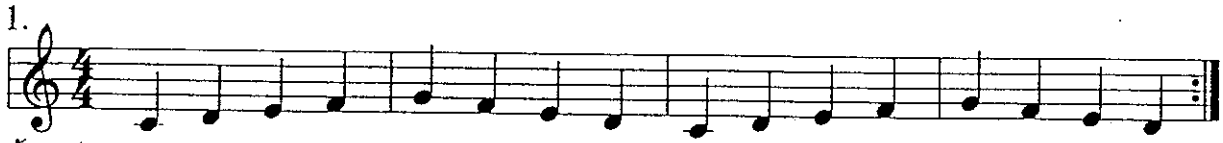

จังหวะเคาะ *1 2 3 4 simile*

2.

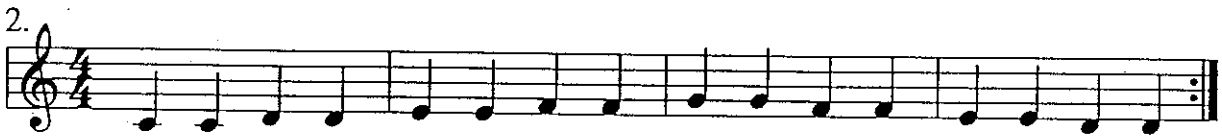

3.

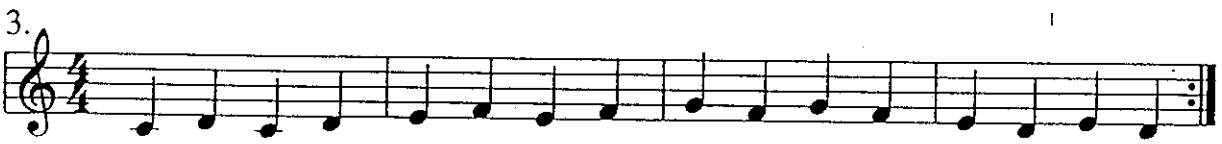

4.

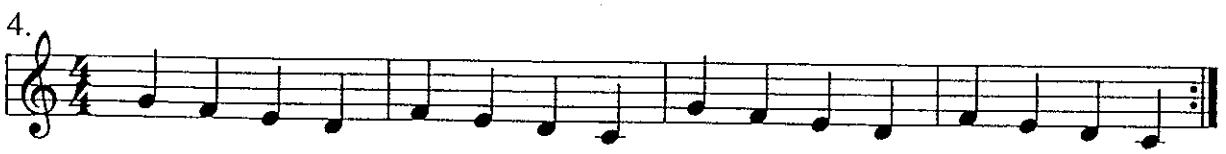

5.

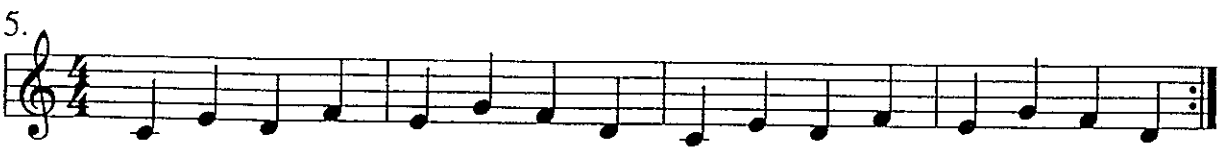

6.

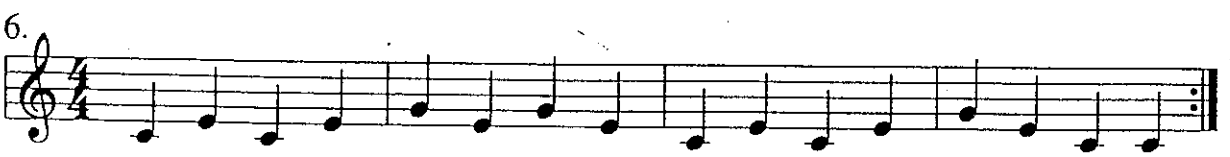

* ใช้เท้าเคาะจังหวะ 1, 2, 3 และ 4 ให้ต่อเนื่องกันอย่างสม่ำเสมอ
* ปฏิบัติซ้ำ 2 ครั้ง ทุกข้อตามเครื่องหมาย :‖
* *simile* หมายถึง ให้จังหวะเคาะ เหมือนเดิมตลอด

2. โน้ตมือซ้าย

ตำแหน่งวางนิ้ว

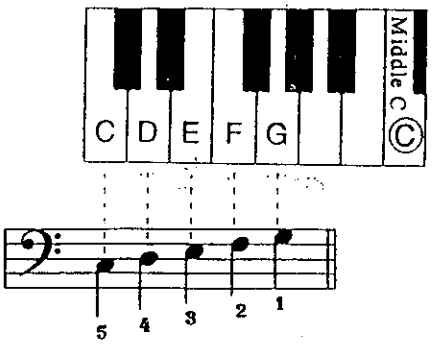

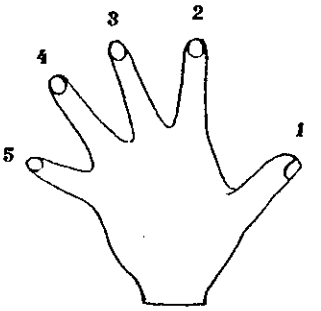

มือซ้าย

1.

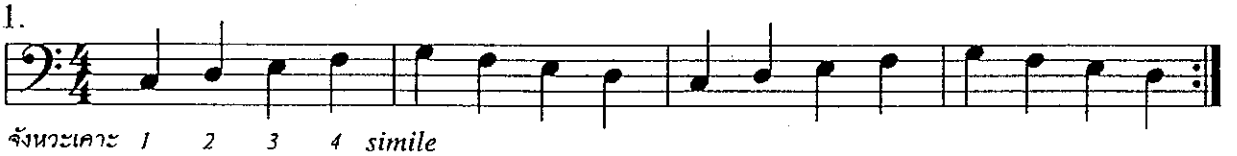

จังหวะเคาะ 1 2 3 4 simile

2.

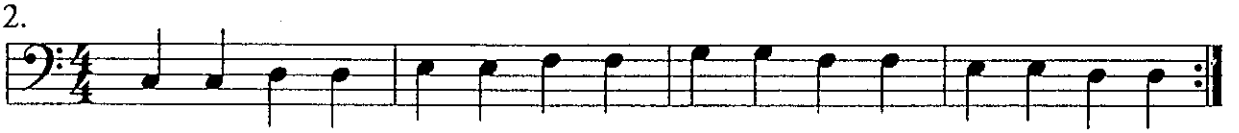

3.

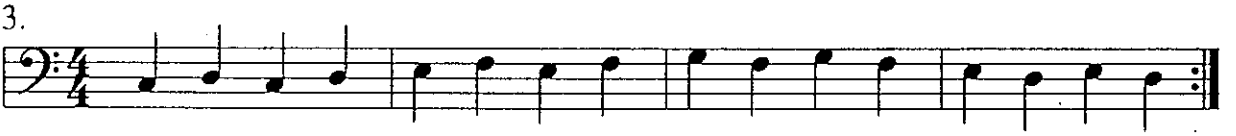

4.

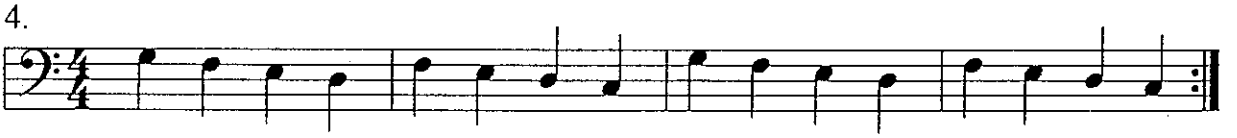

5.

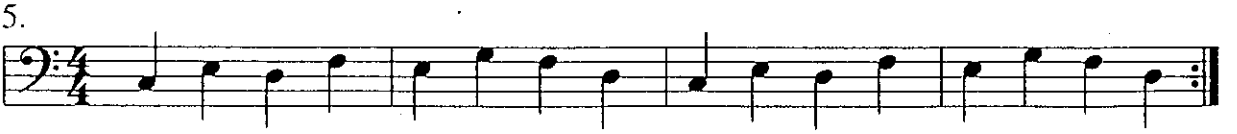

6.

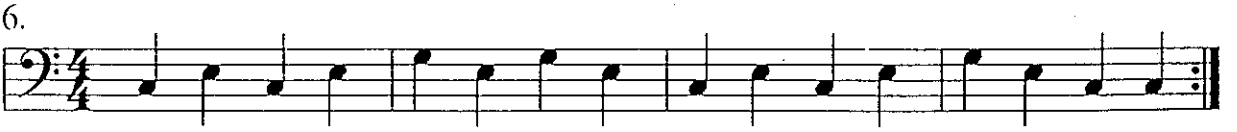

3. โน้ตมือขวา และมือซ้าย

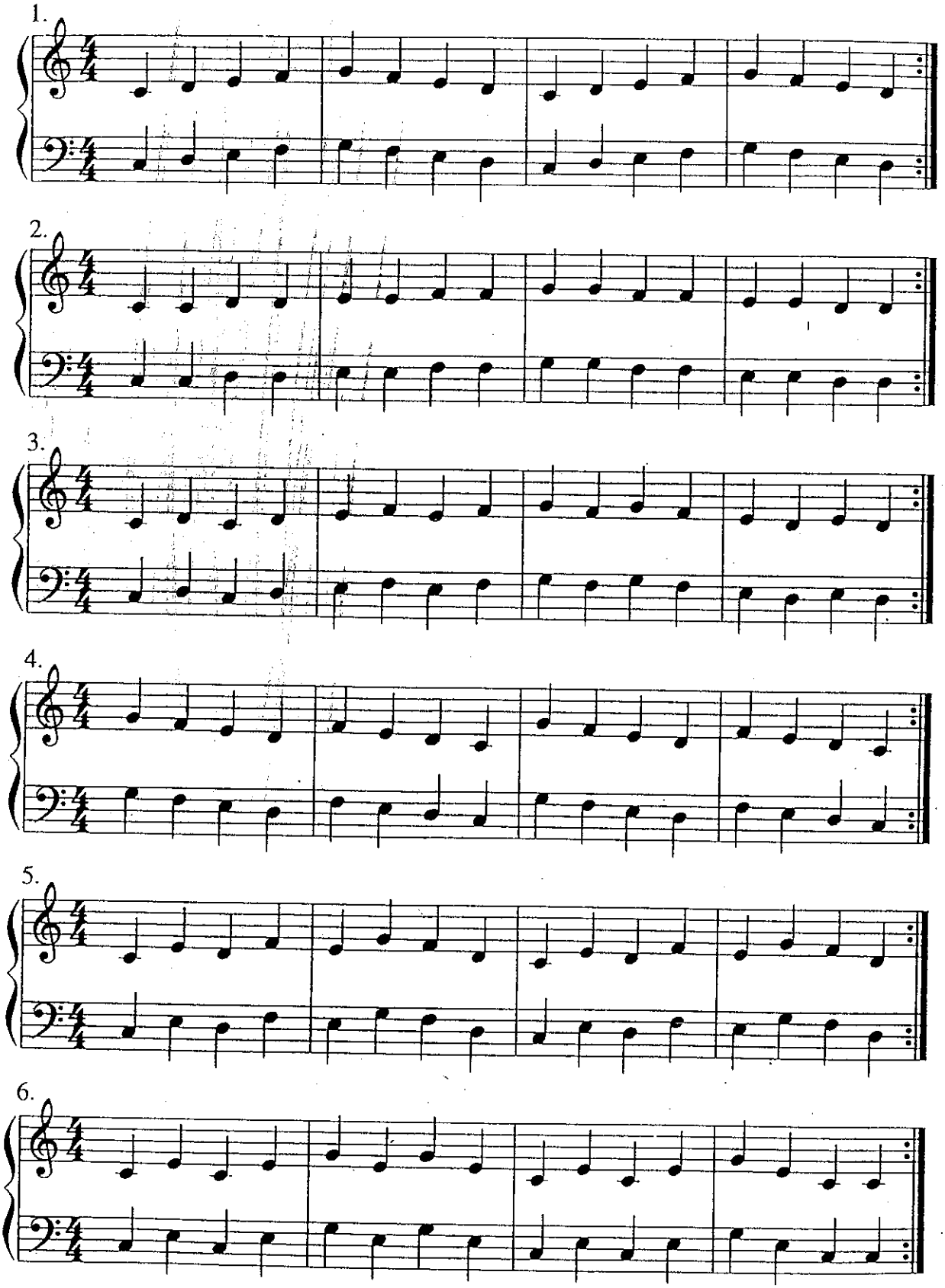

4. โน้ตบนคีย์บอร์ด

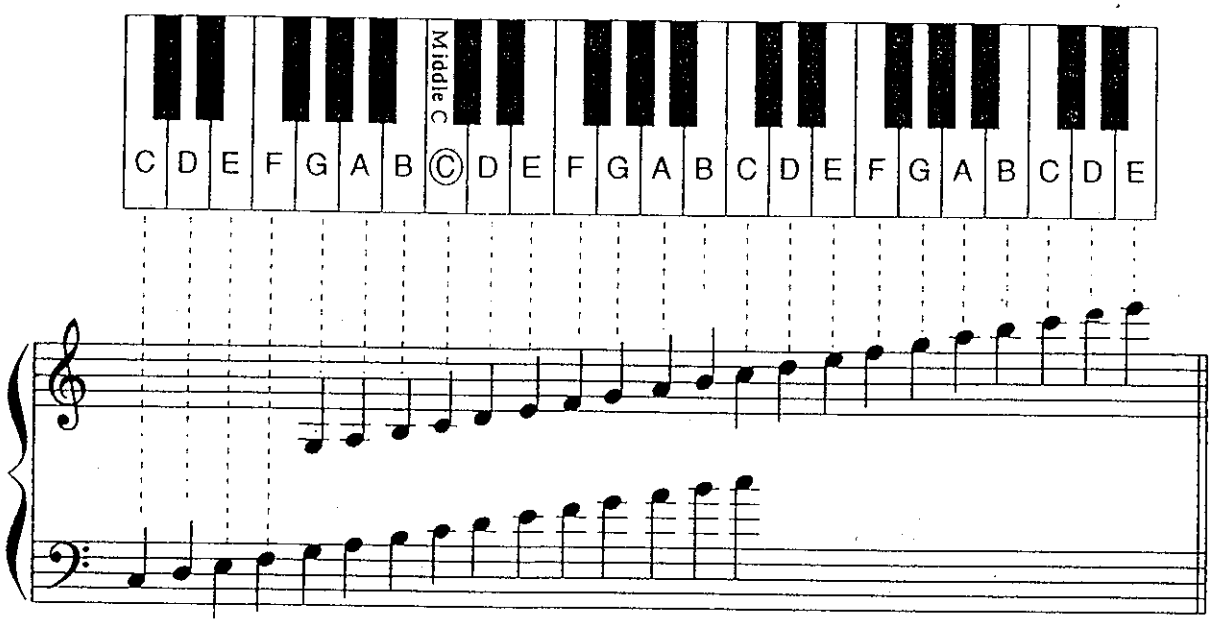

5. บันไดเสียง C เมเจอร์

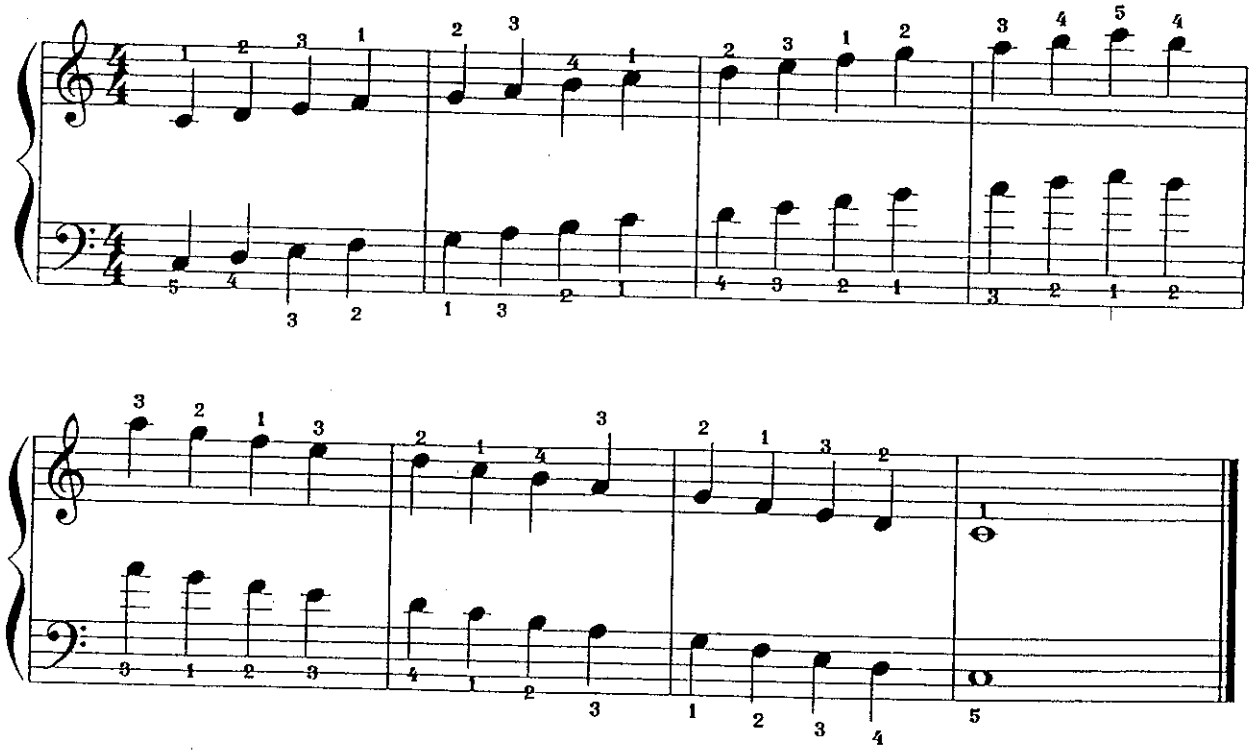

6. คอร์ดคีย์บอร์ด

คอร์ดในคีย์ C เมเจอร์

คอร์ดในคีย์ C เมเจอร์

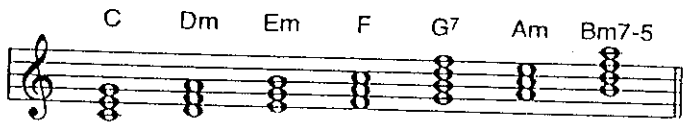

1. C 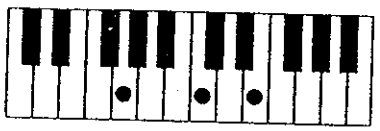 คอร์ด ซี

2. Dm คอร์ด ดีไมเนอร์

3. Em 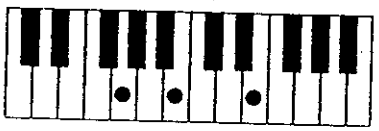 คอร์ด อีไมเนอร์

4. F คอร์ด เอฟ

5. G7 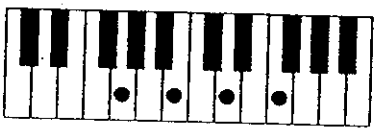 คอร์ด จีเซเวนท์

6. Am 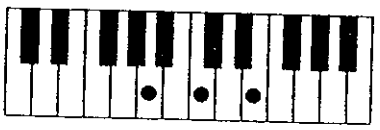 คอร์ด เอไมเนอร์

7. Bm7-5 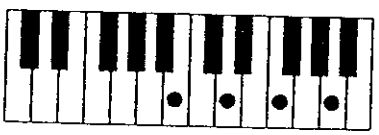 คอร์ด บีไมเนอร์ เซเวนท์ แฟล็ทไฟฟ์

ฝึกการเดินคอร์ด

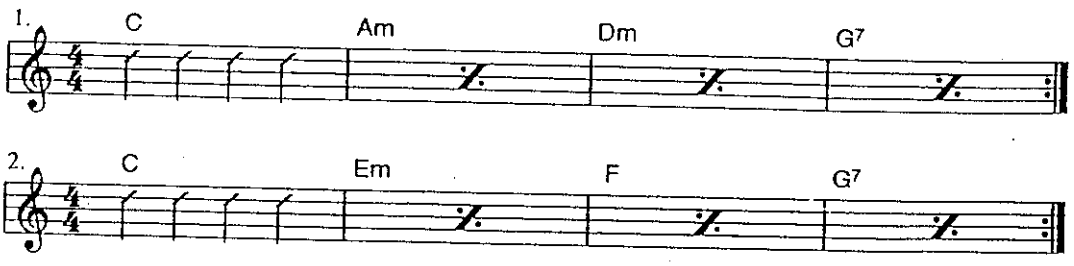

7. คอร์ดพื้นฐานในคีย์เมเจอร์

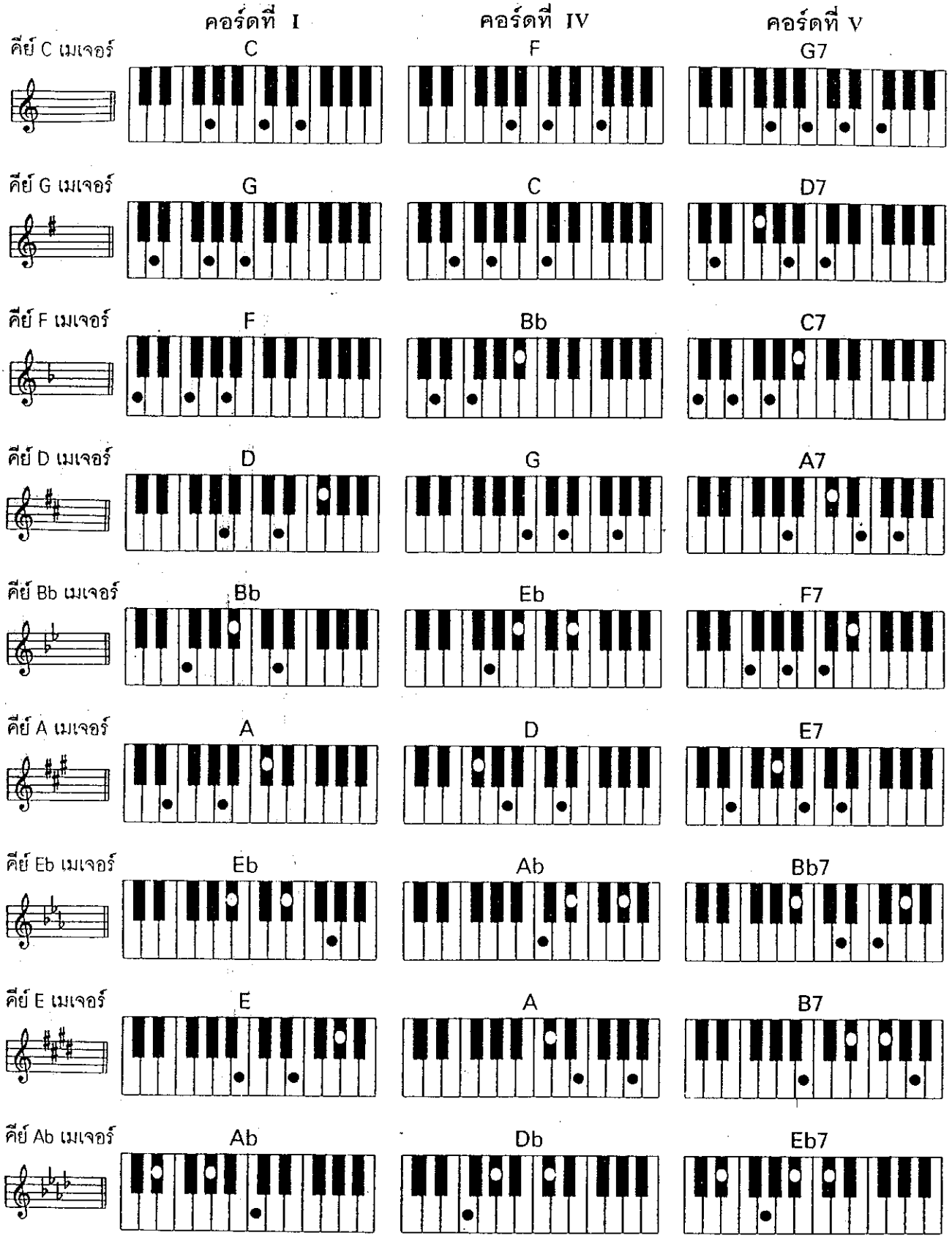

8. คอร์ดพื้นฐานในคีย์ไมเนอร์

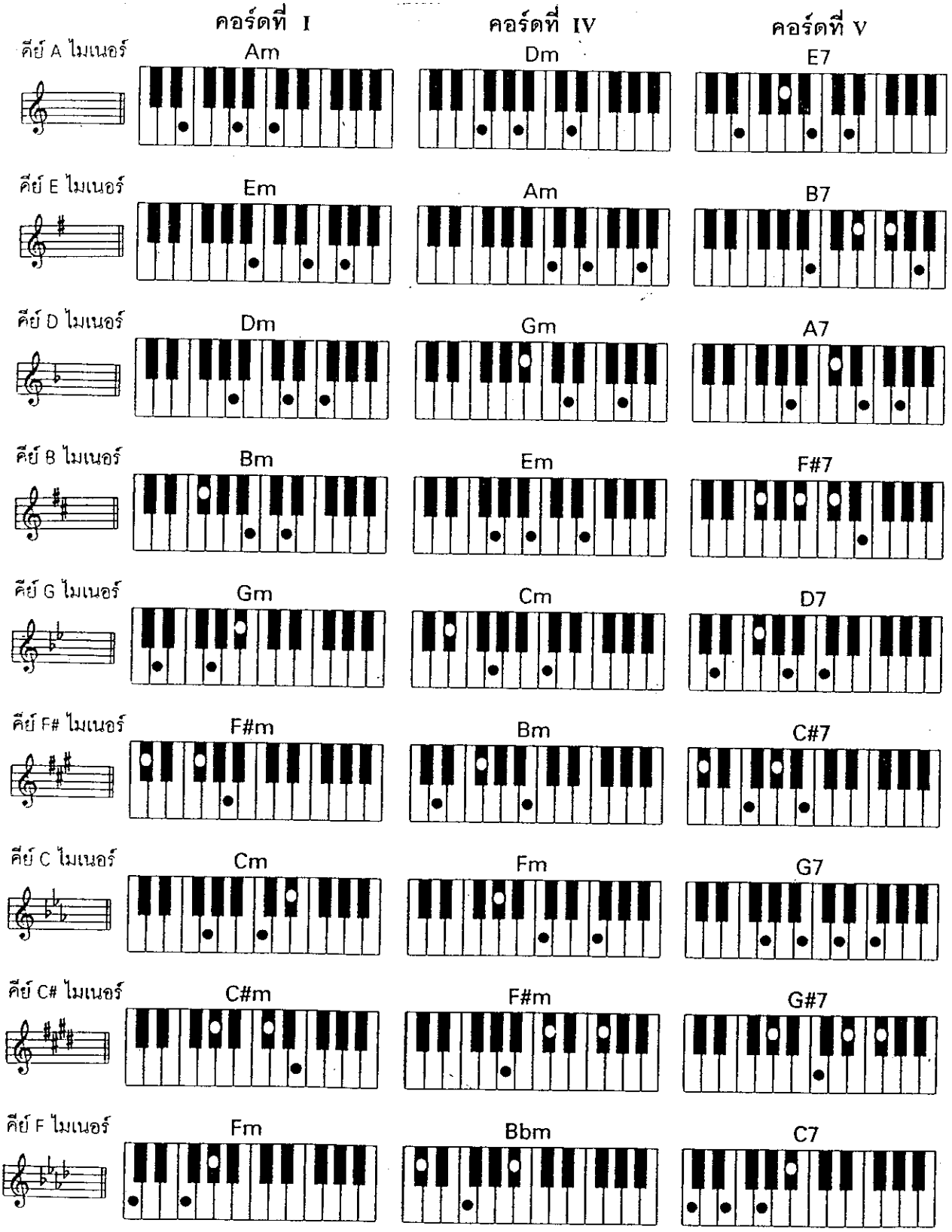

9. โน้ตคีย์บอร์ดในบทเพลงต่าง ๆ

WIEGENLIED

8 BEAT

F. Schubert

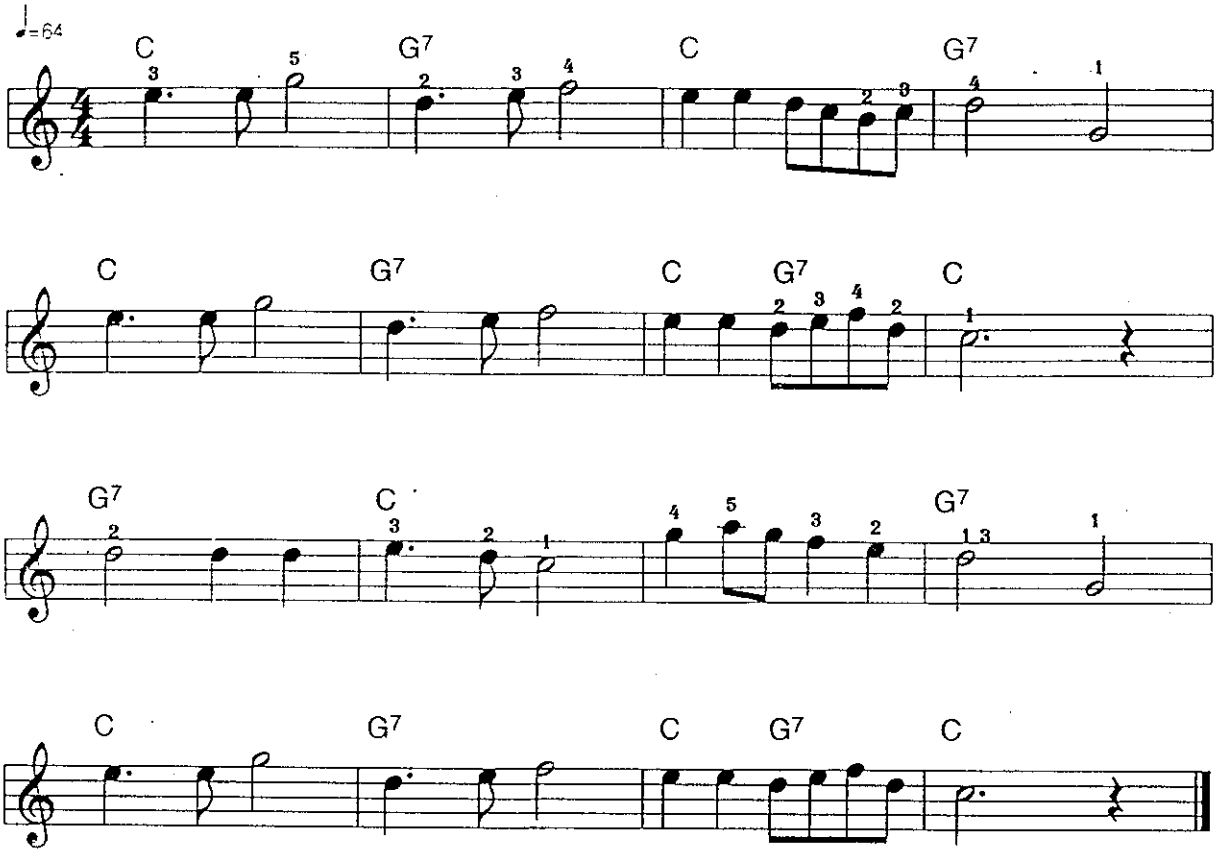

* มือขวา เล่นทำนอง, มือซ้าย เล่นคอร์ด

พรปีใหม่

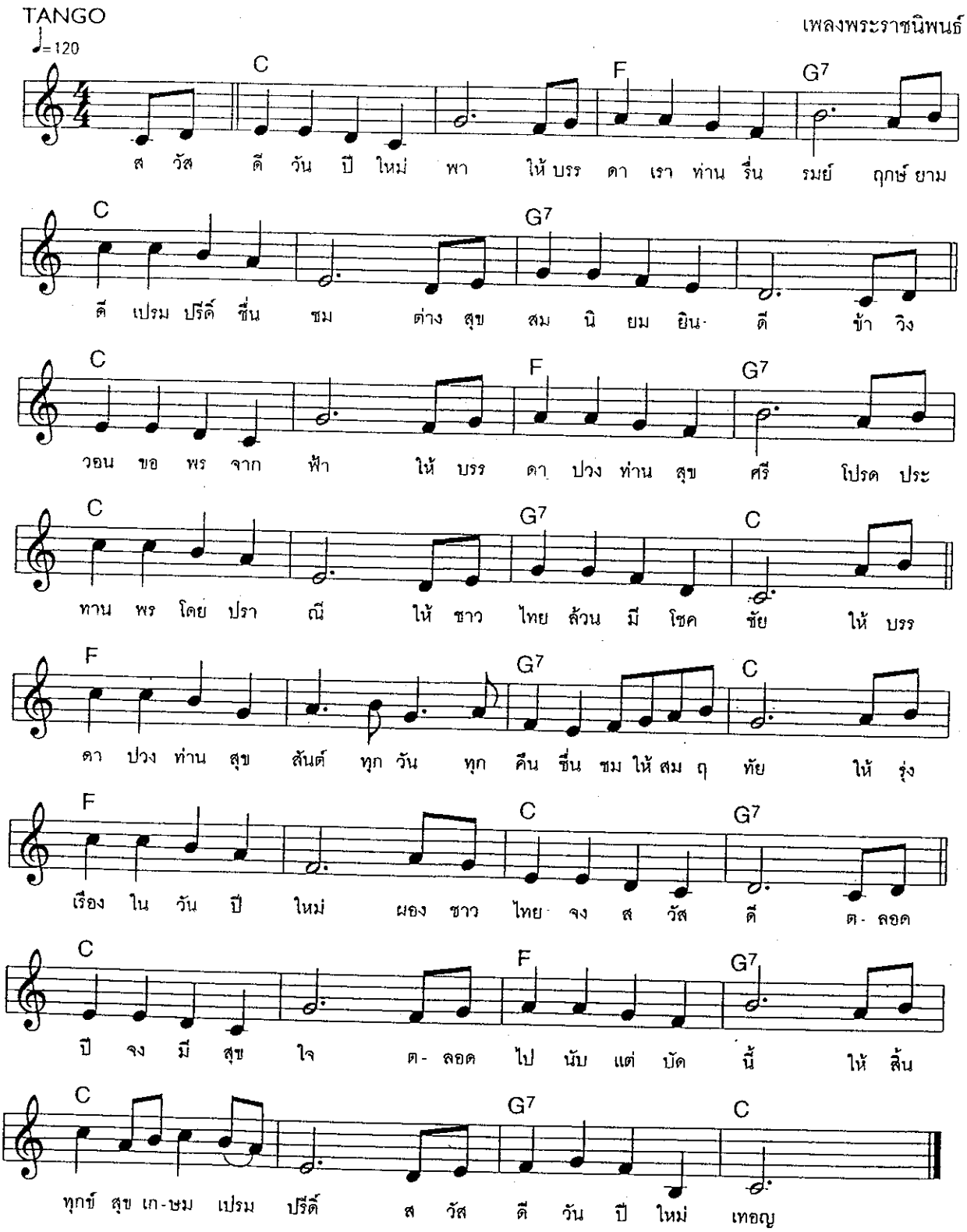
TANGO
♩=120
เพลงพระราชนิพนธ์
C F G7
ส วัส ดี วัน ปี ใหม่ พา ให้ บรร ดา เรา ท่าน รื่น รมย์ ฤกษ์ ยาม
C G7
ดี เปรม ปรีดิ์ ชื่น ชม ต่าง สุข สม นิ ยม ยิน ดี ข้า วิง
C F G7
วอน ขอ พร จาก ฟ้า ให้ บรร ดา ปวง ท่าน สุข ศรี โปรด ประ
C G7 C
ทาน พร โดย ปรา ณี ให้ ชาว ไทย ล้วน มี โชค ชัย ให้ บรร
F G7 C
ดา ปวง ท่าน สุข สันต์ ทุก วัน ทุก คืน ชื่น ชม ให้ สม ฤ ทัย ให้ รุ่ง
F C G7
เรือง ใน วัน ปี ใหม่ ผอง ชาว ไทย จง ส วัส ดี ต- ลอด
C F G7
ปี จง มี สุข ใจ ต- ลอด ไป นับ แต่ บัด นี้ ให้ สิ้น
C G7 C
ทุกข์ สุข เก-ษม เปรม ปรีดิ์ ส วัส ดี วัน ปี ใหม่ เทอญ

ใจรัก

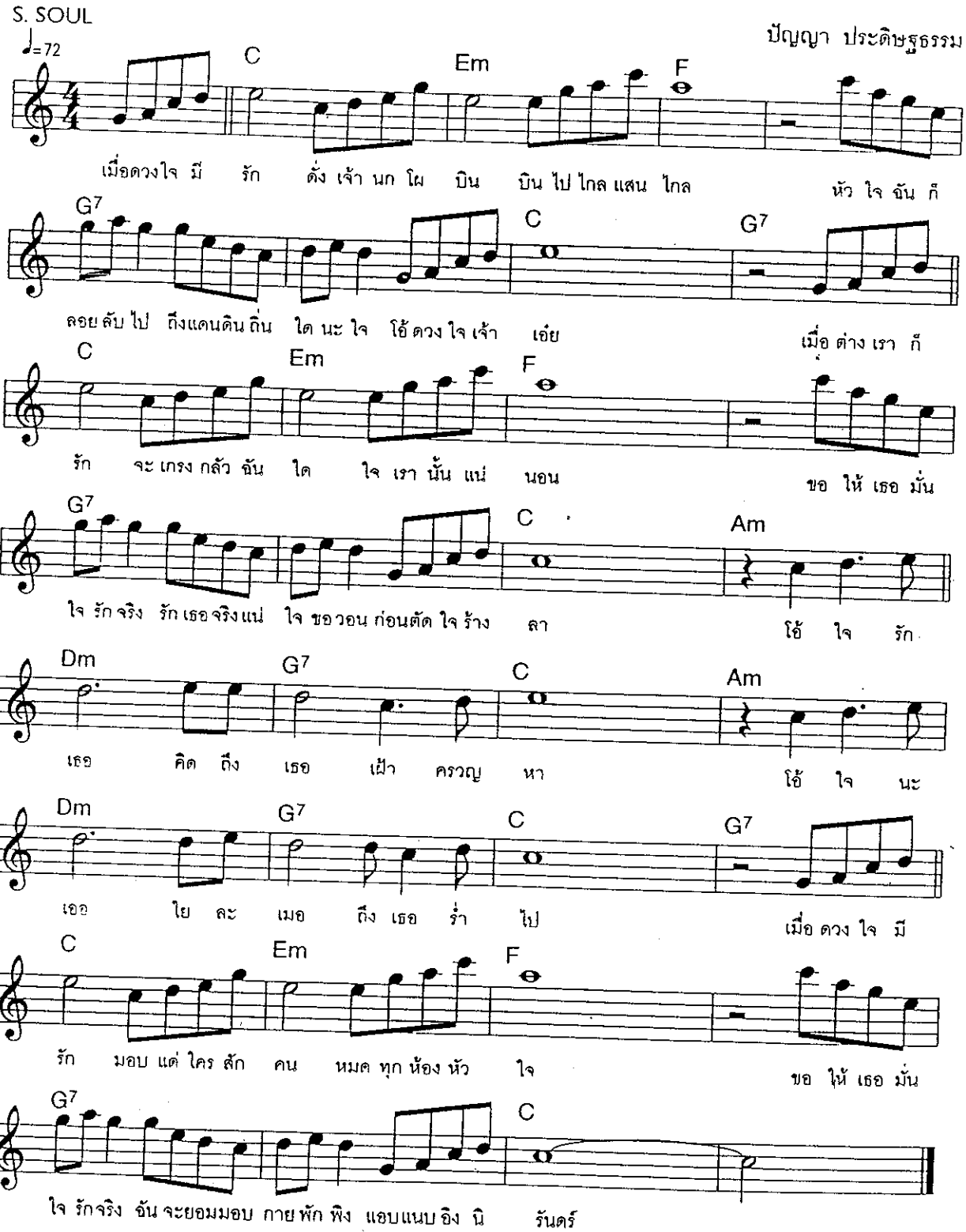
S. SOUL
♩=72
ปัญญา ประดิษฐธรรม
C
Em
F
เมื่อดวงใจ มี รัก ดั่ง เจ้า นก โผ บิน บิน ไป ไกล แสน ไกล หัว ใจ ฉัน ก็
G7
C
G7
ลอย ลับ ไป ถึงแดนดิน ถิ่น ใด นะ ใจ โอ้ ดวง ใจ เจ้า เอ๋ย เมื่อ ต่าง เรา ก็
C
Em
F
รัก จะ เกรง กลัว ฉัน ใด ใจ เรา นั้น แน่ นอน ขอ ให้ เธอ มั่น
G7
C
Am
ใจ รัก จริง รัก เธอ จริง แน่ ใจ ขอ วอน ก่อน ตัด ใจ ร้าง ลา โอ้ ใจ รัก
Dm
G7
C
Am
เธอ คิด ถึง เธอ เฝ้า ครวญ หา โอ้ ใจ นะ
Dm
G7
C
G7
เธอ ใย ละ เมอ ถึง เธอ ร่ำ ไป เมื่อ ดวง ใจ มี
C
Em
F
รัก มอบ แด่ ใคร สัก คน หมด ทุก ห้อง หัว ใจ ขอ ให้ เธอ มั่น
G7
C
ใจ รัก จริง ฉัน จะยอม มอบ กาย พัก พิง แอบ แนบ อิง นิ รันดร์

หลง

WALTZ

ชัยรัตน์ เทียบเทียม

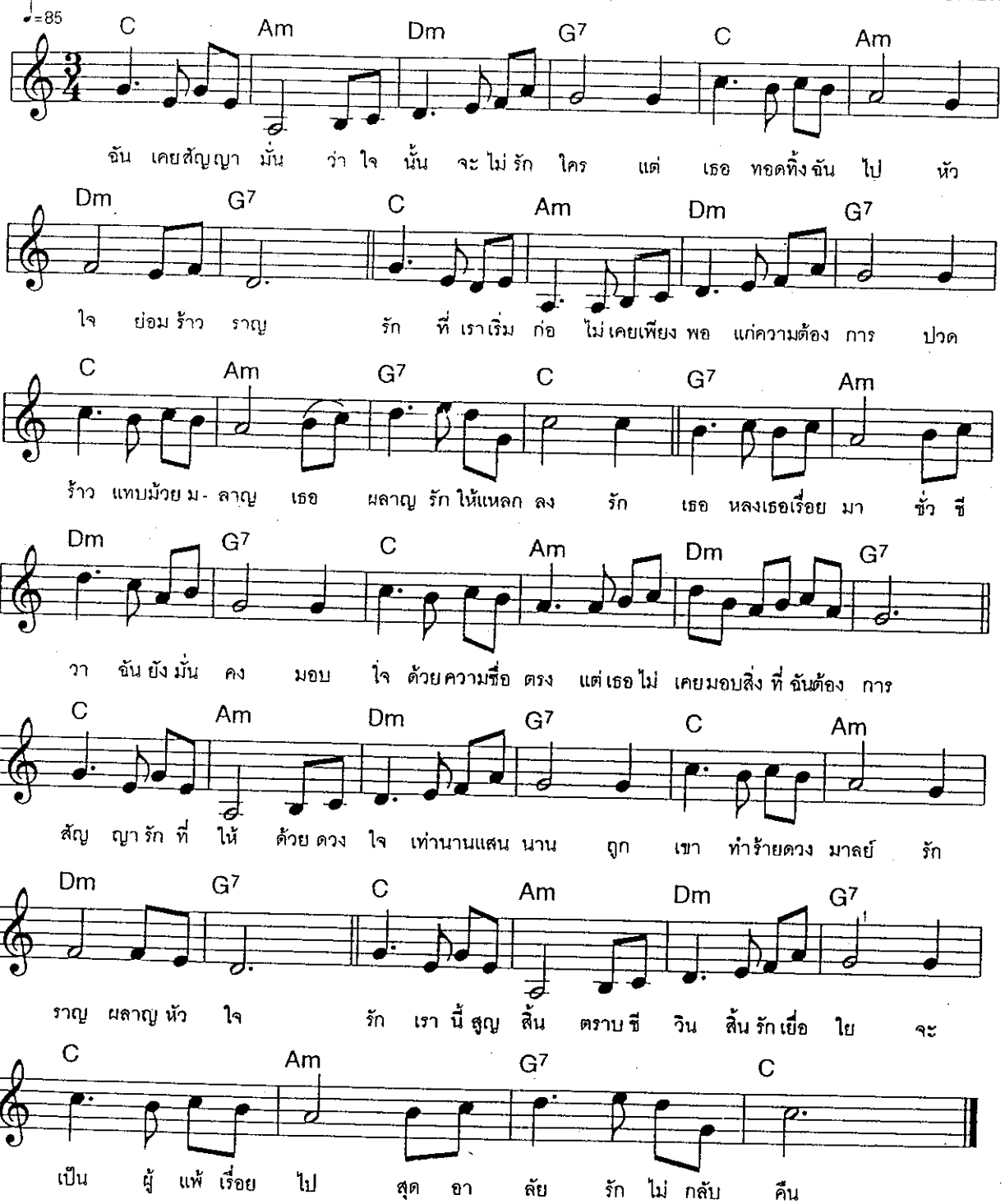

คืนใจ

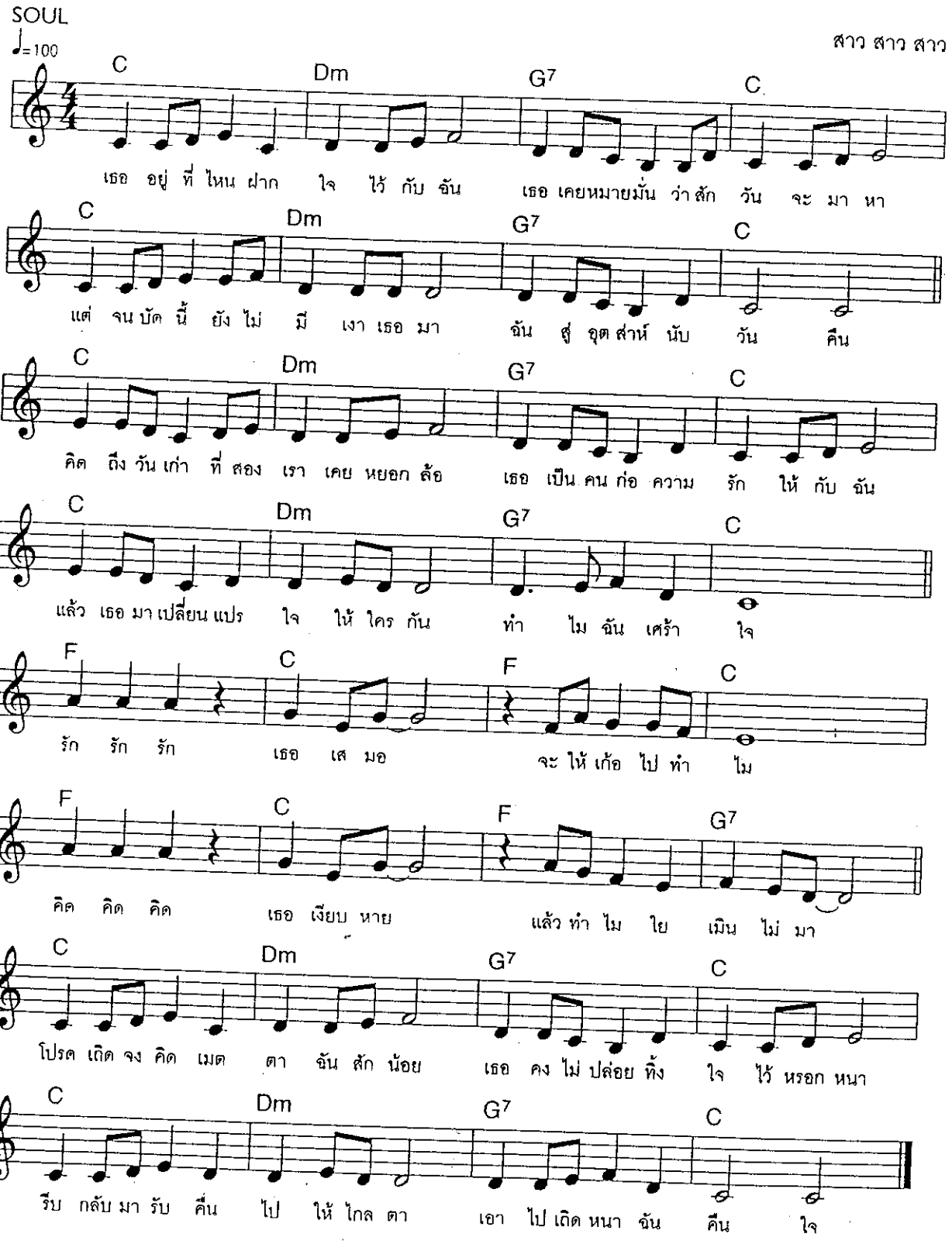
SOUL
♩=100
สาว สาว สาว
C Dm G7 C
เธอ อยู่ ที่ ไหน ฝาก ใจ ไว้ กับ ฉัน เธอ เคยหมายมั่น ว่า สัก วัน จะ มา หา
C Dm G7 C
แต่ จน บัด นี้ ยัง ไม่ มี เงา เธอ มา ฉัน ผู่ อุต ส่าห์ นับ วัน คืน
C Dm G7 C
คิด ถึง วัน เก่า ที่ สอง เรา เคย หยอก ล้อ เธอ เป็น คน ก่อ ความ รัก ให้ กับ ฉัน
C Dm G7 C
แล้ว เธอ มา เปลี่ยน แปร ใจ ให้ ใคร กัน ทำ ไม ฉัน เศร้า ใจ
F C F C
รัก รัก รัก เธอ เส มอ จะ ให้ เก้อ ไป ทำ ไม
F C F G7
คิด คิด คิด เธอ เงียบ หาย แล้ว ทำ ไม ใย เมิน ไม่ มา
C Dm G7 C
โปรด เถิด จง คิด เมตตา ฉัน สัก น้อย เธอ คง ไม่ ปล่อย ทิ้ง ใจ ไว้ หรอก หนา
C Dm G7 C
รีบ กลับ มา รับ คืน ไป ให้ ไกล ตา เอา ไป เถิด หนา ฉัน คืน ใจ

มิดะ

S. SOUL

จรัล มโนเพชร

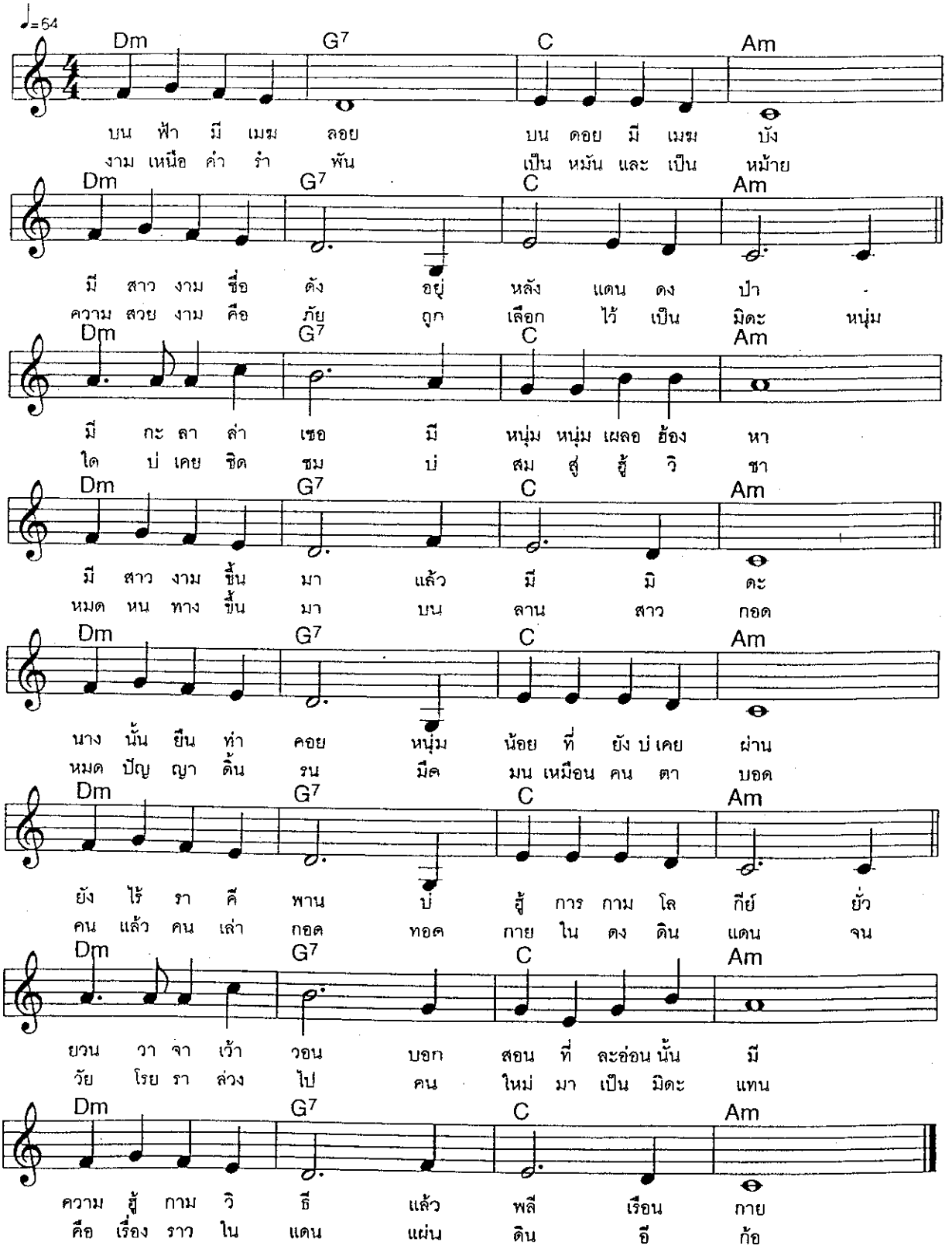

สายทิพย์

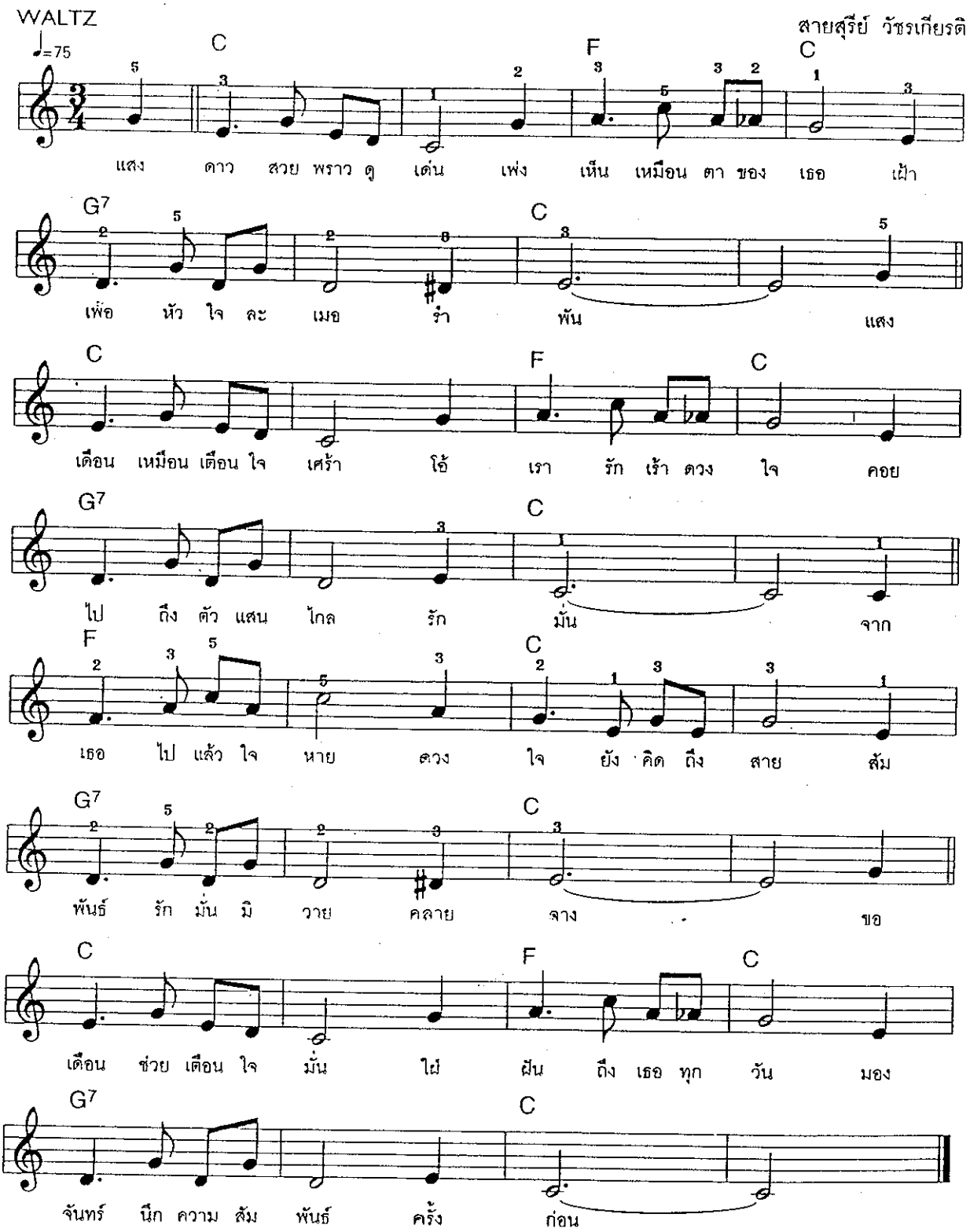
WALTZ
♩=75
สายสุรีย์ วัชรเกียรติ
C F C
แสง ดาว สวย พราว ดู เด่น เพ่ง เห็น เหมือน ตา ของ เธอ เฝ้า
G7 C
เพ้อ หัว ใจ ละ เมอ รำ พัน แสง
C F C
เดือน เหมือน เตือน ใจ เศร้า โอ้ เรา รัก เร้า ดวง ใจ คอย
G7 C
ไป ถึง ตัว แสน ไกล รัก มั่น จาก
F C
เธอ ไป แล้ว ใจ หาย ดวง ใจ ยัง คิด ถึง สาย สัม
G7 C
พันธ์ รัก มั่น มิ วาย คลาย จาง ขอ
C F C
เตือน ช่วย เตือน ใจ มั่น ไฝ่ ฝัน ถึง เธอ ทุก วัน มอง
G7 C
จันทร์ นึก ความ สัม พันธ์ ครั้ง ก่อน

FIVE HUNDRED MILES

RHUMBA
Key C major

Hedy West

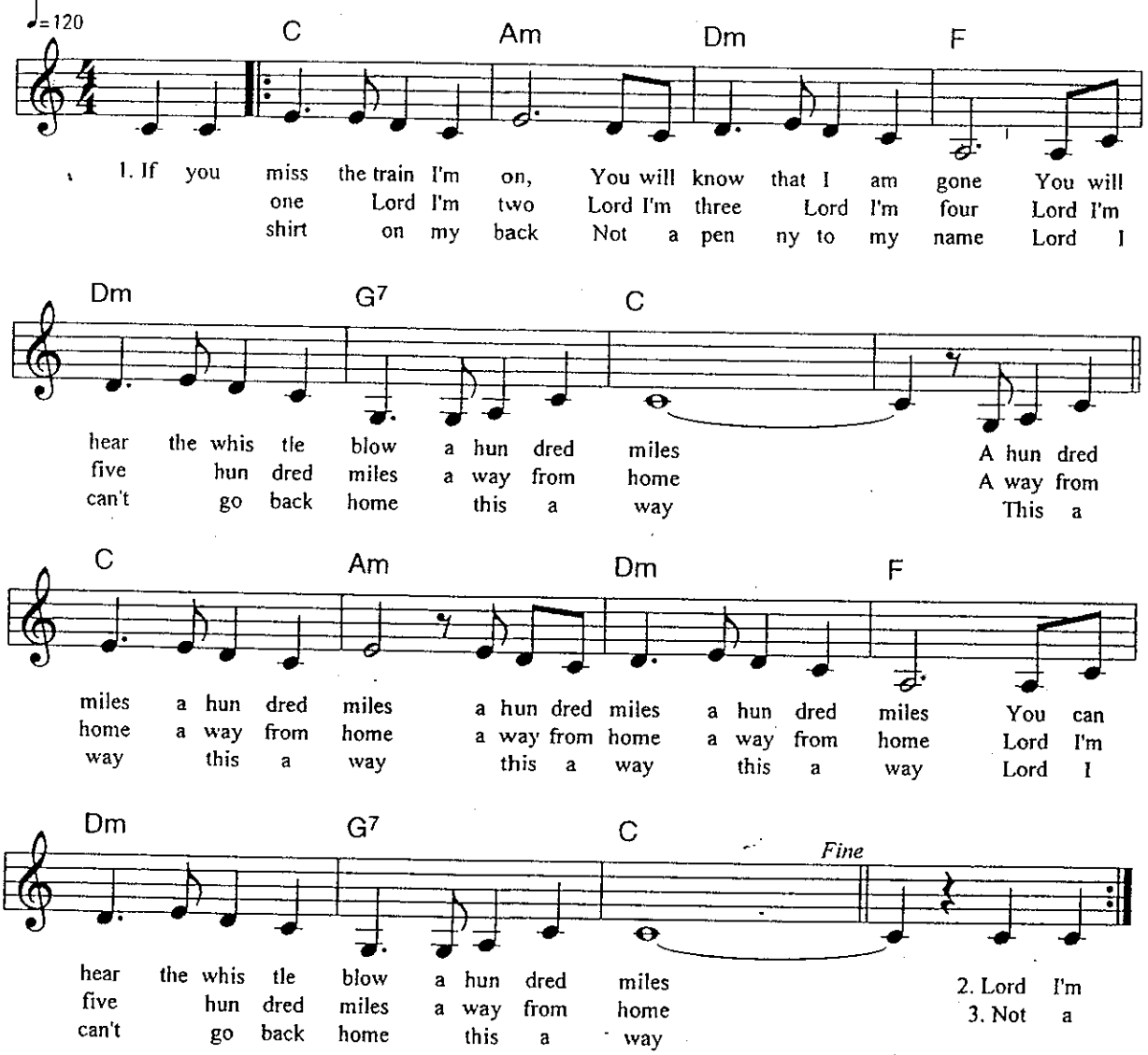

ALL I HAVE TO DO IS DREAM

M. SOUL

Boudleaux Bryant

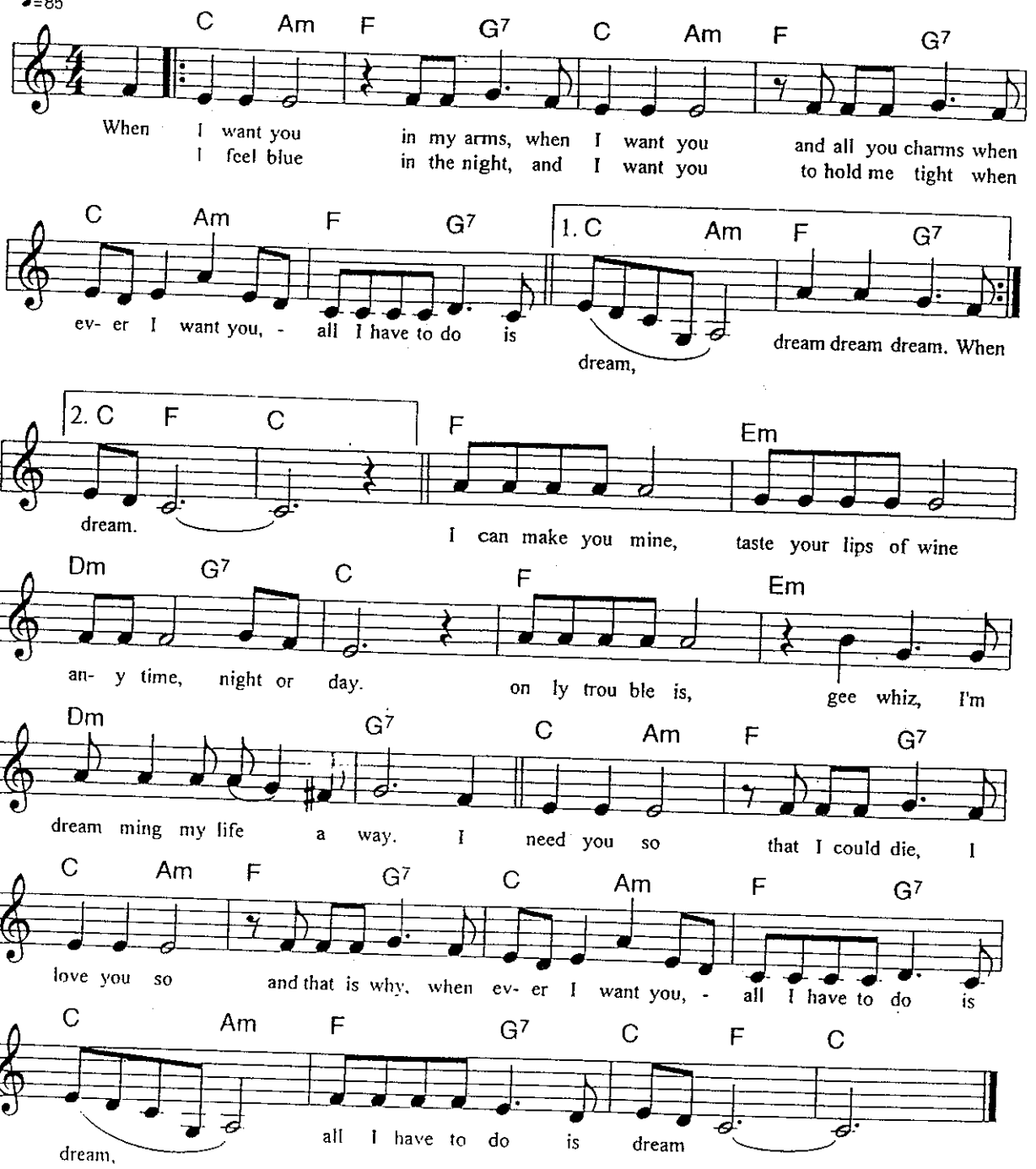

KEYBOARD

JAZZ ROCK

ค้างคาวกินกล้วย

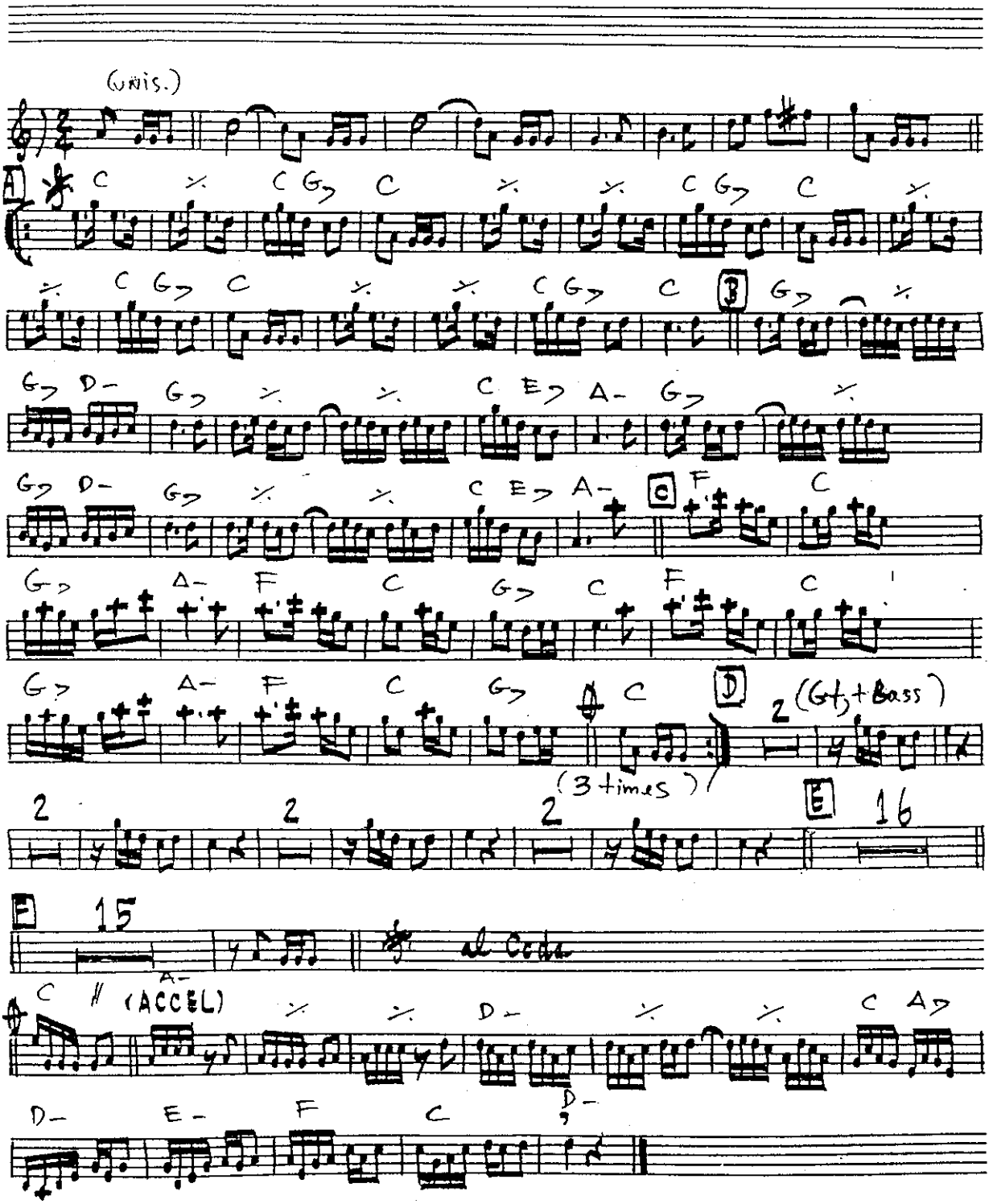

KEYBOARD

FUNKY

THEME FROM S.W.A.T

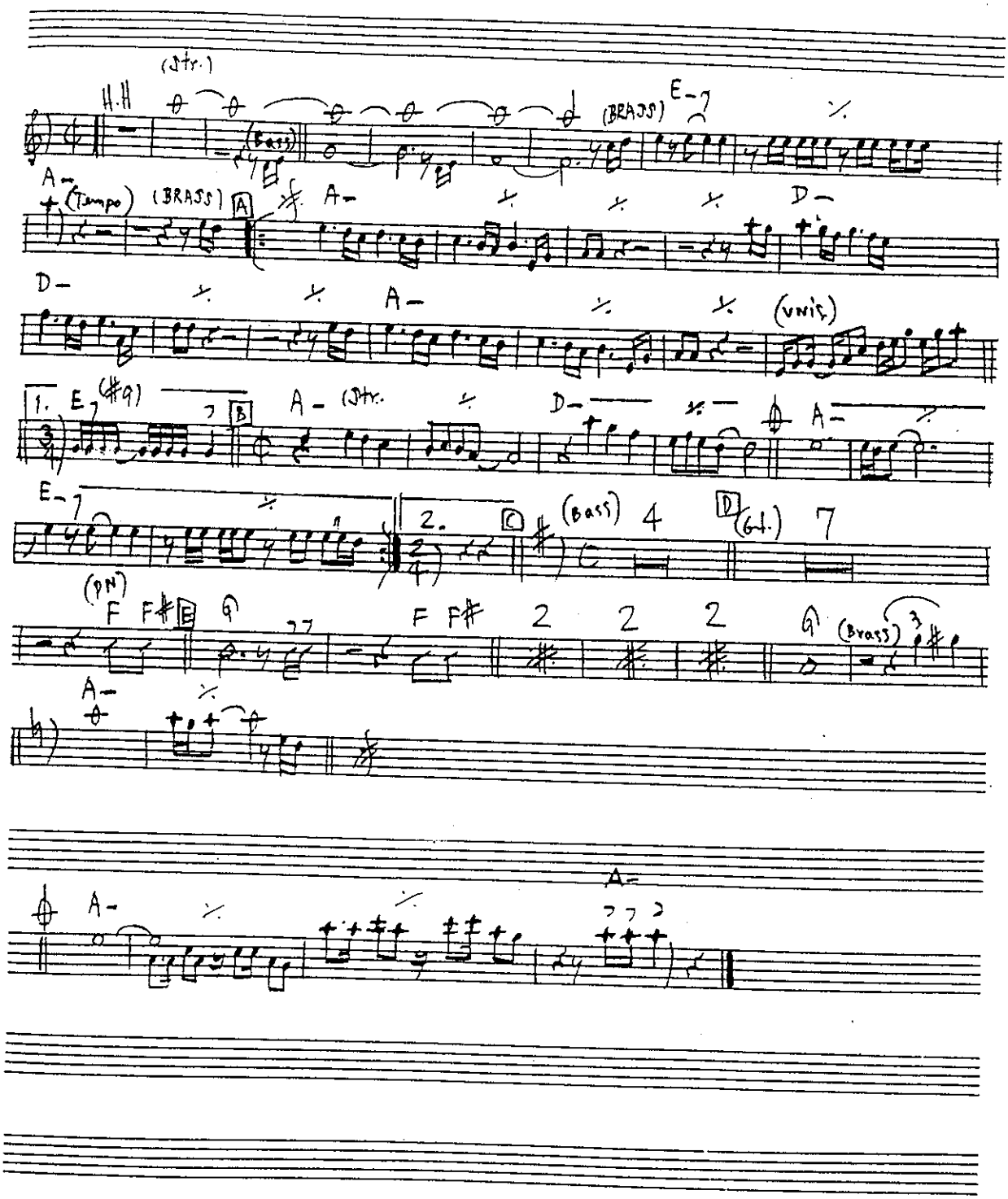

Rhytum

KEYBOARD
MATH POTETO

BABY ELEPHANT WALK

Key of

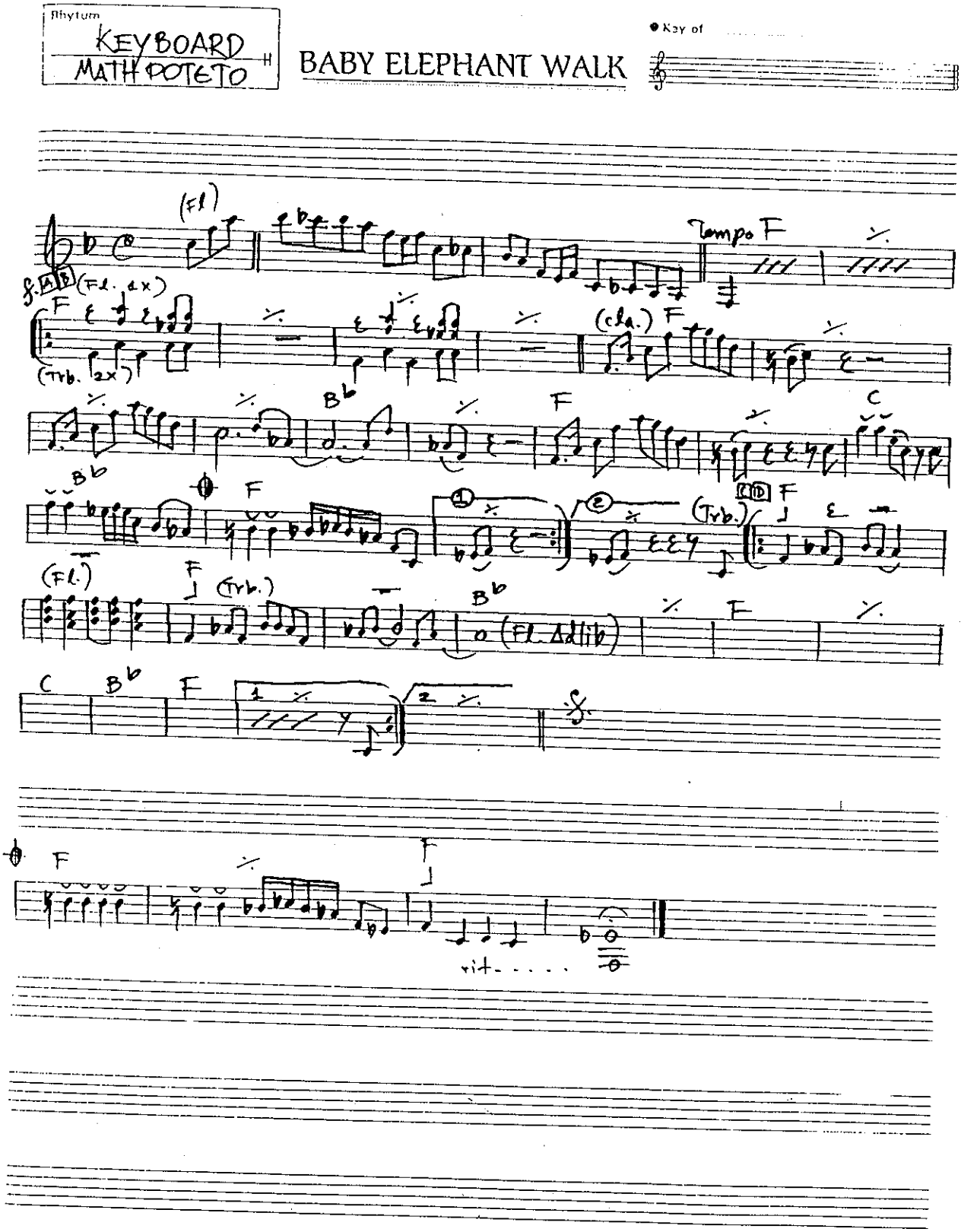

PIANO

M.SOUL

PETER GUN

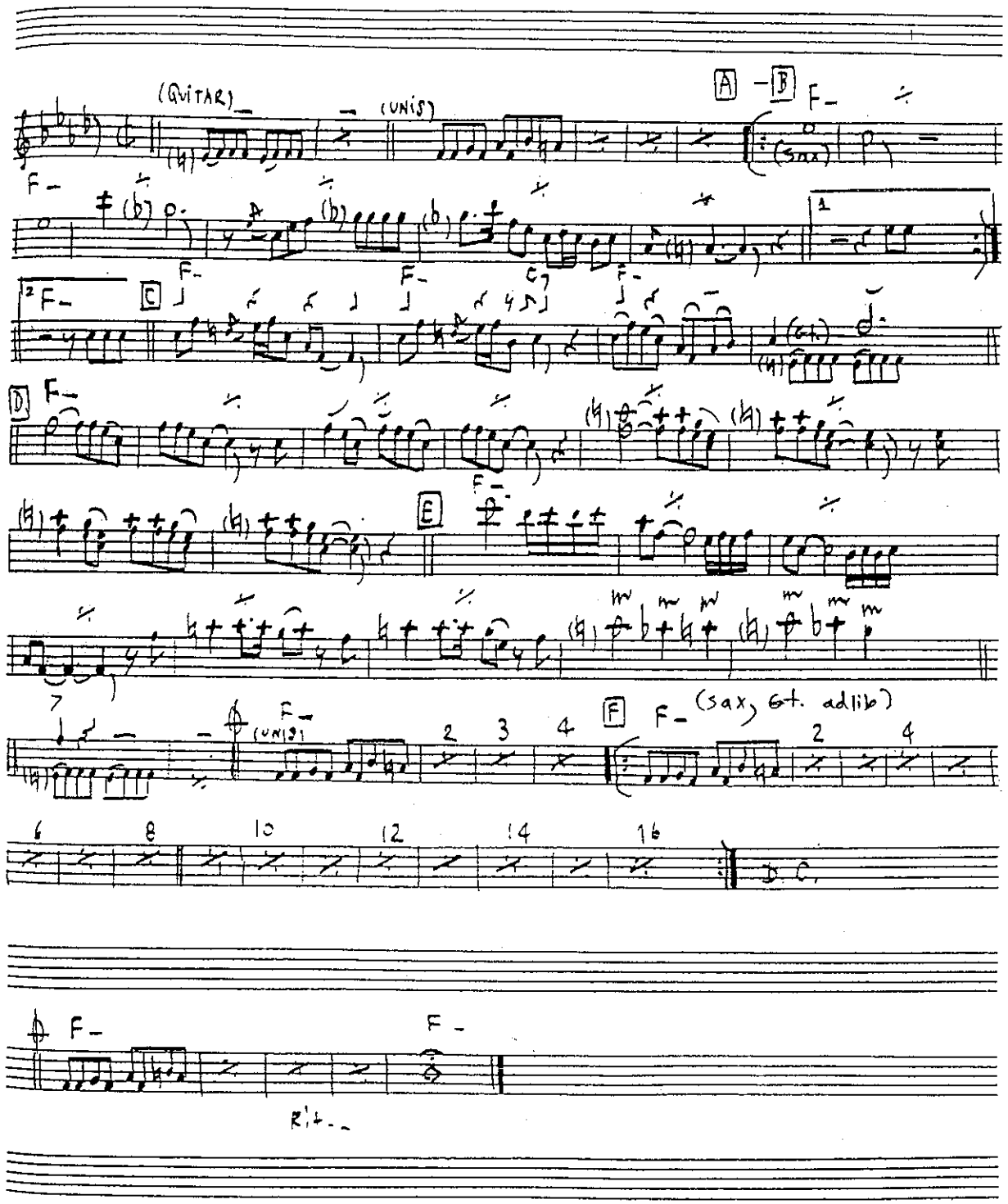

KEYBOARD

JAZZ ROCK

HOW NICE WE ARE

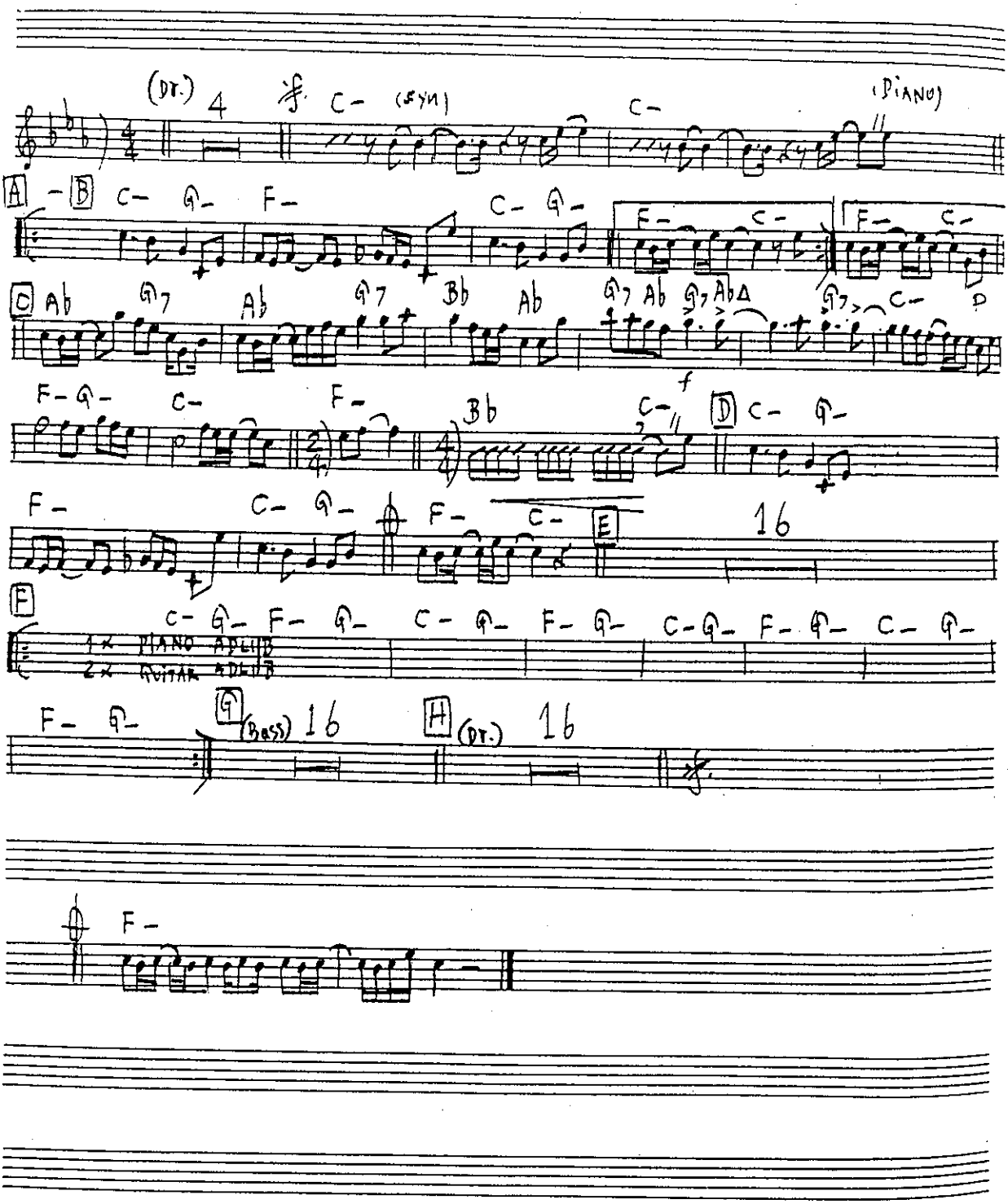

KEYBOARD
MATPOTATO

APACHEA

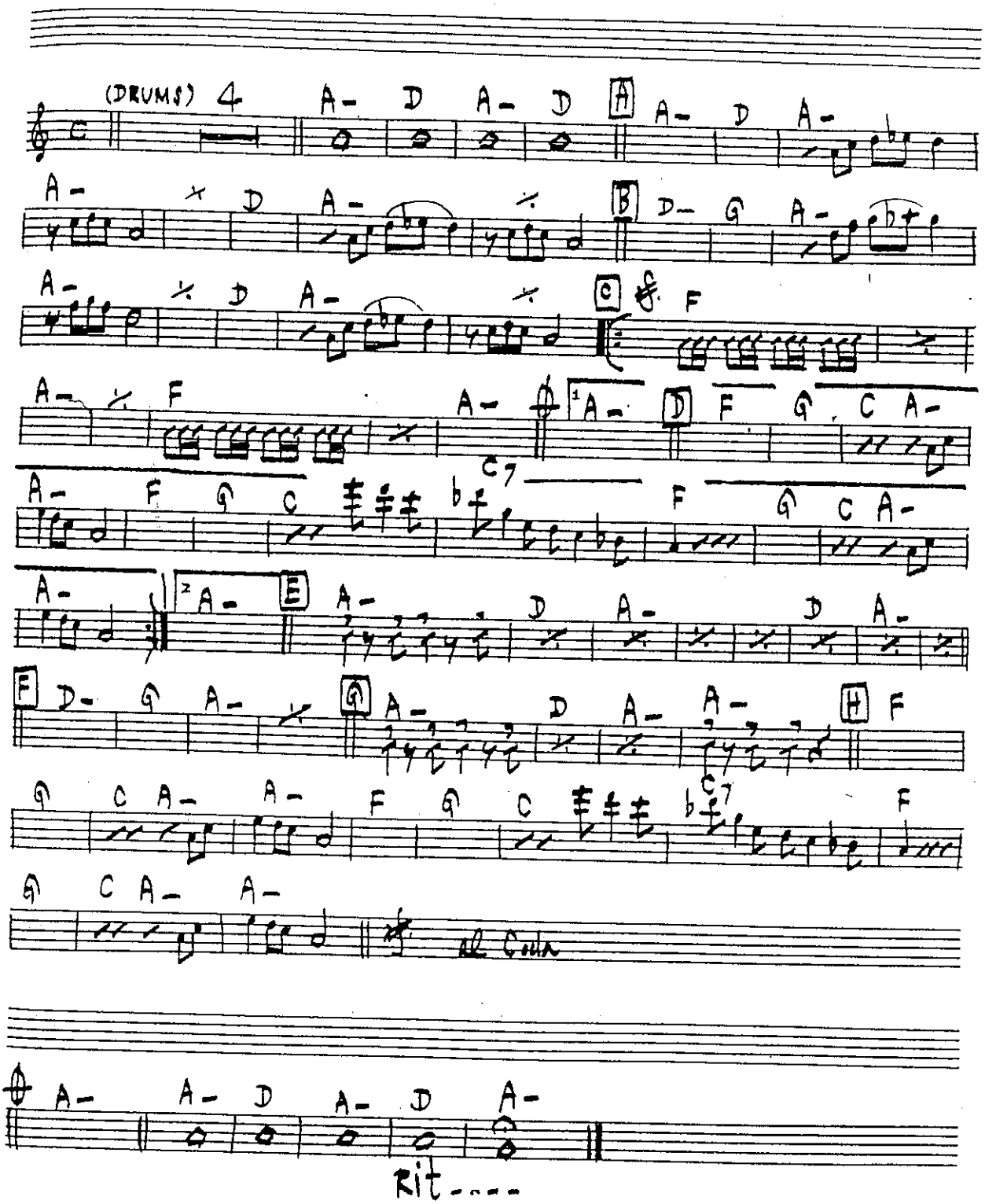

KEYBOARD

LIPSTIC TRACK

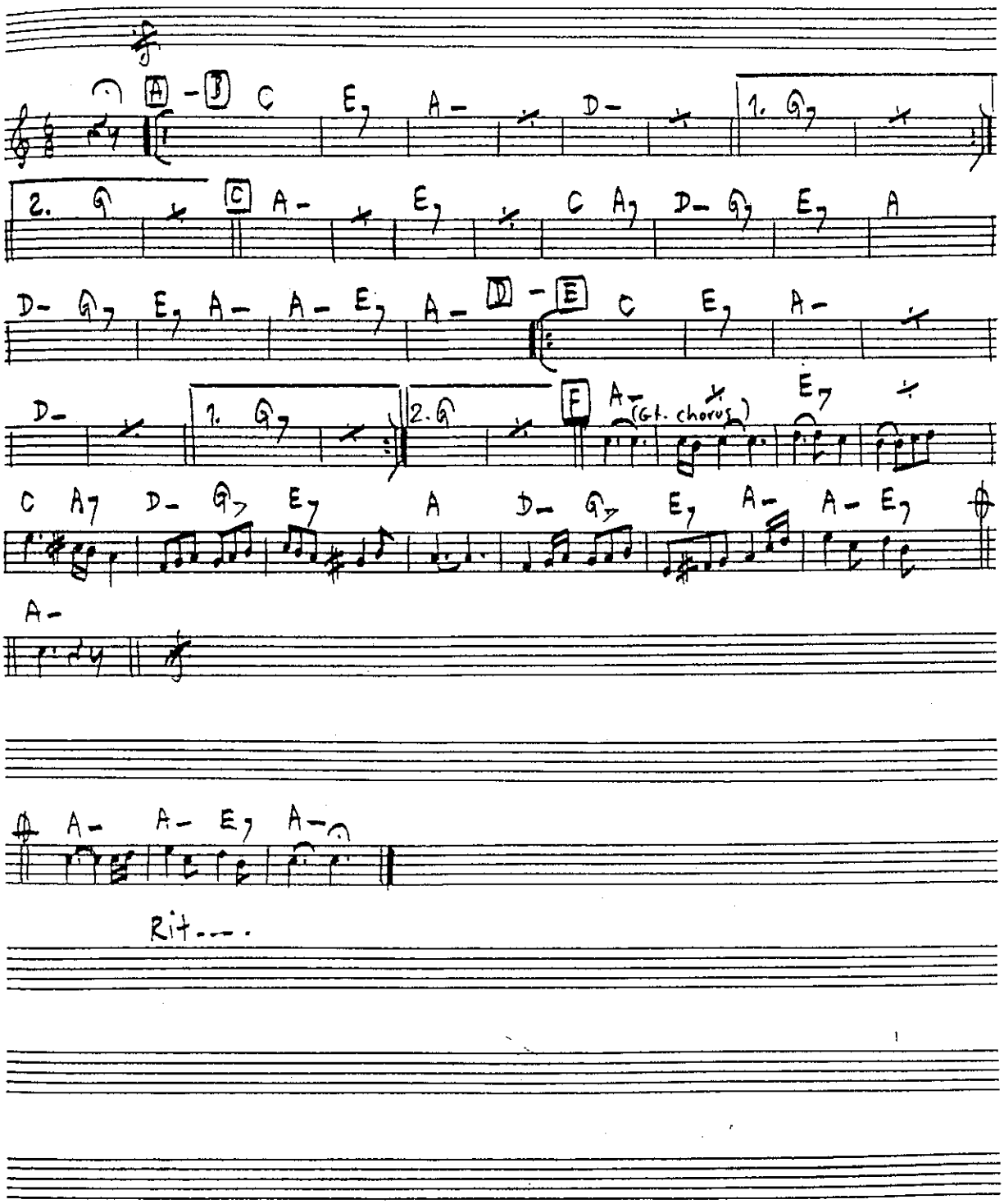

KEYBOARD

Beguine

SAMBA PARTY

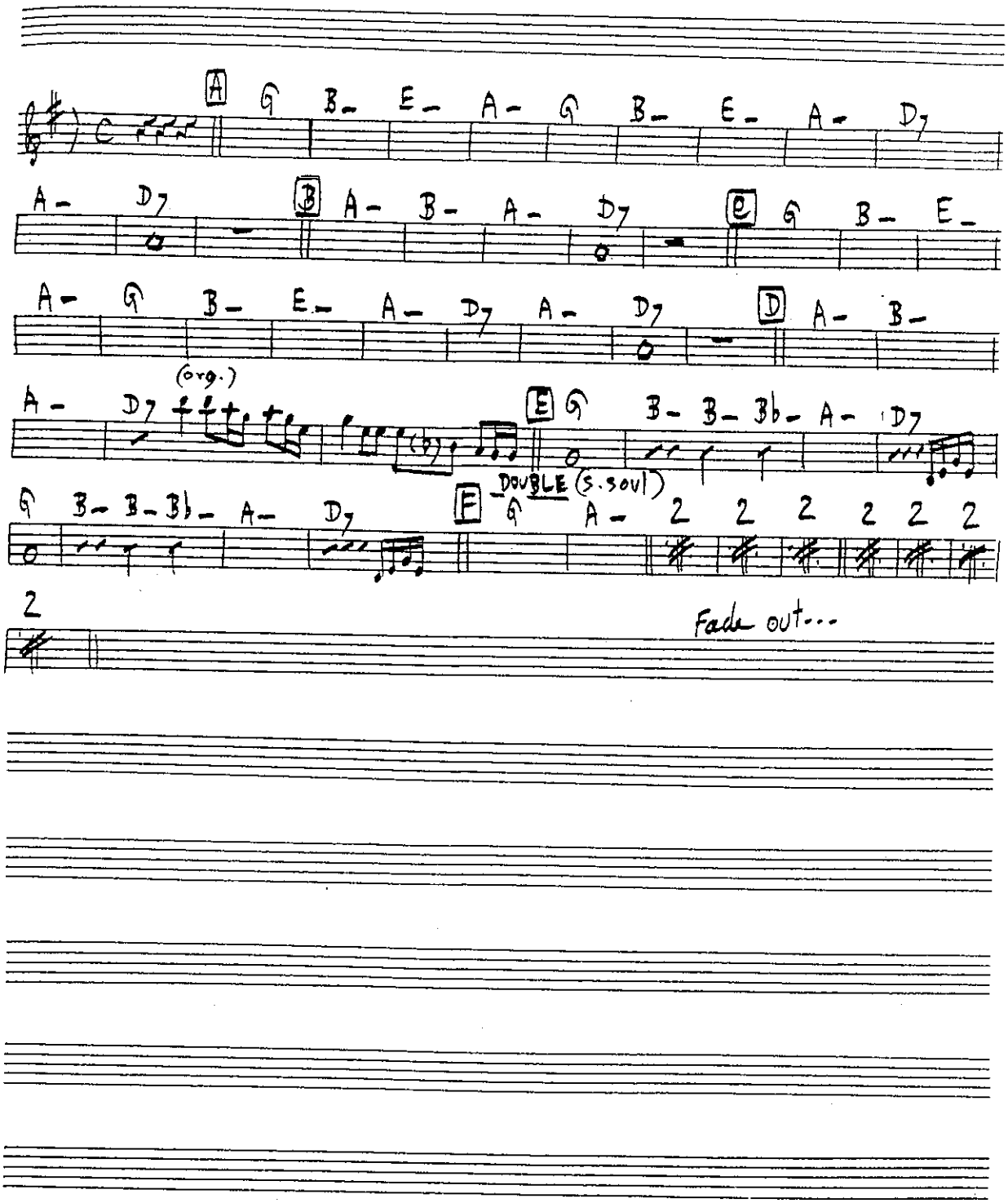

10. ศัพท์สังคีตและเครื่องหมายต่าง ๆ

1. Intro.	หมายถึง ดนตรีขึ้นบรรเลง
2. Fill in	หมายถึง การส่งกลอง
3. Vocal	หมายถึง เสียงร้อง
4. Band	หมายถึง ดนตรีรับ
5. Rit.	หมายถึง ค่อย ๆ ช้าลง
6. a tempo	หมายถึง ใช้อัตราจังหวะเดิม
7. Pause	หมายถึง ยืดจังหวะตามสมควร
8. Da Capo	หมายถึง ย้อนตั้งแต่ต้นใช้ตัวย่อว่า D.C.
9. Dal Segno	หมายถึง ย้อนกลับไปยังเครื่องหมายซิกโน ใช้ย่อว่า D.S.
10. Siego	หมายถึง ย้อนกลับ โดยใช้คู่กับตัวมันเองหรือคู่กับ D.S.
11. CoDa	หมายถึง ท่อนจบ
12. Fade out	หมายถึง ค่อย ๆ เบาลง
13. Solo	หมายถึง การเดี่ยว
14. Ab-lib	หมายถึง การบรรเลงโดยใช้ความสามารถเฉพาะตัว

ภาคผนวก ค
คู่มือฝึกปฏิบัติกีต้าร์

หนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติดนตรีสากล

กีต้าร์

GUITAR

โดย
ปิยพันธ์ แสนทวีสุข

ภาควิชาดุริยางคศิลป์และนาฏยศิลป์ โครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2540

คำนำ

หนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติดนตรีสากลนี้ เป็นคู่มือที่เป็นผลมาจากการวิจัยเรื่อง "การสร้างคู่มือฝึกปฏิบัติดนตรีสากล ระดับอุดมศึกษา" ซึ่งได้ทดลองใช้กับนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ทักษะทางดนตรี 1 และได้ปรับปรุงจากผลการวิจัย หนังสือชุดนี้มีด้วยกัน 4 เล่ม คือ คู่มือคีย์บอร์ด (KEYBOARD) คู่มือกีต้าร์ (GUITAR) คู่มือกีต้าร์เบส (BASS) และคู่มือกลอง (DRUMS)

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ได้ให้สนับสนุนทุนวิจัยหนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติเล่มนี้จนสำเร็จลุล่วงมาด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นหนังสือคู่มือที่นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และบุคคลที่สนใจนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี

ปิยพันธ์ แสนทวีสุข

ตุลาคม 2540

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกีต้าร์	117
การกำเนิดเสียงกีต้าร์	117
การดูแลรักษากีต้าร์	118
ส่วนประกอบของกีต้าร์	118
ลักษณะท่าทางการเล่นกีต้าร์	119
การตั้งสายกีต้าร์	120
ตำแหน่งโน้ตในจุดต่าง ๆ	122
การดีดสายกีต้าร์	123
ทฤษฎีดนตรี	124
เครื่องหมายที่ใช้ในการเล่นคีย์บอร์ด	141
การฝึกเล่นกีต้าร์	143
ศัพท์สังคีตและเครื่องหมายต่าง ๆ	172

กีต้าร์ (Guitar)

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกีต้าร์

กีต้าร์เป็นเครื่องดนตรีหลักของดนตรีแจ๊สซึ่งประกอบด้วย กลองชุด กีต้าร์ กีต้าร์เบส และเปียโนหรือคีย์บอร์ด ดนตรีแจ๊สกำเนิดมาจากพวกทาสนิโกร ที่เมืองนิวออร์ลีนแถบฝั่งแม่น้ำมิสซิสซิปปี้ ซึ่งนิโกรเหล่านี้พอว่างจากภารกิจ ก็จะร้องรำทำเพลงกันอย่างสนุกสนาน และคิดประดิษฐ์เครื่องดนตรีต่าง ๆ มาประกอบการบรรเลง โดยการตบมือ ใช้ไม้ไผ่ทำเป็นเครื่องเป่า ใช้หนังวัว ควาย ทำเป็นกลอง และใช้หางม้าเป็นคันชอ

ในปี ค.ศ.1865 ซึ่งเป็นปีที่ประธานาธิบดีประกาศเลิกทาสได้สำเร็จ ในระยะนั้น พวกนิโกรมีอิสระในการที่จะกระทำอะไรได้เต็มที่ ด้วยเหตุที่พวกนิโกรมีใจรักดนตรีตั้งแต่ดั้งเดิม จึงได้เก็บเอาเครื่องดนตรีที่เหล่าทหารไม่ใช้แล้วมาหัดบรรเลงกัน โดยเล่นถูกบ้างผิดบ้าง และด้วยเหตุที่พวกนิโกรเป็นทาสไม่มีความรู้ และอ่านโน้ตไม่ได้ ฉะนั้นการบรรเลงดนตรีจึงเป็นแบบต่างคนต่างเล่นเป็นแบบเฮตาโรโฟนี (Heterophony) หรือในสมัยปัจจุบันเรียกว่าคีตปฏิภาณ (Ad-Lib หรือ Improvisation) สำหรับเบสในสมัยนั้นเป็นดับเบิลเบสที่ใช้ในวงออเคสตรา

ในปี ค.ศ.1915 ดนตรีแจ๊สในสมัยนั้นเรียกว่า แร็กไทม์ (Ragtime) ซึ่งนิยมเล่นกันในกลุ่มของคนนิโกร

ในปี ค.ศ.1918 ดนตรีแบบแร็กไทม์ ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย จนได้พัฒนาเป็นดนตรีแบบ ดิ๊กซี่แลนด์ (Dixieland Style)

ในปี ค.ศ.1920 ดนตรีแบบดิ๊กซี่แลนด์ หรือแร็กไทม์ ถูกเรียกใหม่ว่าดนตรีแจ๊ส (Jazz) ในช่วงนี้ชาวอเมริกันซึ่งเป็นคนผิวขาวเริ่มนิยมเล่นดนตรีประเภทนี้ และมีลีลาหลากหลายมากขึ้น จนมีแบบใหม่เกิดขึ้น เช่น แบบชิคาโก (Chicago Style) และแบบนิวยอร์คสวิง (New York Swing Style)

ในปี ค.ศ.1920-1924 ลอยด์ ลอร์ (Loyd Loar) อดอล์ฟ ริคเคนแบคเกอร์ (Adolph Rickenbacker) เลโอ เฟนเดอร์ (Leo Fender) และเลส พอล (Les Paul) ได้ทดลองนำเอาตัวถ่ายทอดเสียง (Pick-Up) มาติดเข้ากับกีต้าร์โปร่งสายเหล็ก โดยตัวถ่ายทอดเสียงจะส่งสัญญาณไฟฟ้าไปยังเครื่องขยายเสียง และเครื่องขยายเสียงจะส่งสัญญาณไฟฟ้าไปยังลำโพงเป็นเสียงออกมา และกลายเป็นจุดเริ่มต้นของกีต้าร์ไฟฟ้า

2. การกำเนิดเสียงกีต้าร์

กีต้าร์ เป็นเครื่องดนตรีประเภทมีสายดีด (String) ที่เป็นที่นิยมกันมากในการใช้บรรเลง

เพลง Folk หรือ Popular ปกติจะสร้างเป็นโปร่ง (Acoustic) และไม้ตัน (Solid) หรือพวกกีต้าร์ไฟฟ้า กีต้าร์โปร่งออกแบบเป็นสองอย่างคือ แบบคลาสสิค (Classical Guitar) และแบบโฟล์ค (Folk Guitar) กีต้าร์คลาสสิคจะมีเสียงกังวานสายเป็นไนล่อน และมีคอกว้างกว่าแบบโฟล์ค

3. การดูแลรักษากีต้าร์

การดูแลรักษากีต้าร์ ต้องดูแลรักษาให้ถูกวิธีตามวัสดุแต่ละชนิดที่ประกอบกันเป็นตัวกีต้าร์

1. การดูแลรักษาสาย เมื่อเล่นกีต้าร์เสร็จแล้วให้หย่อนสายลง และชโลมด้วยน้ำมันรักษาสายบาง ๆ

2. การดูแลรักษาลูกบิดให้หยอดน้ำมันจักรเดือนละครั้ง

3. การดูแลรักษาตัวกีต้าร์ที่เป็นสีเคลือบเงาให้ใช้สเปรย์ทำความสะอาด และขัดเงาอาทิตย์ละ 1 ครั้ง

4. หมั่นดูแลรูเสียงสายแจ็คและสกรูต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพดี

5. เมื่อใช้แล้วควรเก็บในกล่องเสมอ

4. ส่วนประกอบของกีต้าร์

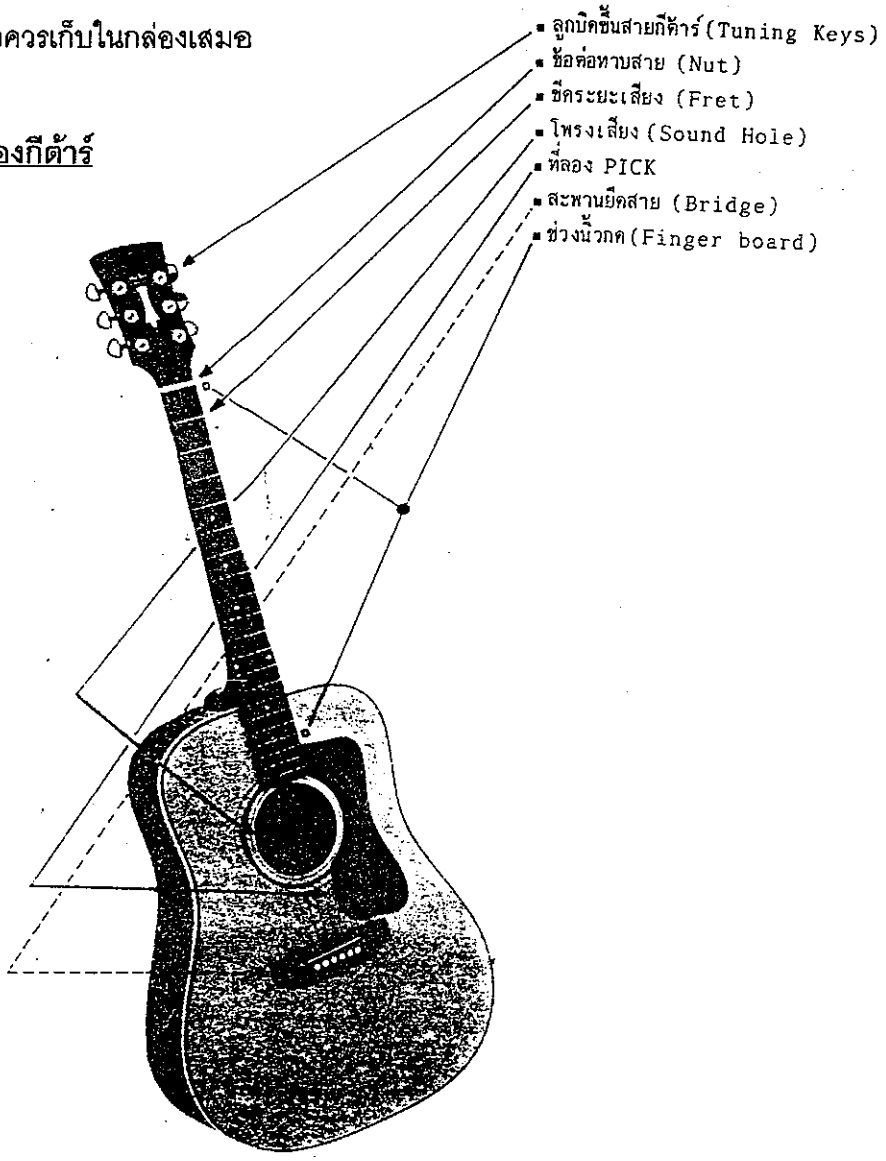

5. ลักษณะท่าทางการเล่นกีต้าร์

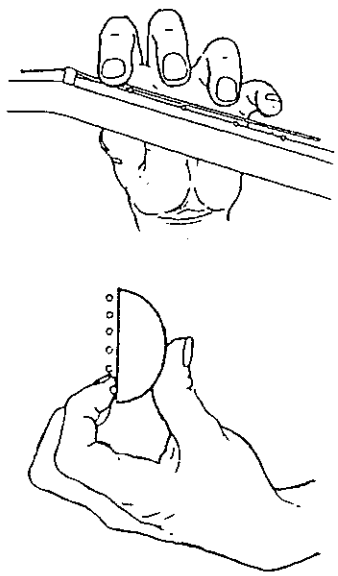

ตำแหน่งมือซ้าย

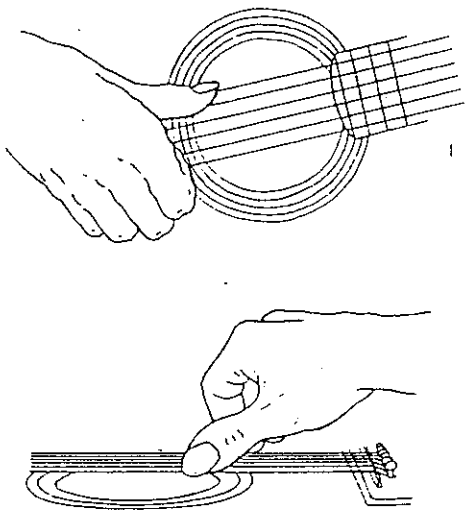

ตำแหน่งมือขวา

ท่านั่งผู้ชาย

ท่านั่งผู้หญิง

6. การตั้งสายกีต้าร์

การตั้งสายกีต้าร์นิยมใช้กัน 4 วิธีคือ

1. ตั้งเสียงกับคีย์บอร์ด มีวิธีดังนี้

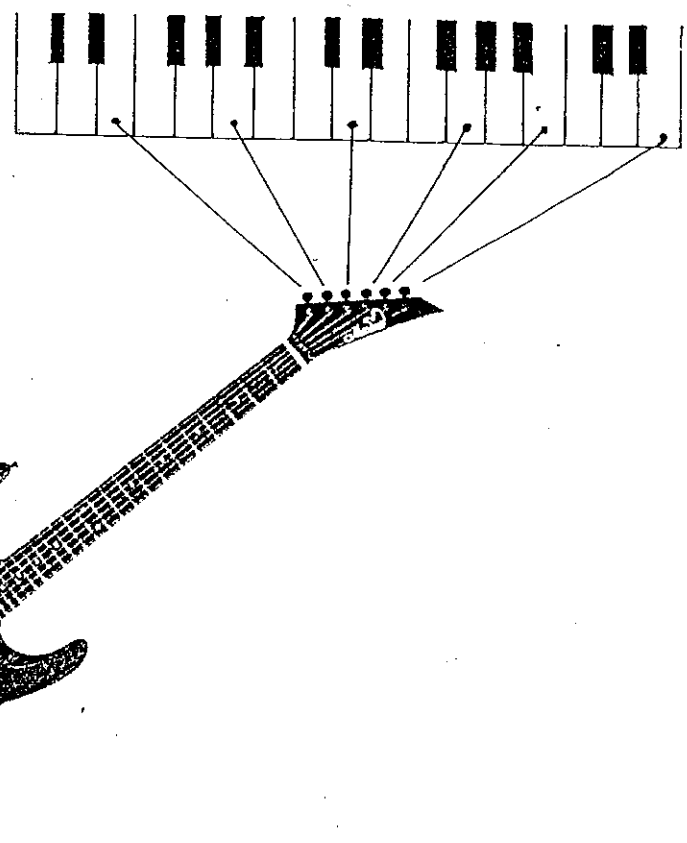

สายที่ 1 (สายเล็กสุด) ตรงกับเสียง E
สายที่ 2 ตรงกับเสียง B
สายที่ 3 ตรงกับเสียง G
สายที่ 4 ตรงกับเสียง D
สายที่ 5 ตรงกับเสียง A
สายที่ 6 ตรงกับเสียง E

2. ใช้หลอดเทียบเสียง มีวิธีตั้งเสียงดังนี้

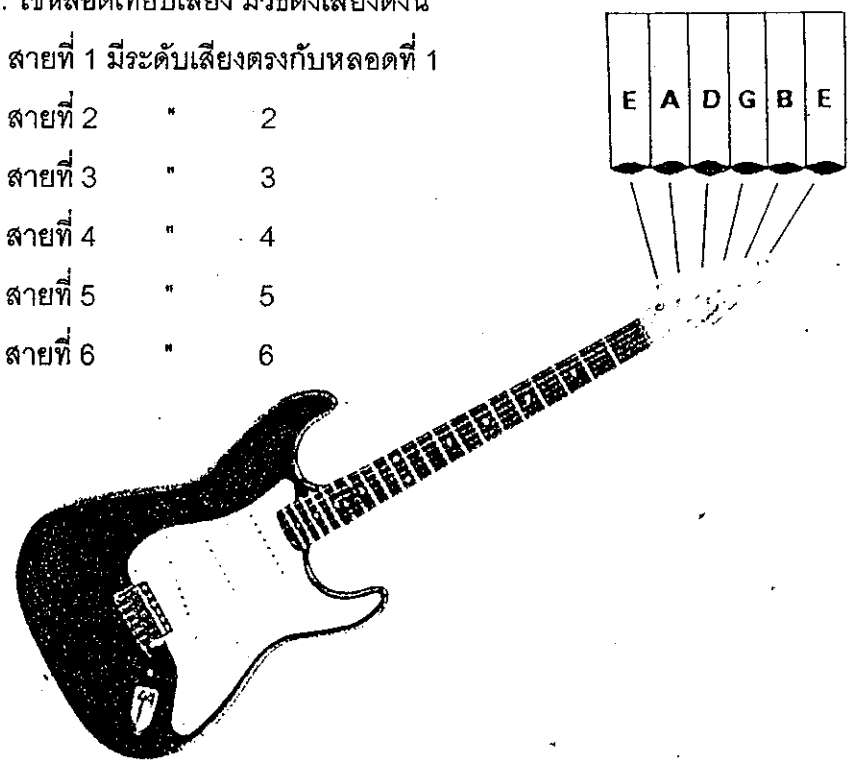

สายที่ 1 มีระดับเสียงตรงกับหลอดที่ 1
สายที่ 2 " 2
สายที่ 3 " 3
สายที่ 4 " 4
สายที่ 5 " 5
สายที่ 6 " 6

3. ใช้เครื่องเทียบเสียง วิธีนี้เป็นวิธีที่สะดวกและแม่นยำที่สุด วิธีการใช้แล้วแต่ชนิดของเครื่องนั้น ๆ

4. เทียบเสียงเอง

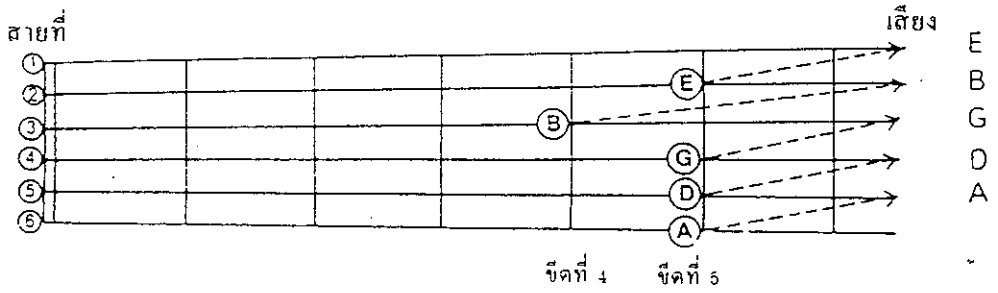

7. ตำแหน่งโน้ตในจุดต่าง ๆ

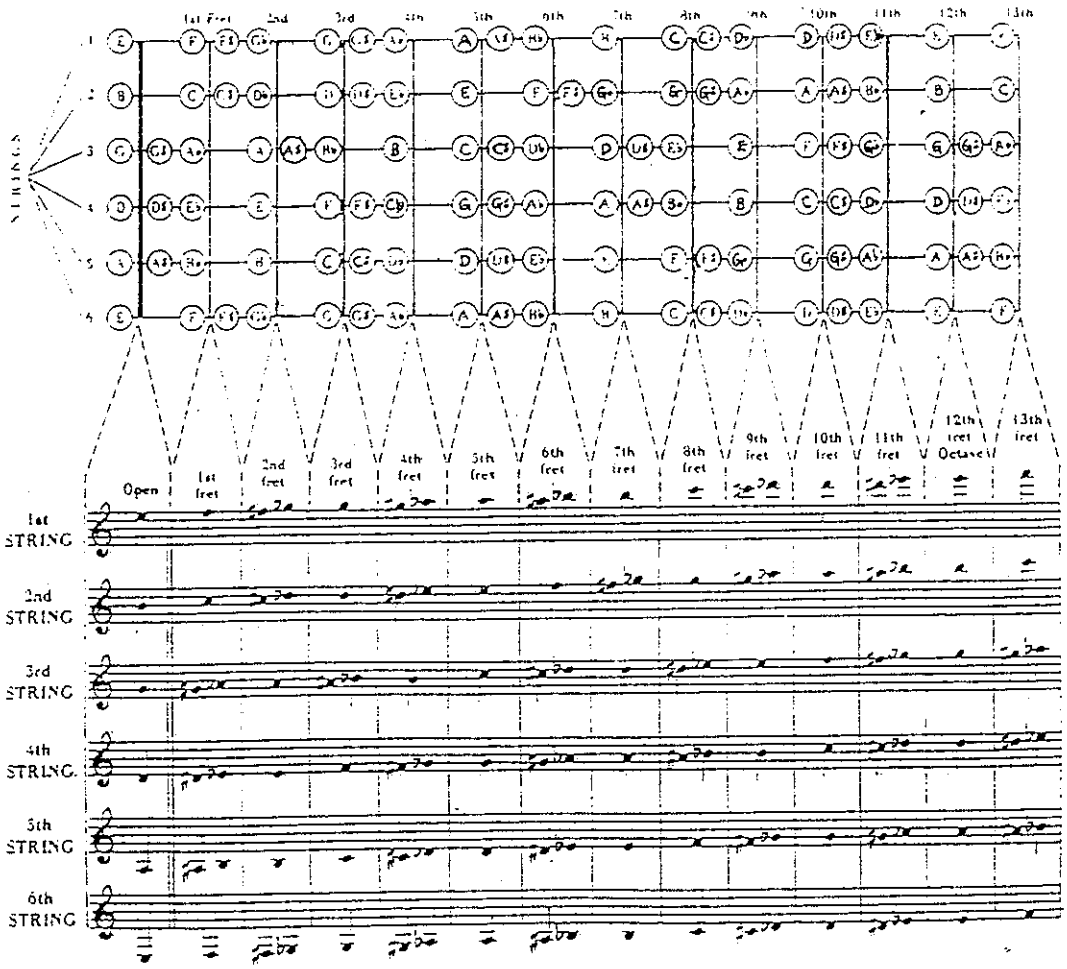

8. การดีดสายกีต้าร์

การดีดสายกีต้าร์ นิยมใช้ 2 วิธีคือ

1. ใช้นิ้ว

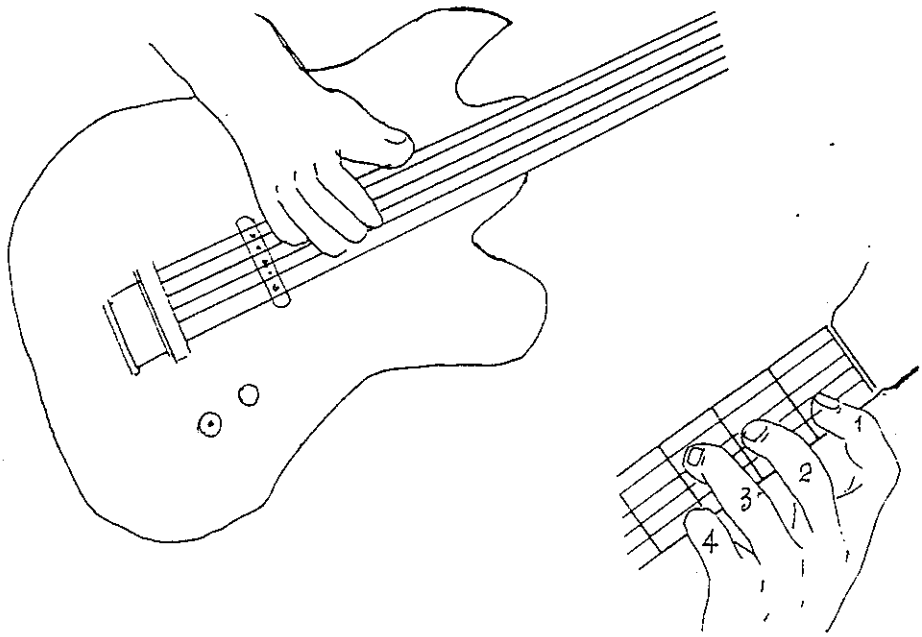

2. ใช้ปิค

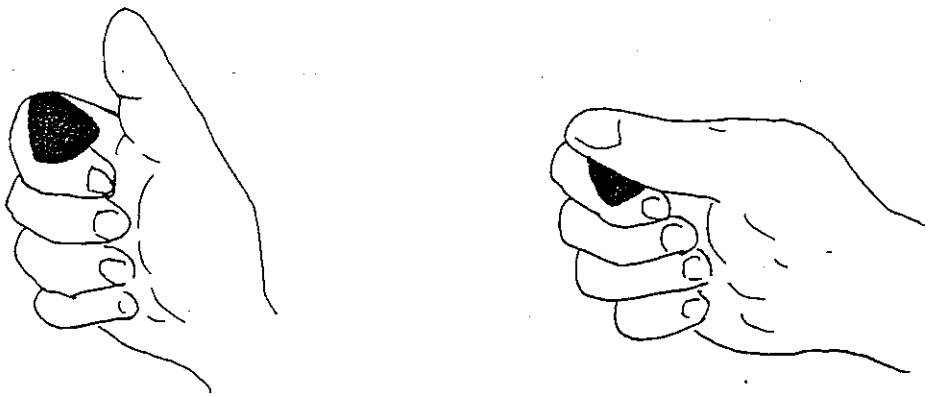

9. ทฤษฎีดนตรี (MUSIC THEORY)

ดนตรี หมายถึง ศิลป์ และศาสตร์ ของการร้อยกรองเสียงร้อง หรือเสียงดนตรีเข้าเป็นทำนอง จังหวะ ลีลากระแสเสียง และเสียงประสาน เพื่อให้เป็นเพลงที่มีโครงสร้างเข้าเป็นทำนอง และก่อให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ

ชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรีเป็นชื่อภาษาอิตาเลียน เรียงตามลำดับจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง

โด	เร	มี	ฟา	ซอล	ลา	ที	โด
C	D	E	F	G	A	B	C
1	2	3	4	5	6	7	8

1. ตัวโน้ต (Music Notation)

ตัวโน้ต คือ เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรี โดยมีชื่อเรียกตามลักษณะต่าง ๆ

ชื่อโน้ต			สัญลักษณ์
ไทย	อังกฤษ	อเมริกัน	
ตัวใหญ่	BREVE	DOUBLE-WHOLE-NOTE	
ตัวกลม	SEMIBREVE	WHOLE-NOTE	
ตัวขาว	MINIM	HALF-NOTE	
ตัวดำ	CHOTCHET	QUARTER-NOTE	
ตัวเขบ็ต 1 ชั้น	QUAVER	EIGHTH-NOTE	
ตัวเขบ็ต 2 ชั้น	SEMIQUAVER	SIXTEENTH-NOTE	
ตัวเขบ็ต 3 ชั้น	DEMISEMIQUAVER	THIRTY-SECOND-NOTE	
ตัวเขบ็ต 4 ชั้น	HEMIDEMISEMIQUAVER	SIXTY-FOURTH-NOTE	

2. บรรทัด 5 เส้น (Staff Line)

บรรทัด 5 เส้น หมายถึง เส้นตรง 5 เส้นขนานกันในแนวนอน โดยนับจากล่างไปหาบน มีไว้เพื่อบันทึกโน้ต และบอกตำแหน่ง ความสูง ต่ำ ของระดับเสียง

3. เส้นน้อย (Leger Line)

เส้นน้อยมีลักษณะเป็นเส้นตรงสั้นมีไว้เพื่อบันทึกโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำ และสูงกว่าบรรทัด 5 เส้น

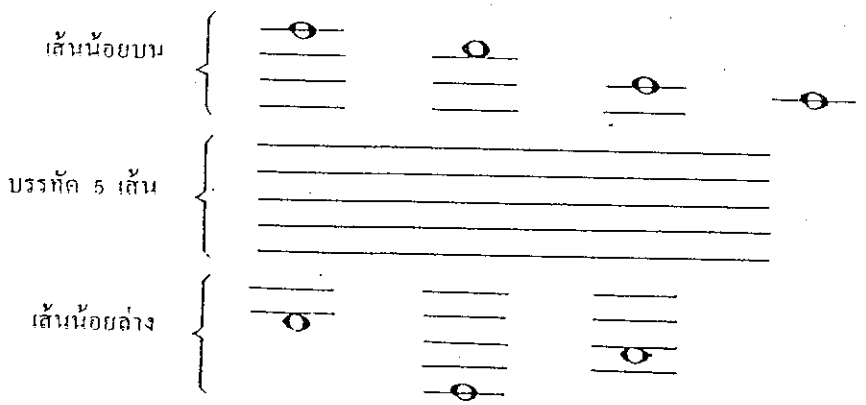

4. เส้นกั้นห้อง (Barline) คือ เส้นตรงตั้งฉากตัดกับบรรทัด 5 เส้นและเมื่อจบวรรคหรือจบตอนของบทเพลง ใช้เส้นกั้นห้องคู่ เรียกว่า Double Barline

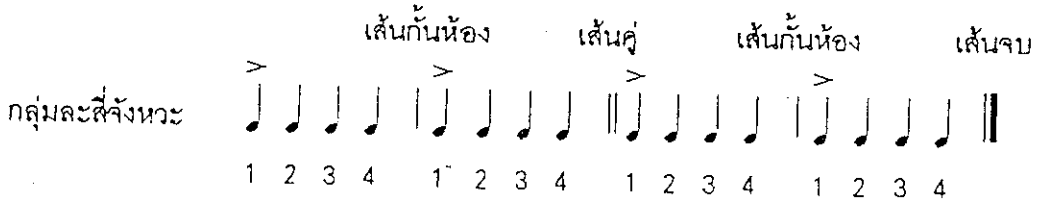

5. กุญแจประจำหลัก (Clefes)

กุญแจประจำหลัก คือ เครื่องหมายที่ใช้กำหนดตำแหน่งและระดับเสียงของตัวโน้ตบันทึกไว้ตอนต้นของบทเพลง

เปรียบเทียบระดับเสียงของกุญแจประจำหลัก

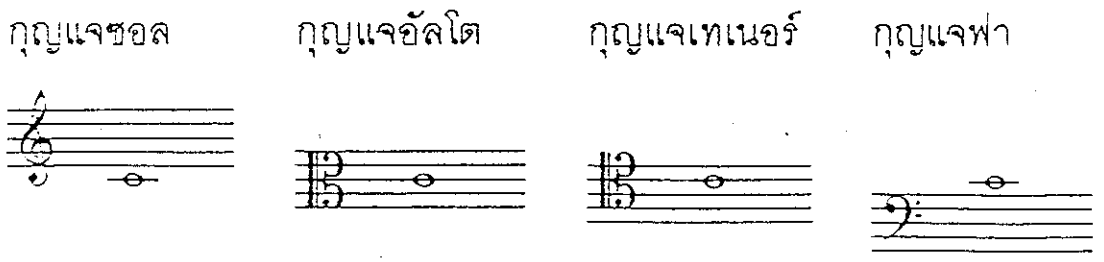

5.1 กุญแจซอล (G Clef) หรือ (Treble Clef) คือกุญแจที่ใช้ในระดับเสียงปานกลางถึงระดับเสียงสูงมากที่สุด หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวกุญแจประจำหลักคือ "ซอล" (G)

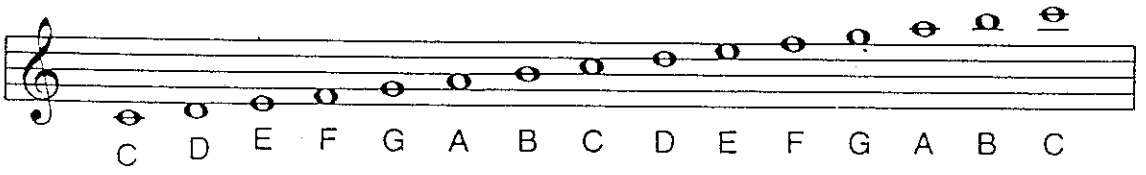

5.2 กุญแจอัลโต (Alto Clef) คือกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงกลางถึงค่อนข้างสูง หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 3 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกับหัวของกุญแจประจำหลักคือ "โด"(อัลโต)

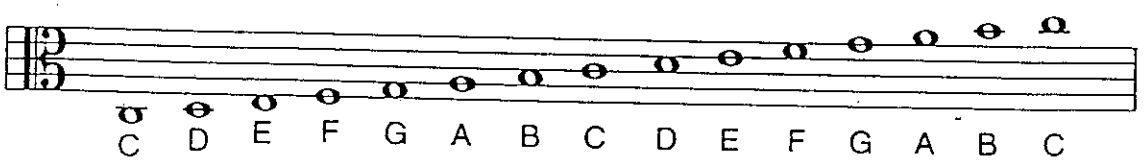

5.3 กุญแจเทนเนอร์ (Tenor Clef) คือกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงต่ำถึงเสียงกลาง หัวกุญแจคาบบนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำหลักคือ "โด"(เทนเนอร์)

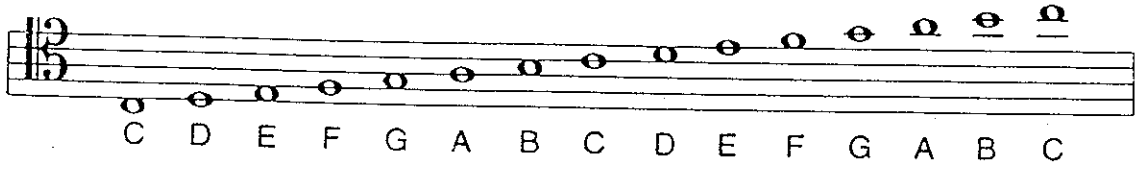

5.4 กุญแจฟา (F Clef) คือกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงต่ำถึงต่ำมากหัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำหลักคือ "ฟ่า"(เบส)

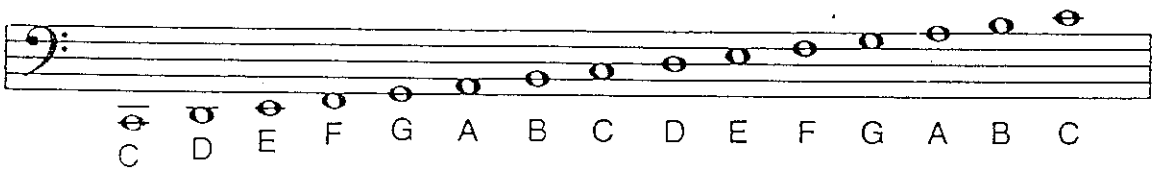

6. อัตรายาวและสั้นของตัวโน้ต

	ประเภทอัตราจังหวะ (Meters)					
	2 จังหวะ		3 จังหวะ		4 จังหวะ	
	เครื่องหมาย	ตัวโน้ต 1 จังหวะ	เครื่องหมาย	ตัวโน้ต 1 จังหวะ	เครื่องหมาย	ตัวโน้ต 1 จังหวะ
อัตราธรรมดา Simple Time	2/2	𝅗𝅥	3/2	𝅗𝅥	4/2	𝅗𝅥
	2/4	♩	3/4	♩	4/4	♩
	2/8	♪	3/8	♪	4/8	♪
อัตราผสม Compound Time	6/4	𝅗𝅥.	9/4	𝅗𝅥.	12/4	𝅗𝅥.
	6/8	♩.	9/8	♩.	12/8	♩.
	6/16	♪.	9/16	♪.	12/16	♪.

แผนภูมิการกระจาย และการเทียบอัตราตัวโน้ต

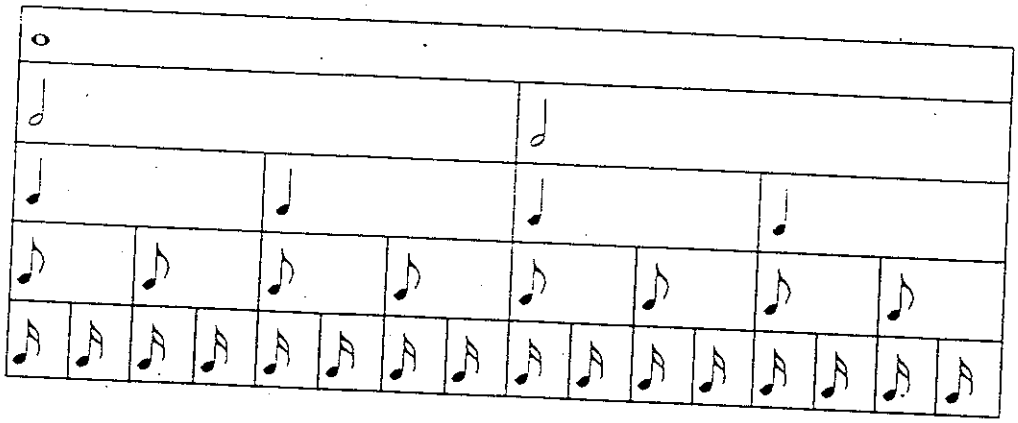

7. **ตัวหยุด** (Rests)

ตัวหยุด เป็นเครื่องหมายที่ใช้บันทึกเพื่อให้เสียงเงียบ หรือหยุดเสียงชั่วขณะหนึ่ง เสียงนั้นจะหยุดสั้นหรือยาวเท่าใด ขึ้นอยู่กับอัตราจังหวะและลักษณะของตัวหยุด ตัวหยุดใช้ในทางตรงกันข้ามกับตัวโน้ต คือ ตัวหยุดบันทึกไว้เพื่อให้เงียบเสียงในการบรรเลงหรือขับร้อง ส่วนตัวโน้ต บันทึกไว้เพื่อให้เกิดเสียงในการบรรเลงหรือขับร้อง

ลักษณะของตัวหยุด

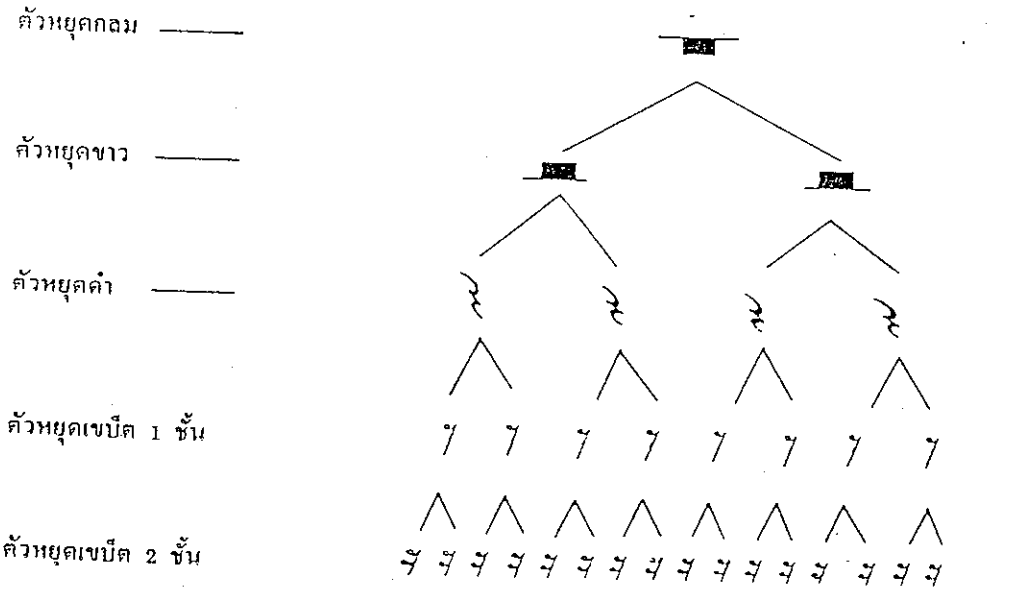

8. **เครื่องหมายโยงเสียง** เครื่องหมายโยงเสียงมี 2 ชนิด คือ

8.1 สเลอ (Slur) คือ เครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้ง ที่ขีดคร่อมไว้บน หรือล่างตัวโน้ต ที่มีระดับเสียงต่างกัน ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป มีผลทำให้การออกเสียงในการบรรเลงหรือขับร้องยาวติดต่อกันโดยเสียงไม่ขาดจากกัน

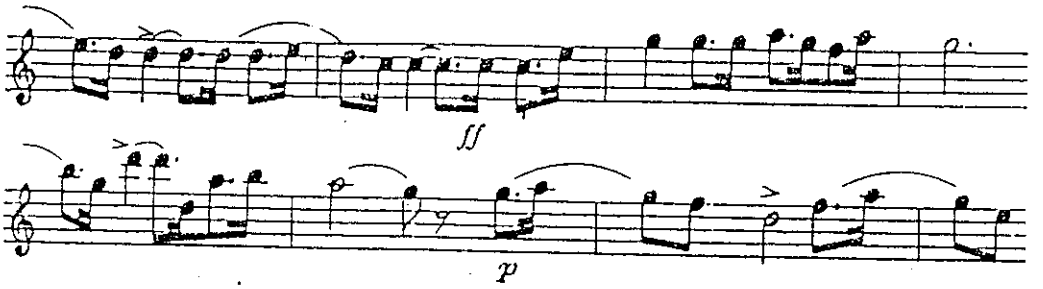

8.2 ไท (Tie) คือ เครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้งที่ขีดคร่อมไว้บน หรือล่างตัวโน้ตที่มีระดับเสียงเดียวกันตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป มีผลทำให้เพิ่มค่าตัวโน้ตให้มีเสียงยาวต่อเนื่องกัน

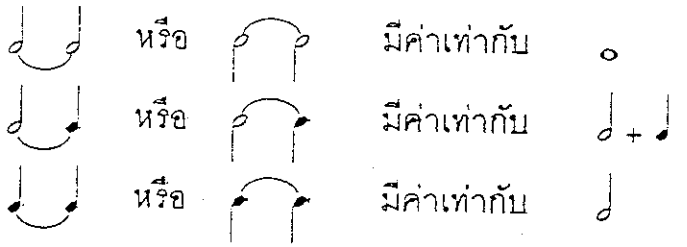

9. **ประจุด** (Dottet) คือ จุดเล็ก ๆ คล้ายจุดลูกน้ำ ใช้บันทึกไว้ข้างหลังตัวโน้ตเมื่อบันทึกไปแล้วจุดนั้น จะมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของตัวโน้ตข้างหน้า

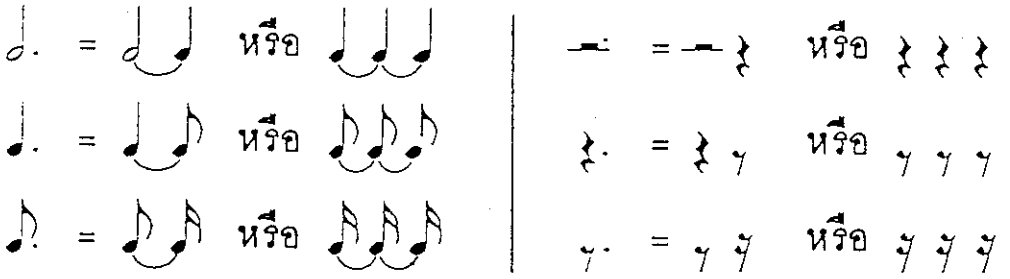

10. **เครื่องหมายกำหนดจังหวะ** (Time Signature) คือ เครื่องหมายที่ใช้กำหนดอัตราจังหวะ และลักษณะตัวโน้ต ใช้บันทึกในบทเพลง จะบันทึกไว้ตอนหน้าของบทเพลง ถัดจากกุญแจประจำหลัก มีลักษณะคล้ายเลขเศษส่วน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

เลขตัวบน คือ เลขบอกจำนวนของตัวโน้ตว่าในห้องเพลงหนึ่ง ๆ จะต้องมีตัวโน้ตหรือตัวหยุดลักษณะใด ๆ ก็ตาม เมื่อรวมกันแล้วจะพอดีกับจำนวนตัวเลขตัวบน

เลขตัวล่าง คือ ลักษณะของตัวโน้ตที่ต้องการให้เป็น 1 จังหวะ ดังนี้

1	บันทึกแทนโน้ต	ตัวกลม
2	"	ตัวขาว
4	"	ตัวดำ
8	"	ตัวเขบ็ต 1 ชั้น
16	"	ตัวเขบ็ต 2 ชั้น
32	"	ตัวเขบ็ต 3 ชั้น
64	"	ตัวเขบ็ต 4 ชั้น

4/4 หมายความว่า เพลงนี้เป็นเพลงประเภท 4 จังหวะ ใน 1 ห้อง เพลงมีการเคาะจังหวะหลัก 4 ครั้ง โดยดูจาก

- เลขตัวบน หมายถึง ใน 1 ห้องเพลงมีการเคาะจังหวะ 4 ครั้ง

- เลขตัวล่าง หมายถึง โน้ตตัวดำ ซึ่งในเพลงนี้มีค่า 1 จังหวะหลักสำหรับเพลง

2/2 หมายความว่า - เพลงนี้เป็นเพลงประเภท 2 จังหวะ

- เลขตัวบน หมายถึงมีการเคาะจังหวะหลัก 2 ครั้งต่อ 1 ห้องเพลง

- เลขตัวล่าง หมายถึงโน้ตตัวขาว ซึ่งมีค่า 1 จังหวะหลักสำหรับเพลงนี้

เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบธรรมดา (Simple Time Signature) ได้แก่ แบบที่มีเลขตัวบนเป็น 2,3,4,5 หรือ 7 รวมทั้งที่มีลักษณะคล้าย ๆ ตัวซี (C) ซึ่งหมายถึงเลข 4 และตัวซีแบ่ง (C) ซึ่งหมายถึงเลข 2

2. เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบผสม (Compound Time Signature) ได้แก่ แบบที่มีเลขตัวบนเป็น 6,9,12 ฯลฯ ซึ่งต้องหารด้วย 3 ลงตัวเสมอ

11. เครื่องหมายแปลงเสียง (Accidentals) คือ เครื่องหมายที่ใช้บันทึกวางไว้หน้าตัวโน้ต ที่ต้องการให้ระดับเสียงของตัวโน้ตนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากปกติ เครื่องหมายแปลงเสียงมีอยู่ 3 ชนิด

1. เครื่องหมายชาร์ป (Sharp #) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตาม ที่มีเครื่องหมายนี้วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้ สูงขึ้นครึ่งเสียง (1 Semitone)

2. เครื่องหมายแฟลต (Flat b) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้ต่ำลงครึ่งเสียง (1 Semitone)

3. เครื่องหมายเนเจอรัล (Natural ♮) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะกลับสู่เสียงเดิมตามสภาพปกติ

4. เครื่องหมายดับเบิลชาร์ป (Double Sharp x#) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้ วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้สูงขึ้นหนึ่งเสียง (1 Tone)

5. เครื่องหมายดับเบิลแฟลต (Double Flat bb) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้ วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้ต่ำลงหนึ่งเสียง (1 Tone)

12. บันไดเสียง (Scale) หมายถึง การเรียงลำดับเสียงดนตรี จากต่ำไปหาสูง หรือจากสูงไปหาต่ำ ครบ 8 เสียง อย่างมีระบบ

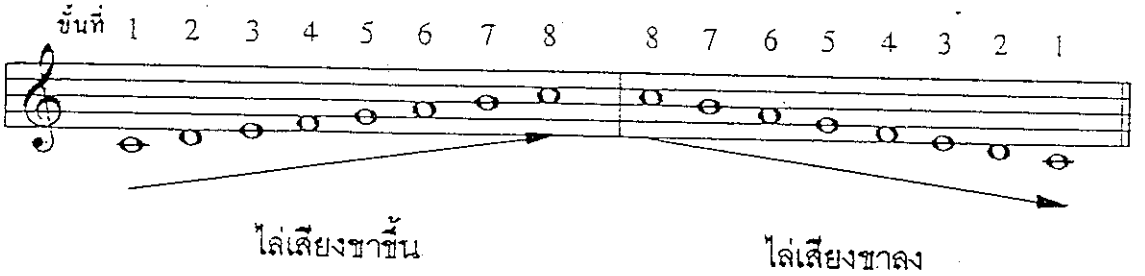

บันไดเสียงที่นิยมใช้ มีอยู่ 2 ประเภท คือ

1. บันไดเสียงไดอาโทนิค (Diatonic Scale) ประกอบด้วยโน้ต 8 ขั้น แต่ละขั้นมีระยะห่างเป็นหนึ่งเสียงและครึ่งเสียงคละกันไป มี 2 ชนิด คือ

1.1 บันไดเสียงไดอาโทนิคเมเจอร์ (Diatonic Major Scale)

1.2 บันไดเสียงไดอาโทนิค (Diatonic Minor Scale)

2. บันไดเสียงโครมาติก (Chromatic Scale) ประกอบด้วยโน้ต13 ขั้น แต่ละขั้นมีระยะห่างเป็นครึ่งเสียงตลอด มี 2 ชนิด คือ

2.1 บันไดเสียงฮาร์โมนิคโครมาติค (Harmonic Chromatic Scale)

2.2 บันไดเสียงเมโลดิคโครมาติค (Melodic Chromatic Scale)

บันไดเสียงเมเจอร์ MAJOR SCALES

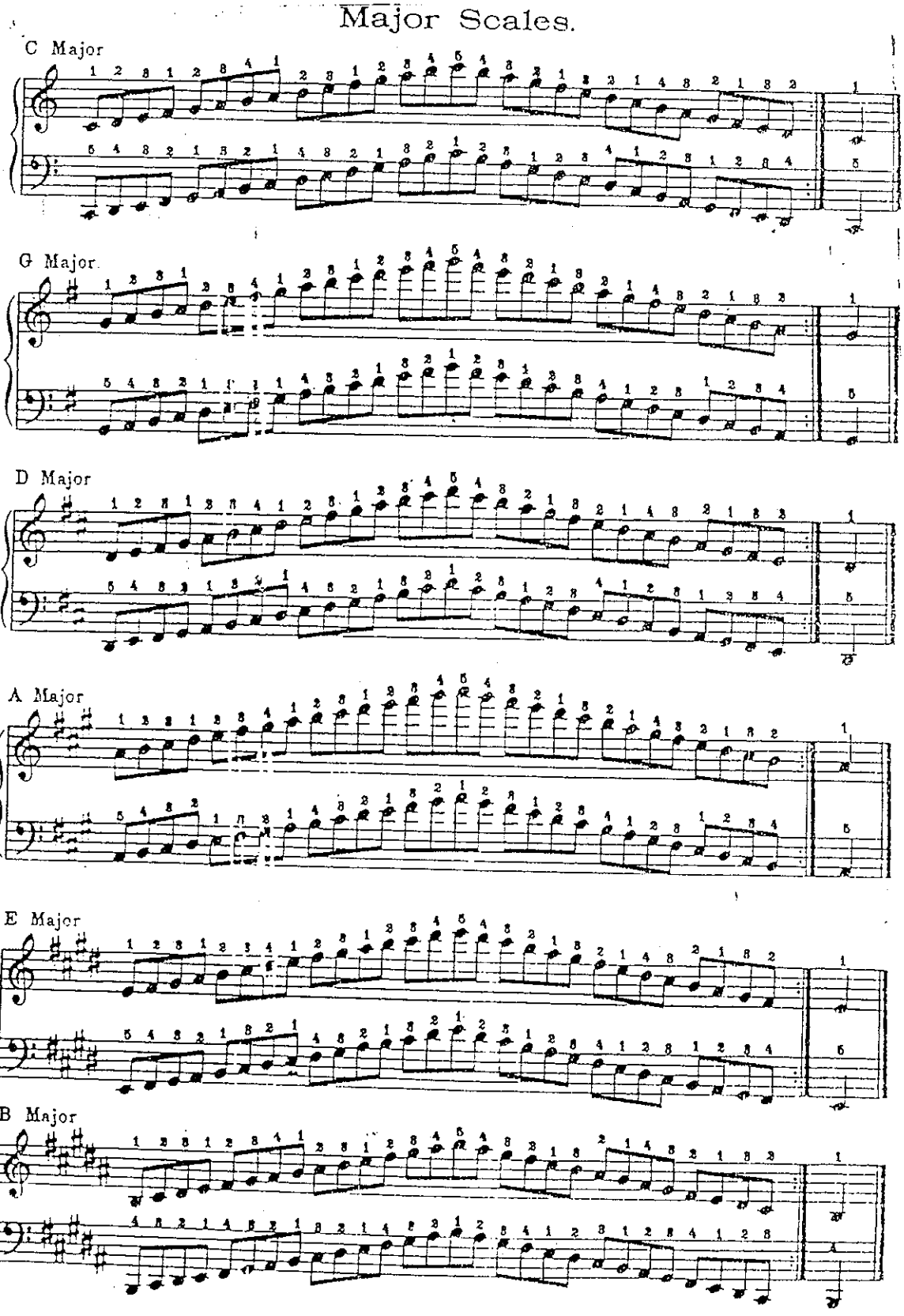

F Major

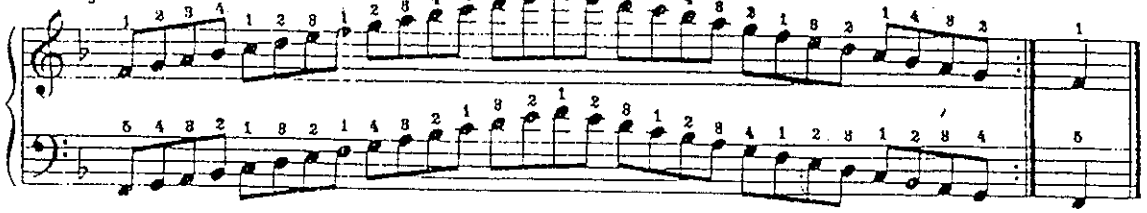

B♭ Major

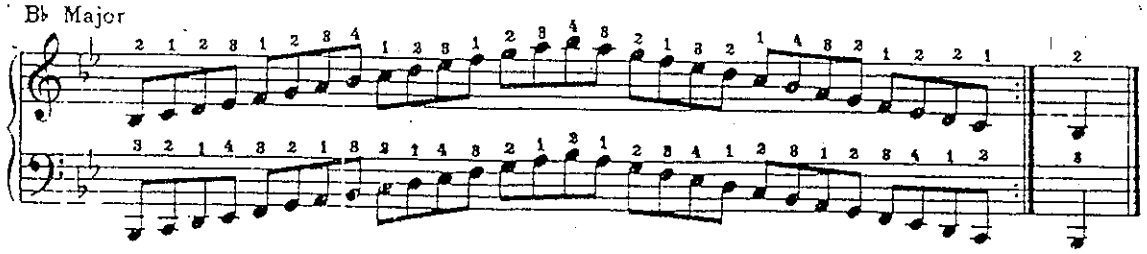

E♭ Major

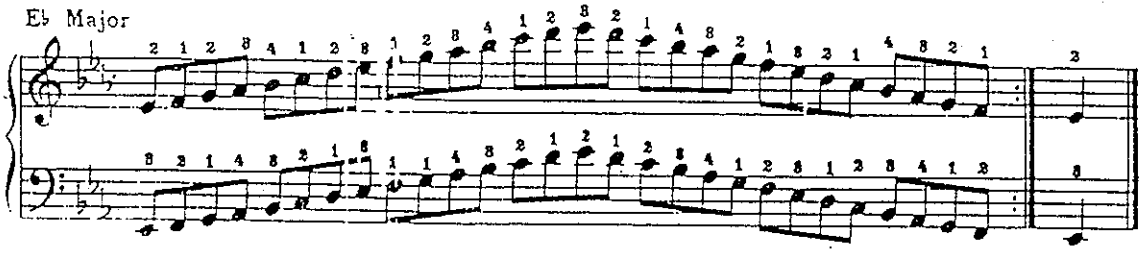

A♭ Major

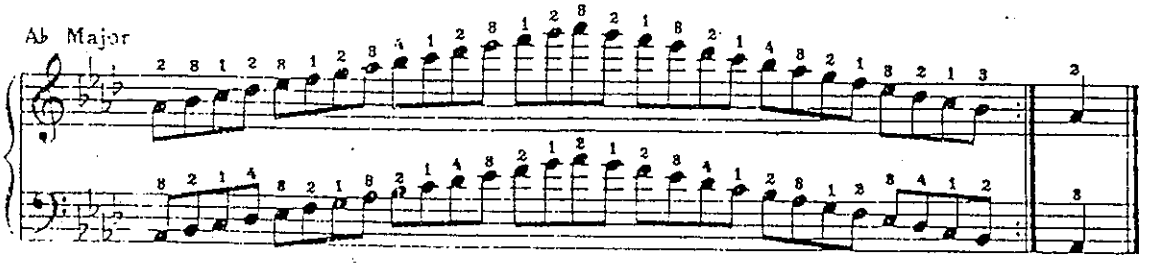

D♭ Major

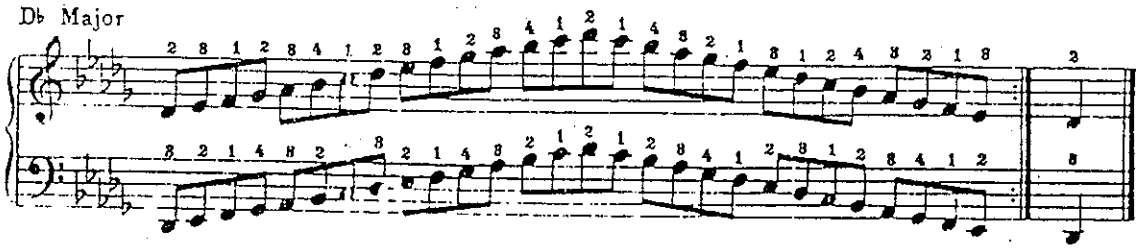

G♭ Major

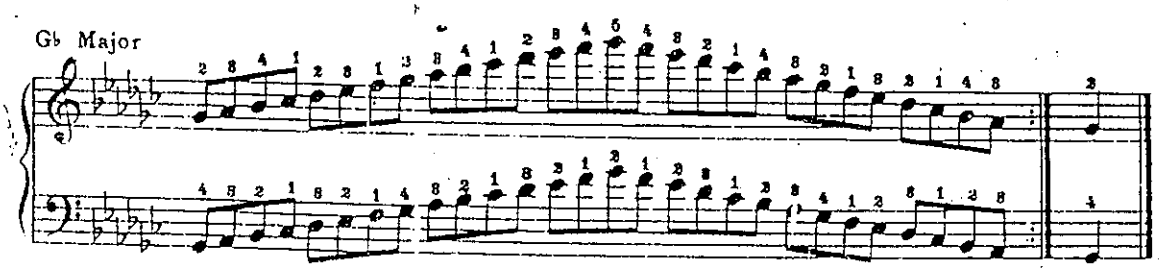

บันไดเสียงไมเนอร์ MINOR SCALES

D Minor

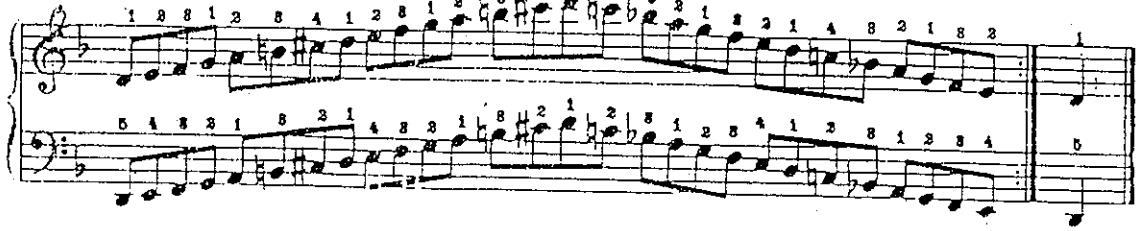

G Minor

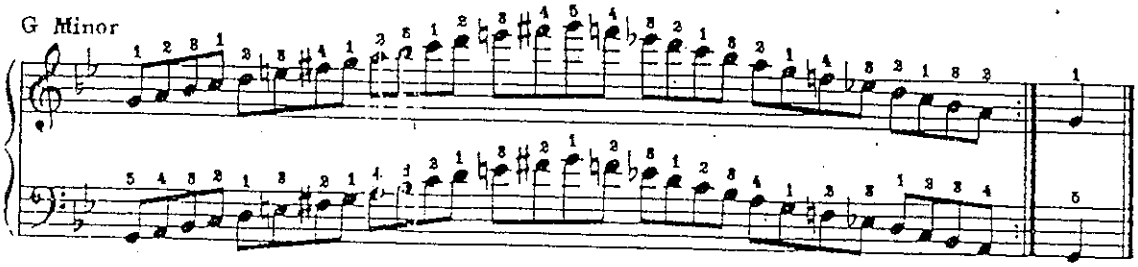

C Minor

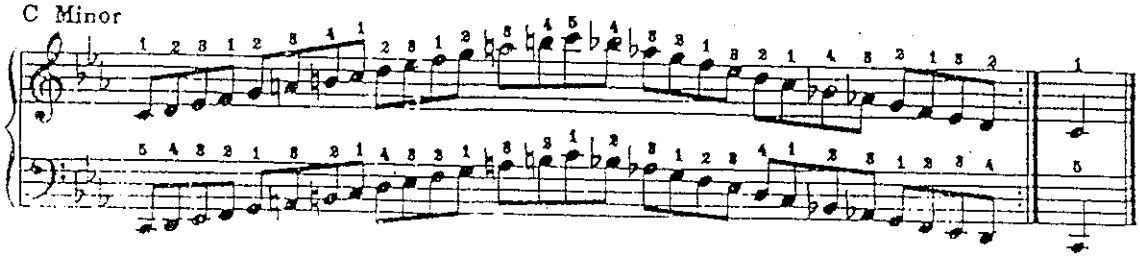

F Minor

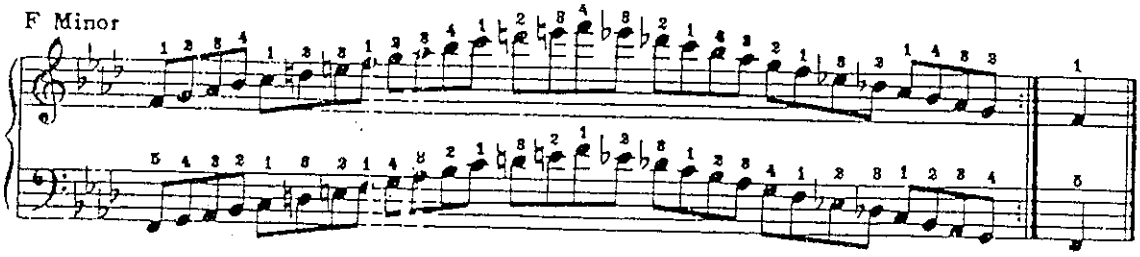

B♭ Minor

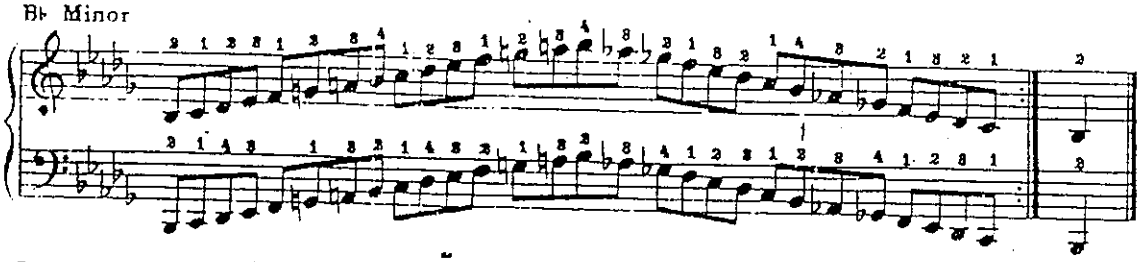

E♭ Minor

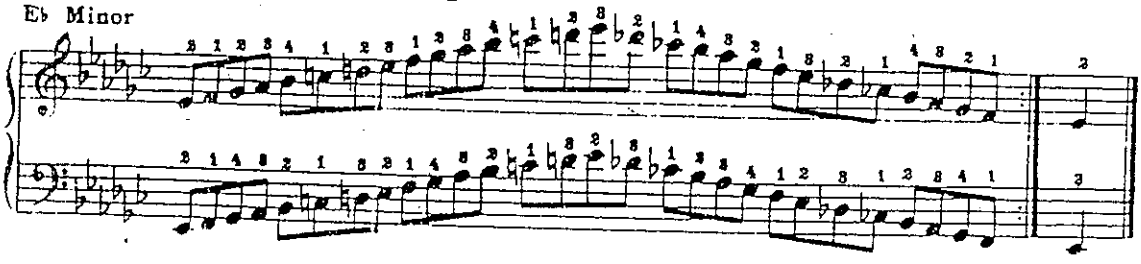

Melodic Minor Scales.

A Minor

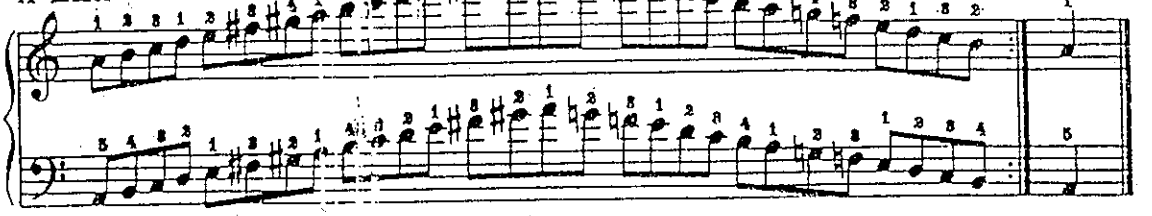

E Minor

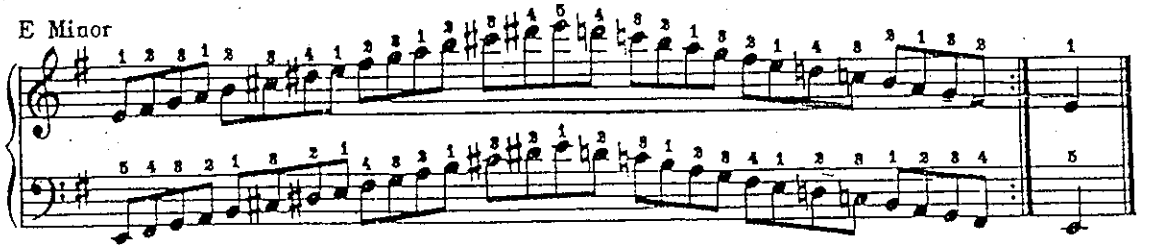

B Minor

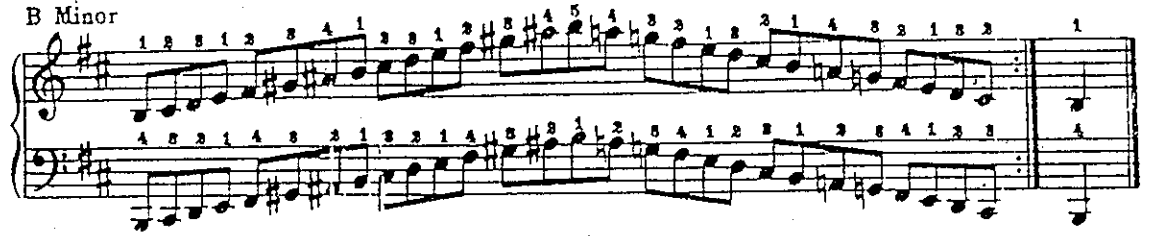

F♯ Minor

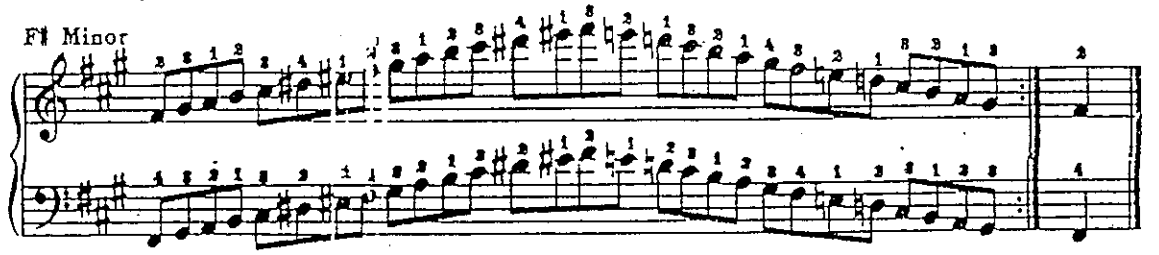

C♯ Minor

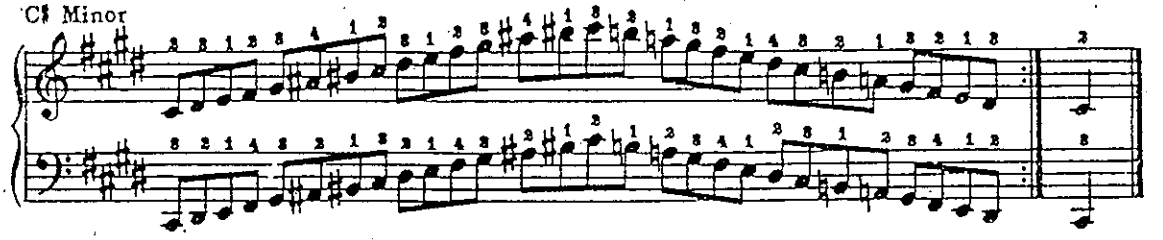

G♯ Minor

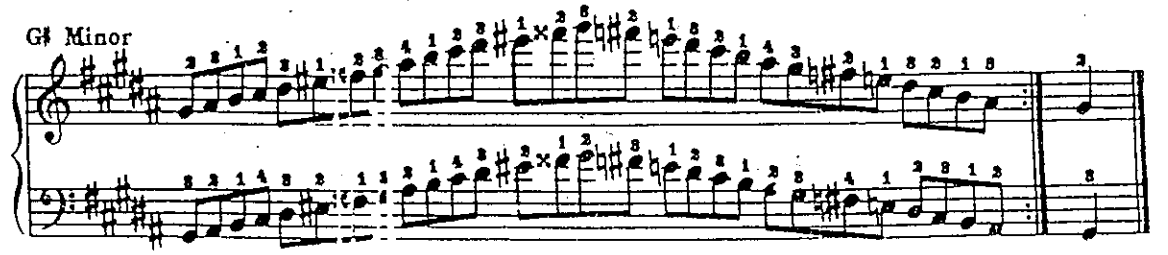

13. **ขั้นคู่เสียง** (Interval) หมายถึง สิ่งที่ใช้วัดความแตกต่างระหว่างเสียง 2 เสียง โดยการนับระยะห่างของเสียงเรียงตามลำดับขั้นของโน้ตในบันไดเสียง

ชื่อขั้นคู่เสียงประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. ชื่อตัวเลข (Number name) ได้จากการนับระยะห่างของเสียง 2 เสียง โดยเรียงจากเสียงหลัก (Tonic) ขึ้นหรือลงตามลำดับขั้นของบันไดเสียง

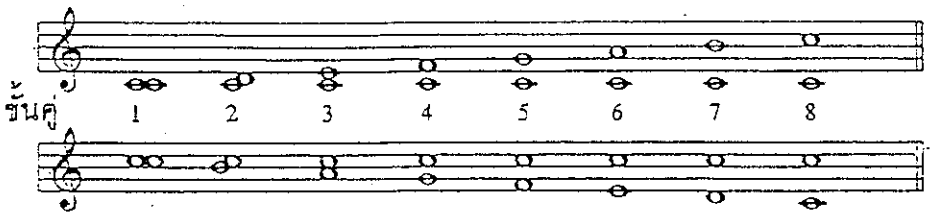

2. ชื่อคุณภาพ (Specific name) เป็นชื่อที่บอกคุณภาพเสียงของขั้นคู่เสียง ว่าน้ำเสียงเป็นอย่างไร หรือให้ความรู้สึกอย่างไร มี 5 ชนิด คือ

2.1 เมเจอร์ (Major) แปลว่า ใหญ่ ให้ความรู้สึกแข็งขัน สดชื่น ร่าเริง

2.2 ไมเนอร์ (Minor) แปลว่า เล็กกว่า ให้ความรู้สึกอ่อนโยน เศร้า ขรึม

2.3 เปอร์เฟคท์ (Perfect) แปลว่า สมบูรณ์ ให้ความรู้สึกแจ่มใส แข็งแรง กลมกลืน

2.4 อ็อกเมนเต็ด (Augmented) แปลว่า เพิ่มขึ้น ให้ความรู้สึกขัดขืน กระด้าง ประหลาด

2.5 ดิมินิชด์ (Diminished) แปลว่า ลดลง ให้ความรู้สึกกระด้าง แปร่ง ไม่กลมกลืน

การอ่านขั้นคู่เสียงให้เรียกชื่อตัวเลขก่อน แล้วตามด้วยชื่อคุณภาพเสียง ส่วนการเขียนให้เขียนชื่อคุณภาพเสียง แล้วตามด้วยชื่อตัวเลข เช่น

ขั้นคู่ 1 เปอร์เฟคท์ เขียนเป็น per.1st

ขั้นคู่ 2 เมเจอร์ เขียนเป็น maj.2nd

ฯลฯ

หลักการพิจารณาขั้นคู่เสียงชนิดต่าง ๆ

1. ขั้นคู่เสียงเปอร์เฟคท์ (Perfect) ได้จากการนับระยะห่างของเสียงโดยเริ่มจากโทนิคขึ้นไปถึงขั้นที่ 1 ขั้นที่ 4 ขั้นที่ 5 และขั้นที่ 8

2. ขั้นคู่เสียงเมเจอร์ (Major) ได้มาจากการนับระยะห่างของเสียงโดยเริ่มจากโทนิคขึ้นไปถึง ขั้นที่ 2 ขั้นที่ 3 ขั้นที่6 และขั้นที่ 7

3. ขั้นคู่เสียงไมเนอร์ (Minor) ได้จากการลดระยะครึ่งเสียงของคู่เสียงเมเจอร์ให้แคบลงมาอีกครั้งเสียง ซึ่งการเพิ่มหรือลดระยะครึ่งเสียงนี้เรียกว่า โครมาติค เซมิโทน (Chromatic Semitone) จะทำให้ชื่อคุณภาพเปลี่ยนไป ส่วนชื่อตัวเลขไม่เปลี่ยน

4. ขั้นคู่เสียงอ็อกเมนเต็ด (Augmented) ได้จากการเพิ่มระยะครึ่งเสียงของขั้นคู่เสียงเปอร์เฟ็คท์และขั้นคู่เสียงเมเจอร์ ให้ห่างออกไปอีกครึ่งเสียง

5. ขั้นคู่เสียงดิมินิชด์ (Diminished) ได้จากการลดระยะครึ่งเสียงของขั้นคู่เสียงเปอร์เฟ็คท์ และขั้นคู่เสียงไมเนอร์ให้แคบลงมาอีกครั้ง

14. คอร์ด (Chord) หมายถึง กลุ่มของเสียงที่มีความแตกต่างกัน ประกอบด้วยโน้ตตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป ถ้าเปล่งเสียงออกมาพร้อมกันจะเป็นลักษณะ การตีคอร์ด (Block chord) และถ้าเปล่งเสียงออกมาทีละเสียงต่อเนื่องกันไปจะเป็นลักษณะการเกาคอร์ด (Broken chord)

ตรัยแอ็ด (Triad) เป็นคอร์ดที่ประกอบด้วยโน้ตเพียง 3 ตัว ได้แก่ โน้ตขั้นที่ 1 (Root) โน้ตขั้นที่ 3 (Third) และโน้ตขั้นที่ 5 (Fifth) ของบันไดเสียง ชื่อคอร์ดให้เรียกตามชื่อของโน้ตขั้นที่ 1 (Root)

โครงสร้างของคอร์ดชนิดต่าง ๆ

ชื่อคอร์ด	สัญลักษณ์	โน้ตที่อยู่ในคอร์ด
1. เมเจอร์	-	1 3 5
2. เมเจอร์ 6	6	1 3 5 6
3. เมเจอร์ 7	M7	1 3 5 7
4. ดอมินันท์ 7	7	1 3 5 b7
5. ไมเนอร์	m	1 b3 5
6. ไมเนอร์ 6	m6	1 b3 5 6
7. ไมเนอร์ เมเจอร์ 7	mM7	1 b3 5 7
8. ไมเนอร์ 7	m7	1 b3 5 b7
9. ดิมินิชด์ 7	dim7	1 b3 b5 bb7
10. ซัสเปนเด็ด 4	sus4	1 4 5
11. ดอมินันท์ 7 ซัส 4	7sus4	1 4 5 b7
12. อ็อกเมนเต็ด	aug	1 3 #5
13. เมเจอร์ 7 ชาร์ป 5	M7+5	1 3 #5 7
14. ไมเนอร์ ชาร์ป 5	m+5	1 b3 #5
15. ดอมินันท์ 7 ชาร์ป 5	7+5	1 3 #5
16. ดอมินันท์ 7 แฟล็ท 5	7-5	1 3 b5 b7
17. ไมเนอร์ 7 ชาร์ป 5	m7+5	1 b3 #5 b7
18. ไมเนอร์ 7 ชาร์ป 5	m7-5	1 b3 b3 b7

19. ดอมินันท์ 7 ชาร์ป 9	7+9	1 3 5 b7 #9
20. ดอมินันท์ 7 แฟล็ท 9	7-9	1 3 5 b7 b9
21. ดอมินันท์ 7 ชาร์ป 11	7+11	1 3 5 b7 #11
22. เมเจอร์ 7(6)	7(6)	1 3 5 6 b7
23. เมเจอร์ 6(9)	6(9)	1 3 5 6 9
24. เมเจอร์ 6(9) ชาร์ป 11	6(9+11)	1 3 5 6 9 #11
25. ดอมินันท์ 9	9	1 3 5 b7 9
26. ดอมินันท์ 9 ชาร์ป 5	9+5	1 3 #5 b7 9
27. ดอมินันท์ 9 แฟล็ท 5	9-5	1 3 b5 b7 9
28. ดอมินันท์ 9 ซัส 4	9sus4	1 4 5 b7 9
29. ดอมินันท์ 11	11	1 3 5 b7 9 11
30. ดอมินันท์ 13	13	1 3 5 b7 9 11 13
31. ดอมินันท์ 13 ชาร์ป 9	13+9	1 3 5 b7 #9 11 13
32. ดอมินันท์ 13 แฟล็ท9	13-9	1 3 5 b7 b9 11 13
33. ดอมินันท์ 13 ซัส 4	13sus4	1 4 5 b7 9 11 13
34. ไมเนอร์ (แอ็ด 9)	m(add9)	1 b3 5 9
35. ไมเนอร์ 9	m9	1 b3 5 b7 9
36. ไมเนอร์ 11	m11	1 b3 5 b7 9 11
37. ไมเนอร์ 13	m13	1 b3 5 b7 9 11 13
38. ไมเนอร์ 6(9)	m6(9)	1 b3 5 6 9
39. ไมเนอร์ 6(6 11)	m6(9 11)	1 b3 5 6 9 11
40. ไมเนอร์ เมเจอร์ 9	mM9	1 b3 5 7 9
41. ไมเนอร์ เมเจอร์ 11	mM11	1 b3 5 7 9 11
42. ไมเนอร์ เมเจอร์ 13	mM13	1 b3 5 7 9 11 13
43. เมเจอร์ แอ็ด 9	add9	1 3 5 9
44. เมเจอร์ 9	M9	1 3 5 7 9
45. เมเจอร์ 9 ชาร์ป 11	M9+11	1 3 5 7 9 #11
46. เมเจอร์ 13 ชาร์ป 11	M13+11	1 3 5 7 9 #11 13
47. อ็อกเมนเต็ด 4	aug4	1 3 4 #5
48. อ็อกเมนเต็ด 11	aug11	1 3 #5 b7 11

ตารางคอร์ด

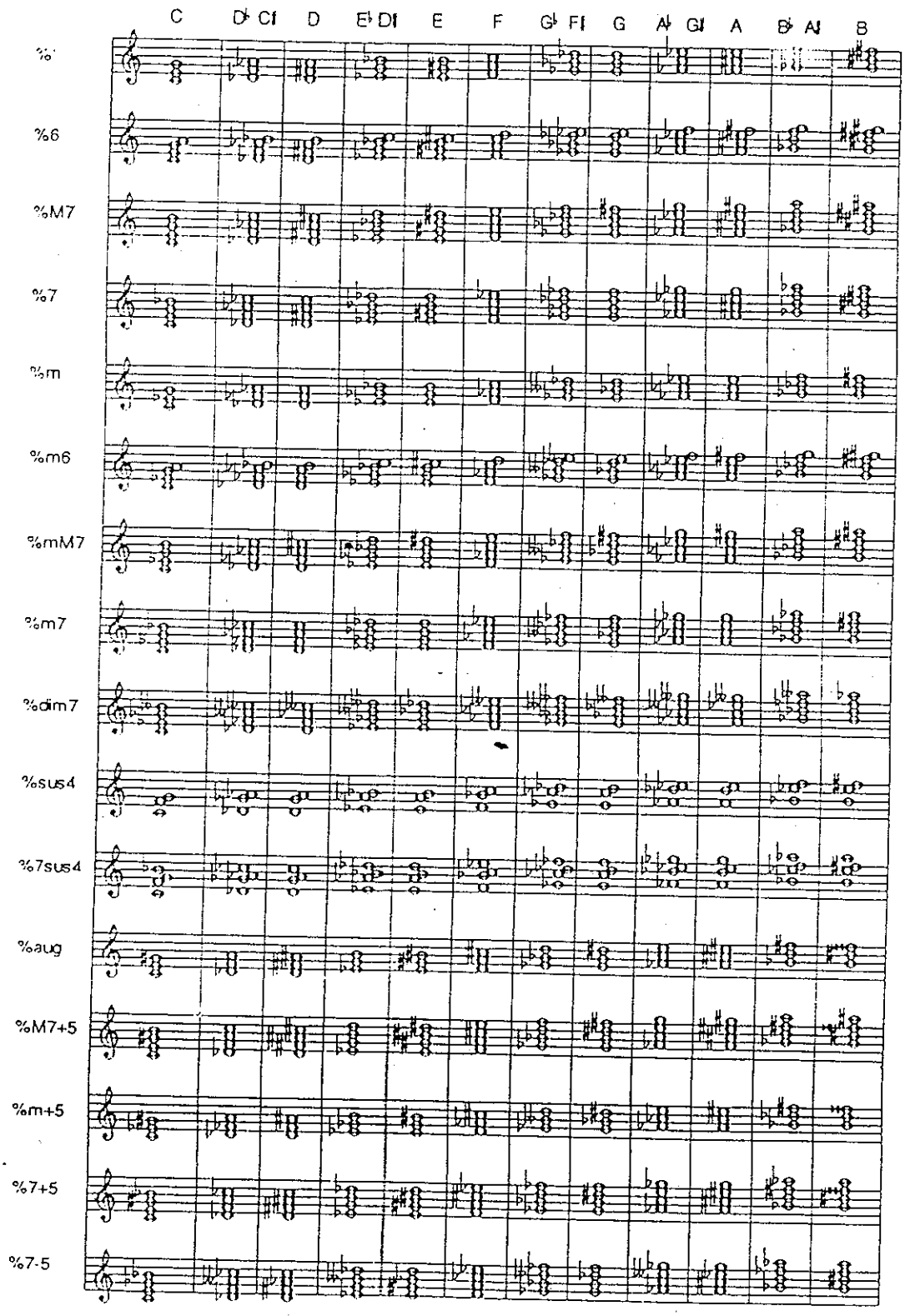
C D♭ C♯ D E♭ D♯ E F G♭ F♯ G A♭ G♯ A B♭ A♯ B
%
%6
%M7
%7
%m
%m6
%mM7
%m7
%dim7
%sus4
%7sus4
%aug
%M7+5
%m+5
%7+5
%7-5

10. เครื่องหมายที่ใช้ในการเล่นคีย์บอร์ด

1. เครื่องหมายย้อน

1.1 ย้อนธรรมดา

การเขียน

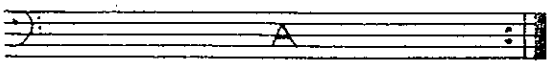

1.2 ย้อนประทุน

การเขียน

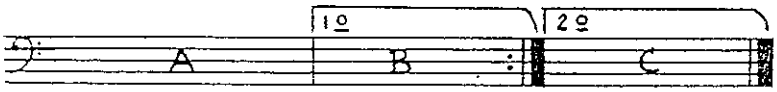

1.3 ย้อนซิกโนแล้วลงโกดา

การเขียน

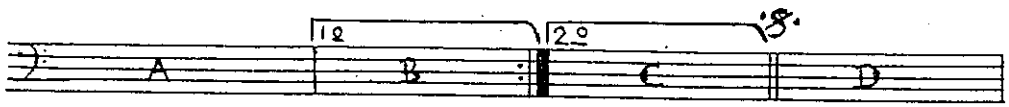

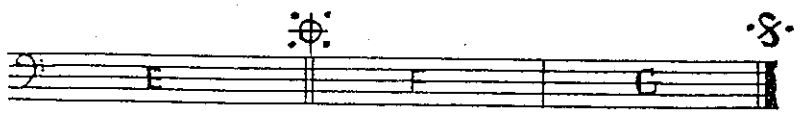

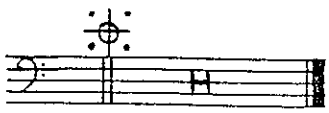

1.4 ย้อนซ้ำ 1 ห้องที่ผ่านมา

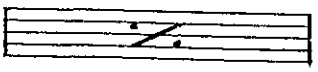

1.5 ย้อนซ้ำ 2 ห้องที่ผ่านมา

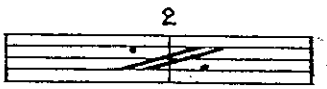

11. การฝึกเล่นกีต้าร์

1. โน้ตบนสายเปิด E B G D A E

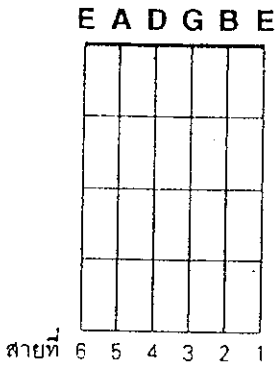

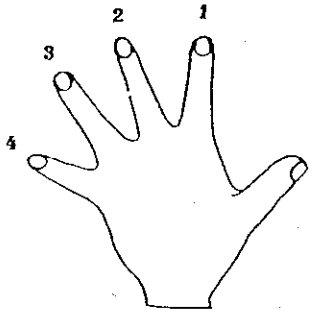

มือซ้าย

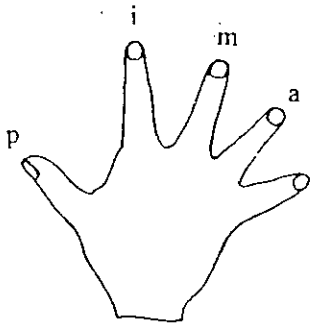

มือขวา

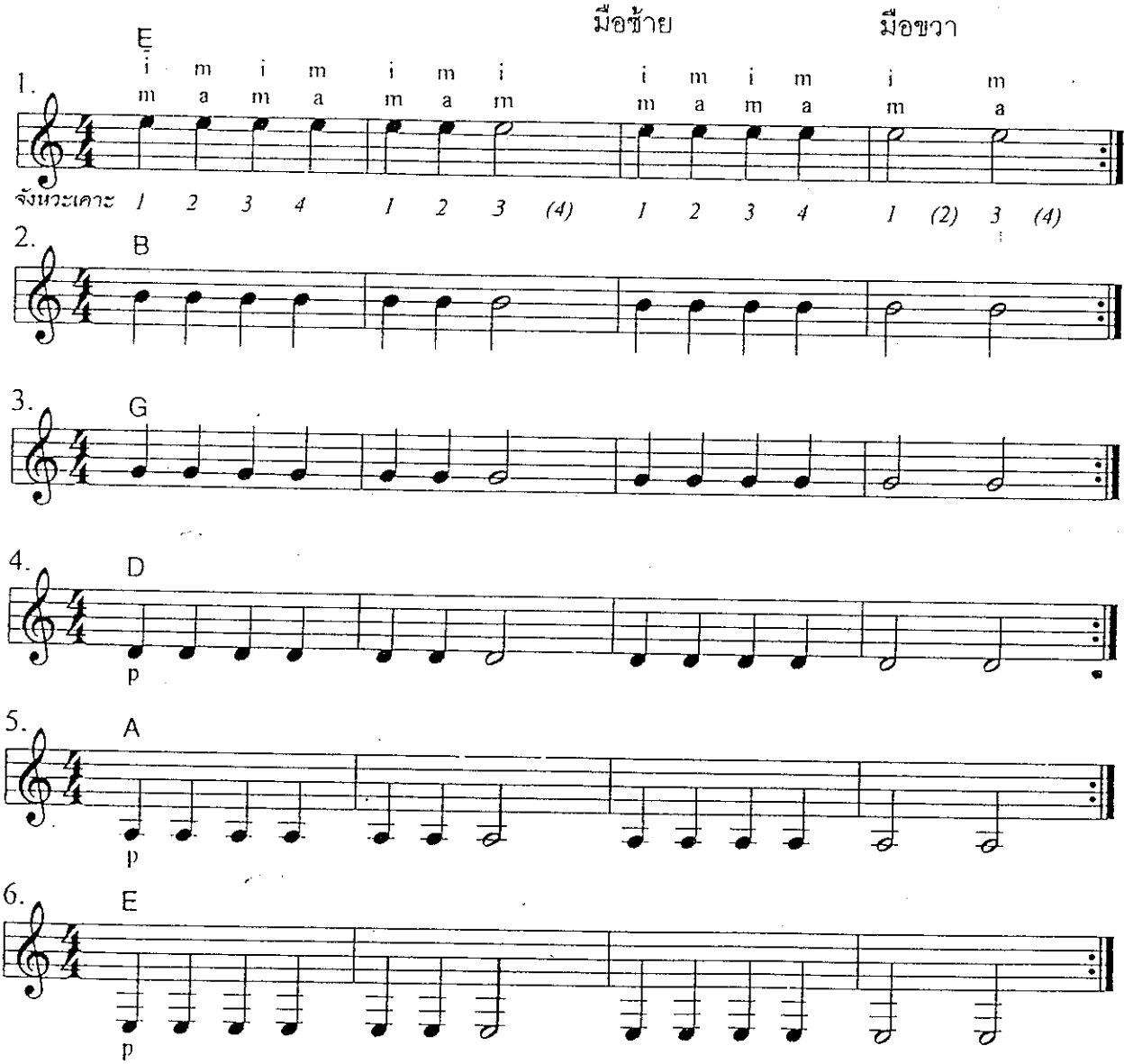

• ใช้เท้าเคาะจังหวะ 1, 2, 3 และ 4 ให้ต่อเนื่องกันอย่างสม่ำเสมอ

• ปฏิบัติซ้ำ 2 ครั้ง ทุกข้อตามเครื่องหมาย :‖

2. โน้ตบนสายที่ 1 E F G

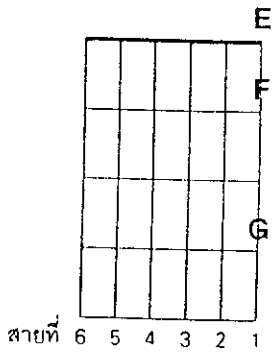

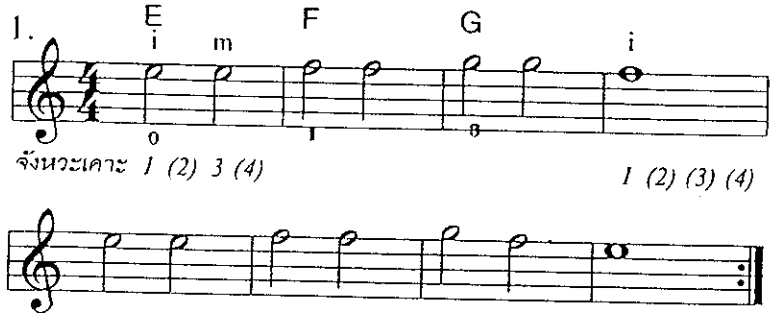

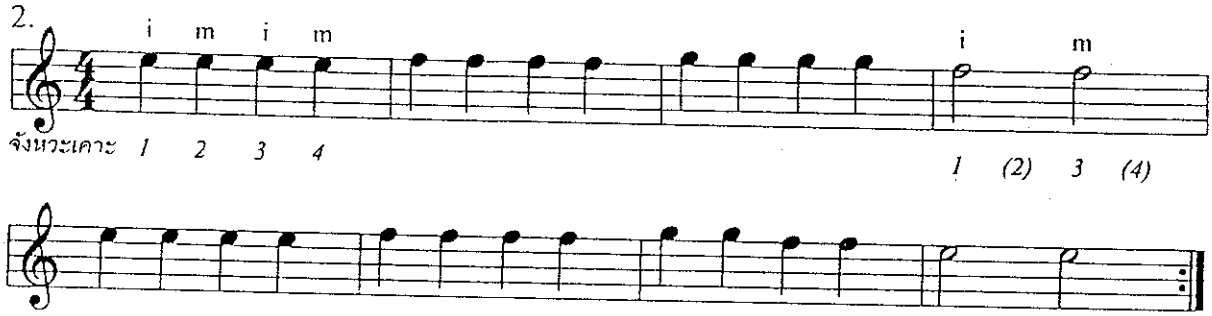

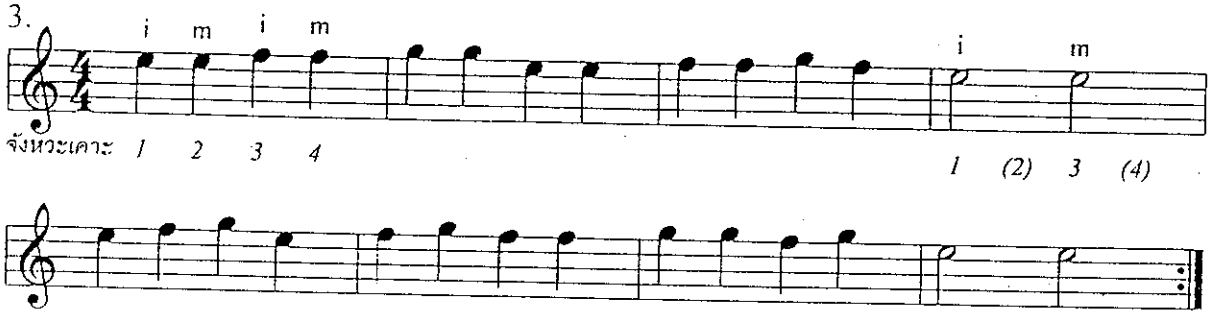

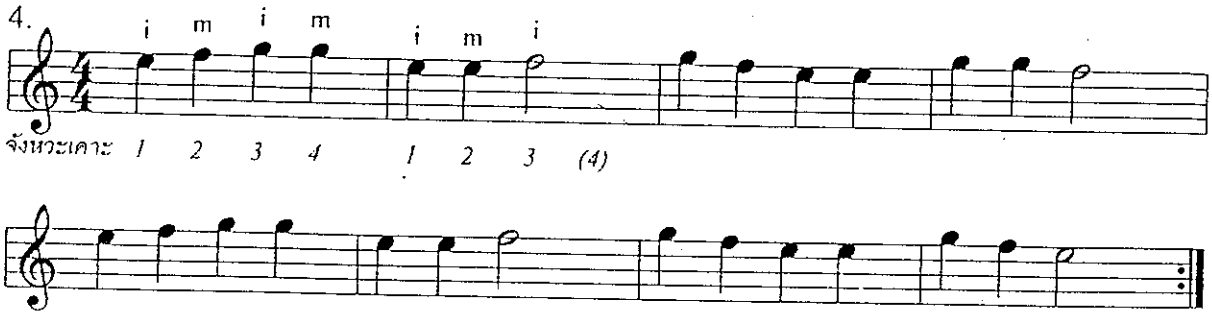

3. โน้ตบนสายที่ 2 B C D

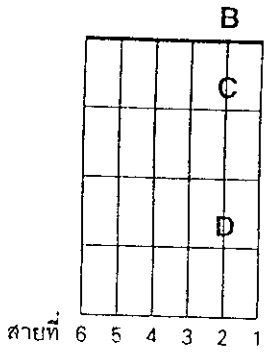

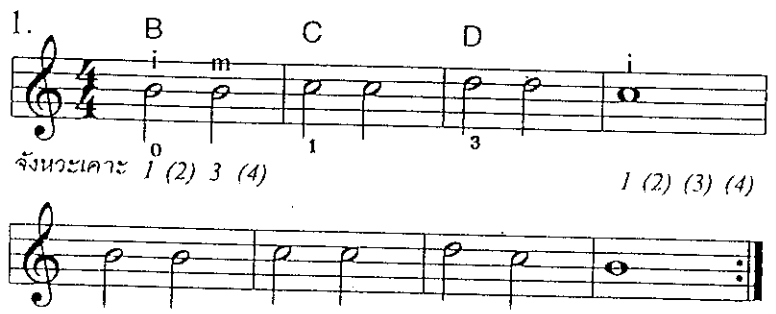

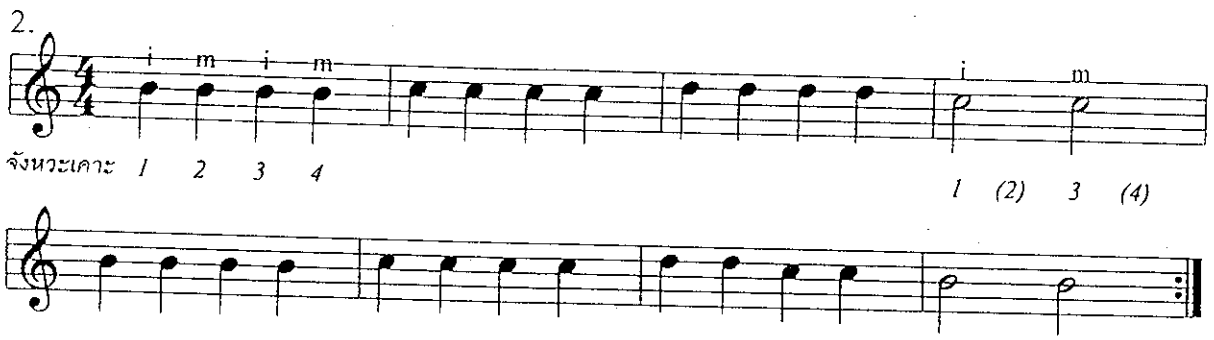

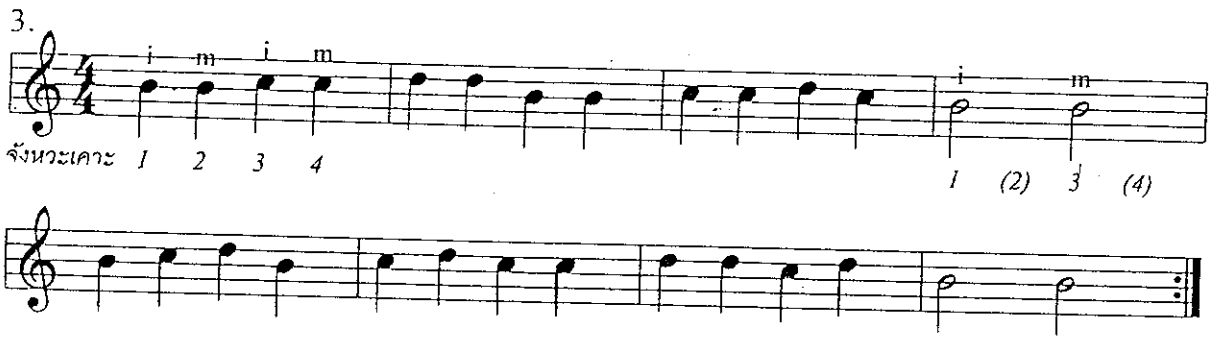

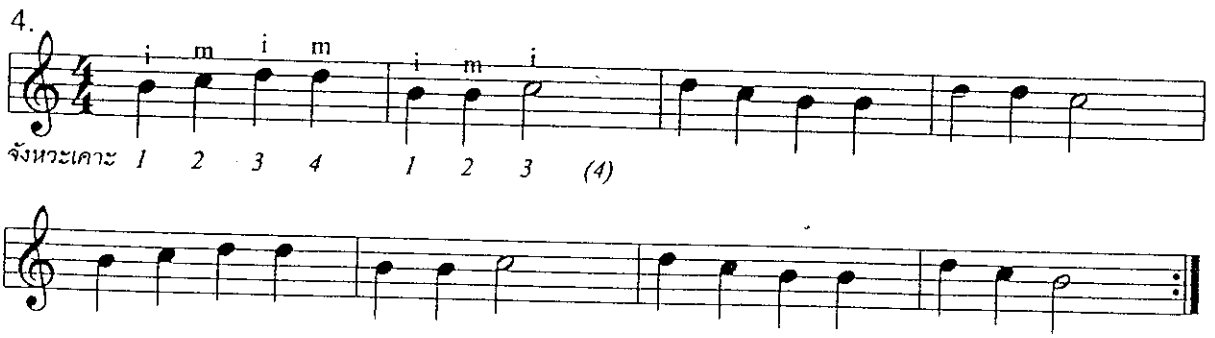

4. โน้ตบนสายที่ 3 G A

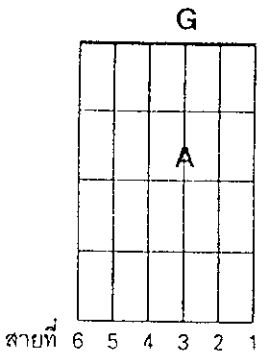

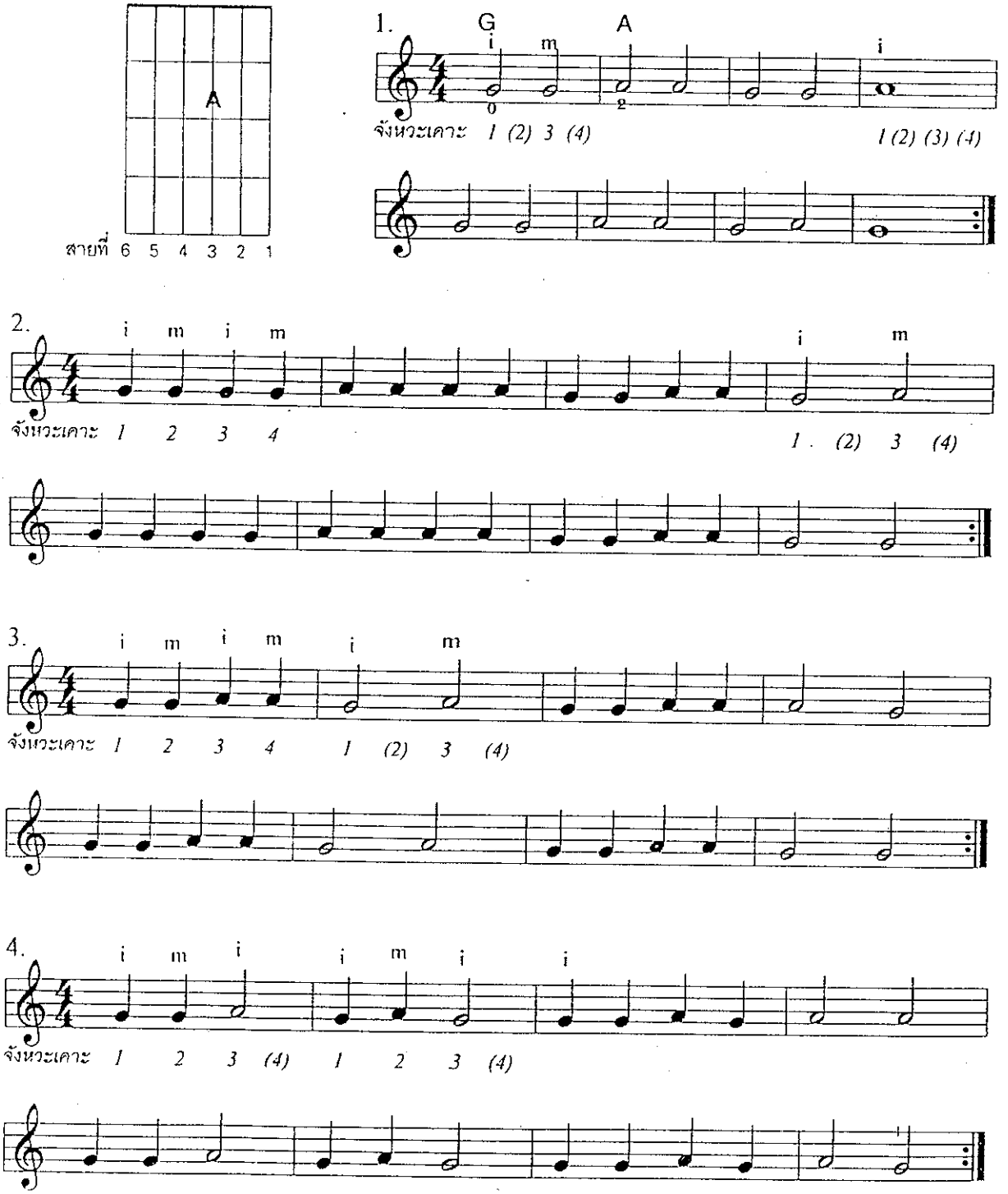

5. โน้ตบนสายที่ 4, 5 และ 6

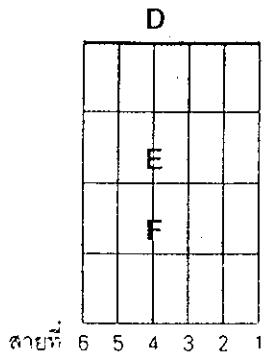

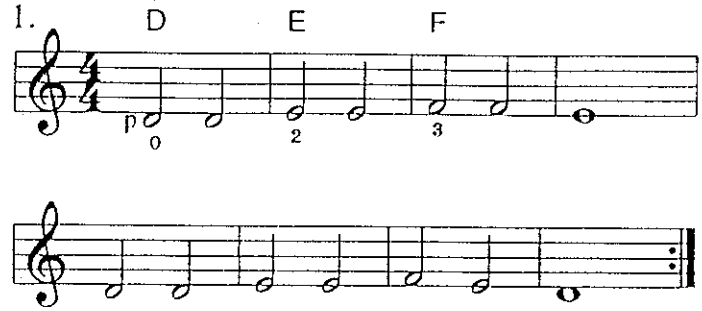

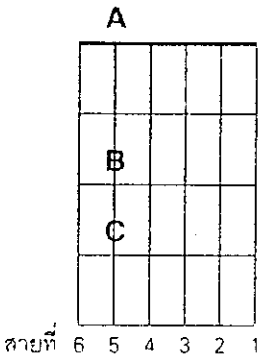

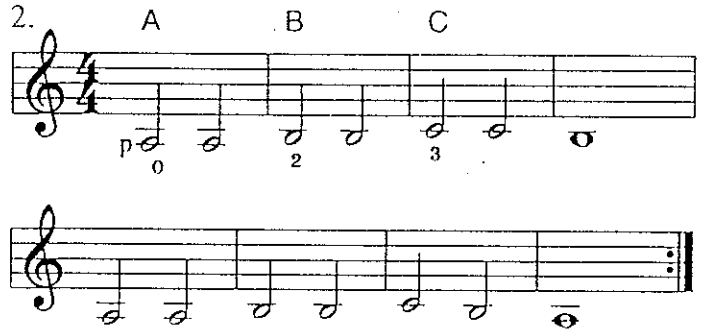

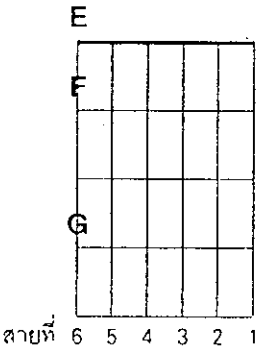

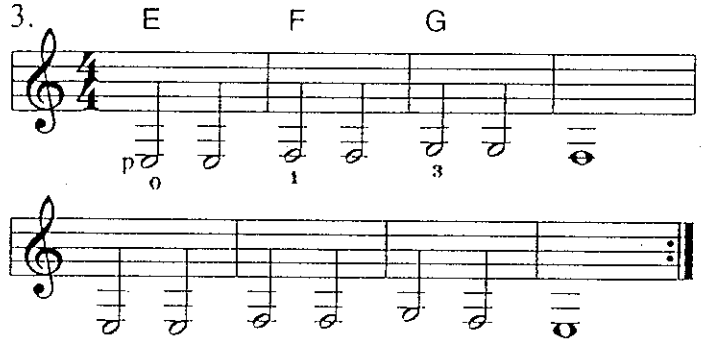

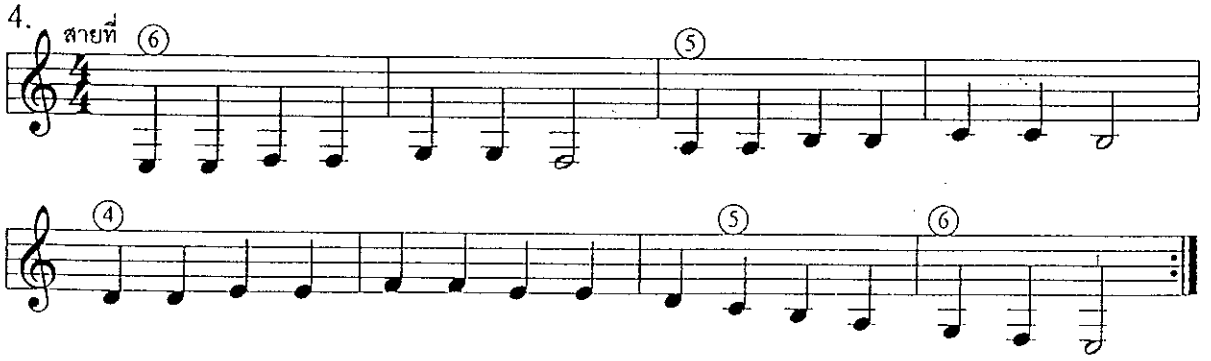

6. โน้ตบนตำแหน่งที่ 1

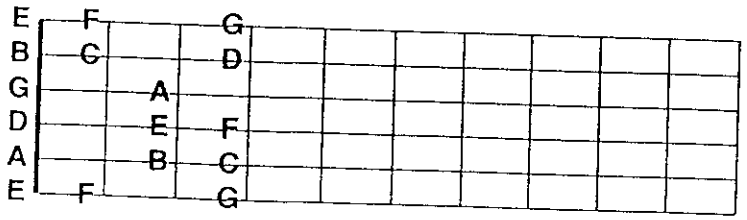

1.

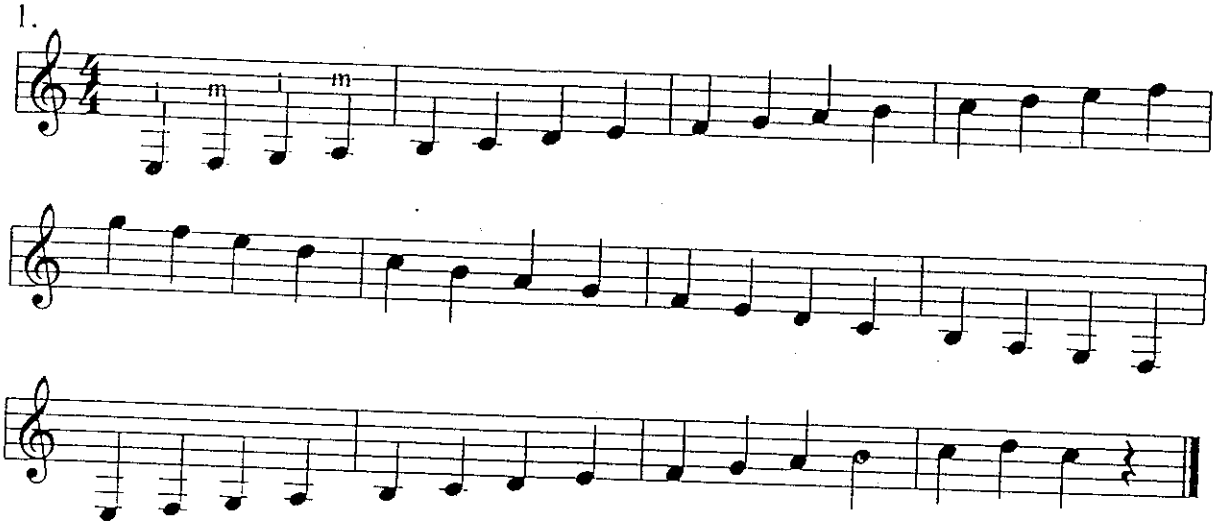

2.

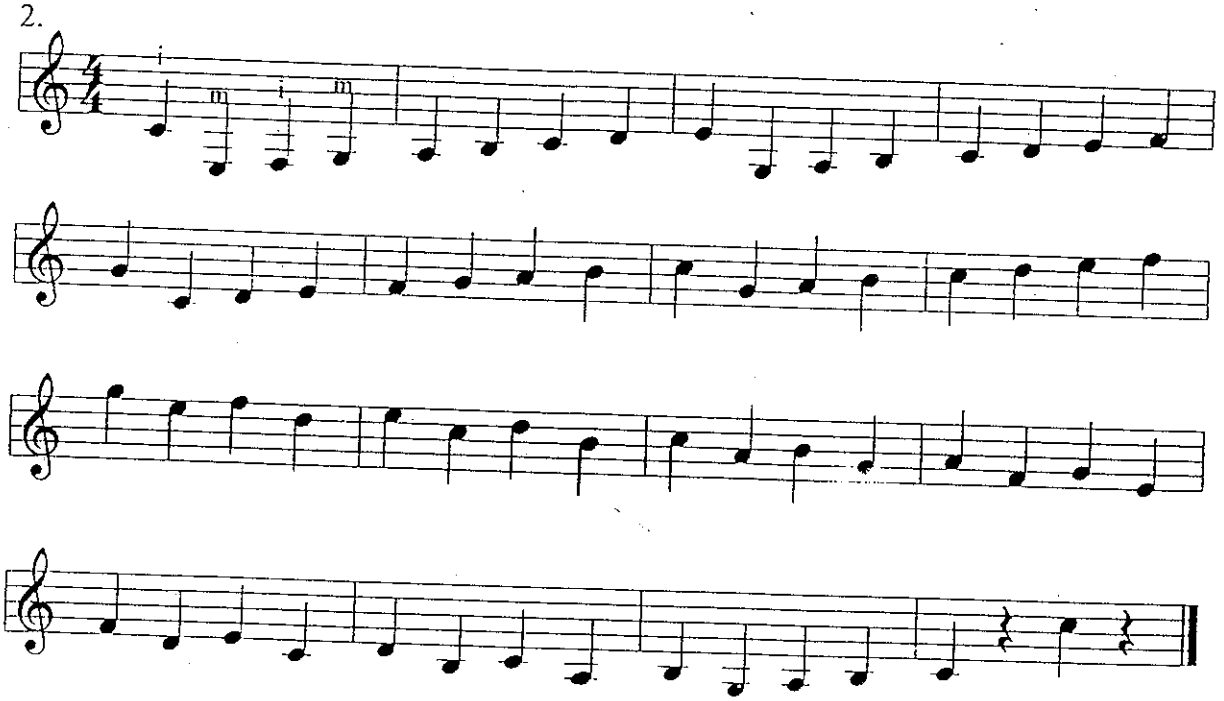

7. บันไดเสียง C เมเจอร์

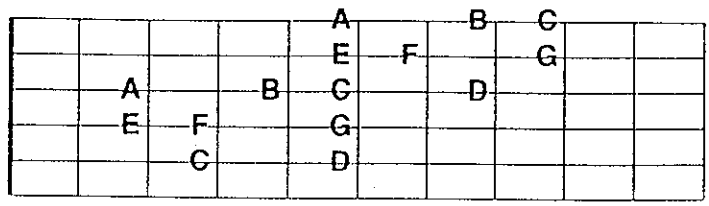

1.

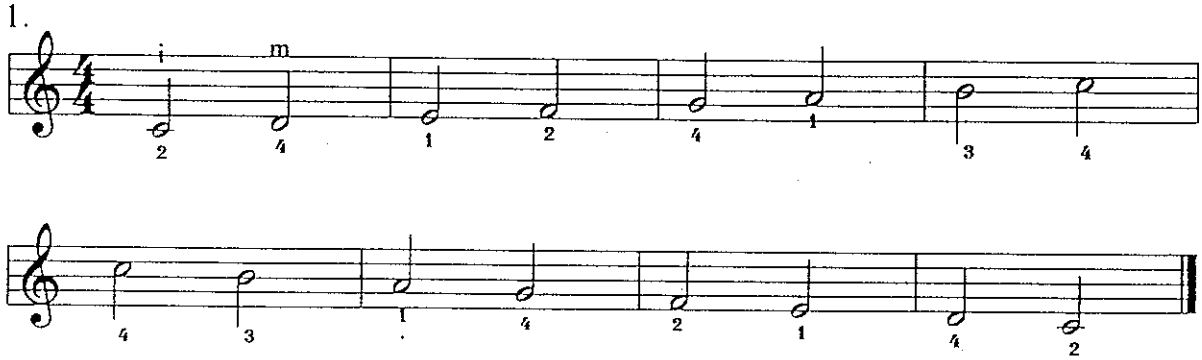

2.

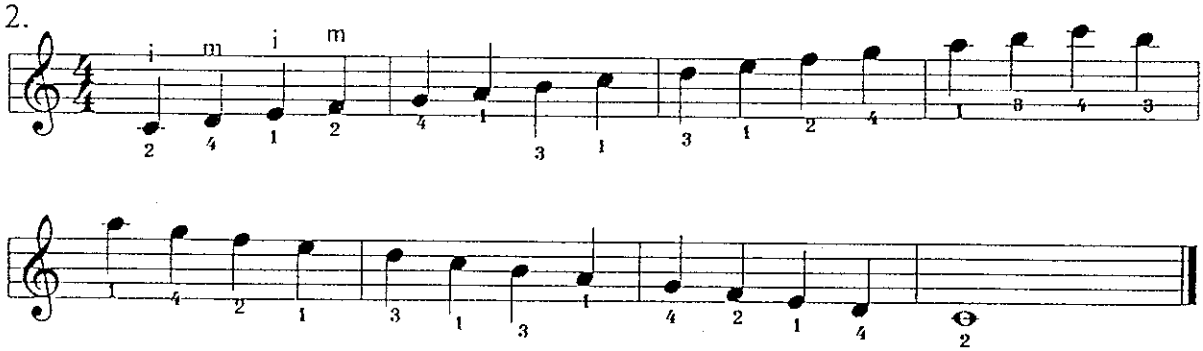

3.

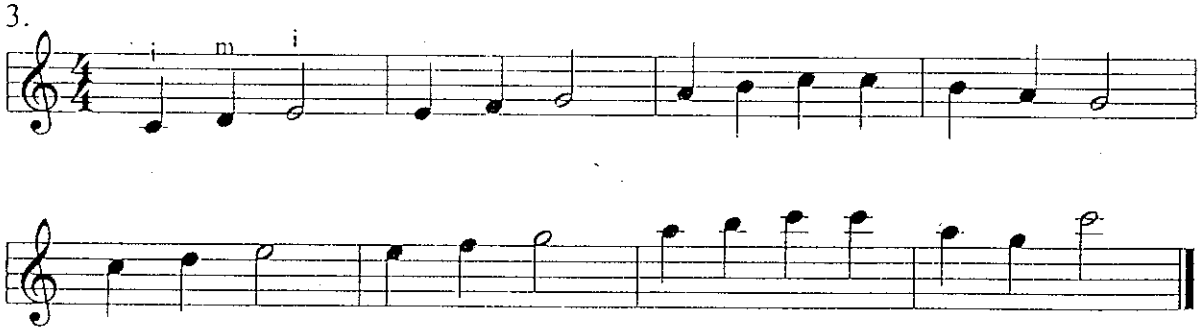

8. คอร์ดกีต้าร์

คอร์ดในคีย์ C เมเจอร์

คอร์ดในคีย์ C เมเจอร์

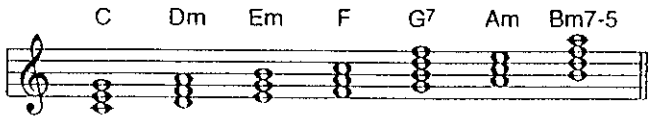

1. C 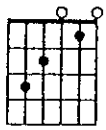 คอร์ด ซี

2. Dm 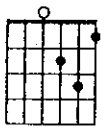 คอร์ด ดีไมเนอร์

3. Em 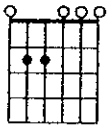 คอร์ด อีไมเนอร์

4. F 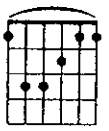 คอร์ด เอฟ

5. G7 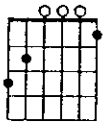 คอร์ด จีเซเวนท์

6. Am 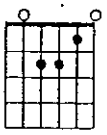 คอร์ด เอไมเนอร์

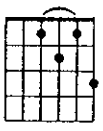

7. Bm7-5 คอร์ด บีไมเนอร์เซเวนท์ แฟล็ทไฟฟ์

ฝึกการเดินคอร์ด

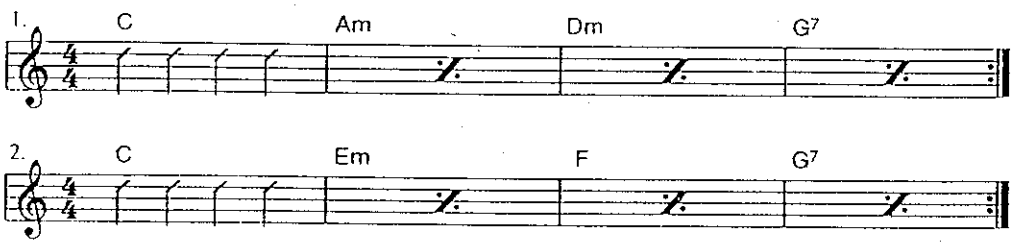

9. คอร์ดพื้นฐานในคีย์เมเจอร์

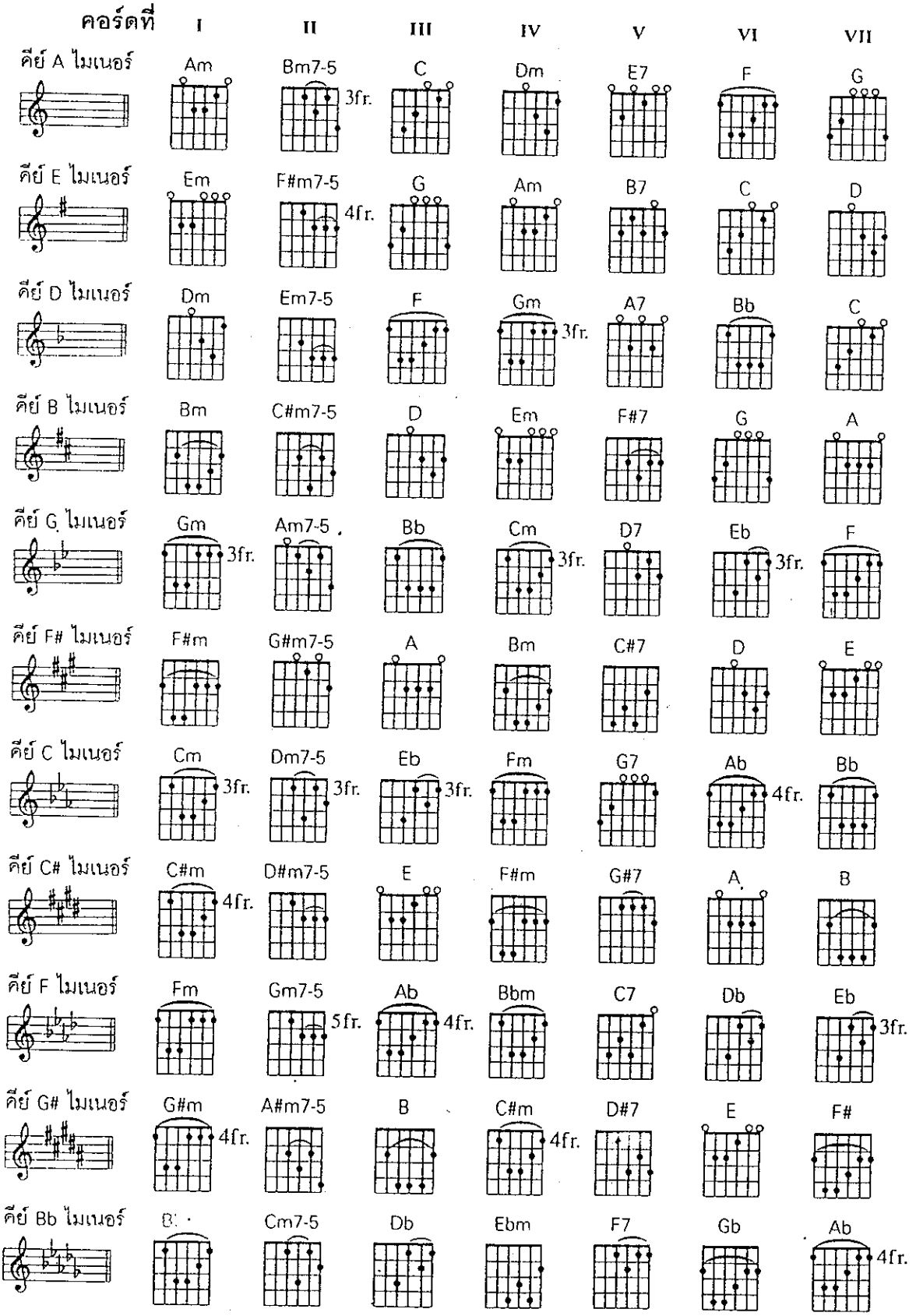

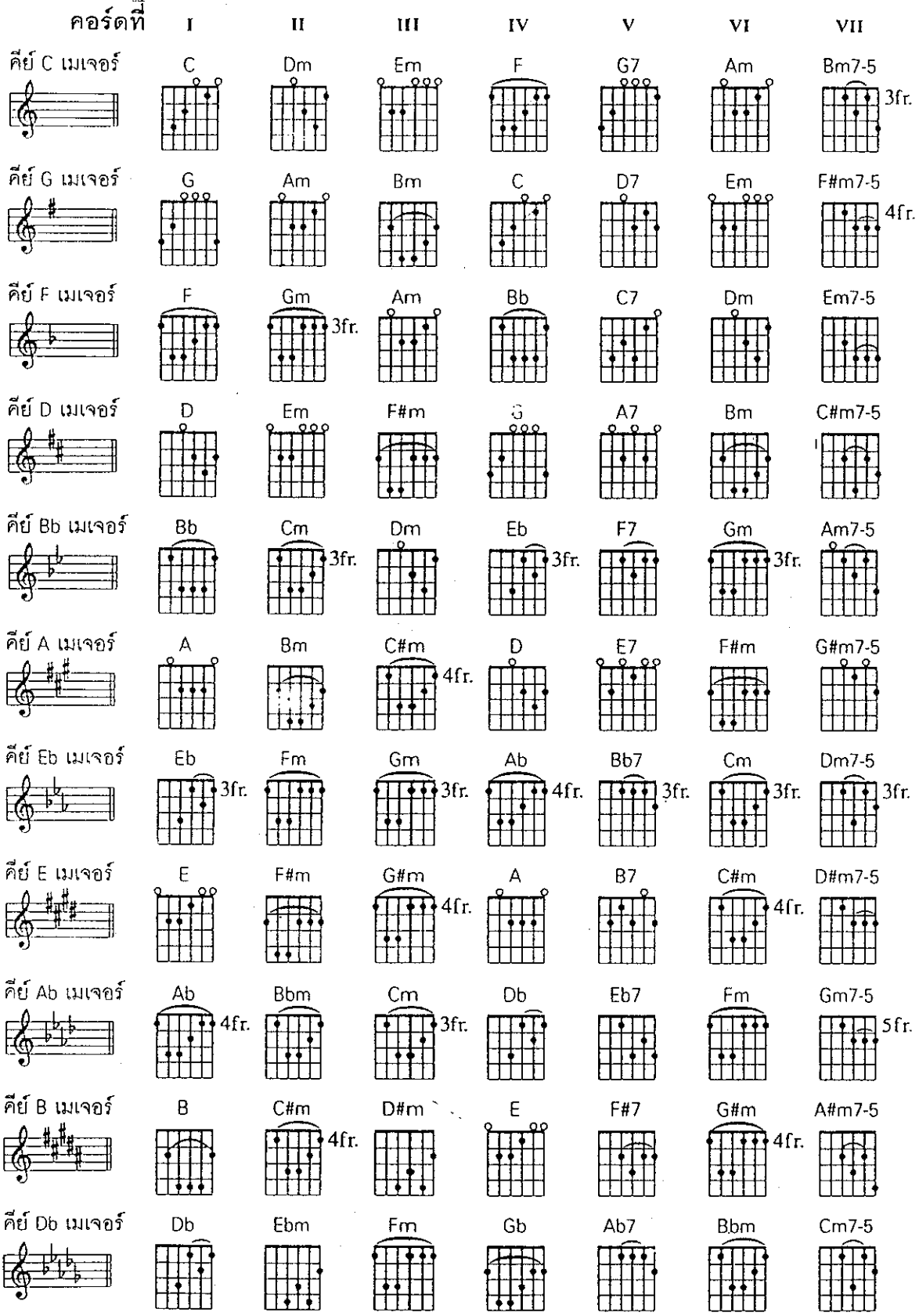
คอร์ดที่ I II III IV V VI VII
คีย์ C เมเจอร์ C Dm Em F G7 Am Bm7-5 3fr.
คีย์ G เมเจอร์ G Am Bm C D7 Em F#m7-5 4fr.
คีย์ F เมเจอร์ F Gm 3fr. Am Bb C7 Dm Em7-5
คีย์ D เมเจอร์ D Em F#m G A7 Bm C#m7-5
คีย์ Bb เมเจอร์ Bb Cm 3fr. Dm Eb 3fr. F7 Gm 3fr. Am7-5
คีย์ A เมเจอร์ A Bm C#m 4fr. D E7 F#m G#m7-5
คีย์ Eb เมเจอร์ Eb 3fr. Fm Gm 3fr. Ab 4fr. Bb7 3fr. Cm 3fr. Dm7-5 3fr.
คีย์ E เมเจอร์ E F#m G#m 4fr. A B7 C#m 4fr. D#m7-5
คีย์ Ab เมเจอร์ Ab 4fr. Bbm Cm 3fr. Db Eb7 Fm Gm7-5 5fr.
คีย์ B เมเจอร์ B C#m 4fr. D#m E F#7 G#m 4fr. A#m7-5
คีย์ Db เมเจอร์ Db Ebm Fm Gb Ab7 Bbm Cm7-5

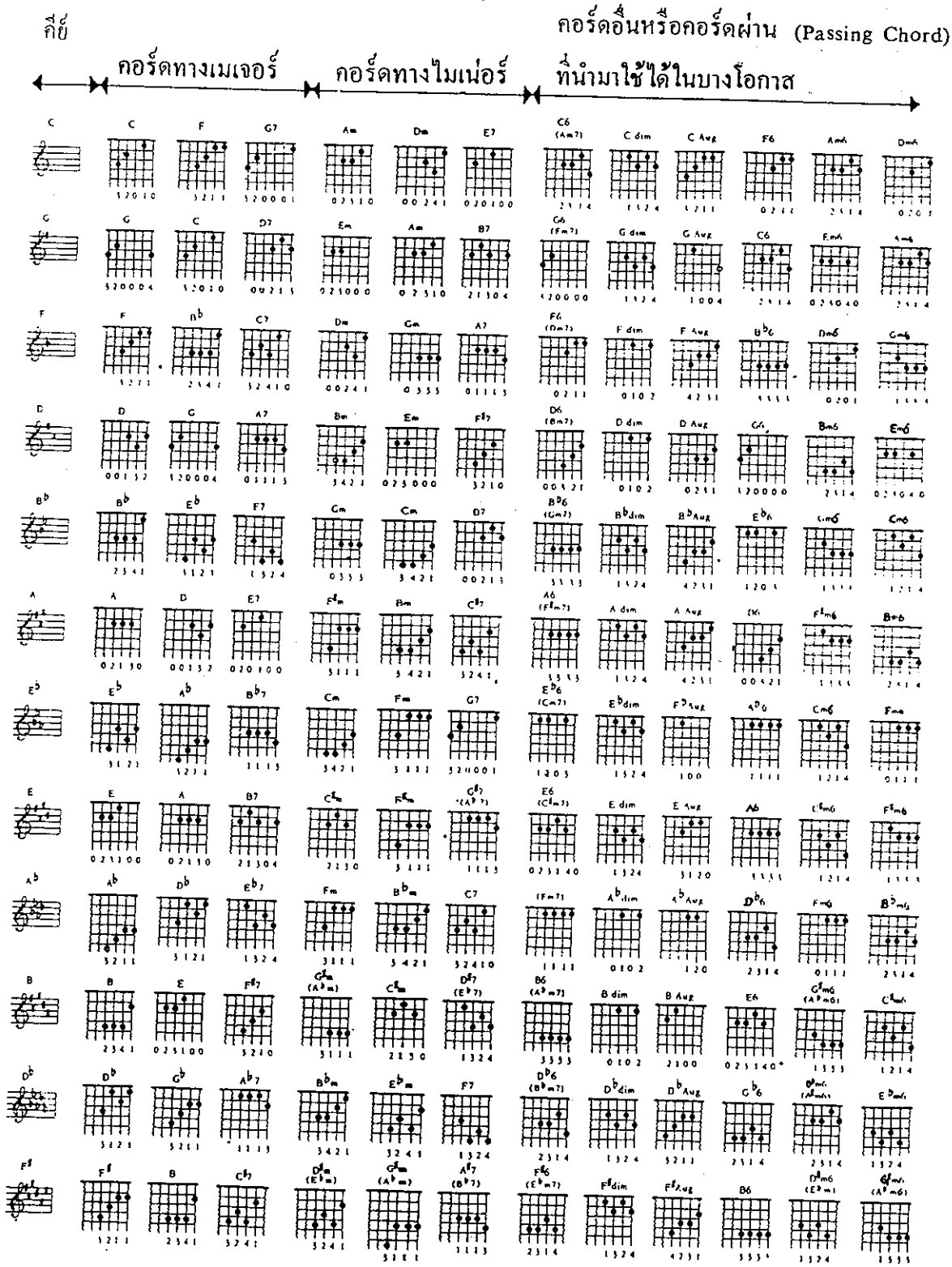
คีย์
คอร์ดทางเมเจอร์
คอร์ดทางไมเน่อร์
คอร์ดอื่นหรือคอร์ดผ่าน (Passing Chord)
ที่นำมาใช้ได้ในบางโอกาส

10. โน้ตกีต้าร์ในบทเพลงต่าง ๆ

LONG LONG AGO

T. H. Bayly

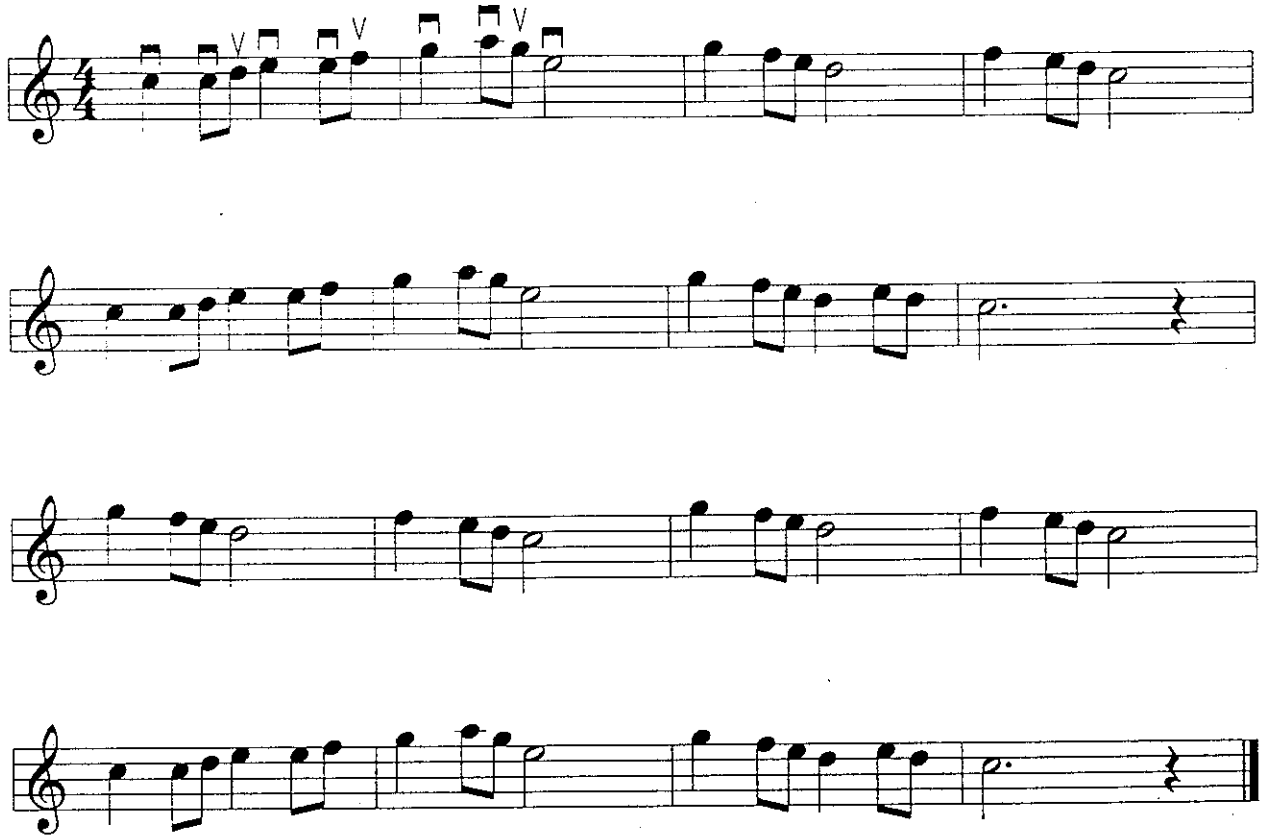

⊓ = ใช้ปิค ดีดลง

V = ใช้ปิค ดีดขึ้น

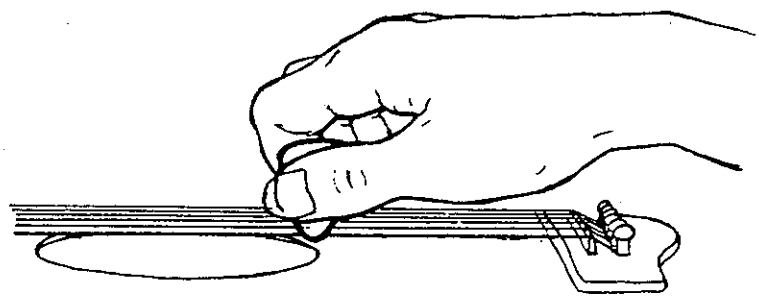

การจับปิคกีตาร์

พรปีใหม่

TANGO

เพลงพระราชนิพนธ์

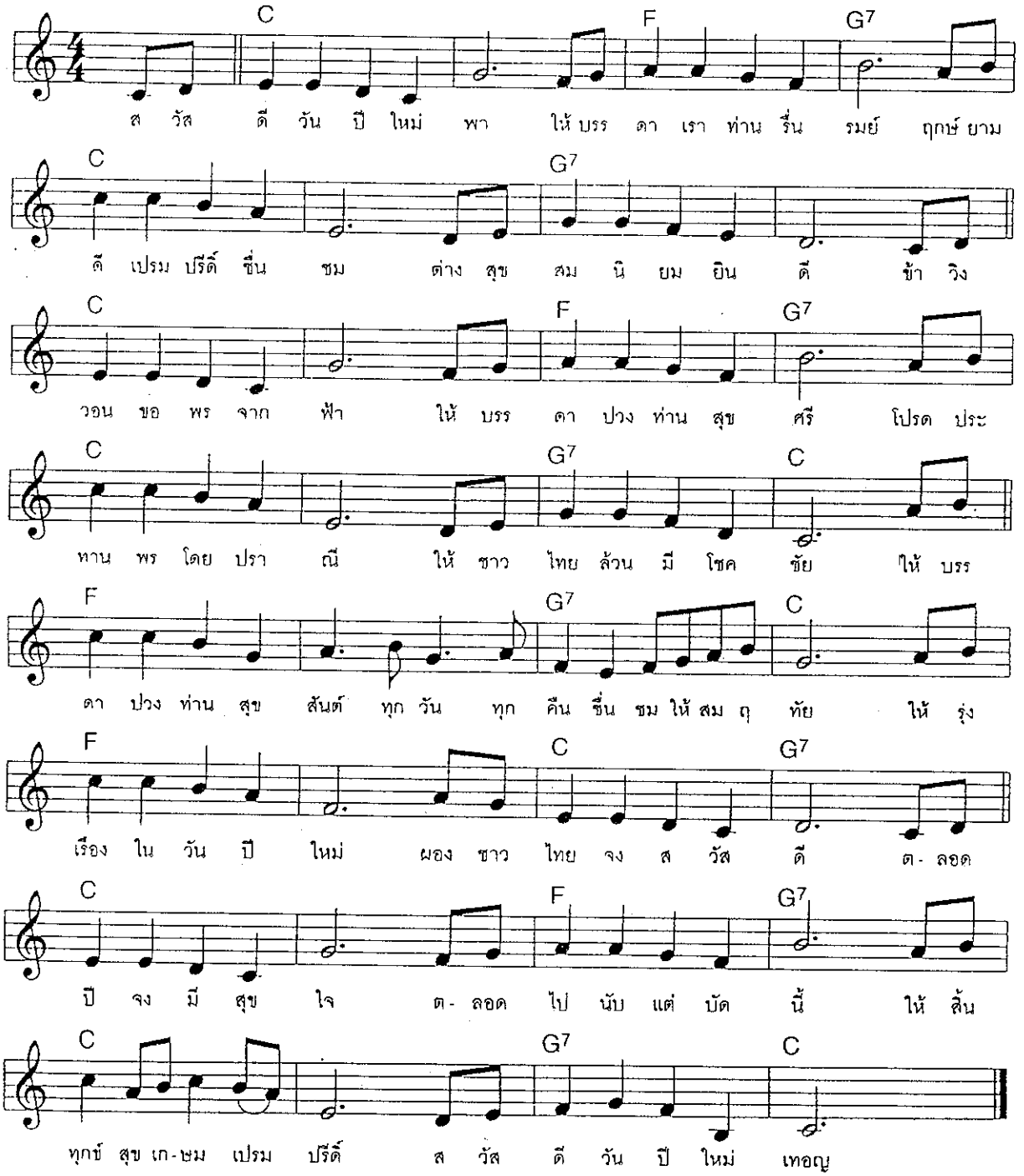

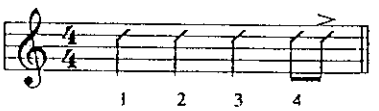

ใจรัก

S. SOUL

ปัญญา ประดิษฐธรรม

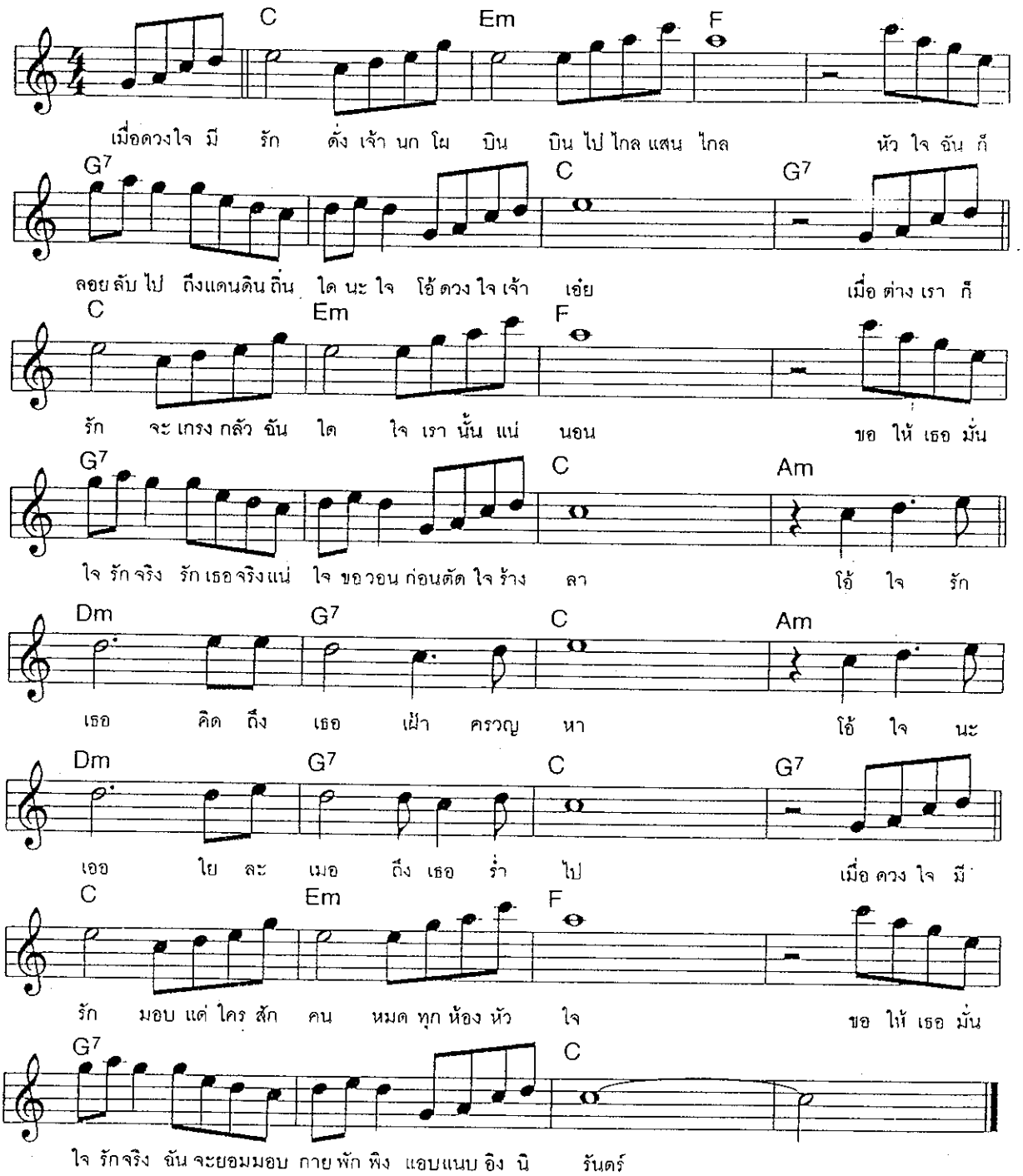

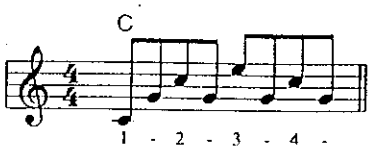

หลง

WALTZ

ชัยรัตน์ เทียบเทียม

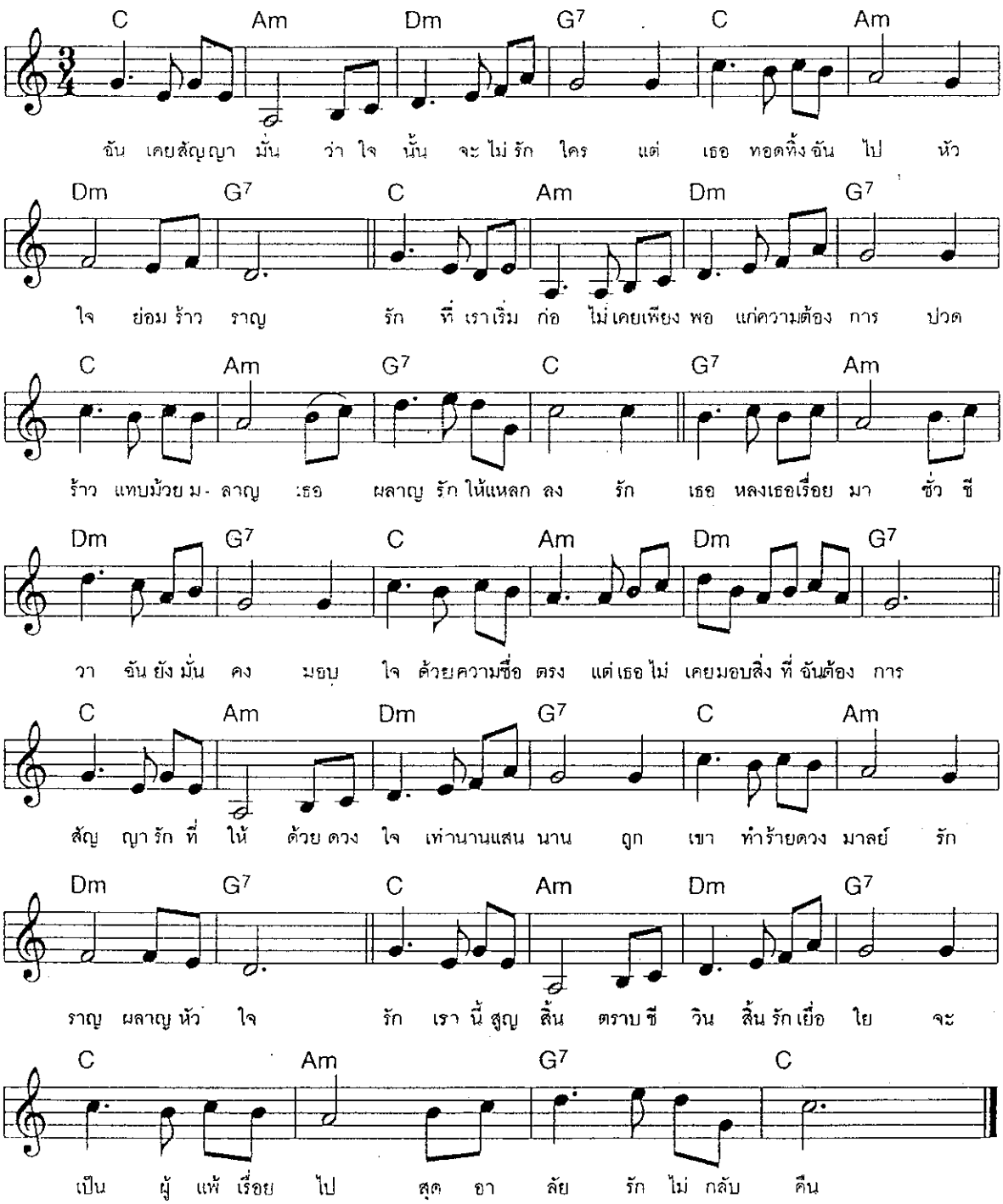

คืนใจ

SOUL

สาว สาว สาว

C Dm G7 C

เธอ อยู่ ที่ ไหน ฝาก ใจ ไว้ กับ ฉัน เธอ เคยหมายมั่น ว่า สัก วัน จะ มา หา

C Dm G7 C

แต่ จน บัด นี้ ยัง ไม่ มี เงา เธอ มา ฉัน ฯ อุต ส่าห์ นับ วัน คืน

C Dm G7 C

คิด ถึง วัน เก่า ที่ สอง เรา เคย หยอก ล้อ เธอ เป็น คน ก่อ ความ รัก ให้ กับ ฉัน

C Dm G7 C

แล้ว เธอ มา เปลี่ยน แปร ใจ ให้ ใคร กัน ทำ ไม ฉัน เศร้า ใจ

F C F C

รัก รัก รัก เธอ เส มอ จะ ให้ เก้อ ไป ทำ ไม

F C F G7

คิด คิด คิด เธอ เงียบ หาย แล้ว ทำ ไม ใย เมิน ไม่ มา

C Dm G7 C

โปรด เถิด จง คิด เมตตา ฉัน สัก น้อย เธอ คง ไม่ ปล่อย ทิ้ง ใจ ไว้ หรอก หนา

C Dm G7 C

รีบ กลับ มา รับ คืน ไป ให้ ไกล ตา เอา ไป เถิด หนา ฉัน คืน ใจ

C

1 - 2 - 3 - 4 -

1 2 - (3) - 4

มิตะ

S. SOUL

จรัล มโนเพชร

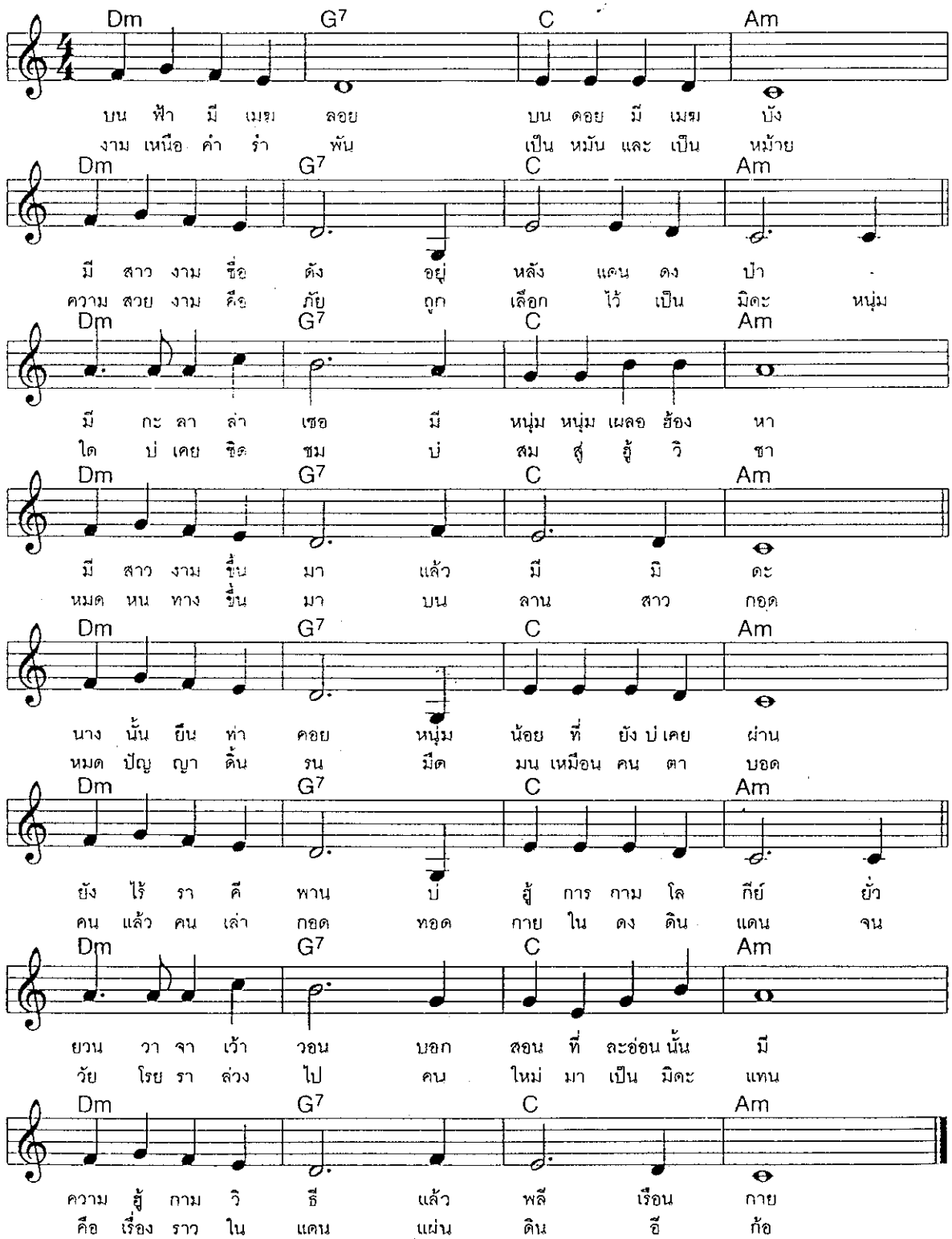

สายทิพย์

WALTZ

สายสุรีย์ วัชรเกียรติ

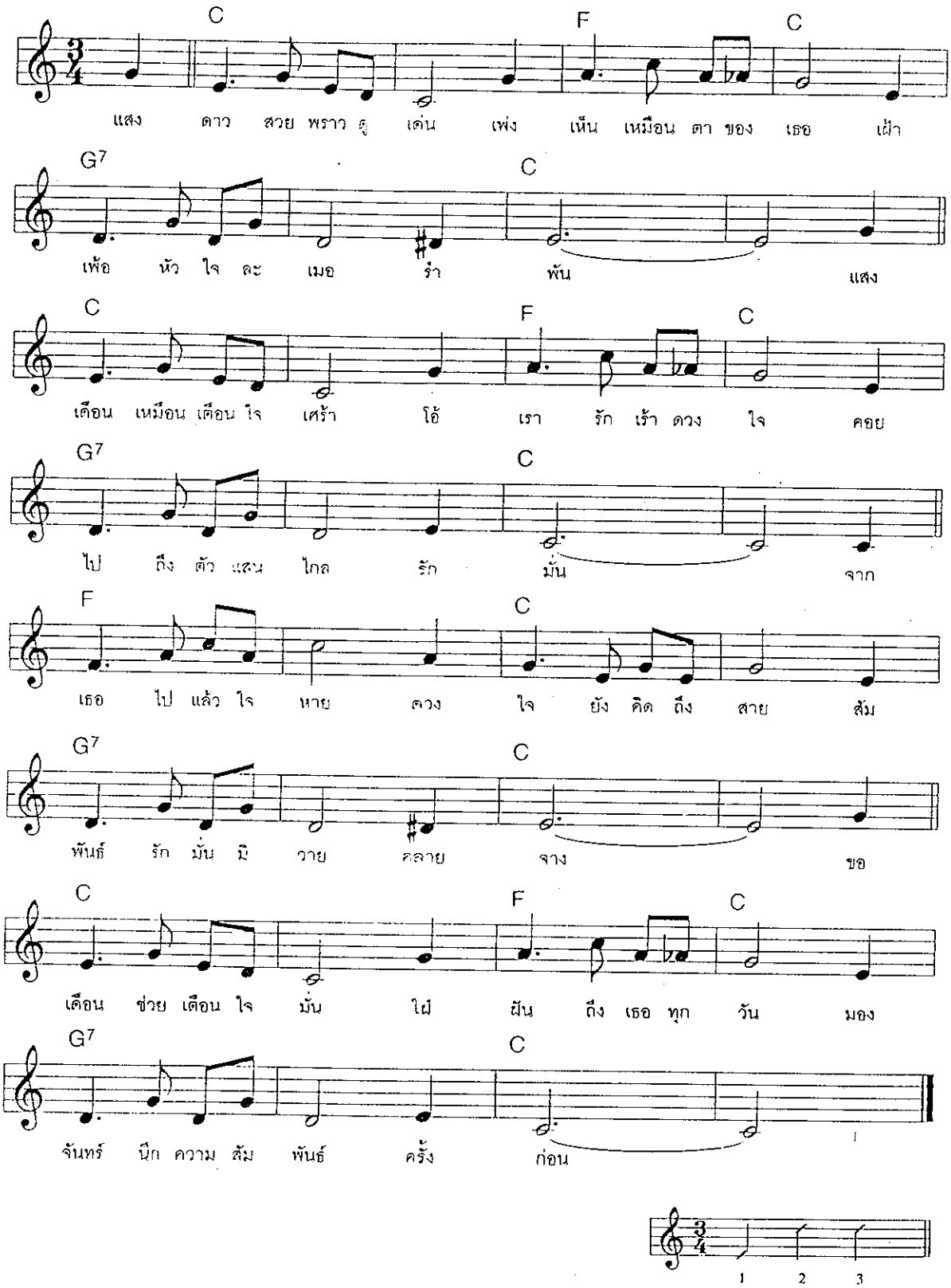

สาวตางาม

RUMWONG

เพลงพื้นเมือง

Succ Chord Of : Am (ตลอดทั้งเพลง)

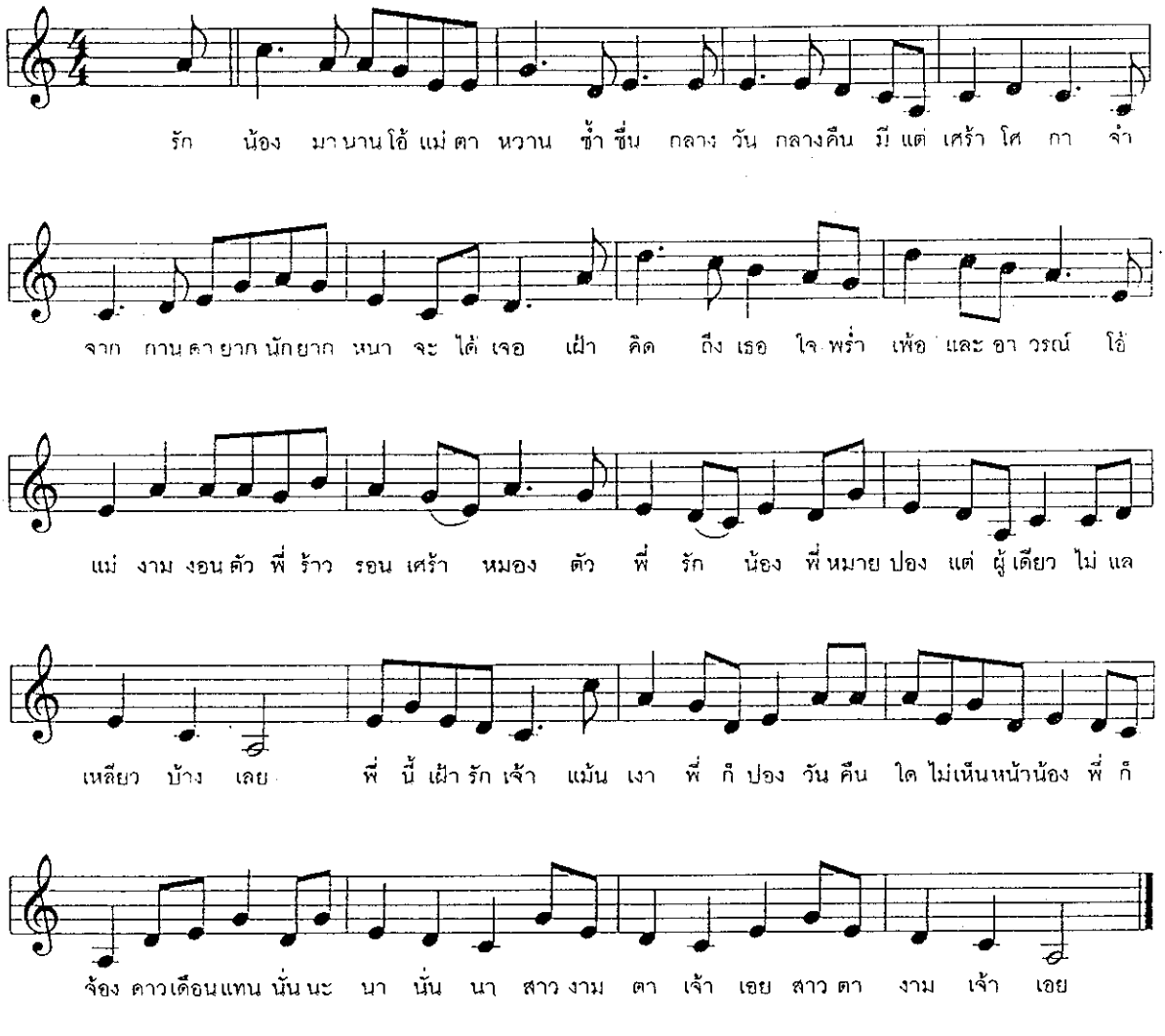

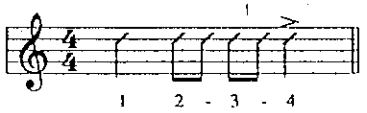

FIVE HUNDRED MILES

RHUMBA
Key C major

Hedy West

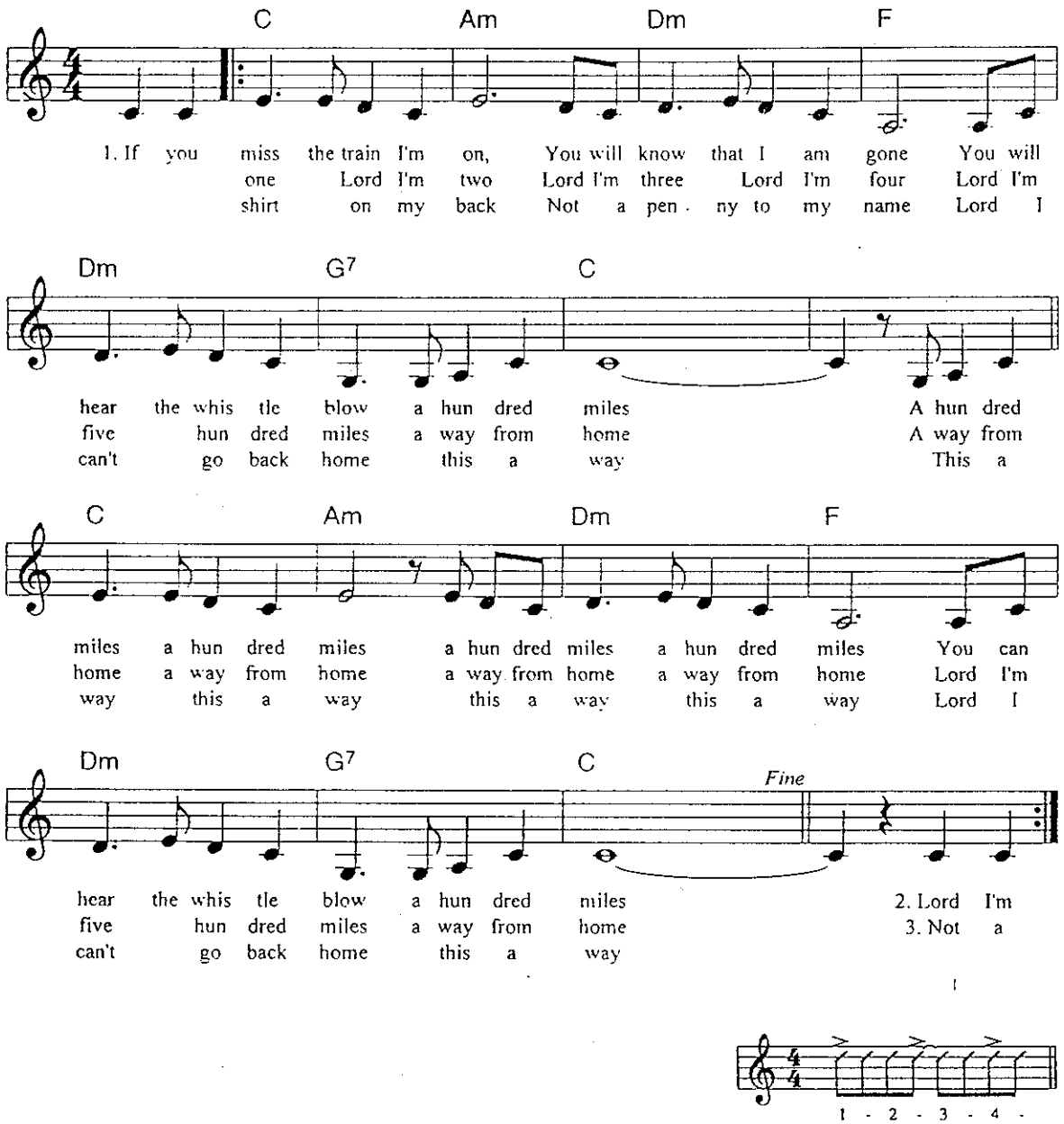

ALL I HAVE TO DO IS DREAM

M. SOUL

Boudleaux Bryant

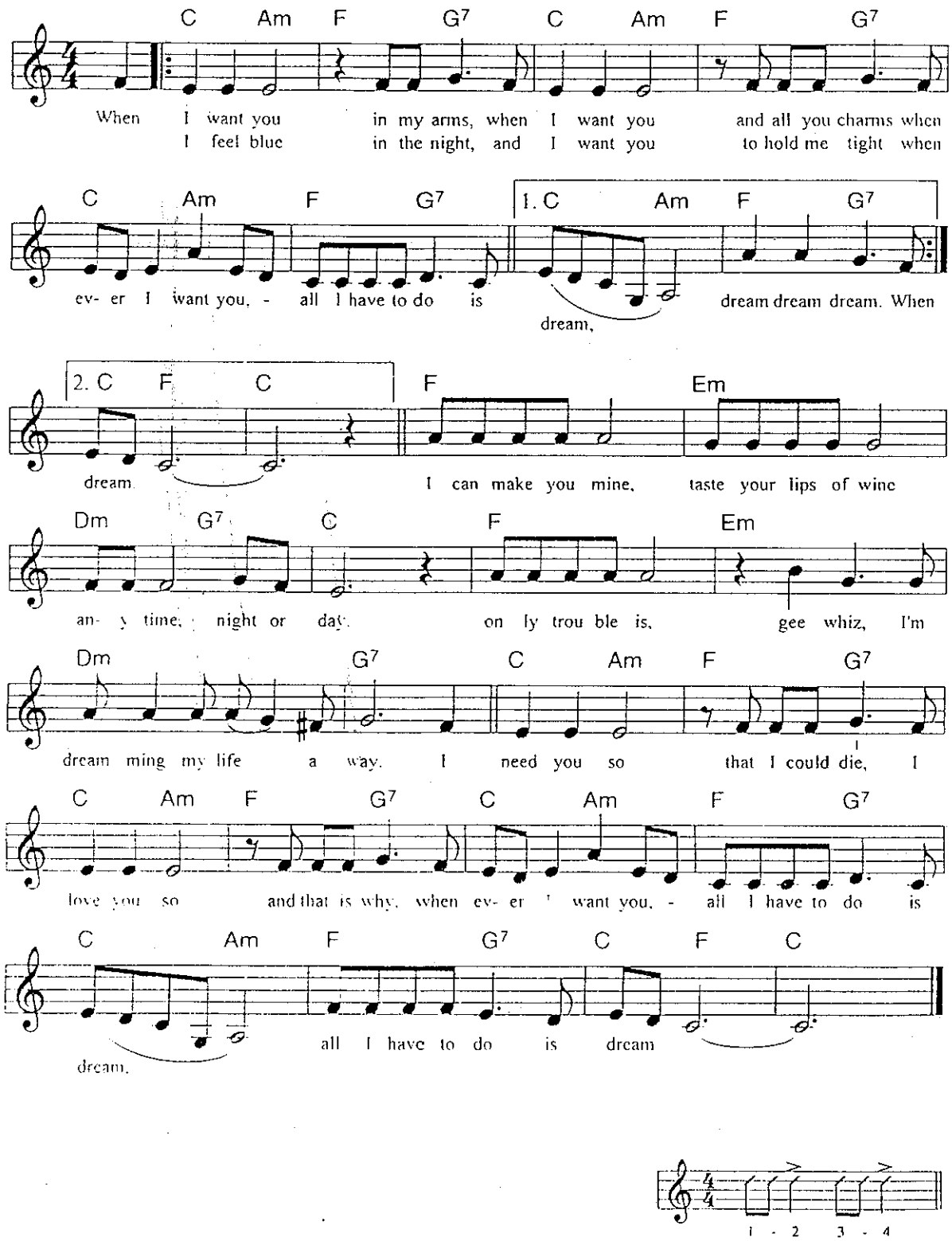

GUITAR

LIPSTIC TRACK

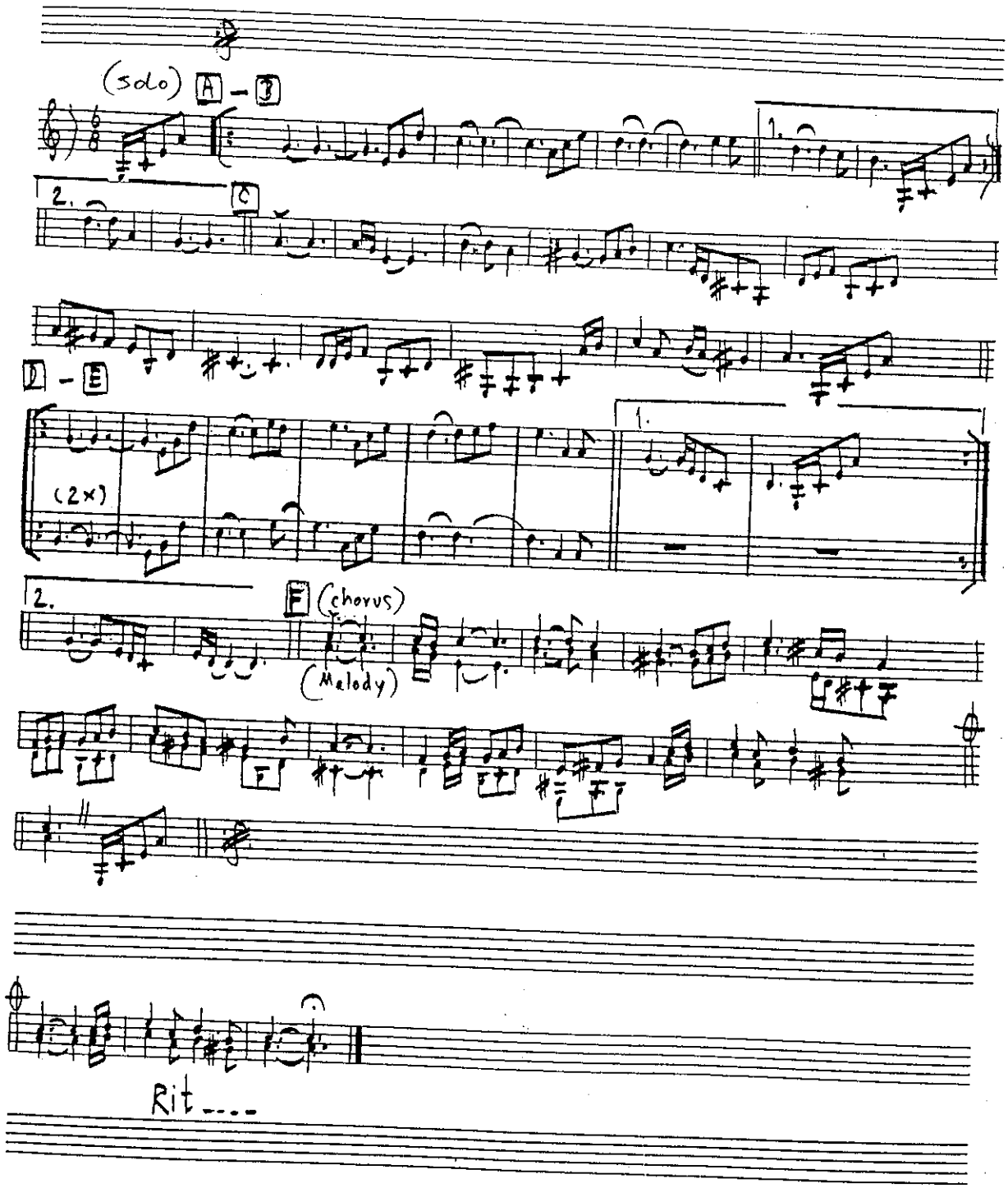

GUITAR

FUNKY

THEME FROM S.W.A.T

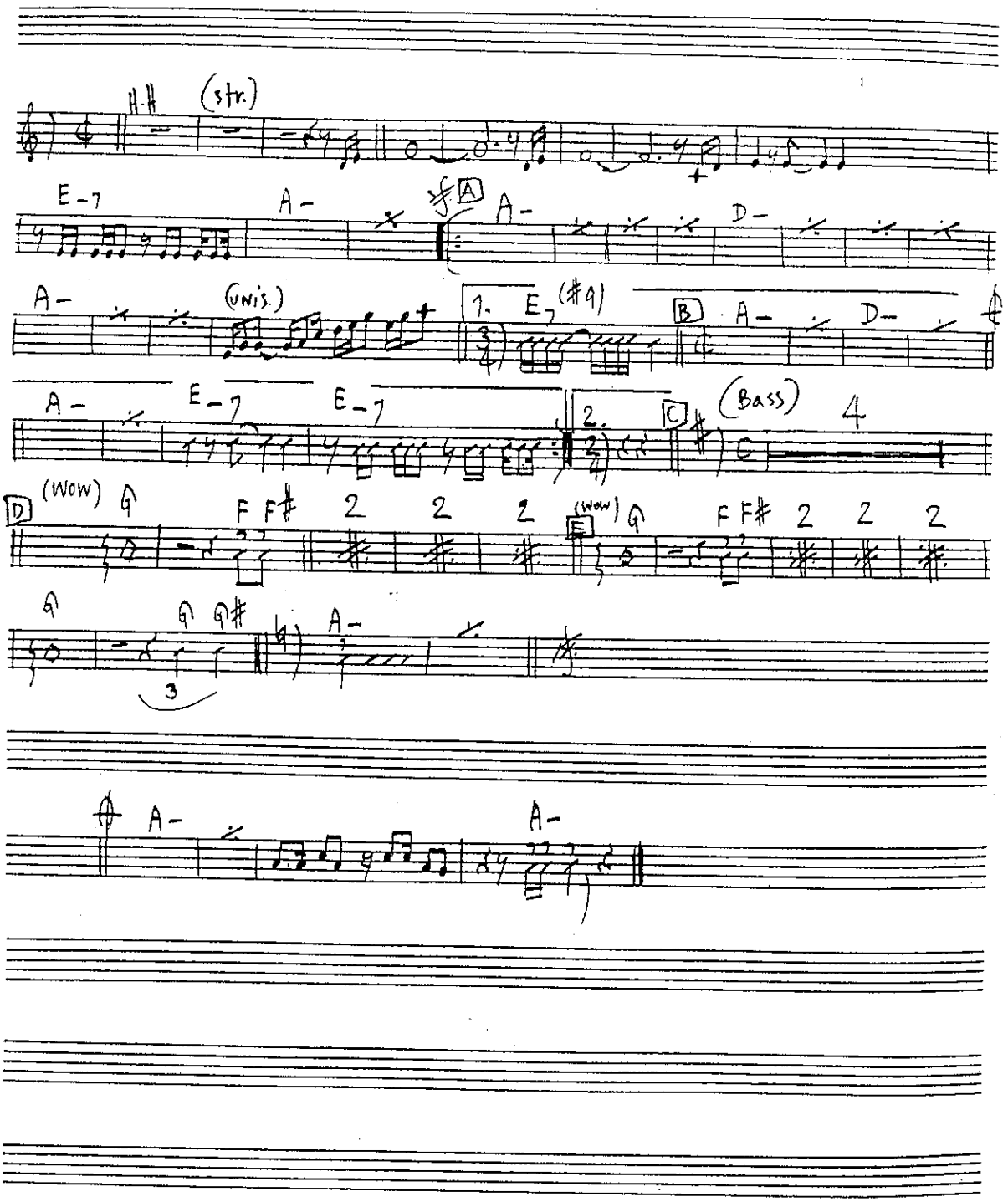

GUITAR

JAZZ ROCK

ค้างคาวกินกล้วย

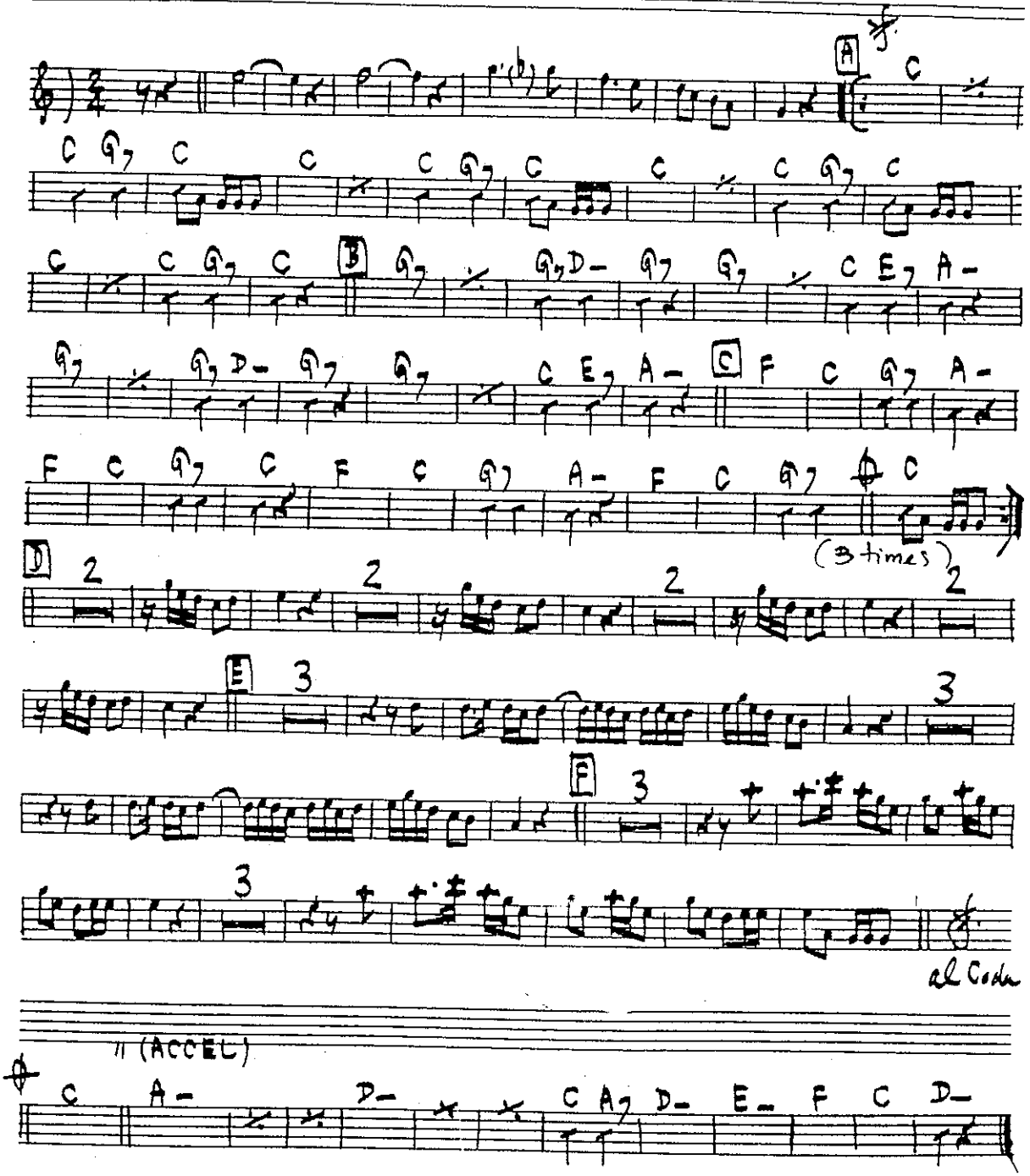

GUITAR

Beguine

SAMBA PARTY

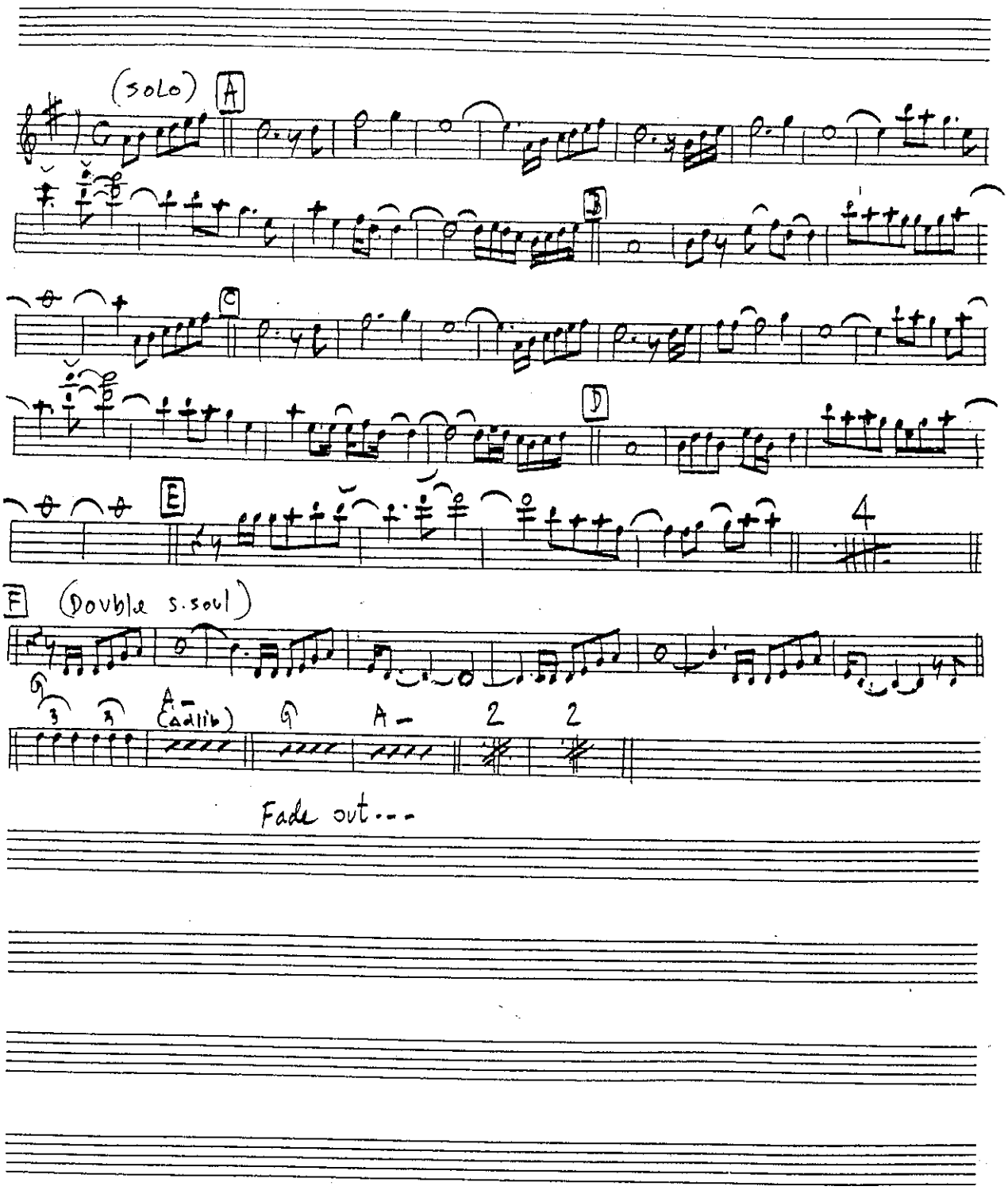

GUITAR
MATPOTATO

APACHE

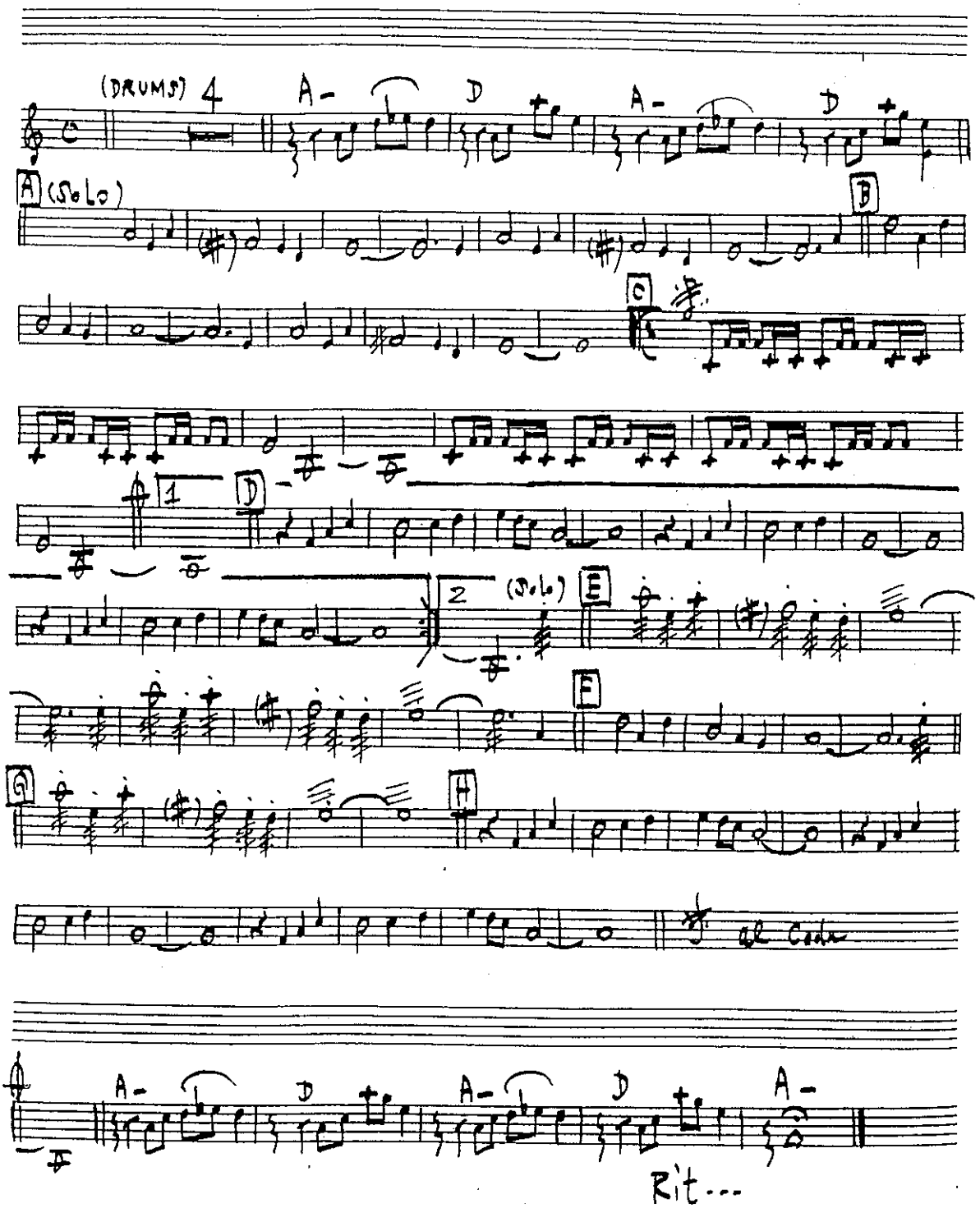

GUITAR
JAZZ ROCK

HOW NICE WE ARE

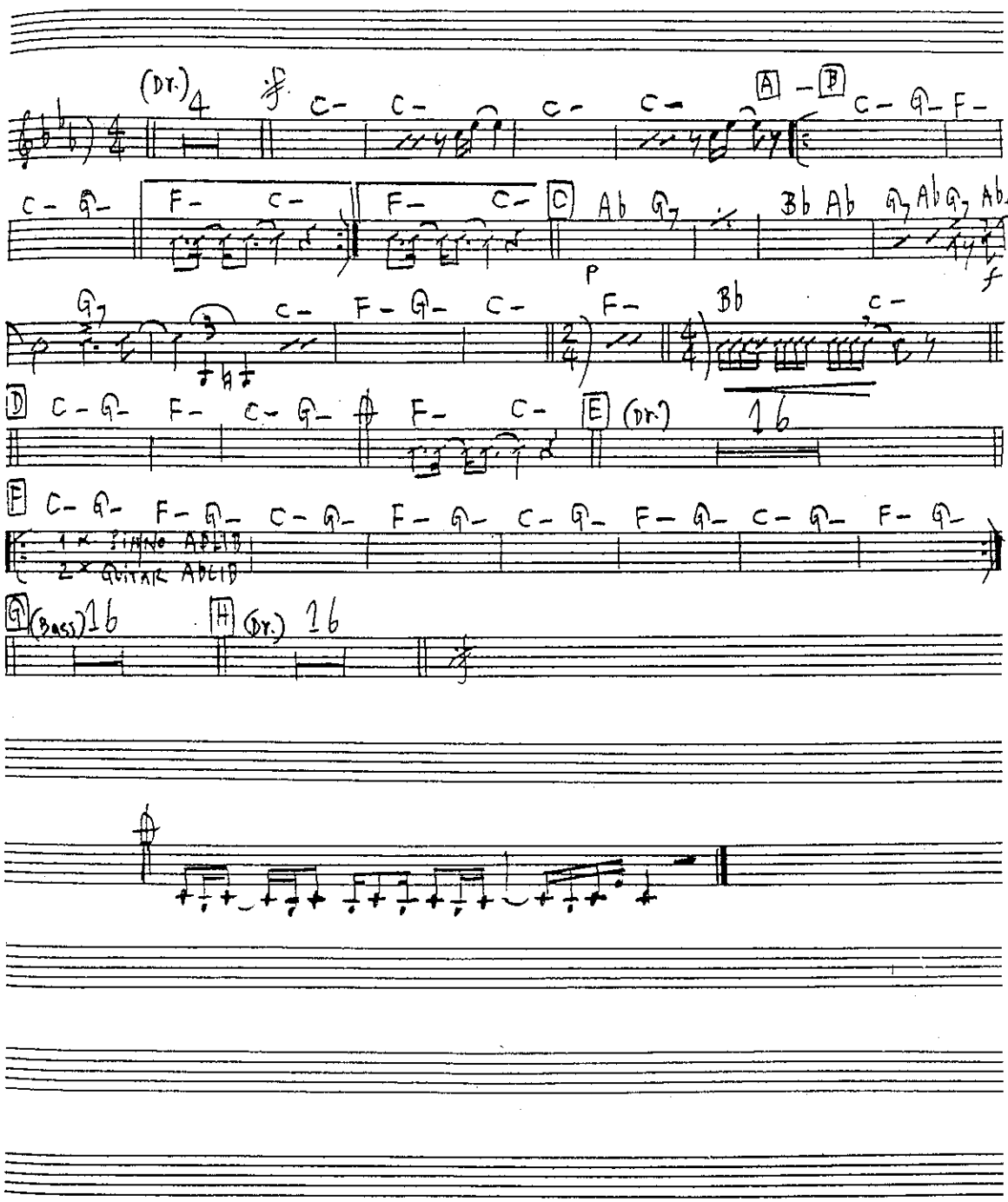

GUITAR

Mo SOUL

PETER GUN

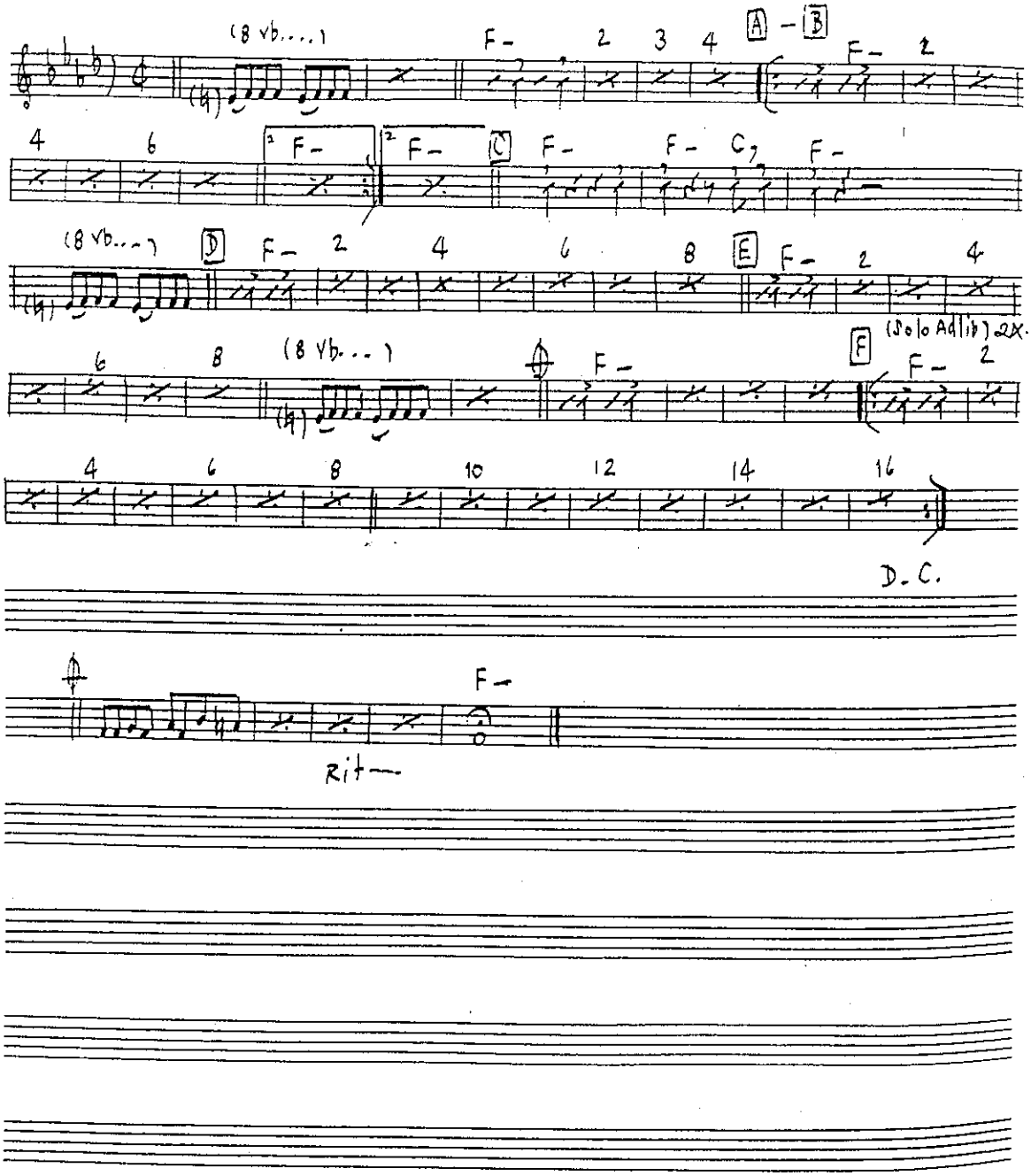

Rhythm

GUITAR
Math Poleto

BABY ELEPHANT WALK

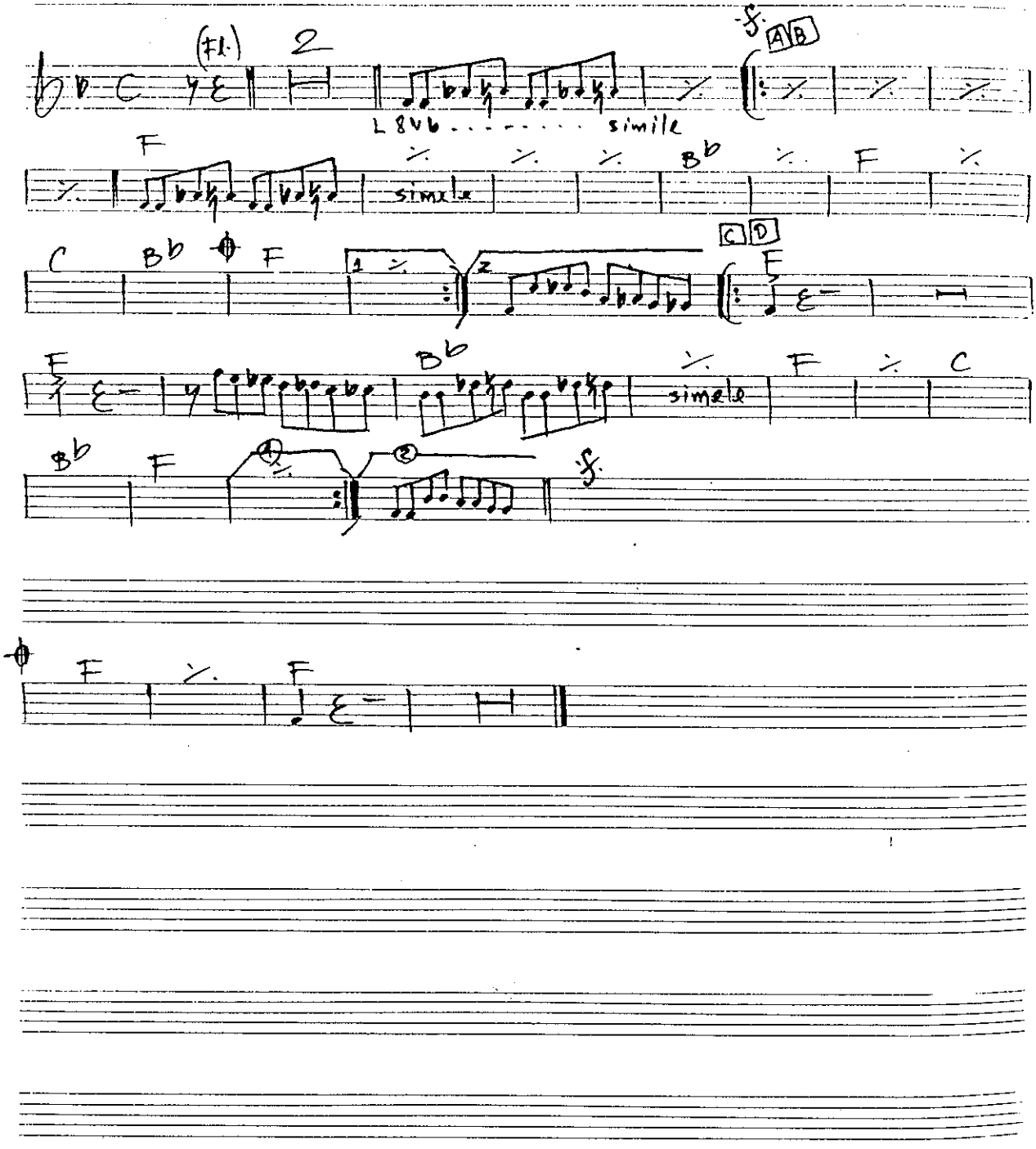

By SUNFLOWER

12. ศัพท์สังคีตและเครื่องหมายต่าง ๆ

1. Intro.	หมายถึง ดนตรีขึ้นบรรเลง
2. Fill in	หมายถึง การส่งกลอง
3. Vocal	หมายถึง เสียงร้อง
4. Band	หมายถึง ดนตรีรับ
5. Rit.	หมายถึง ค่อย ๆ ช้าลง
6. a tempo	หมายถึง ใช้อัตราจังหวะเดิม
7. Pause	หมายถึง ยืดจังหวะตามสมควร
8. Da Capo	หมายถึง ย้อนตั้งแต่ต้นใช้ตัวย่อว่า D.C.
9. Dal Segno	หมายถึง ย้อนกลับไปยังเครื่องหมายซิกโน ใช้ย่อว่า D.S.
10. Siego	หมายถึง ย้อนกลับ โดยใช้คู่กับตัวมันเองหรือคู่กับ D.S.
11. CoDa	หมายถึง ท่อนจบ
12. Fade out	หมายถึง ค่อย ๆ เบาลง
13. Solo	หมายถึง การเดี่ยว
14. Ab-lib	หมายถึง การบรรเลงโดยใช้ความสามารถเฉพาะตัว

ภาคผนวก ง
คู่มือฝึกปฏิบัติกีต้าร์เบส

หนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติดนตรีสากล

กีต้าร์เบส

GUITAR BASS

โดย
ปิยพันธ์ แสนทวีสุข

ภาควิชาดุริยางคศิลป์และนาฏยศิลป์ โครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2540

คำนำ

หนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติดนตรีสากลนี้ เป็นคู่มือที่เป็นผลมาจากการวิจัยเรื่อง "การสร้างคู่มือฝึกปฏิบัติดนตรีสากล ระดับอุดมศึกษา" ซึ่งได้ทดลองใช้กับนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ทักษะทางดนตรี 1 และได้ปรับปรุงจากผลการวิจัย หนังสือชุดนี้มีด้วยกัน 4 เล่ม คือ คู่มือคีย์บอร์ด (KEYBOARD) คู่มือกีต้าร์ (GUITAR) คู่มือกีต้าร์เบส (BASS) และคู่มือกลอง (DRUMS)

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ได้ให้สนับสนุนทุนวิจัยหนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติเล่มนี้จนสำเร็จลุล่วงมาด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นหนังสือคู่มือที่นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และบุคคลที่สนใจนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี

ปิยพันธ์ แสนทวีสุข

ตุลาคม 2540

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความรู้เกี่ยวกับกีต้าร์เบส	177
การกำเนิดเสียงกีต้าร์	177
การดูแลกีต้าร์เบส	178
ส่วนประกอบของกีต้าร์เบส	179
การตั้งสายกีต้าร์เบส	180
ลักษณะท่าทางการเล่นเบส	181
ตำแหน่งโน้ตในจุดต่าง ๆ	182
การดีดสายกีต้าร์	183
ทฤษฎีดนตรี	184
เครื่องหมายที่ใช้ในการเล่นเบส	201
การฝึกเล่นกีต้าร์เบส	203
ศัพท์สังคีตและเครื่องหมายต่าง ๆ	229

กีต้าร์เบส (Bass Guitar)

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกีต้าร์เบส

กีต้าร์เบสเป็นเครื่องดนตรีหลักของดนตรีแจ๊สซึ่งประกอบด้วย กลองชุด กีต้าร์ กีต้าร์เบส และเปียโนหรือคีย์บอร์ด ดนตรีแจ๊สกำเนินมาจากพวกทาสนิโกร ที่เมืองนิวออร์ลีนแถบฝั่งแม่น้ำมิสซิสซิปปี้ ซึ่งนิโกรเหล่านี้พอว่างจากภารกิจก็จะร้องรำทำเพลงกันอย่างสนุกสนาน และคิดประดิษฐ์เครื่องดนตรีต่าง ๆ มาประกอบการบรรเลง โดยการตบมือ ใช้ไม้ไผ่ทำเป็นเครื่องเป่า ใช้หนังวัว หนังควายทำเป็นกลอง และใช้หางม้าเป็นคันชอ

ในปี ค.ศ.1865 ซึ่งเป็นปีที่ประธานาธิบดีประกาศเลิกทาสได้สำเร็จ ในระยะนั้นพวกนิโกรมีอิสระในการที่จะกระทำอะไรได้เต็มที่ ด้วยเหตุที่พวกนิโกรมีใจรักดนตรีตั้งแต่ดั้งเดิมอยู่แล้ว จึงได้เก็บเอาเครื่องดนตรีที่เหล่าทหารไม่ใช้แล้วมาหัดบรรเลงกัน โดยเล่นถูกบ้างผิดบ้าง และด้วยเหตุที่พวกนิโกรเป็นทาสไม่มีความรู้ และอ่านโน้ตไม่ได้ ฉะนั้นการบรรเลงดนตรีจึงเป็นแบบต่างคนต่างเล่นเป็นแบบเฮเทโรโฟนี (Heterophony) หรือในสมัยปัจจุบันเรียกว่า คีตปฏิภาณ (Ad-Lib) หรือ Improvisation สำหรับเบสในสมัยนั้นเป็นดับเบิลเบสที่ใช้ในวงออเคสตรา

ในปี ค.ศ.1915 ดนตรีแจ๊สในสมัยนั้นเรียกว่า แร็กไทม์ (Ragtime) ซึ่งนิยมเล่นกันในกลุ่มของคนนิโกร

ในปี ค.ศ.1918 ดนตรีแบบแร็กไทม์ ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย จนได้พัฒนาเป็นดนตรีแบบ ดิ๊กซี่แลนด์ (Dixieland Style)

ในปี ค.ศ.1920 ดนตรีแบบดิ๊กซี่แลนด์ หรือแร็กไทม์ ถูกเรียกใหม่ว่าดนตรีแจ๊ส (Jazz) ในช่วงนี้ชาวอเมริกันซึ่งเป็นคนผิวขาวเริ่มนิยมเล่นดนตรีประเภทนี้ และมีลีลาหลากหลายมากขึ้น จนมีแบบใหม่เกิดขึ้น เช่น แบบชิคาโก (Chicago Style) และแบบนิวยอร์คสวิง (New York Swing Style)

ในปี ค.ศ.1920-1924 ลอยด์ ลอร์ (Loyd Loar) อดอล์ฟ ริคเคนแบคเกอร์ (Adolph Rickenbacker) ลีโอ เฟนเดอร์ (Leo Fender) และเลส พอล (Les Paul) ได้ทดลองนำเอาตัวถ่ายทอดเสียง (Pick-Up) มาติดเข้ากับกีต้าร์โปร่งสายเหล็ก โดยตัวถ่ายทอดเสียงจะส่งสัญญาณไฟฟ้าไปยังเครื่องขยายเสียง และเครื่องขยายเสียงจะส่งสัญญาณไฟฟ้าไปยังลำโพงเป็นเสียงออกมา และกลายเป็นจุดเริ่มต้นของกีต้าร์ไฟฟ้า และในเวลาต่อมาได้พัฒนาดับเบิลเบส มาเป็นกีต้าร์เบสไฟฟ้าที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

2. การกำเนิดเสียงกีต้าร์

กีต้าร์เบส คือ กีต้าร์ไฟฟ้าที่มี 4 สายใช้สายขนาดใหญ่ มีระดับเสียงเท่ากับดับเบิลเบส โดยทั่วไปแล้วจะมีขนาดใหญ่กว่ากีต้าร์ไฟฟ้าทั่วไป การเกิดเสียงของกีต้าร์เบสเกิดจากการดีดสายให้สั่นสะเทือน ตัวถ่ายทอดเสียง (Pick-Up) จะส่งสัญญาณไฟฟ้าไปยังเครื่องขยายเสียง และเครื่องขยายเสียงจะส่งสัญญาณไฟฟ้าไปยังลำโพง เป็นเสียงออกมา

3. การดูแลรักษากีต้าร์เบส

กีต้าร์เบสเป็นเครื่องดนตรีที่มีส่วนประกอบที่ทำจากวัสดุหลายชนิดคือ ไม้ พลาสติก โลหะ และสีเคลือบเงา ฉะนั้นการดูแลรักษาจึงต้องดูแลให้ถูกวิธีตามวัสดุแต่ละชนิด ดังนี้

1. การดูแลรักษาสาย เมื่อเล่นเสร็จแล้วให้ผ่อนสายให้หย่อนลง และชโลมด้วยน้ำมันรักษาสายบาง ๆ

2. การดูแลรักษาลูกบิดให้หยอดน้ำมันจักรเดือนละครั้ง

3. การดูแลรักษาตัวกีต้าร์ที่เป็นเคลือบเงาให้ใช้สเปรย์ทำความสะอาด และขัดเงาอาทิตย์ละ 1 ครั้ง

4. การดูแลรักษาตัวถ่ายทอดเสียงโลหะอื่น ๆ ให้ทำความสะอาดและชโลมด้วยน้ำมันบาง ๆ

5. การดูแลรักษาส่วนที่เป็นพลาสติกให้หมั่นดูแลอย่าให้แตกหัก ไม่ควรให้ถูกน้ำมันเพราะจะทำให้พองและเสื่อมได้

6. หมั่นดูแลรูเสียบแจ็คและสกรูต่าง ๆ อย่าให้คลายออก

7. เมื่อใช้แล้วควรเก็บไว้ในกล่องเสมอ

4. ส่วนประกอบของกีต้าร์เบส

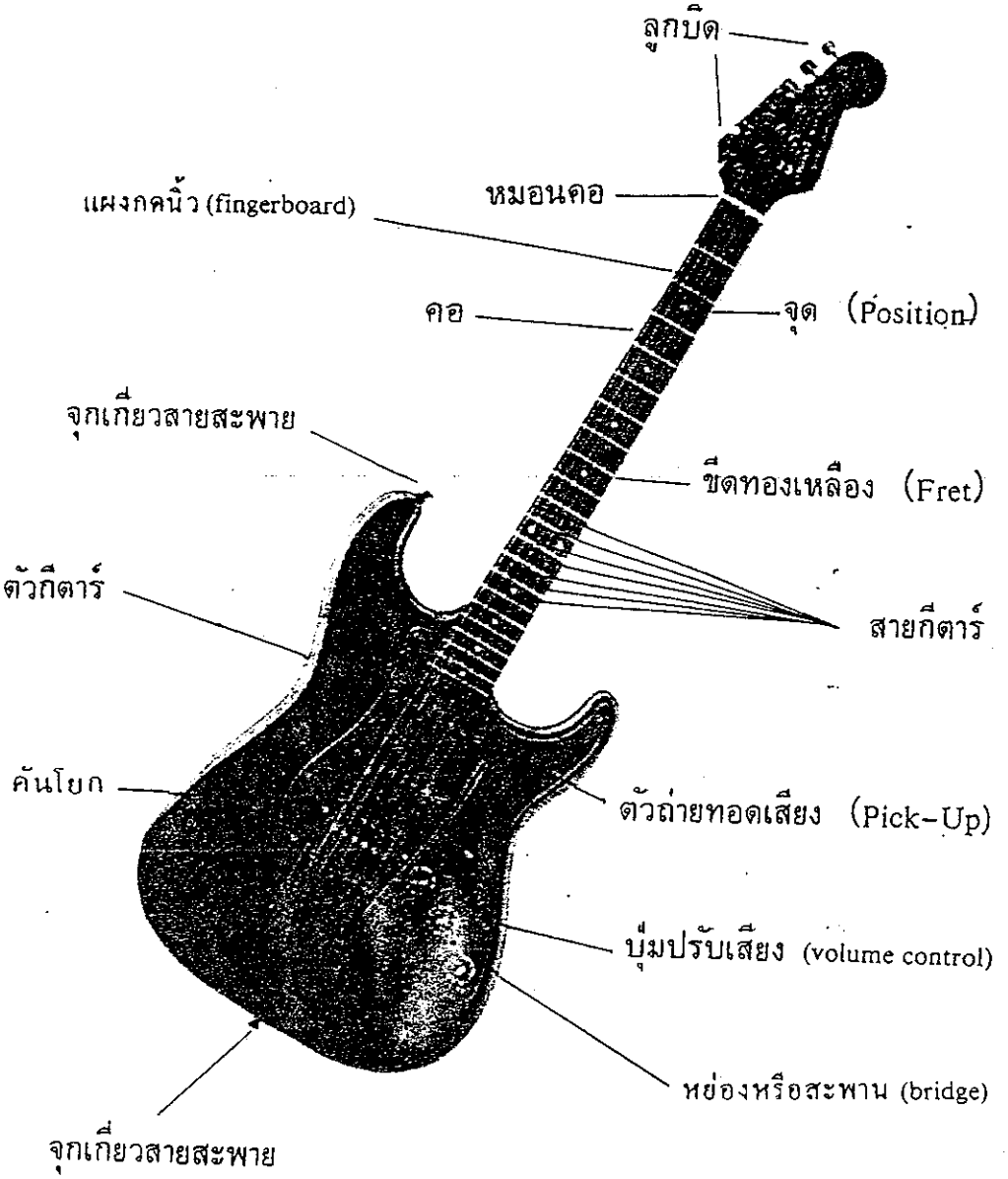

5. การตั้งสายกีต้าร์เบส

การตั้งสายกีต้าร์เบสนิยมใช้กัน 4 วิธี คือ

1. ตั้งเสียงกับคีย์บอร์ด มีวิธีดังนี้

สายที่ 1 (สายเล็กสุด) ตรงกับเสียง G

สายที่ 2 ตรงกับเสียง D

สายที่ 3 ตรงกับเสียง A

สายที่ 4 ตรงกับเสียง E

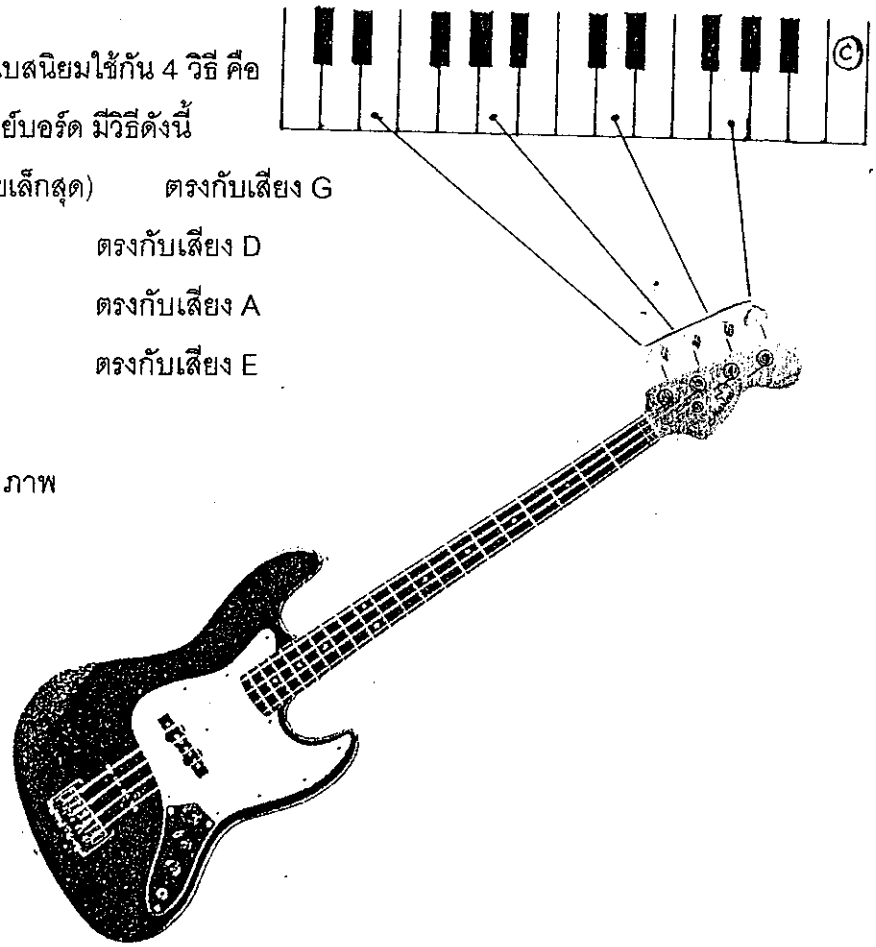

ภาพ

2. ใช้หลอดเทียบเสียง มีวิธีตั้งเสียงดังนี้

สายที่ 1 มีระดับเสียงตรงกับหลอดที่ 3

สายที่ 2 " 4

สายที่ 3 " 5

สายที่ 4 " 6

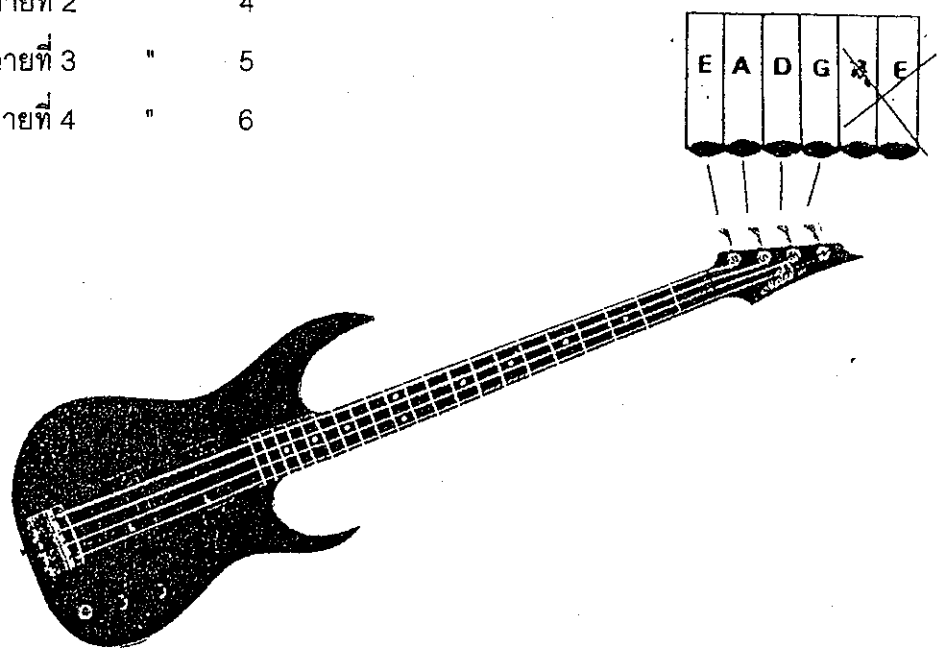

3. ใช้เครื่องเทียบเสียง วิธีนี้เป็นวิธีที่สะดวกและแม่นยำที่สุด วิธีการใช้แล้วแต่ชนิดของเครื่องนั้น ๆ

4. เทียบเสียงเอง

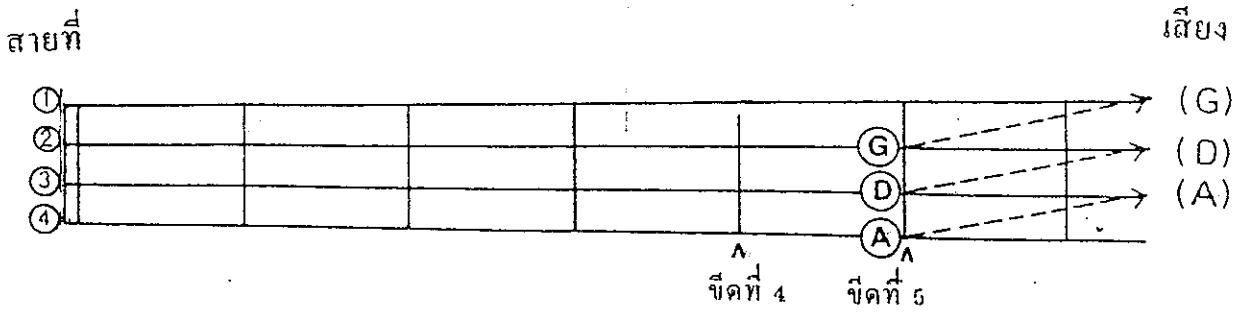

6. ลักษณะท่าทางการเล่นเบส

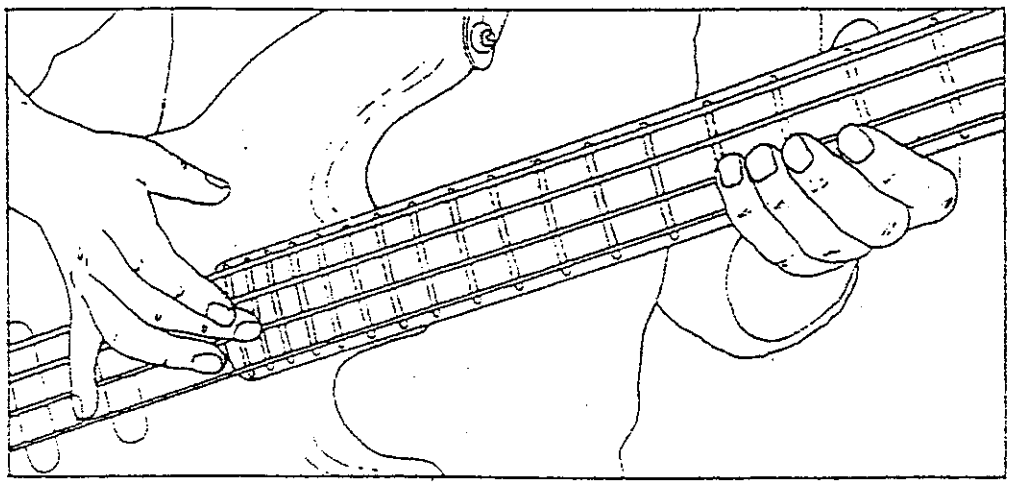

7. ตำแหน่งโน้ตในจุดต่าง ๆ

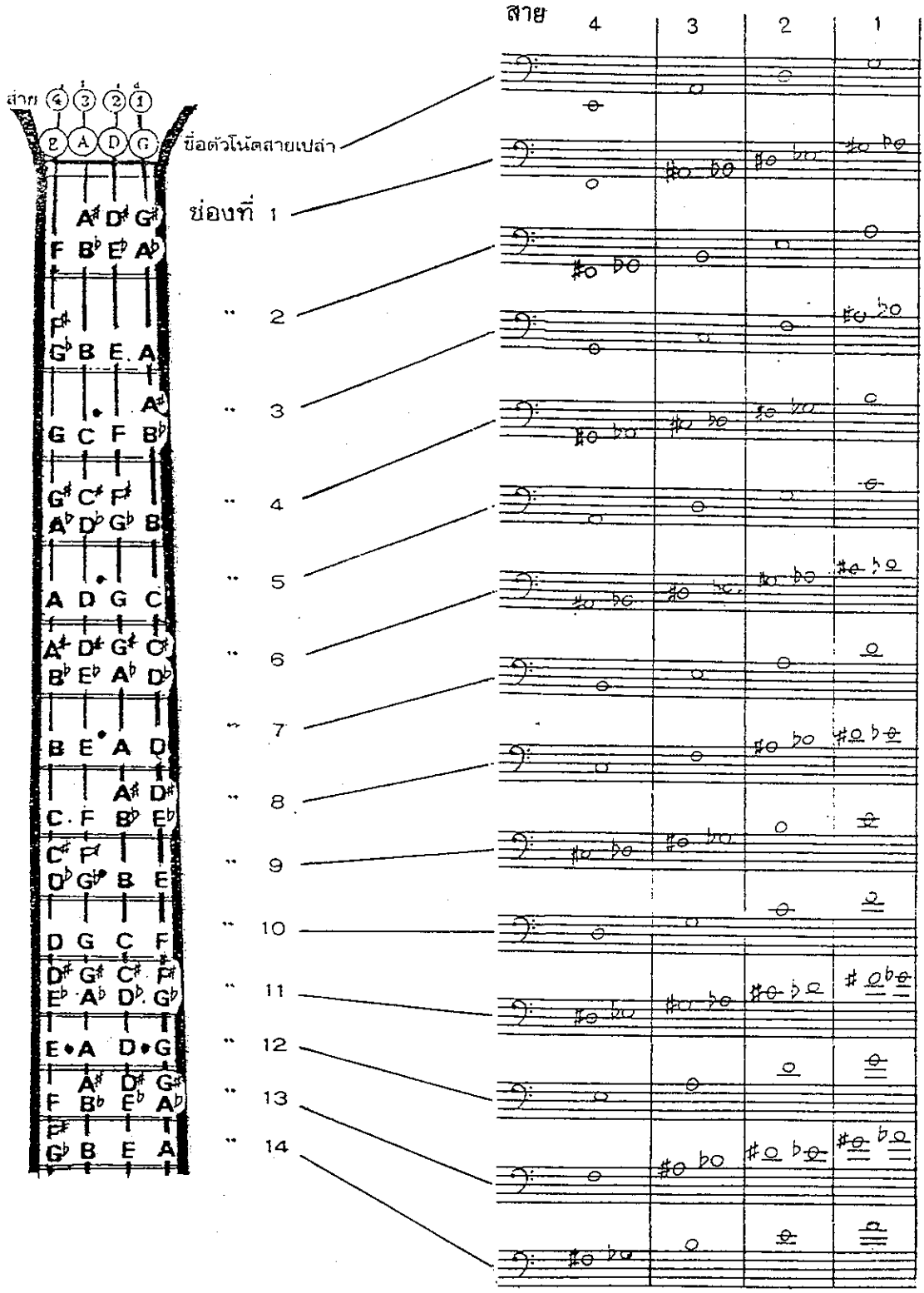

8. การดีดสายกีต้าร์เบส

การดีดสายกีต้าร์เบสนิยมใช้กันมี 2 วิธีคือ

1. ใช้นิ้วโป้ง

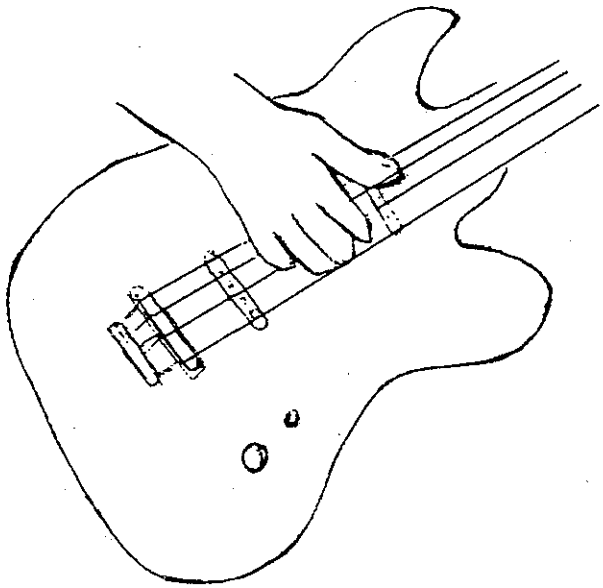

2. ใช้นิ้วชี้กับนิ้วกลางสลับกัน

9. ทฤษฎีดนตรี (MUSIC THEORY)

ดนตรี หมายถึง ศิลป์ และศาสตร์ ของการร้อยกรองเสียงร้อง หรือเสียงดนตรีเข้าเป็นทำนอง จังหวะ ลีลากระแสเสียง และเสียงประสาน เพื่อให้เป็นเพลงที่มีโครงสร้างเข้าเป็นทำนอง และก่อให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ

ชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรีเป็นชื่อภาษาอิตาเลียน เรียงตามลำดับจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง

โด	เร	มี	ฟา	ซอล	ลา	ที	โด
C	D	E	F	G	A	B	C
1	2	3	4	5	6	7	8

1. ตัวโน้ต (Music Notation)

ตัวโน้ต คือ เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรี โดยมีชื่อเรียกตามลักษณะต่าง ๆ

ชื่อโน้ต			สัญลักษณ์
ไทย	อังกฤษ	อเมริกัน	
ตัวใหญ่	BREVE	DOUBLE-WHOLE-NOTE	
ตัวกลม	SEMIBREVE	WHOLE-NOTE	
ตัวขาว	MINIM	HALF-NOTE	
ตัวดำ	CHOTCHET	QUARTER-NOTE	
ตัวเขบ็ต 1 ชั้น	QUAVER	EIGHTH-NOTE	
ตัวเขบ็ต 2 ชั้น	SEMIQUAVER	SIXTEENTH-NOTE	
ตัวเขบ็ต 3 ชั้น	DEMISEMIQUAVER	THIRTY-SECOND-NOTE	
ตัวเขบ็ต 4 ชั้น	HEMIDEMISEMIQUAVER	SIXTY-FOURTH-NOTE	

2. **บรรทัด 5 เส้น** (Staff Line)

บรรทัด 5 เส้น หมายถึง เส้นตรง 5 เส้นขนานกันในแนวนอน โดยนับจากล่างไปหาบน มีไว้เพื่อบันทึกโน้ต และบอกตำแหน่ง ความสูง ต่ำ ของระดับเสียง

3. **เส้นน้อย** (Leger Line)

เส้นน้อยมีลักษณะเป็นเส้นตรงสั้นมีไว้เพื่อบันทึกโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำ และสูงกว่าบรรทัด 5 เส้น

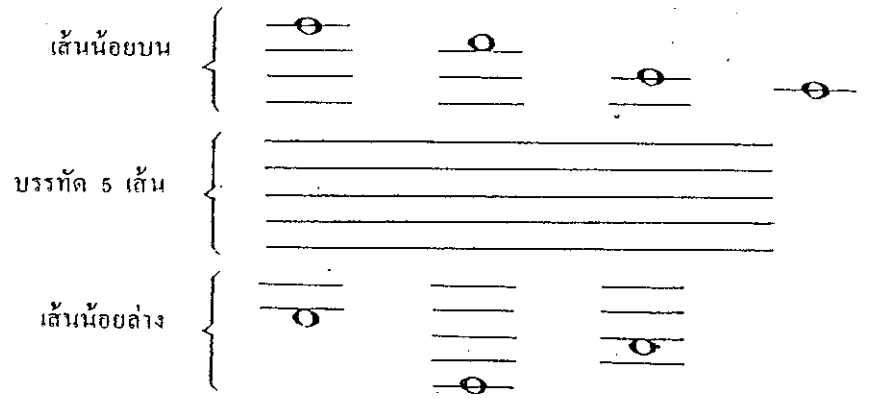

4. **เส้นกั้นห้อง** (Barline) คือ เส้นตรงตั้งฉากตัดกับบรรทัด 5 เส้นและเมื่อจบวรรคหรือจบตอนของบทเพลง ใช้เส้นกั้นห้องคู่ เรียกว่า Double Barline

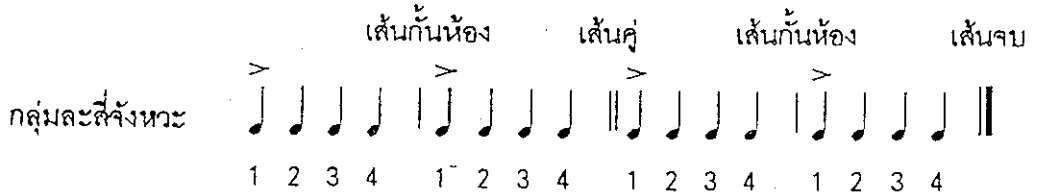

5. กุญแจประจำหลัก (Clefes)

กุญแจประจำหลัก คือ เครื่องหมายที่ใช้กำหนดตำแหน่งและระดับเสียงของตัวโน้ตบันทึกไว้ตอนต้นของบทเพลง

เปรียบเทียบระดับเสียงของกุญแจประจำหลัก

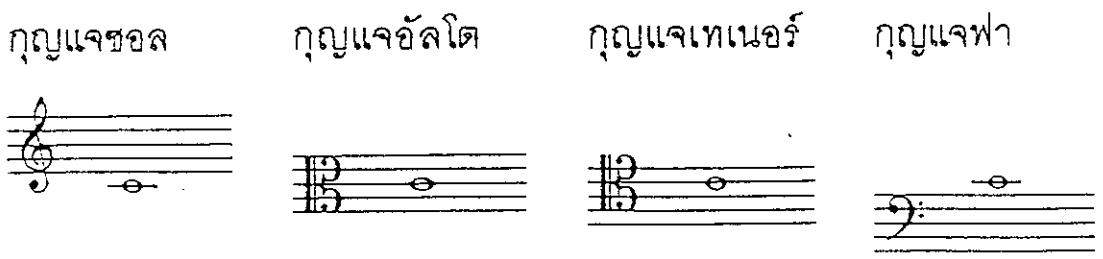

5.1 กุญแจซอล (G Clef) หรือ (Treble Clef) คือกุญแจที่ใช้ในระดับเสียงปานกลางถึงระดับเสียงสูงมากที่สุด หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวกุญแจประจำหลักคือ "ซอล" (G)

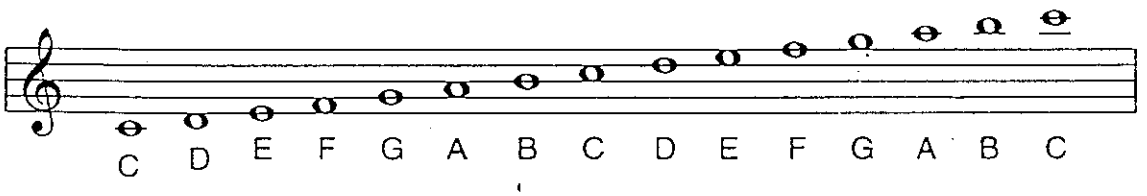

5.2 กุญแจอัลโต (Alto Clef) คือกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงกลางถึงค่อนข้างสูง หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 3 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกับหัวของกุญแจประจำหลักคือ "โด"(อัลโต)

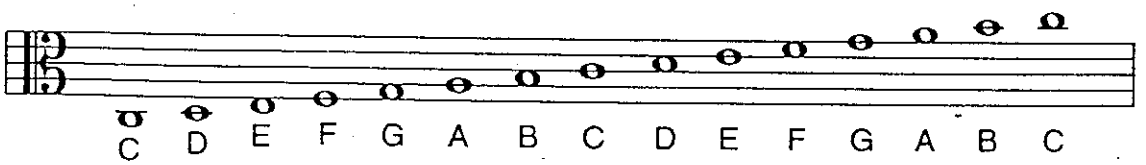

5.3 กุญแจเทนเนอร์ (Tenor Clef) คือกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงต่ำถึงเสียงกลาง หัวกุญแจคาบบนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำหลักคือ "โด"(เทนเนอร์)

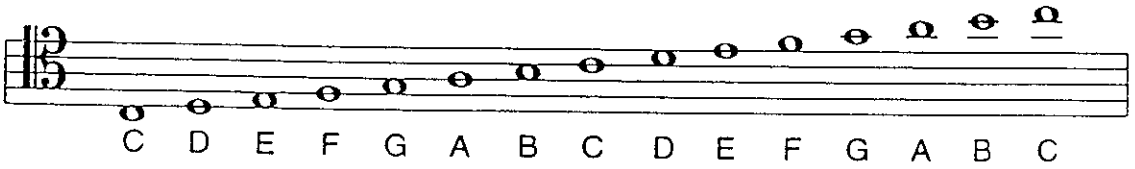

5.4 กุญแจฟา (F Clef) คือกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงต่ำถึงต่ำมากหัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำหลักคือ "ฟา"(เบส)

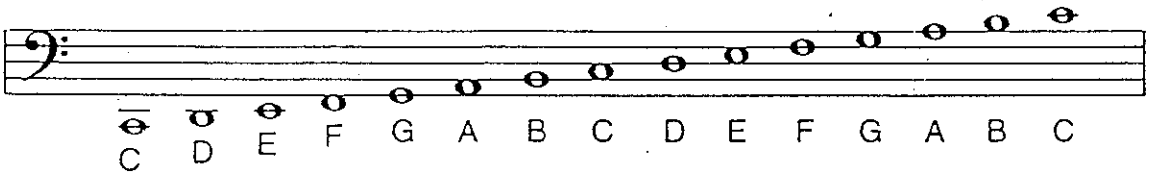

6. อัตรายาวและสั้นของตัวโน้ต

	ประเภทอัตราจังหวะ (Meters)					
	2 จังหวะ		3 จังหวะ		4 จังหวะ	
	เครื่องหมาย	ตัวโน้ต 1 จังหวะ	เครื่องหมาย	ตัวโน้ต 1 จังหวะ	เครื่องหมาย	ตัวโน้ต 1 จังหวะ
อัตราธรรมดา Simple Time	2/2		3/2		4/2	
	2/4		3/4		4/4	
	2/8		3/8		4/8	
อัตราผสม Compound Time	6/4		9/4		12/4	
	6/8		9/8		12/8	
	6/16		9/16		12/16	

แผนภูมิการกระจาย และการเทียบอัตราตัวโน้ต

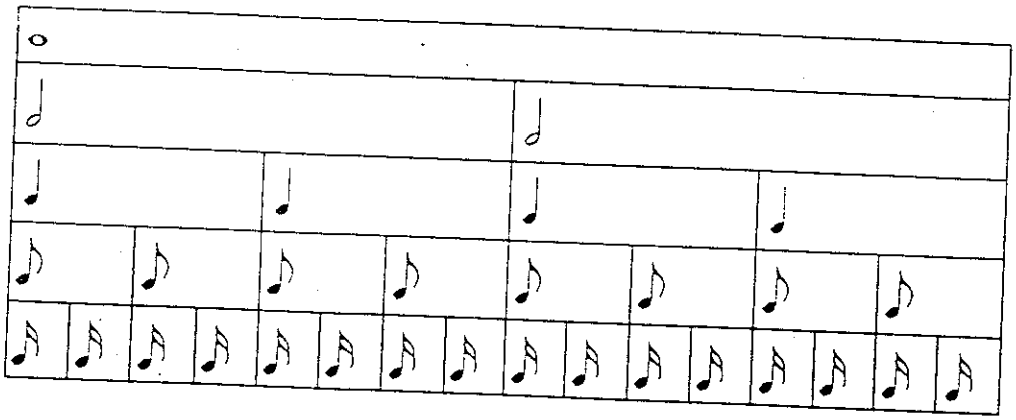

7. ตัวหยุด (Rests)

ตัวหยุด เป็นเครื่องหมายที่ใช้บันทึกเพื่อให้เสียงเงียบ หรือหยุดเสียงชั่วขณะหนึ่ง เสียงนั้นจะหยุดสั้นหรือยาวเท่าใด ขึ้นอยู่กับอัตราจังหวะและลักษณะของตัวหยุด ตัวหยุดใช้ในทางตรงกันข้ามกับตัวโน้ต คือ ตัวหยุดบันทึกไว้เพื่อให้เงียบเสียงในการบรรเลงหรือขับร้อง ส่วนตัวโน้ต บันทึกไว้เพื่อให้เกิดเสียงในการบรรเลงหรือขับร้อง

ลักษณะของตัวหยุด

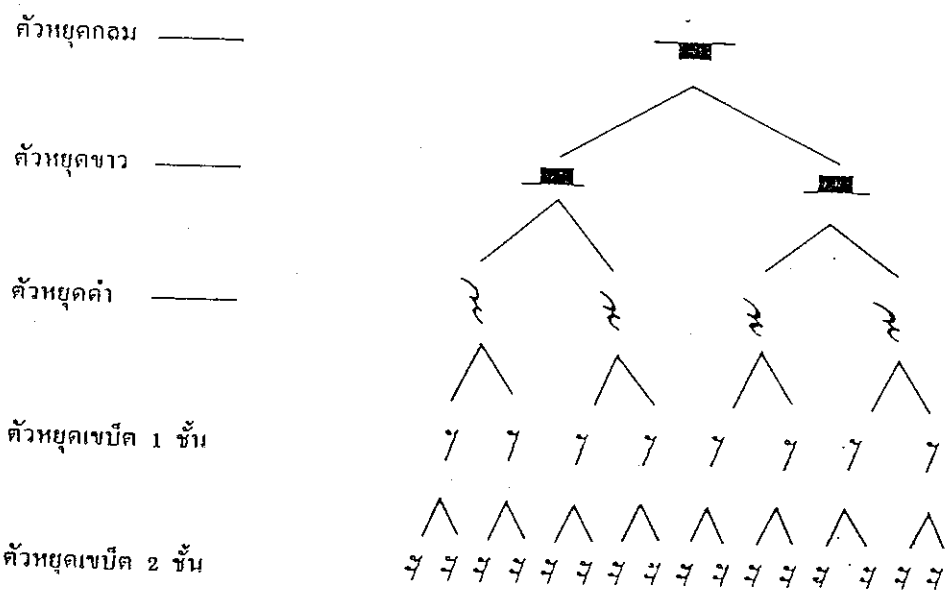

8. **เครื่องหมายโยงเสียง** เครื่องหมายโยงเสียงมี 2 ชนิด คือ

8.1 สเลอ (Slur) คือ เครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้ง ที่ขีดคร่อมไว้บน หรือล่างตัวโน้ต ที่มีระดับเสียงต่างกัน ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป มีผลทำให้การออกเสียงในการบรรเลงหรือขับร้องยาวติดต่อกันโดยเสียงไม่ขาดจากกัน

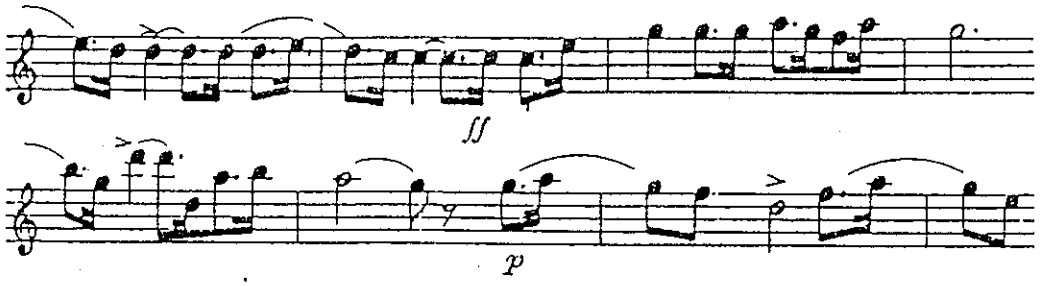

8.2 ไท (Tie) คือ เครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้งที่ขีดคร่อมไว้บน หรือล่างตัวโน้ตที่มีระดับเสียงเดียวกันตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป มีผลทำให้เพิ่มค่าตัวโน้ตให้มีเสียงยาวต่อเนื่องกัน

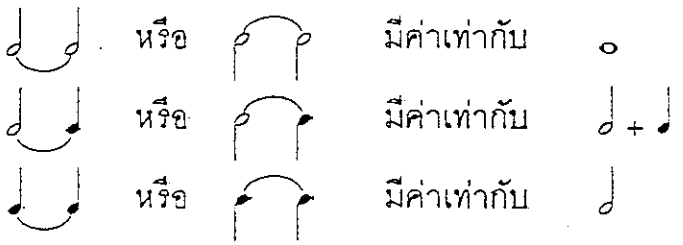

9. **ประจุด** (Dottet) คือ จุดเล็ก ๆ คล้ายจุดลูกน้ำ ใช้บันทึกไว้ข้างหลังตัวโน้ตเมื่อบันทึกไปแล้วจุดนั้น จะมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของตัวโน้ตข้างหน้า

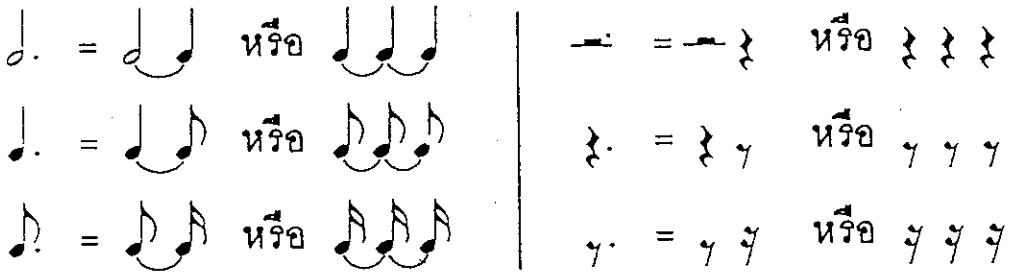

10. **เครื่องหมายกำหนดจังหวะ** (Time Signature) คือ เครื่องหมายที่ใช้กำหนดอัตราจังหวะ และลักษณะตัวโน้ต ใช้บันทึกในบทเพลง จะบันทึกไว้ตอนหน้าของบทเพลง ถัดจากกุญแจประจำหลัก มีลักษณะคล้ายเลขเศษส่วน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

เลขตัวบน คือ เลขบอกจำนวนของตัวโน้ตว่าในห้องเพลงหนึ่ง ๆ จะต้องมีตัวโน้ตหรือตัวหยุดลักษณะใด ๆ ก็ตาม เมื่อรวมกันแล้วจะพอดีกับจำนวนตัวเลขตัวบน

เลขตัวล่าง คือ ลักษณะของตัวโน้ตที่ต้องการให้เป็น 1 จังหวะ ดังนี้

1 บันทึกแทนโน้ต ตัวกลม

2 " ตัวขาว

4 " ตัวดำ

8 " ตัวเขบ็ต 1 ชั้น

16 " ตัวเขบ็ต 2 ชั้น

32 " ตัวเขบ็ต 3 ชั้น

64 " ตัวเขบ็ต 4 ชั้น

4/4 หมายความว่า เพลงนี้เป็นเพลงประเภท 4 จังหวะ ใน 1 ห้อง เพลงมีการเคาะจังหวะหลัก 4 ครั้ง โดยดูจาก

- เลขตัวบน หมายถึง ใน 1 ห้องเพลงมีการเคาะจังหวะ 4 ครั้ง

- เลขตัวล่าง หมายถึง โน้ตตัวดำ ซึ่งในเพลงนี้มีค่า 1 จังหวะหลักสำหรับเพลง

2/2 หมายความว่า - เพลงนี้เป็นเพลงประเภท 2 จังหวะ

- เลขตัวบน หมายถึงมีการเคาะจังหวะหลัก 2 ครั้งต่อ 1 ห้องเพลง

- เลขตัวล่าง หมายถึงโน้ตตัวขาว ซึ่งมีค่า 1 จังหวะหลักสำหรับเพลงนี้

เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบธรรมดา (Simple Time Signature) ได้แก่ แบบที่มีเลขตัวบนเป็น 2,3,4,5 หรือ 7 รวมทั้งที่มีลักษณะคล้าย ๆ ตัวซี (C) ซึ่งหมายถึงเลข 4 และตัวซีแบ่ง (C) ซึ่งหมายถึงเลข 2

2. เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบผสม (Compound Time Signature) ได้แก่ แบบที่มีเลขตัวบนเป็น 6,9,12 ฯลฯ ซึ่งต้องหารด้วย 3 ลงตัวเสมอ

ตารางแสดงเครื่องหมายกำหนดจังหวะชนิดต่าง ๆ

สองจังหวะ	สามจังหวะ	สี่จังหวะ
$\frac{2}{2}$ 𝅗𝅥 𝅗𝅥	$\frac{3}{2}$ 𝅗𝅥 𝅗𝅥 𝅗𝅥	$\frac{4}{2}$ 𝅗𝅥 𝅗𝅥 𝅗𝅥 𝅗𝅥
$\frac{2}{4}$ ♩ ♩	$\frac{3}{4}$ ♩ ♩ ♩	$\frac{4}{4}$ ♩ ♩ ♩ ♩
$\frac{2}{8}$ ♪ ♪	$\frac{3}{8}$ ♪ ♪ ♪	$\frac{4}{8}$ ♪ ♪ ♪ ♪

11. เครื่องหมายแปลงเสียง (Accidentals) คือ เครื่องหมายที่ใช้บันทึกวางไว้หน้าตัวโน้ต ที่ต้องการให้ระดับเสียงของตัวโน้ตนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากปกติ เครื่องหมายแปลงเสียงมีอยู่ 3 ชนิด

1. เครื่องหมายชาร์ป (Sharp #) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตาม ที่มีเครื่องหมายนี้วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้ สูงขึ้นครึ่งเสียง (1 Semitone)

2. เครื่องหมายแฟลต (Flat b) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้ต่ำลงครึ่งเสียง (1 Semitone)

3. เครื่องหมายเนเจอรัล (Natural ♮) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะกลับสู่เสียงเดิมตามสภาพปกติ

4. เครื่องหมายดับเบิลชาร์ป (Double Sharp x#) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้ วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้สูงขึ้นหนึ่งเสียง (1 Tone)

5. เครื่องหมายดับเบิลแฟลต (Double Flat bb) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้ วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้ต่ำลงหนึ่งเสียง (1 Tone)

12. บันไดเสียง (Scale) หมายถึง การเรียงลำดับเสียงดนตรี จากต่ำไปหาสูง หรือจากสูงไปหาต่ำ ครบ 8 เสียง อย่างมีระบบ

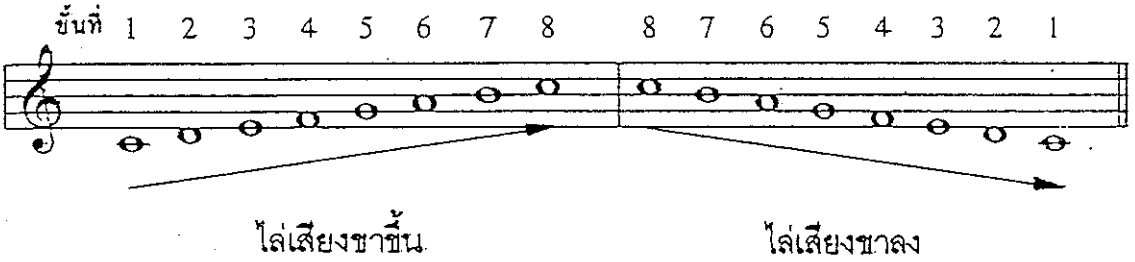

บันไดเสียงที่นิยมใช้ มีอยู่ 2 ประเภท คือ

1. บันไดเสียงไดอาโทนิค (Diatonic Scale) ประกอบด้วยโน้ต 8 ขั้น แต่ละขั้นมีระยะห่างเป็นหนึ่งเสียงและครึ่งเสียงคละกันไป มี 2 ชนิด คือ

1.1 บันไดเสียงไดอาโทนิคเมเจอร์ (Diatonic Major Scale)

1.2 บันไดเสียงไดอาโทนิค (Diatonic Minor Scale)

2. บันไดเสียงโครมาติก (Chromatic Scale) ประกอบด้วยโน้ต13 ขั้น แต่ละขั้นมีระยะห่างเป็นครึ่งเสียงตลอด มี 2 ชนิด คือ

2.1 บันไดเสียงฮาร์โมนิคโครมาติค (Harmonic Chromatic Scale)

2.2 บันไดเสียงเมโลดิคโครมาติค (Melodic Chromatic Scale)

บันไดเสียงเมเจอร์ MAJOR SCALES

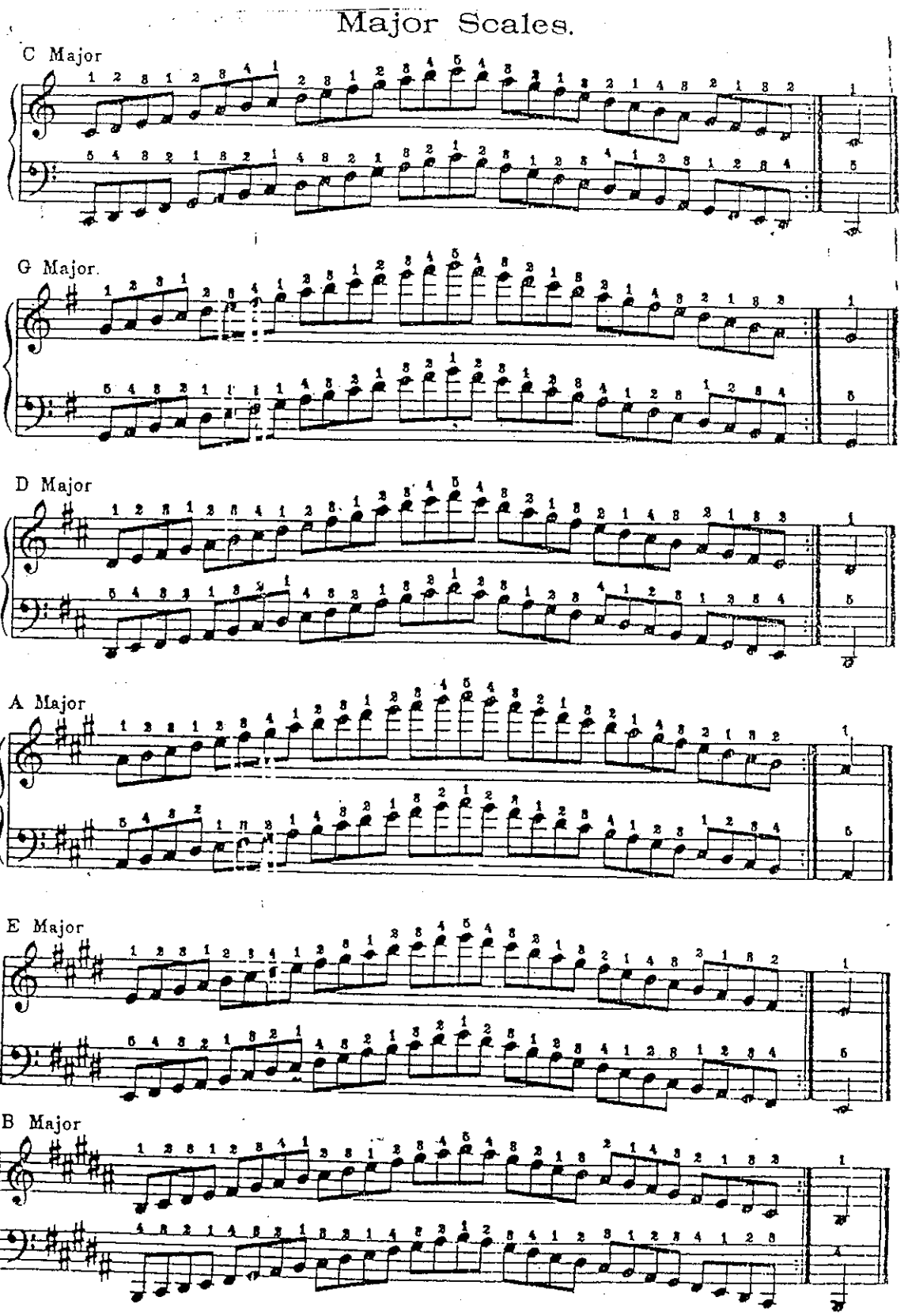

F Major

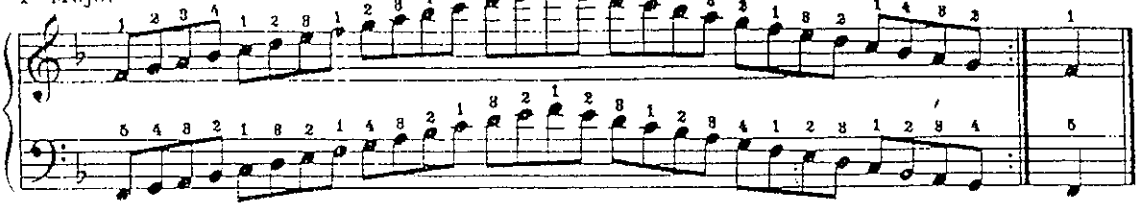

B♭ Major

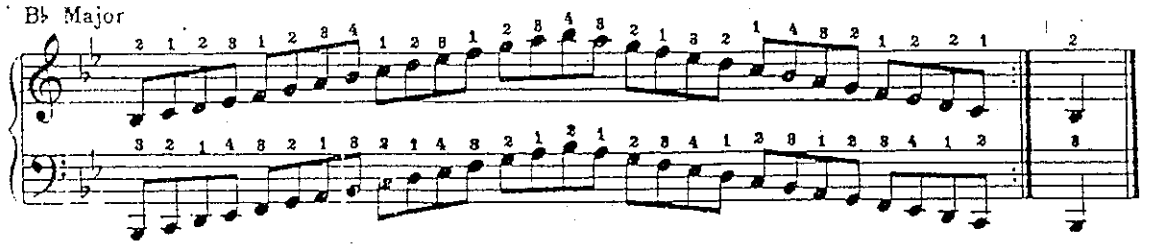

E♭ Major

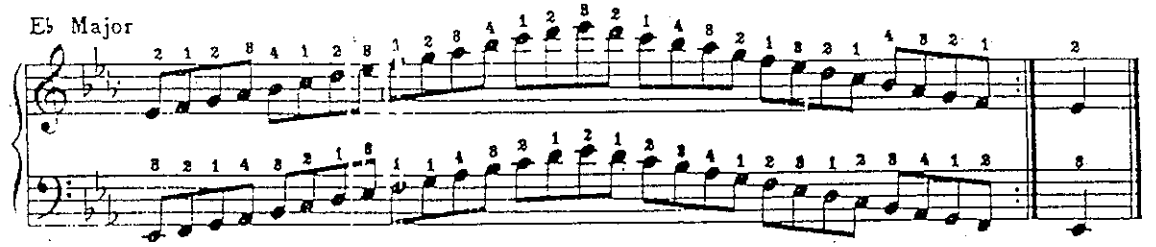

A♭ Major

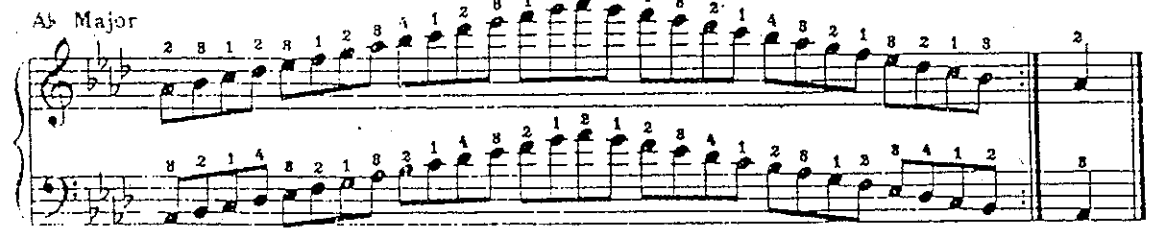

D♭ Major

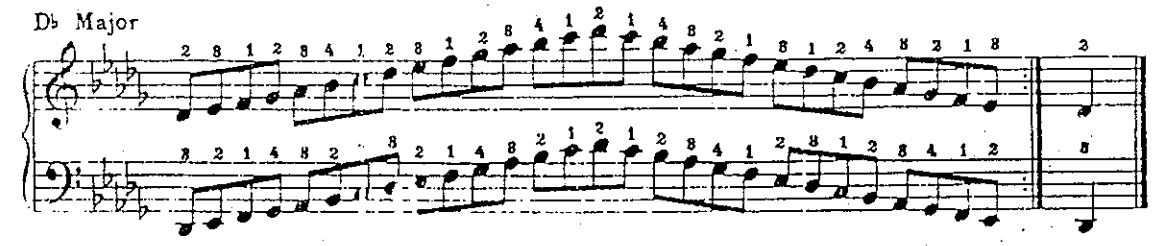

G♭ Major

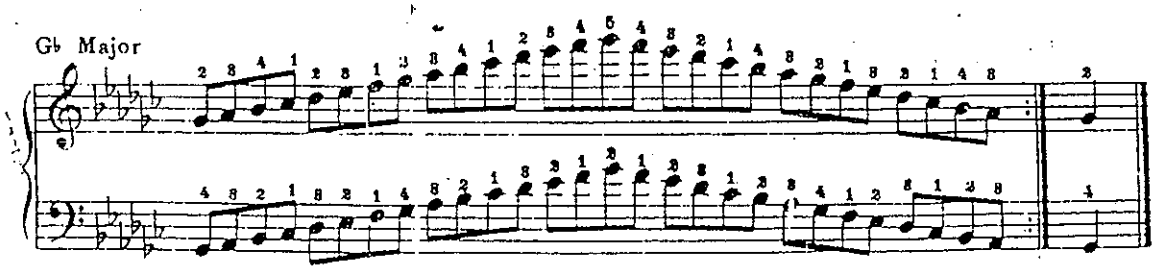

บันไดเสียงไมเนอร์ MINOR SCALES

D Minor

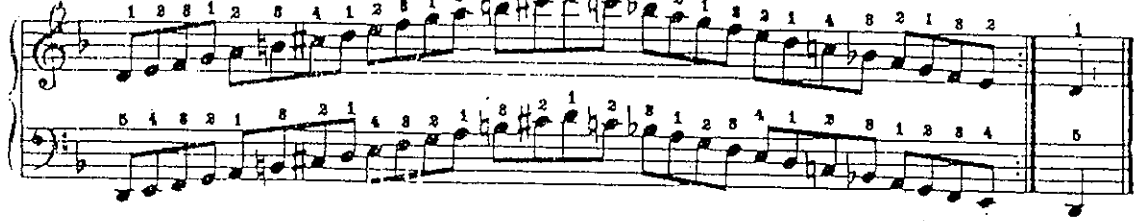

G Minor

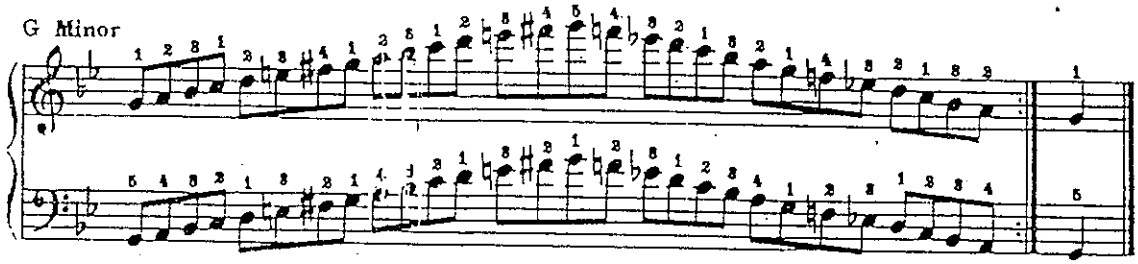

C Minor

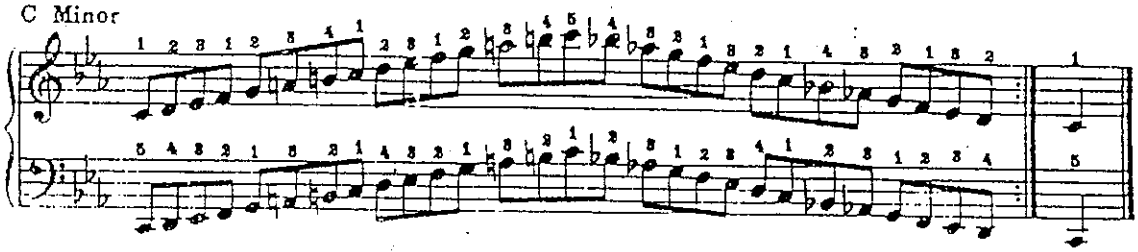

F Minor

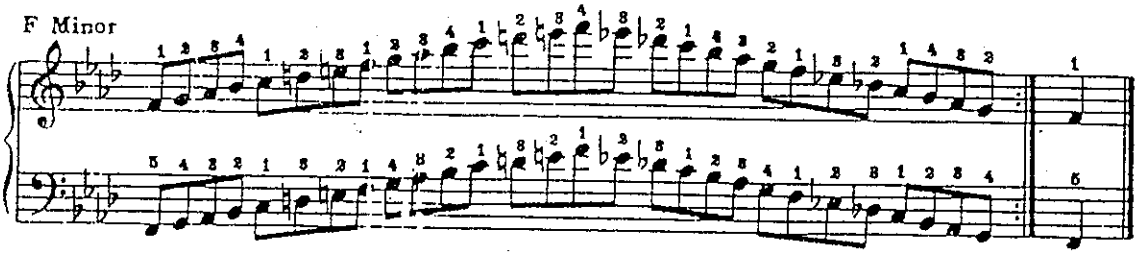

B♭ Minor

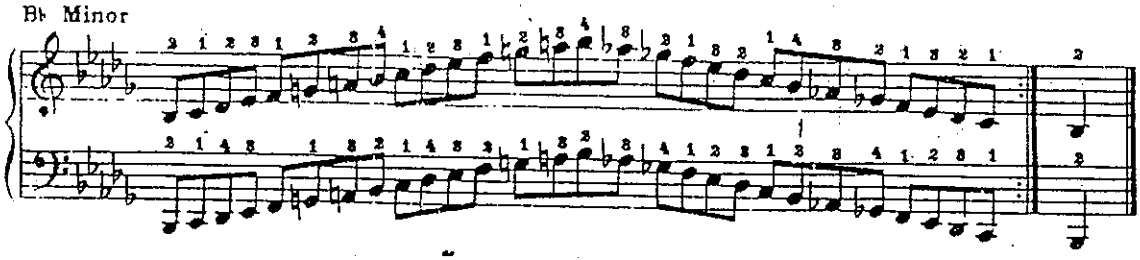

E♭ Minor

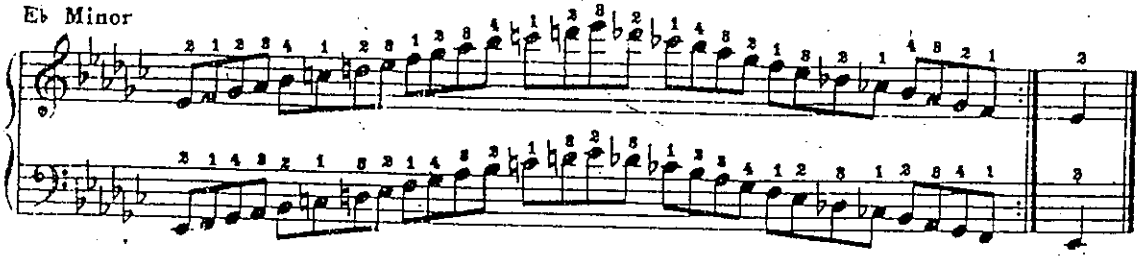

Melodic Minor Scales.

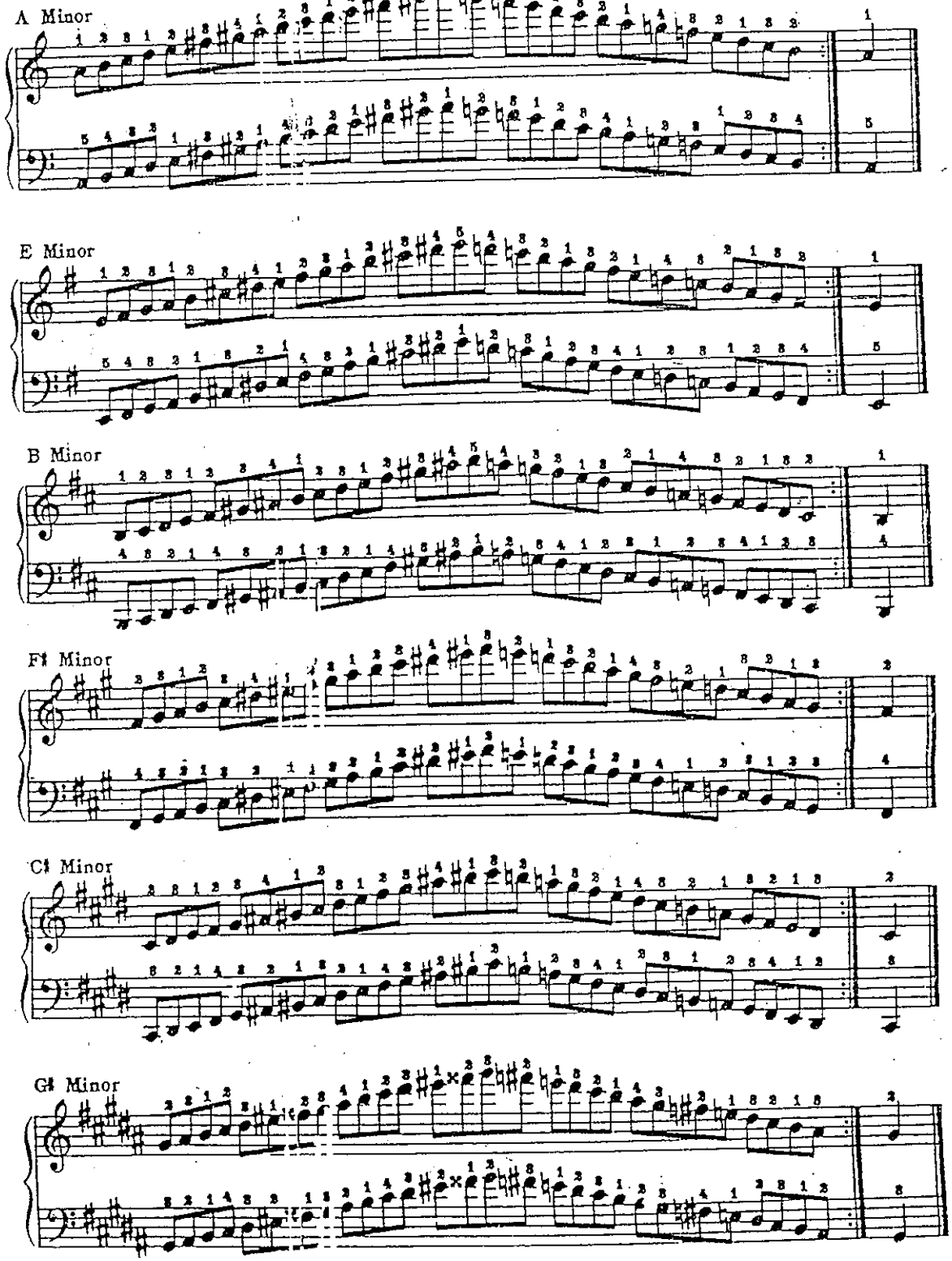

13. ขั้นคู่เสียง (Interval) หมายถึง สิ่งที่ใช้วัดความแตกต่างระหว่างเสียง 2 เสียง โดยการนับระยะห่างของเสียงเรียงตามลำดับขั้นของโน้ตในบันไดเสียง

ชื่อขั้นคู่เสียงประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. ชื่อตัวเลข (Number name) ได้จากการนับระยะห่างของเสียง 2 เสียง โดยเรียงจากเสียงหลัก (Tonic) ขึ้นหรือลงตามลำดับขั้นของบันไดเสียง

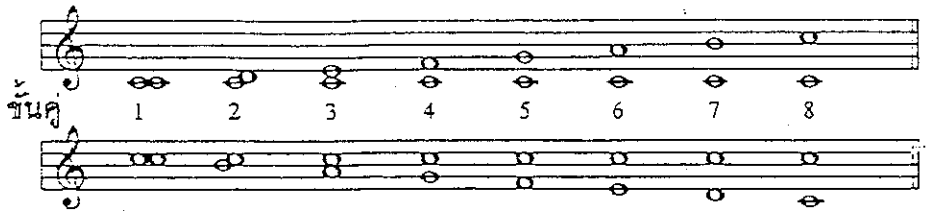

2. ชื่อคุณภาพ (Specific name) เป็นชื่อที่บอกคุณภาพเสียงของขั้นคู่เสียง ว่าน้ำเสียงเป็นอย่างไร หรือให้ความรู้สึกอย่างไร มี 5 ชนิด คือ

2.1 เมเจอร์ (Major) แปลว่า ใหญ่ ให้ความรู้สึกแข็งขัน สดชื่น ร่าเริง

2.2 ไมเนอร์ (Minor) แปลว่า เล็กกว่า ให้ความรู้สึกอ่อนโยน เศร้า ขรึม

2.3 เปอร์เฟคท์ (Perfect) แปลว่า สมบูรณ์ ให้ความรู้สึกแจ่มใส แข็งแรง กลมกลืน

2.4 อ็อกเมนเต็ด (Augmented) แปลว่า เพิ่มขึ้น ให้ความรู้สึกขัดขืน กระด้าง ประหลาด

2.5 ดิมินิชด์ (Diminished) แปลว่า ลดลง ให้ความรู้สึกกระด้าง แปร่ง ไม่กลมกลืน

การอ่านขั้นคู่เสียงให้เรียกชื่อตัวเลขก่อน แล้วตามด้วยชื่อคุณภาพเสียง ส่วนการเขียนให้เขียนชื่อคุณภาพเสียง แล้วตามด้วยชื่อตัวเลข เช่น

ขั้นคู่ 1 เปอร์เฟคท์ เขียนเป็น per.1st

ขั้นคู่ 2 เมเจอร์ เขียนเป็น maj.2nd

ฯลฯ

หลักการพิจารณาขั้นคู่เสียงชนิดต่าง ๆ

1. ขั้นคู่เสียงเปอร์เฟคท์ (Perfect) ได้จากการนับระยะห่างของเสียงโดยเริ่มจากโทนิคขึ้นไปถึงขั้นที่ 1 ขั้นที่ 4 ขั้นที่ 5 และขั้นที่ 8

2. ขั้นคู่เสียงเมเจอร์ (Major) ได้มาจากการนับระยะห่างของเสียงโดยเริ่มจากโทนิคขึ้นไปถึง ขั้นที่ 2 ขั้นที่ 3 ขั้นที่6 และขั้นที่ 7

3. ขั้นคู่เสียงไมเนอร์ (Minor) ได้จากการลดระยะครึ่งเสียงของคู่เสียงเมเจอร์ให้แคบลงมาอีกครั้งเสียง ซึ่งการเพิ่มหรือลดระยะครึ่งเสียงนี้เรียกว่า โครมาติค เซมิโทน (Chromatic Semitone) จะทำให้ชื่อคุณภาพเปลี่ยนไป ส่วนชื่อตัวเลขไม่เปลี่ยน

4. ขั้นคู่เสียงอ็อกเมนเต็ด (Augmented) ได้จากการเพิ่มระยะครึ่งเสียงของขั้นคู่เสียงเปอร์เฟ็คท์และขั้นคู่เสียงเมเจอร์ ให้ห่างออกไปอีกครึ่งเสียง

5. ขั้นคู่เสียงดิมินิชด์ (Diminished) ได้จากการลดระยะครึ่งเสียงของขั้นคู่เสียงเปอร์เฟ็คท์ และขั้นคู่เสียงไมเนอร์ให้แคบลงมาอีกครั้ง

14. คอร์ด (Chord) หมายถึง กลุ่มของเสียงที่มีความแตกต่างกัน ประกอบด้วยโน้ตตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป ถ้าเปล่งเสียงออกมาพร้อมกันจะเป็นลักษณะ การตีคอร์ด (Block chord) และถ้าเปล่งเสียงออกมาทีละเสียงต่อเนื่องกันไปจะเป็นลักษณะการเกาคอร์ด (Broken chord)

ตรัยแอ็ด (Triad) เป็นคอร์ดที่ประกอบด้วยโน้ตเพียง 3 ตัว ได้แก่ โน้ตขั้นที่ 1 (Root) โน้ตขั้นที่ 3 (Third) และโน้ตขั้นที่ 5 (Fifth) ของบันไดเสียง ชื่อคอร์ดให้เรียกตามชื่อของโน้ตขั้นที่ 1 (Root)

โครงสร้างของคอร์ดชนิดต่าง ๆ

ชื่อคอร์ด	สัญลักษณ์	โน้ตที่อยู่ในคอร์ด
1. เมเจอร์	-	1 3 5
2. เมเจอร์ 6	6	1 3 5 6
3. เมเจอร์ 7	M7	1 3 5 7
4. ดอมินันท์ 7	7	1 3 5 b7
5. ไมเนอร์	m	1 b3 5
6. ไมเนอร์ 6	m6	1 b3 5 6
7. ไมเนอร์ เมเจอร์ 7	mM7	1 b3 5 7
8. ไมเนอร์ 7	m7	1 b3 5 b7
9. ดิมินิชด์ 7	dim7	1 b3 b5 bb7
10. ซัสเปนเด็ด 4	sus4	1 4 5
11. ดอมินันท์ 7 ซัส 4	7sus4	1 4 5 b7
12. อ็อกเมนเต็ด	aug	1 3 #5
13. เมเจอร์ 7 ชาร์ป 5	M7+5	1 3 #5 7
14. ไมเนอร์ ชาร์ป 5	m+5	1 b3 #5
15. ดอมินันท์ 7 ชาร์ป 5	7+5	1 3 #5
16. ดอมินันท์ 7 แฟล็ท 5	7-5	1 3 b5 b7
17. ไมเนอร์ 7 ชาร์ป 5	m7+5	1 b3 #5 b7
18. ไมเนอร์ 7 ชาร์ป 5	m7-5	1 b3 b3 b7

19. ดอมินันท์ 7 ชาร์ป 9	7+9	1 3 5 b7 #9
20. ดอมินันท์ 7 แฟล็ท 9	7-9	1 3 5 b7 b9
21. ดอมินันท์ 7 ชาร์ป 11	7+11	1 3 5 b7 #11
22. เมเจอร์ 7(6)	7(6)	1 3 5 6 b7
23. เมเจอร์ 6(9)	6(9)	1 3 5 6 9
24. เมเจอร์ 6(9) ชาร์ป 11	6(9+11)	1 3 5 6 9 #11
25. ดอมินันท์ 9	9	1 3 5 b7 9
26. ดอมินันท์ 9 ชาร์ป 5	9+5	1 3 #5 b7 9
27. ดอมินันท์ 9 แฟล็ท 5	9-5	1 3 b5 b7 9
28. ดอมินันท์ 9 ซัส 4	9sus4	1 4 5 b7 9
29. ดอมินันท์ 11	11	1 3 5 b7 9 11
30. ดอมินันท์ 13	13	1 3 5 b7 9 11 13
31. ดอมินันท์ 13 ชาร์ป 9	13+9	1 3 5 b7 #9 11 13
32. ดอมินันท์ 13 แฟล็ท9	13-9	1 3 5 b7 b9 11 13
33. ดอมินันท์ 13 ซัส 4	13sus4	1 4 5 b7 9 11 13
34. ไมเนอร์ (แอ็ด 9)	m(add9)	1 b3 5 9
35. ไมเนอร์ 9	m9	1 b3 5 b7 9
36. ไมเนอร์ 11	m11	1 b3 5 b7 9 11
37. ไมเนอร์ 13	m13	1 b3 5 b7 9 11 13
38. ไมเนอร์ 6(9)	m6(9)	1 b3 5 6 9
39. ไมเนอร์ 6(6 11)	m6(9 11)	1 b3 5 6 9 11
40. ไมเนอร์ เมเจอร์ 9	mM9	1 b3 5 7 9
41. ไมเนอร์ เมเจอร์ 11	mM11	1 b3 5 7 9 11
42. ไมเนอร์ เมเจอร์ 13	mM13	1 b3 5 7 9 11 13
43. เมเจอร์ แอ็ด 9	add9	1 3 5 9
44. เมเจอร์ 9	M9	1 3 5 7 9
45. เมเจอร์ 9 ชาร์ป 11	M9+11	1 3 5 7 9 #11
46. เมเจอร์ 13 ชาร์ป 11	M13+11	1 3 5 7 9 #11 13
47. อ็อกเมนเต็ด 4	aug4	1 3 4 #5
48. อ็อกเมนเต็ด 11	aug11	1 3 #5 b7 11

ตารางคอร์ด

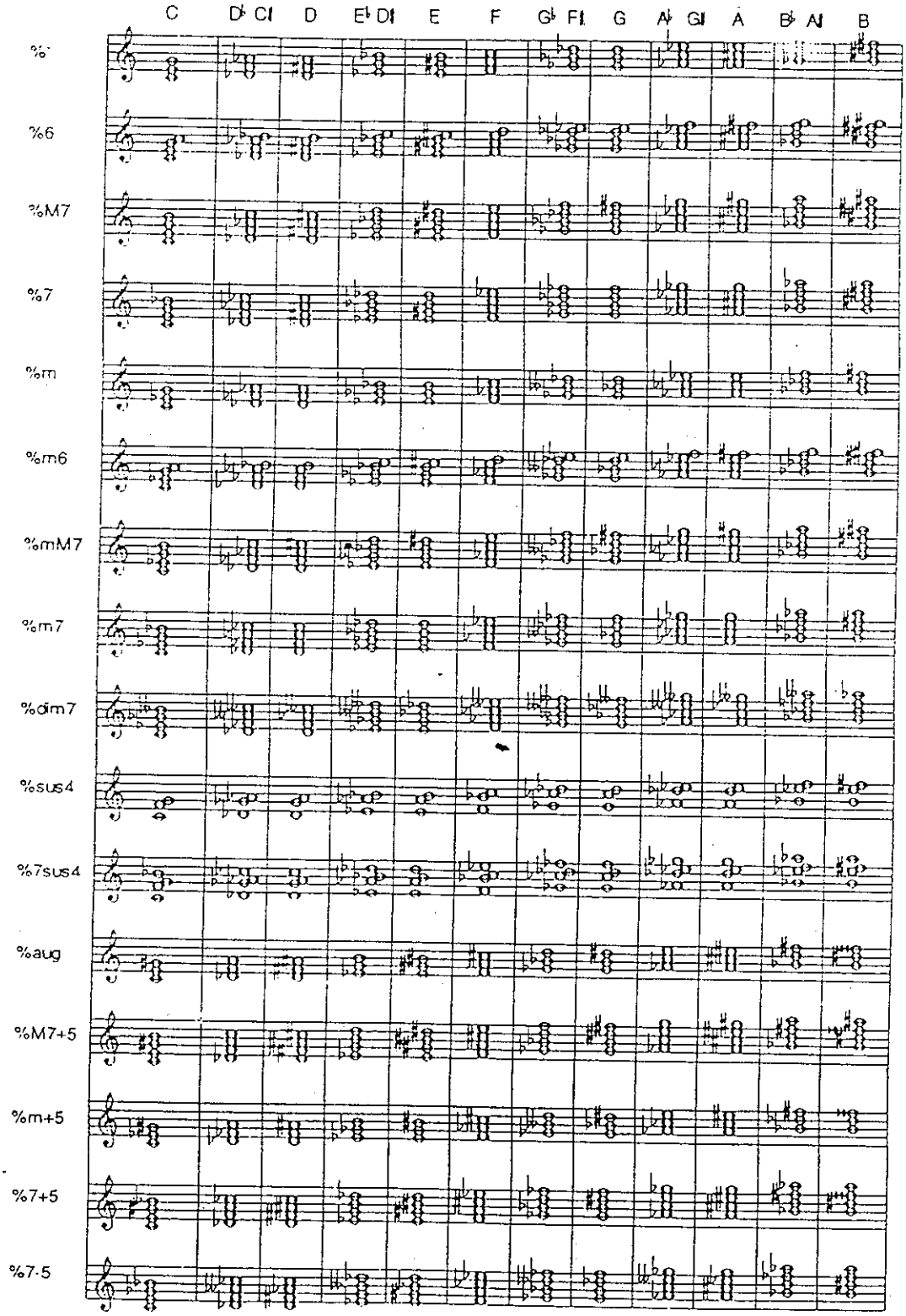
C D♭ C♯ D E♭ D♯ E F G♭ F♯ G A♭ G♯ A B♭ A♯ B
%
%6
%M7
%7
%m
%m6
%mM7
%m7
%dim7
%sus4
%7sus4
%aug
%M7+5
%m+5
%7+5
%7-5

10. เครื่องหมายที่ใช้ในการเล่นกีต้าร์เบส

1. เครื่องหมายย้อน

1.1 ย้อนธรรมดา

การเขียน

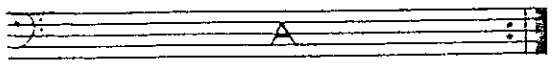

1.2 ย้อนประทุน

การเขียน

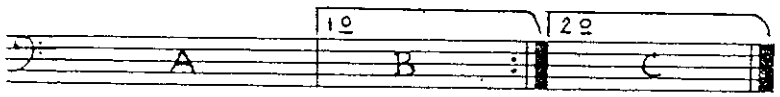

1.3 ย้อนซิกโนแล้วลงโคดา

การเขียน

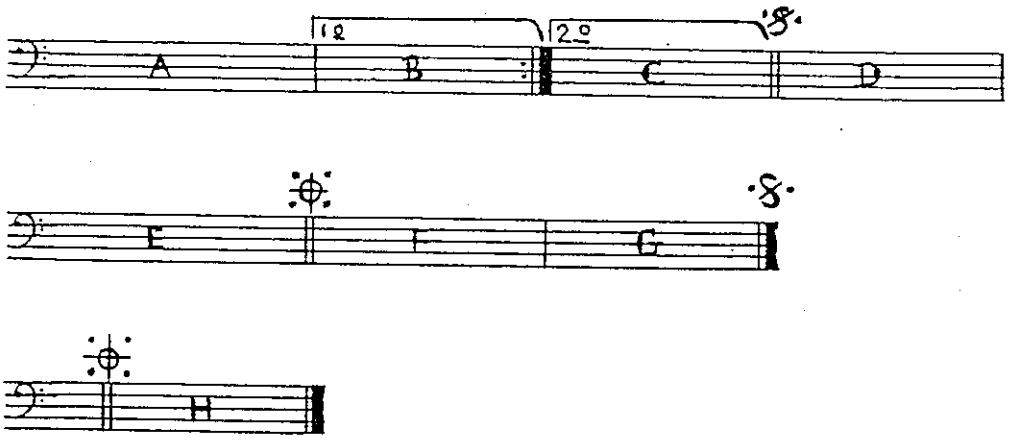

1.4 ย้อนซ้ำ 1 ห้องที่ผ่านมา

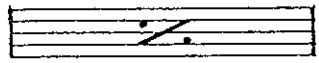

1.5 ย้อนซ้ำ 2 ห้องที่ผ่านมา

11. การฝึกเล่นกีต้าร์เบส

1. โน้ตบนสายเปิด G D A E

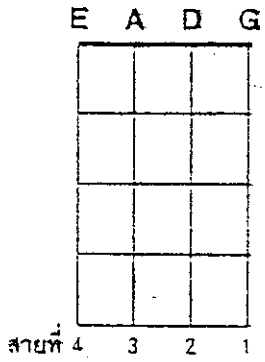

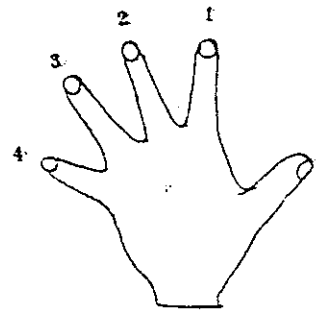

มือซ้าย

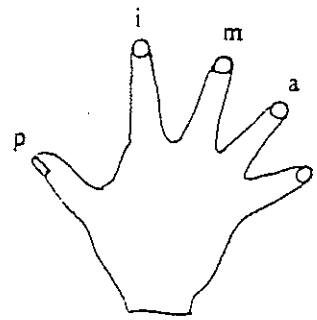

มือขวา

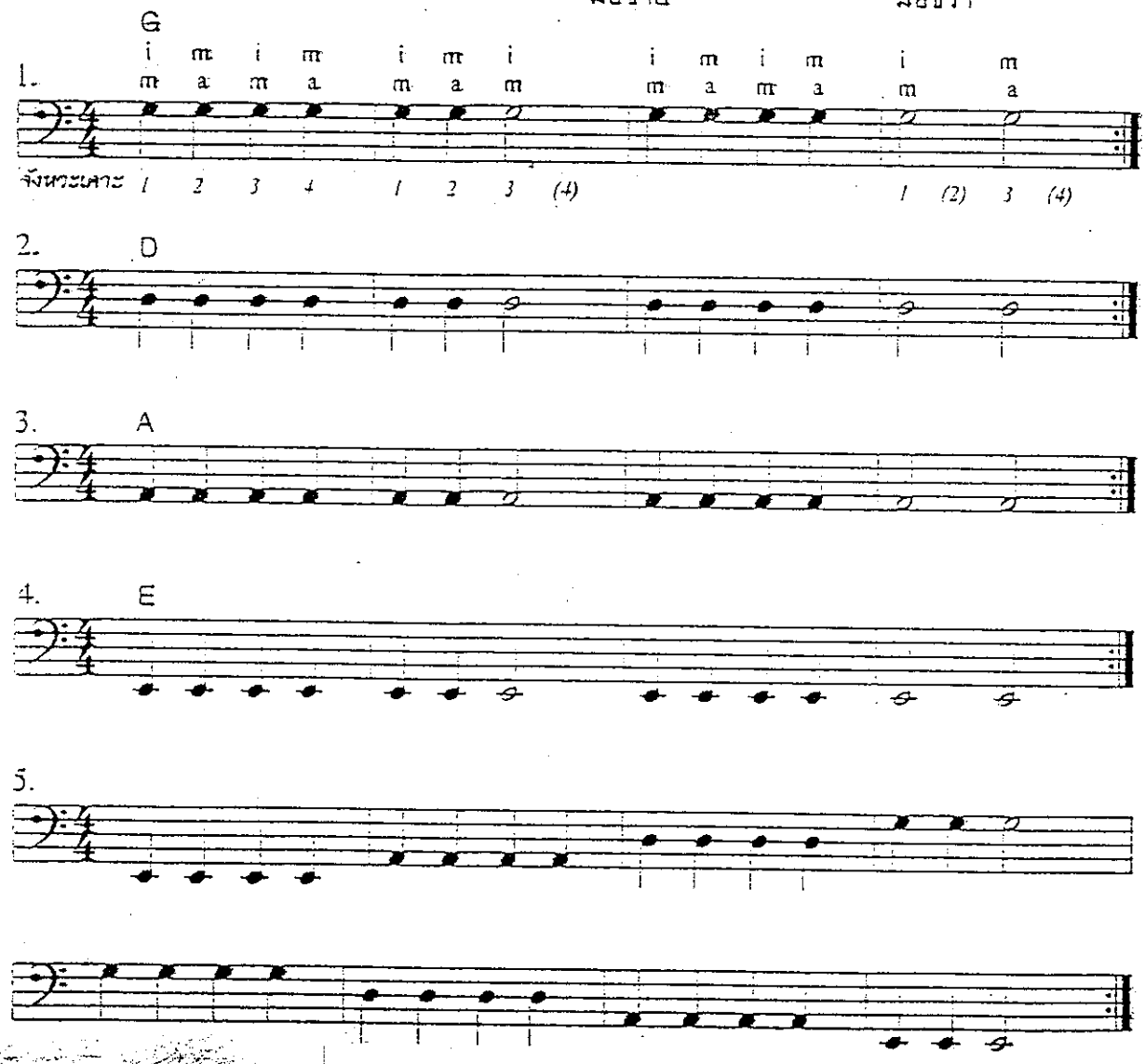

* ใช้ทิศเคาะจังหวะ 1, 2, 3 และ 4 ให้ต่อเนื่องกันอย่างสม่ำเสมอ

* ปฏิบัติซ้ำ 2 ครั้ง ทุกข้อตามเครื่องหมาย

2. โน้ตบนสายที่ 1 G A B

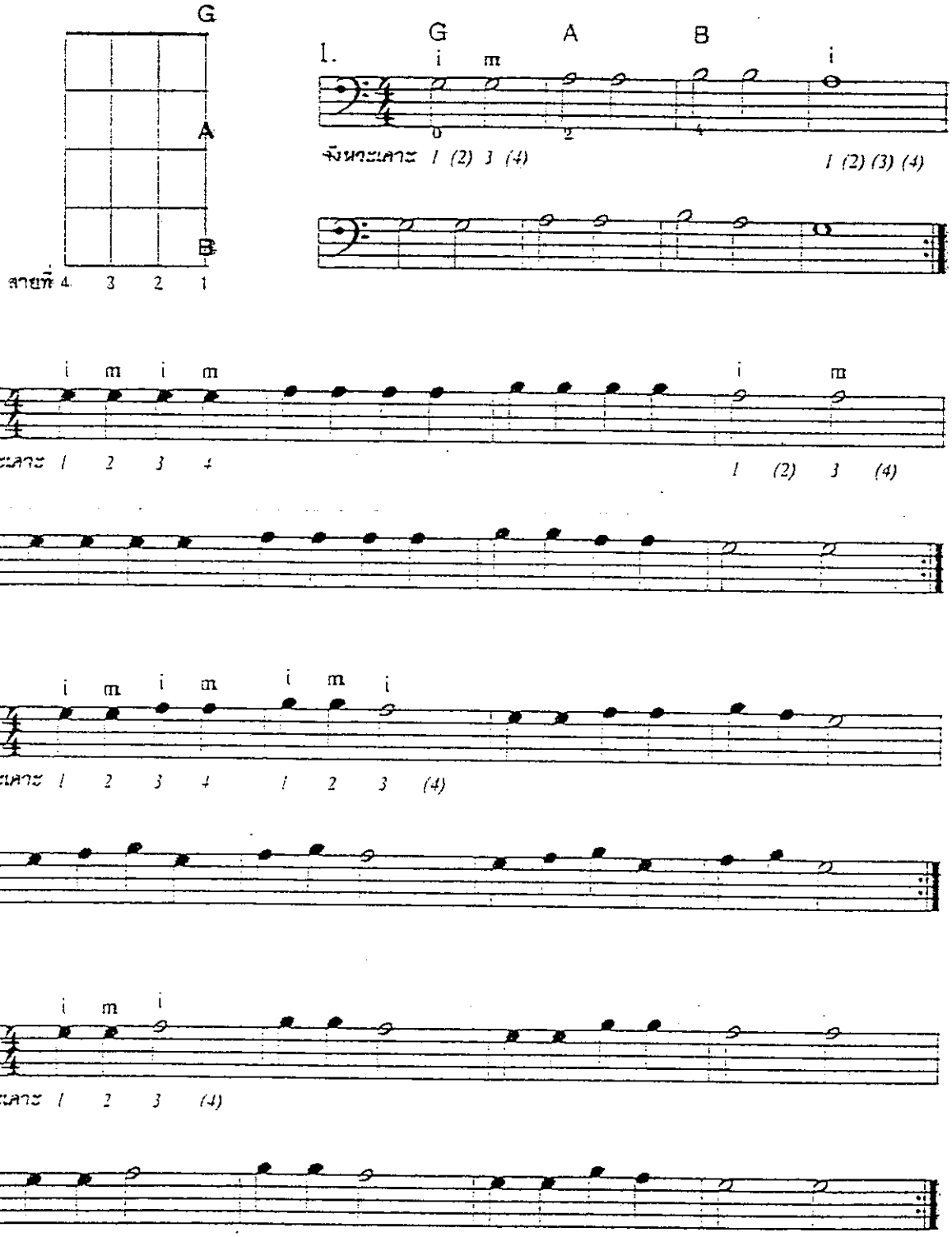

3. โน้ตบนสายที่ 2 D E F

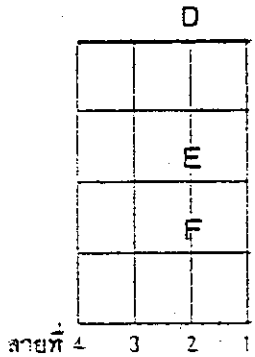

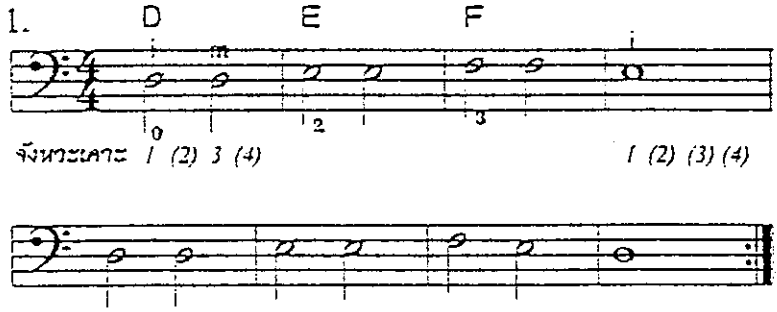

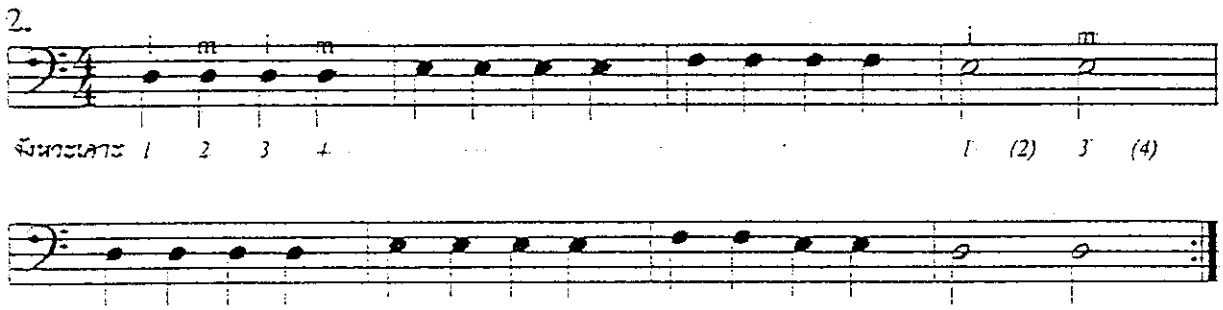

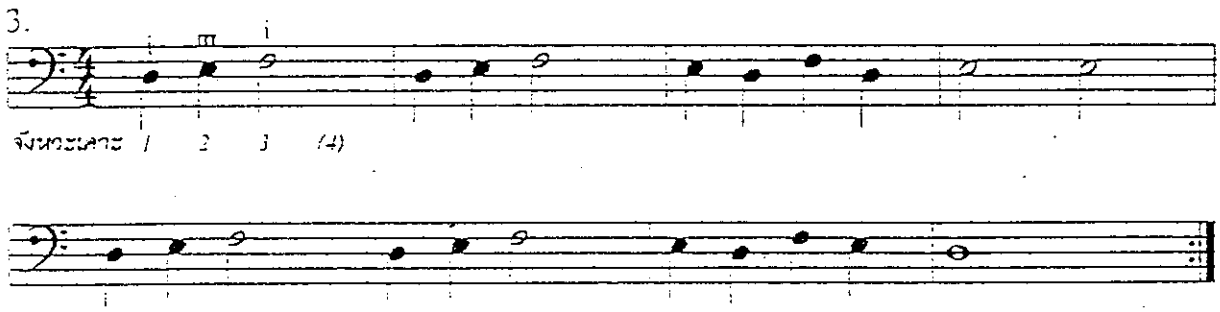

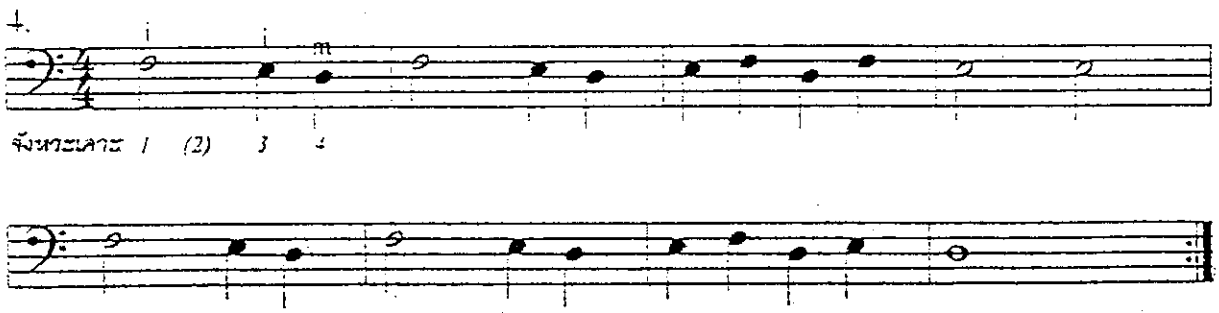

4. โน้ตบนสายที่ 3 A B C

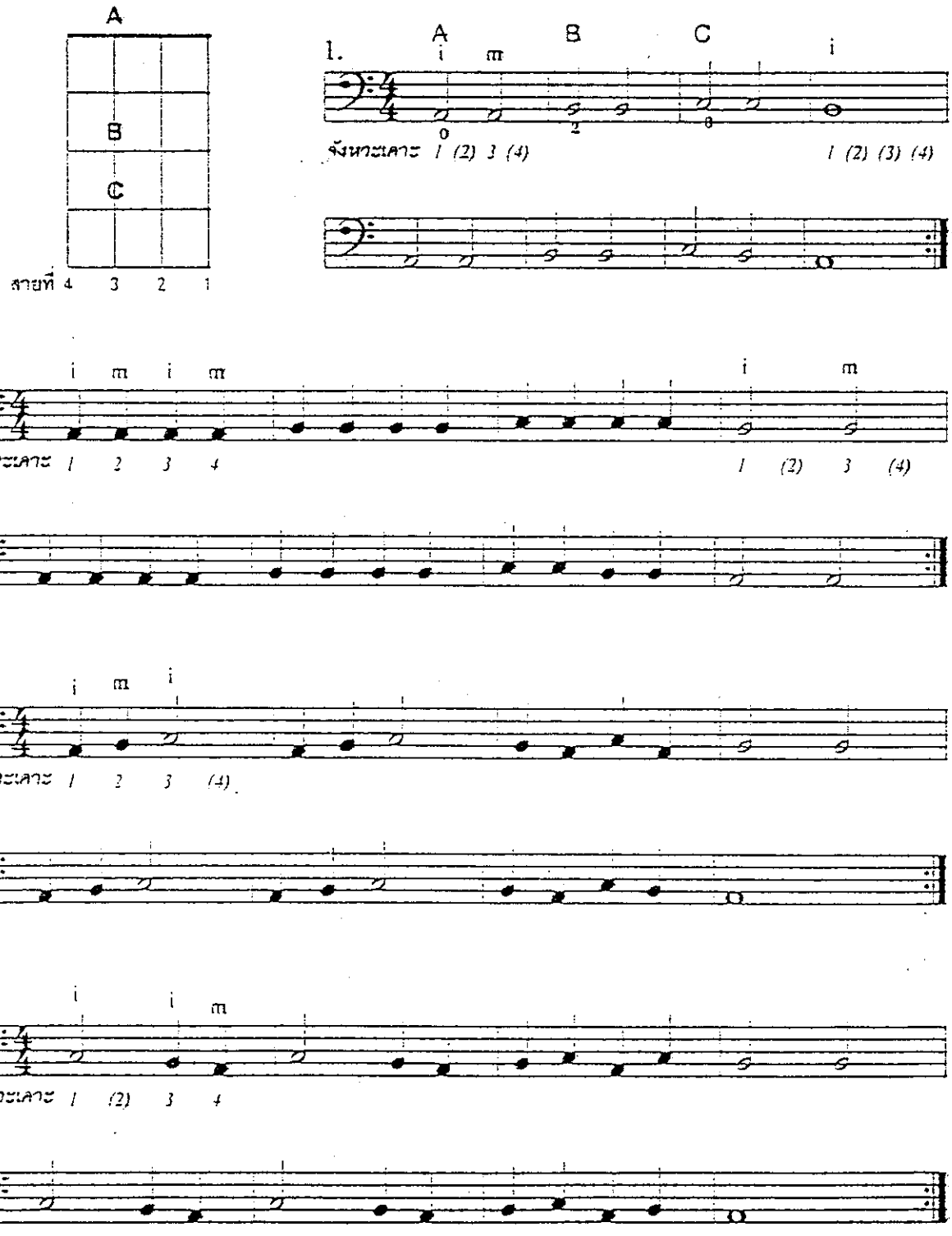

5. โน้ตบนสายที่ 4 E F G

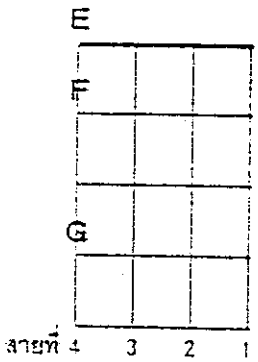

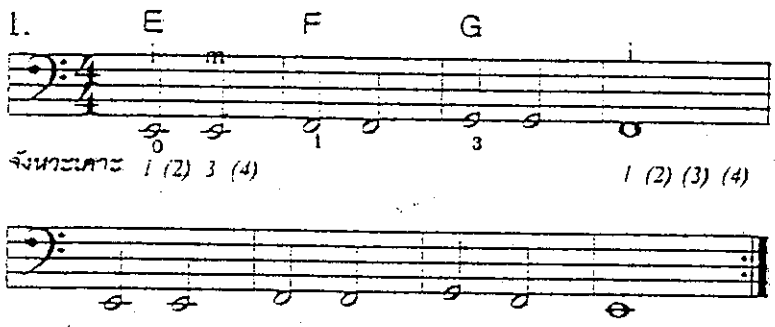

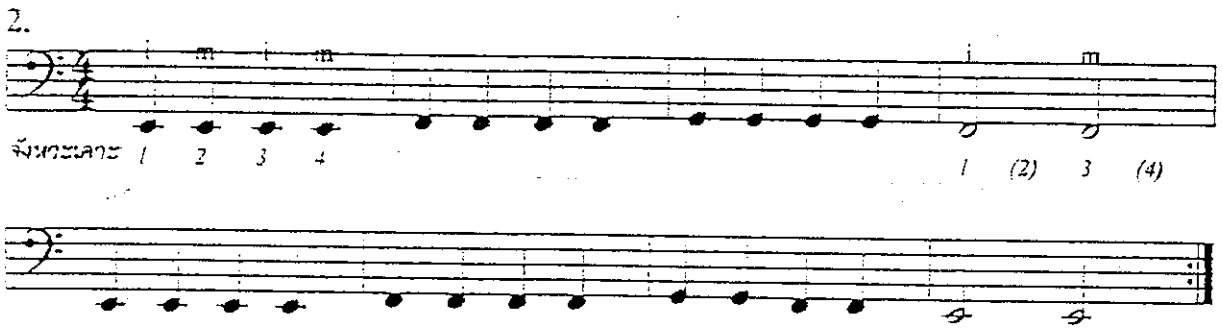

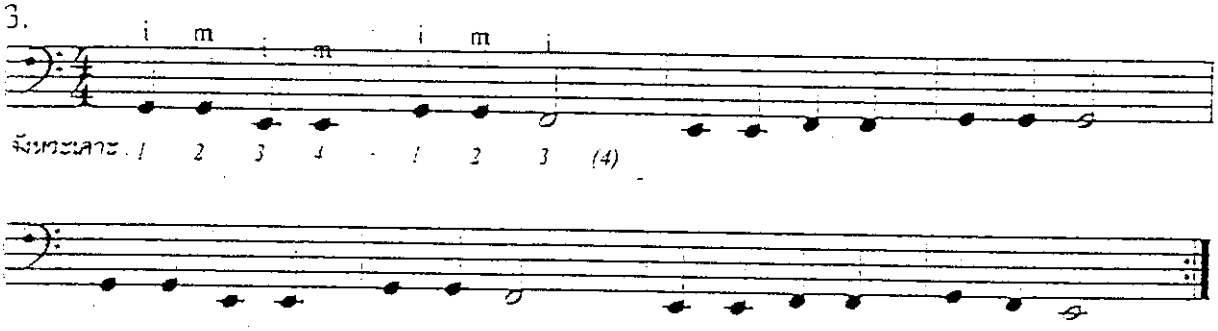

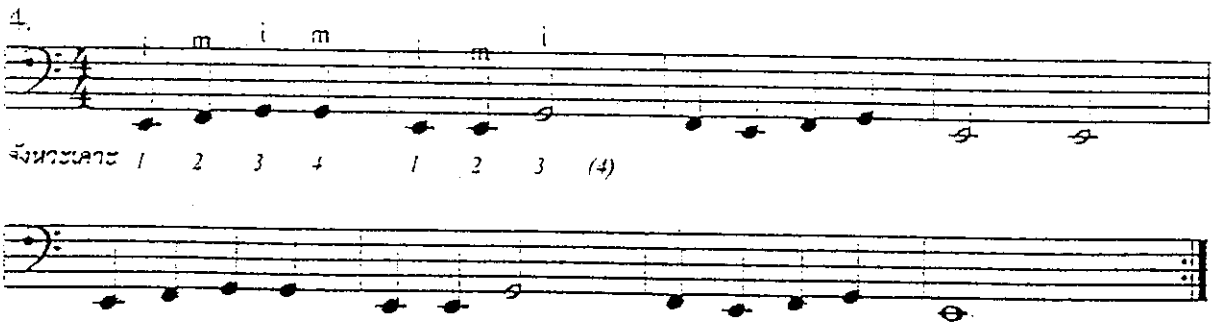

7. บันไดเสียง C เมเจอร์

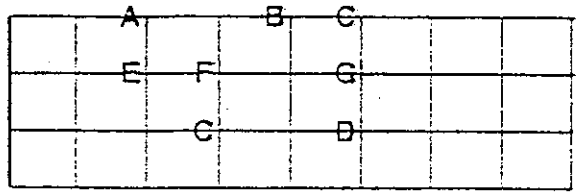

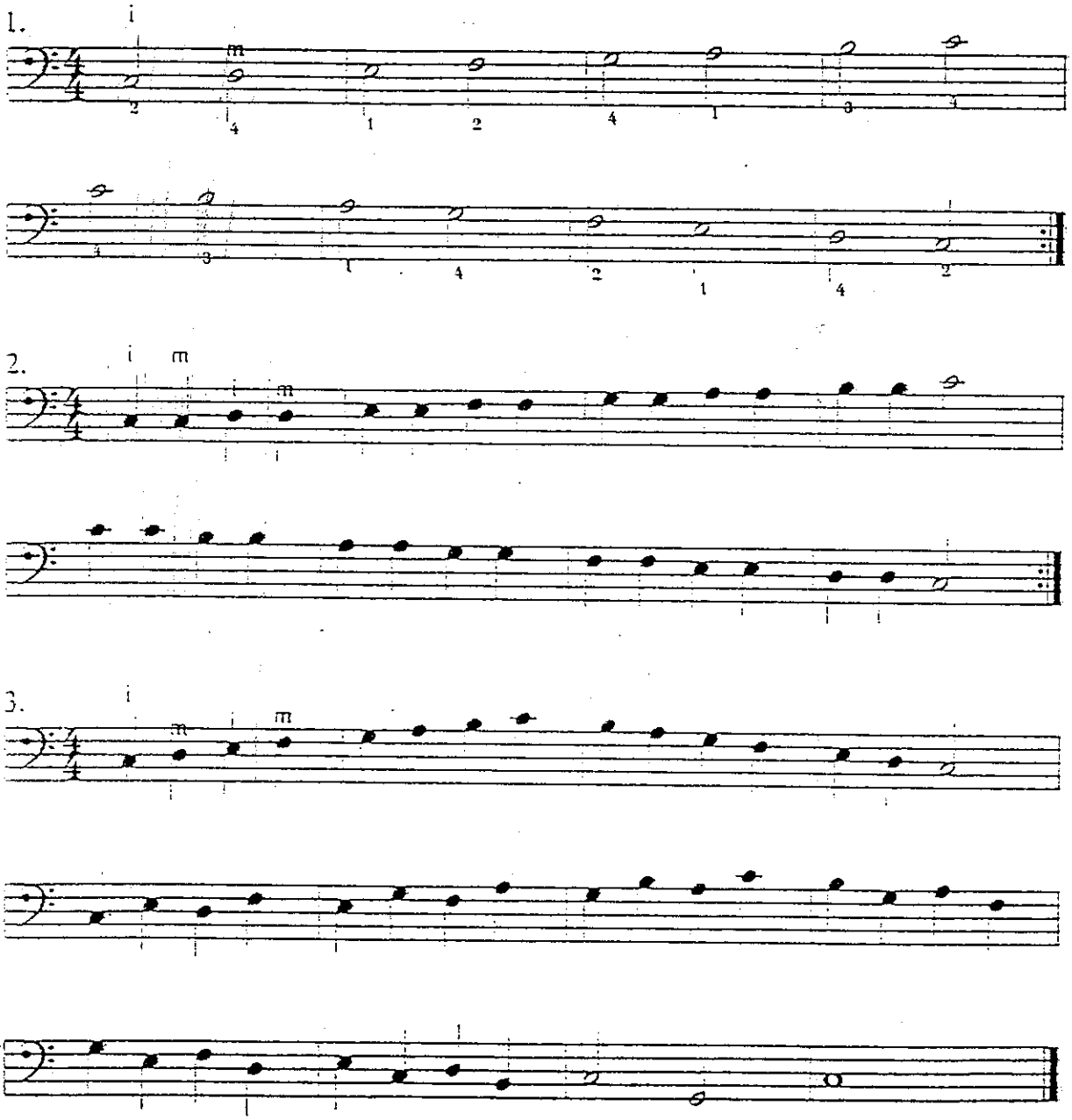

8. เครื่องหมายกำหนดจังหวะต่าง ๆ

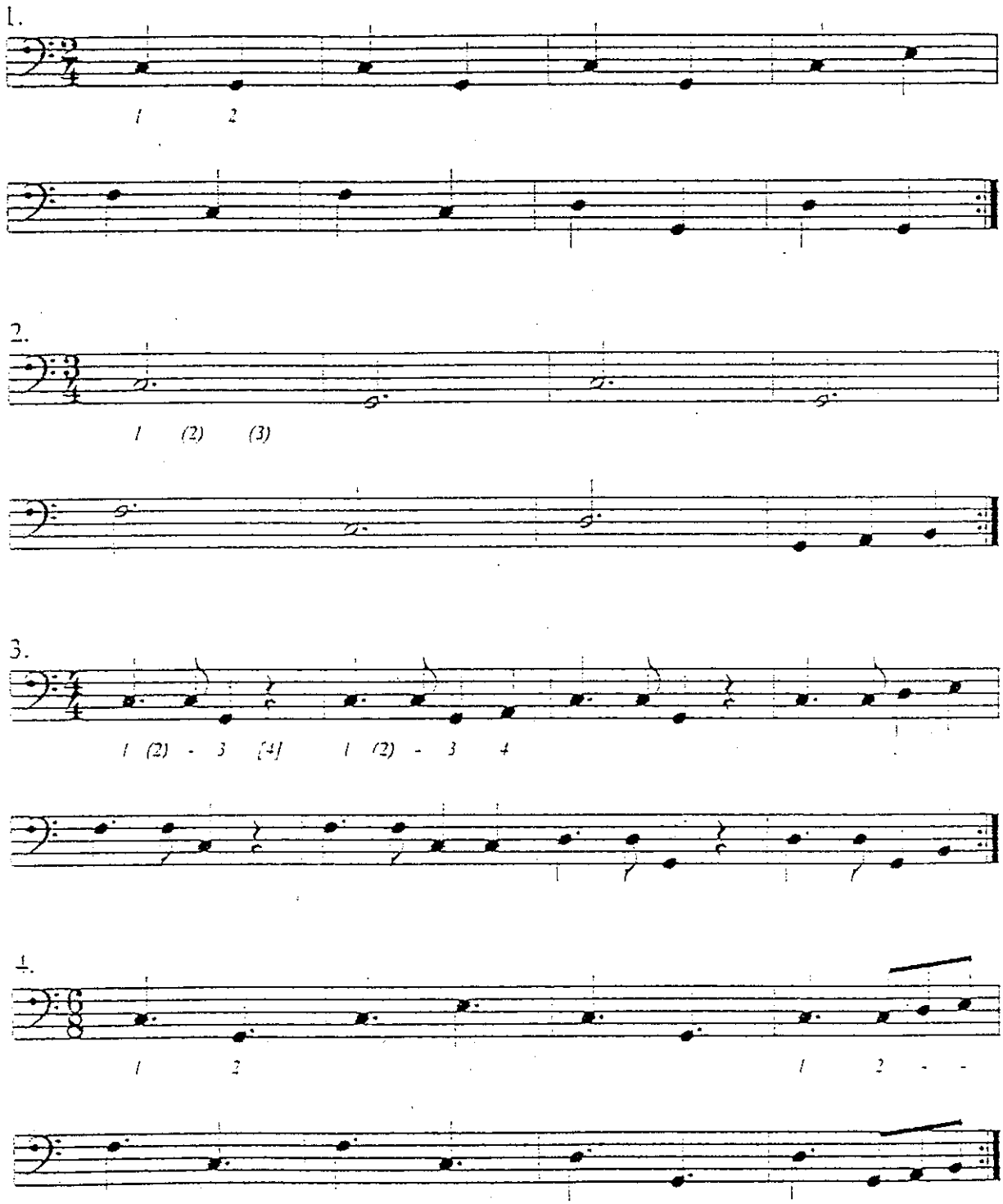

9. การฝึกโน้ต 3 พยางค์

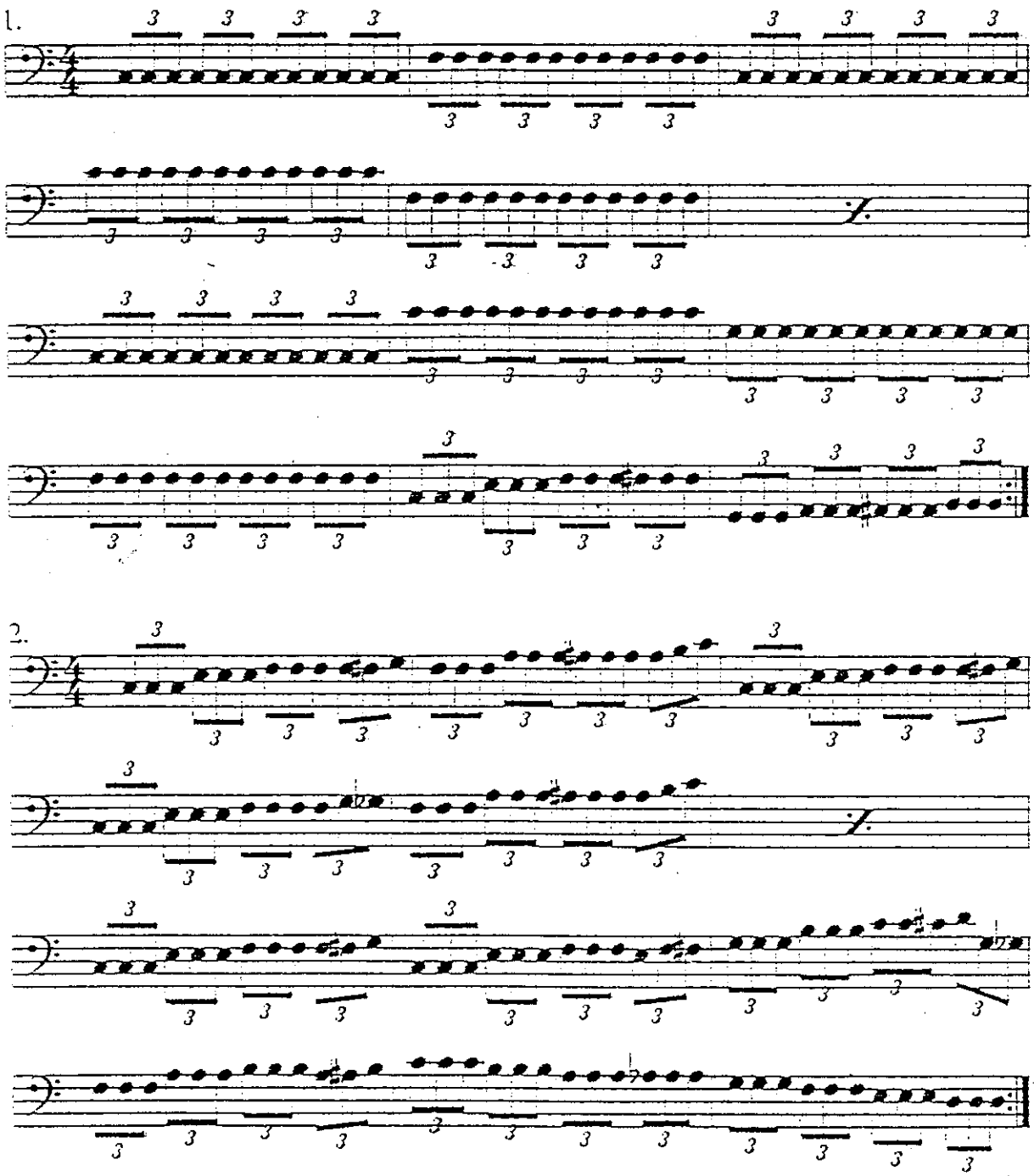

- เครื่องหมายแฟล็ท หรือ ♭ ทำให้โน้ตมีเสียงต่ำกว่าเดิมครึ่งเสียง
- เครื่องหมายชาร์ป หรือ ♯ ทำให้โน้ตมีเสียงสูงกว่าเดิมครึ่งเสียง

𝄋 ให้ปฏิบัติซ้ำ 1 ห้องเพลงข้างหน้า

10. ฝึกโน้ตตัวเขบ็ต 2 ชั้น

1.

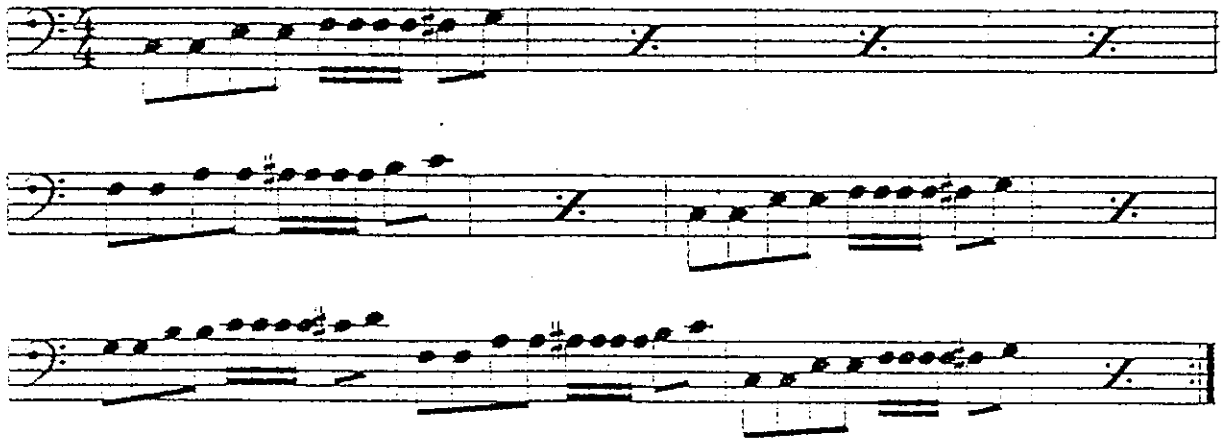

2.

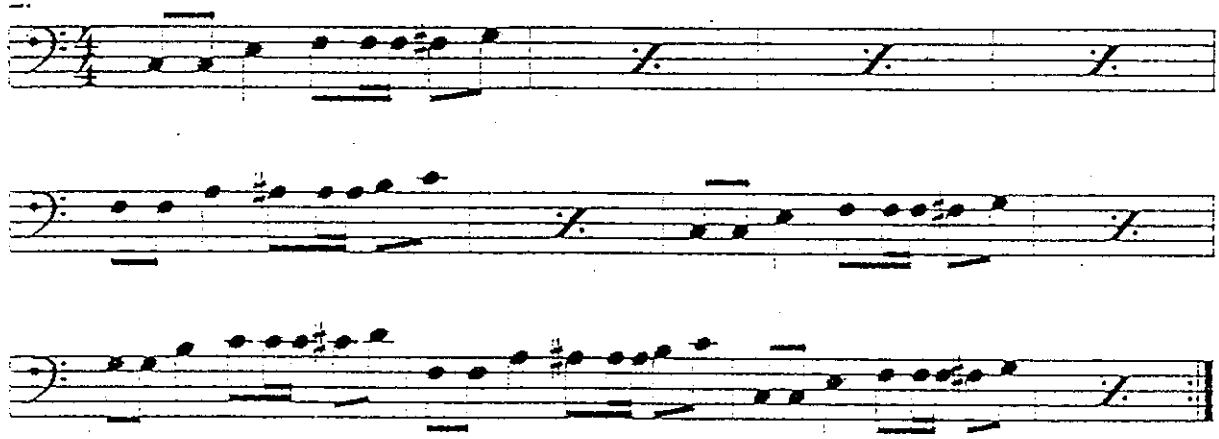

3.

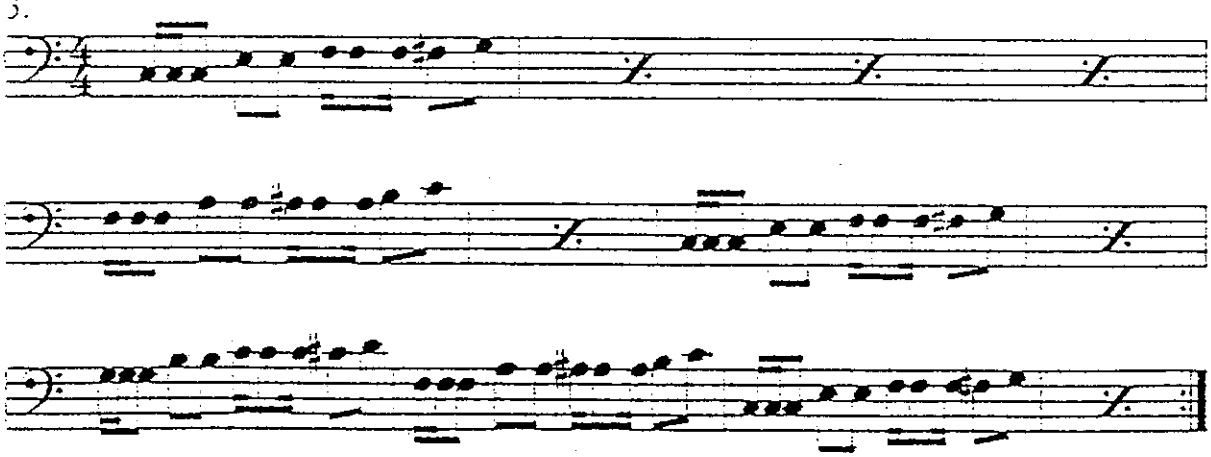

12. เครื่องหมายกำหนดคีย์เมเจอร์

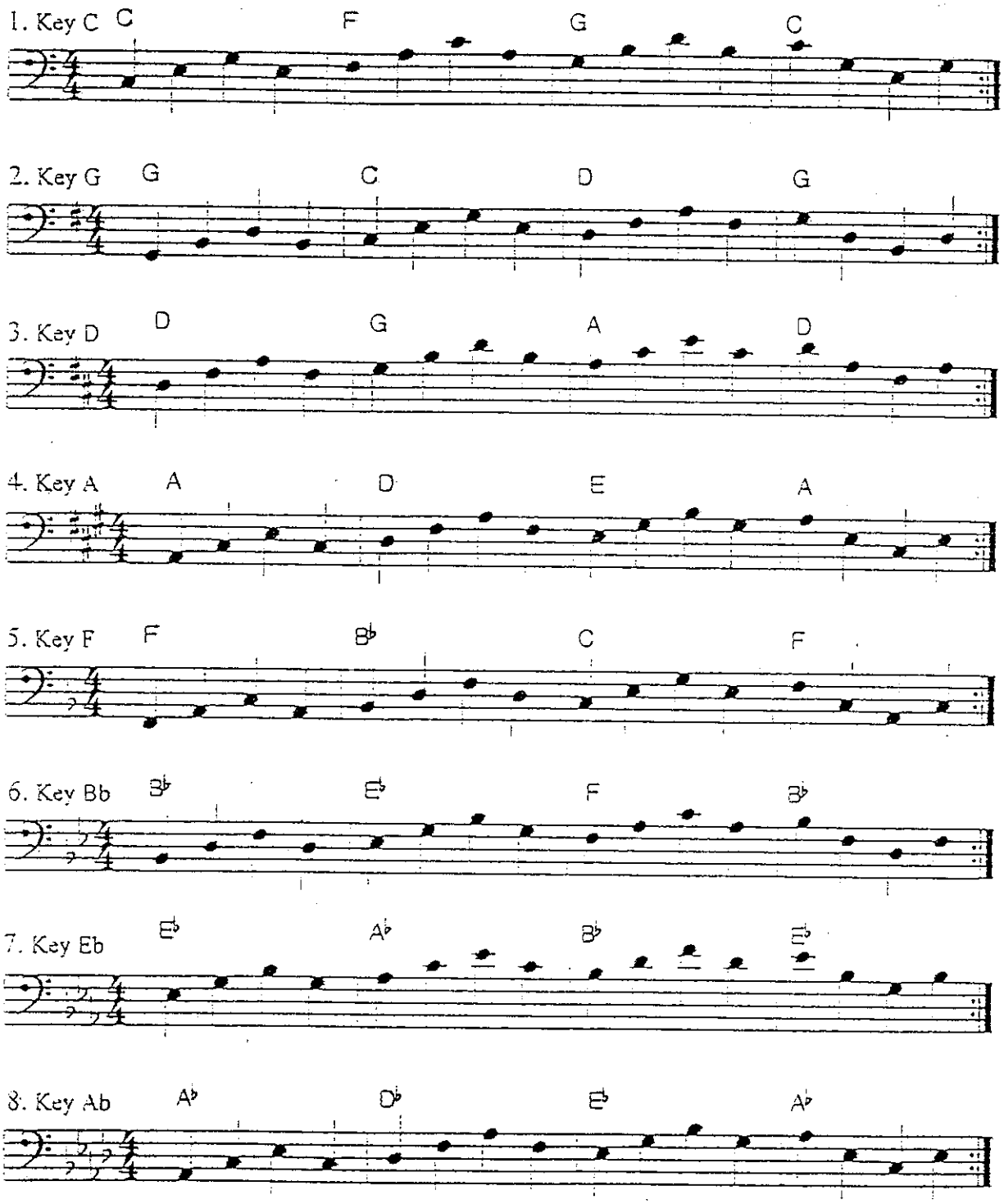

13. ฝึกบันไดเสียงเมเจอร์

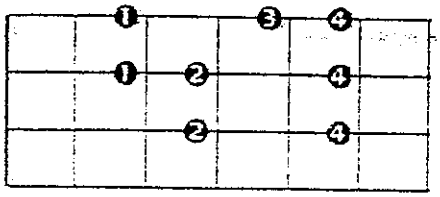

C Major Scale

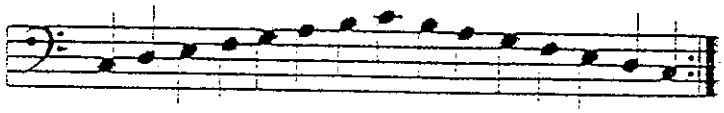

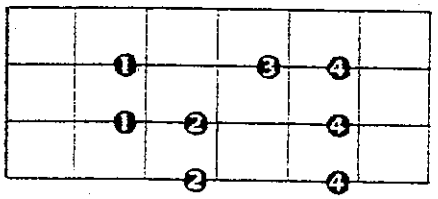

G Major Scale

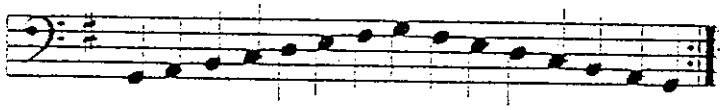

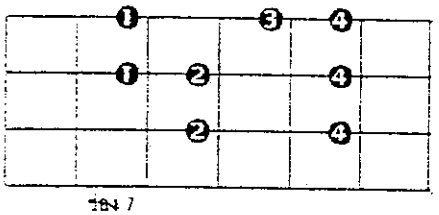

F Major Scale

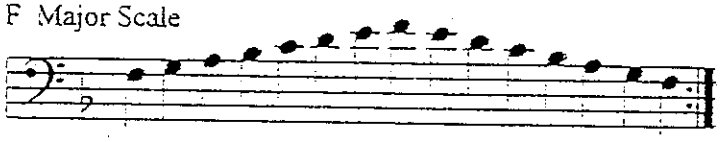

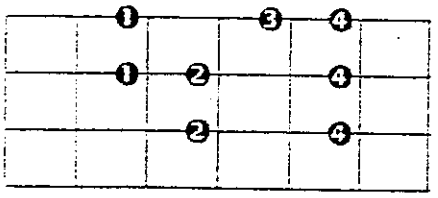

D Major Scale

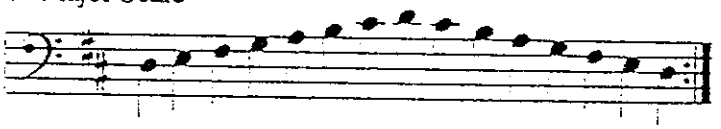

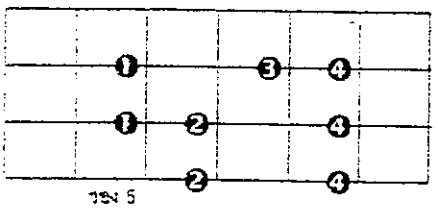

Bb Major Scale

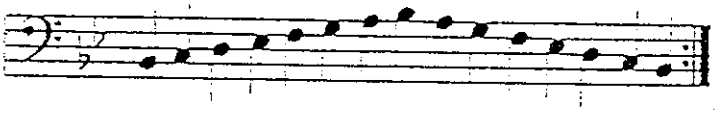

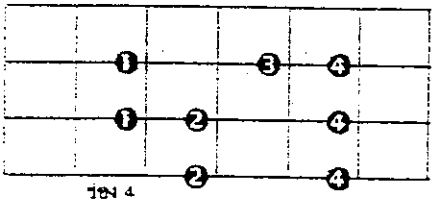

A Major Scale

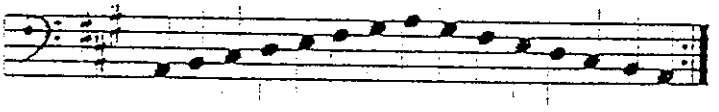

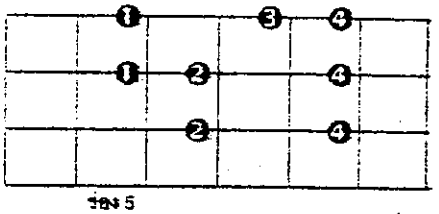

Eb Major Scale

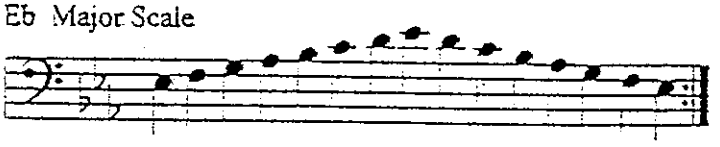

14. เทคนิคการเล่นกีต้าร์เบส

1. Major Scale

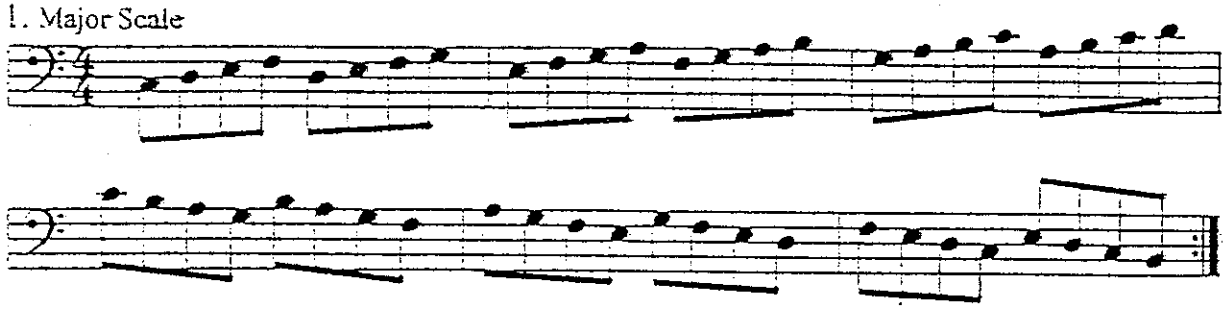

2. Chromatic Scale

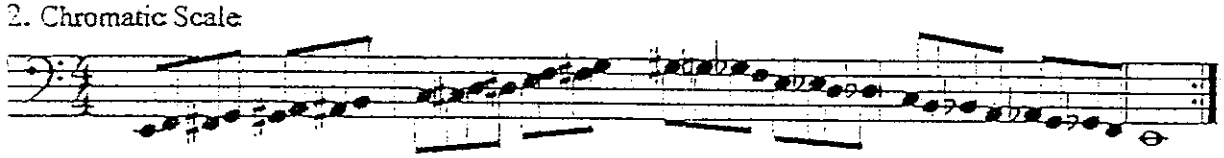

3. Major Triad

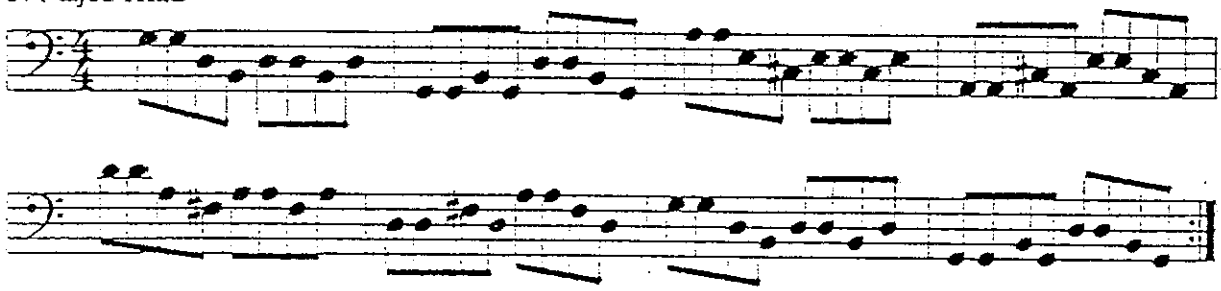

4. Minor Triad

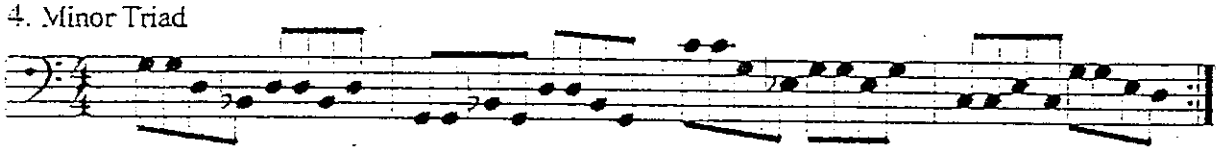

5. Major Arpeggio

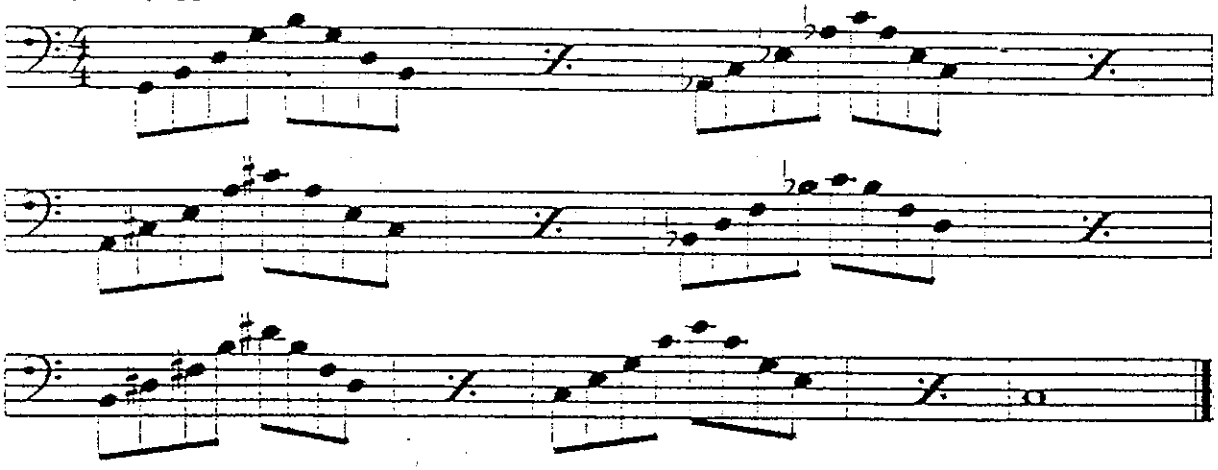

6. Minor Apiggio

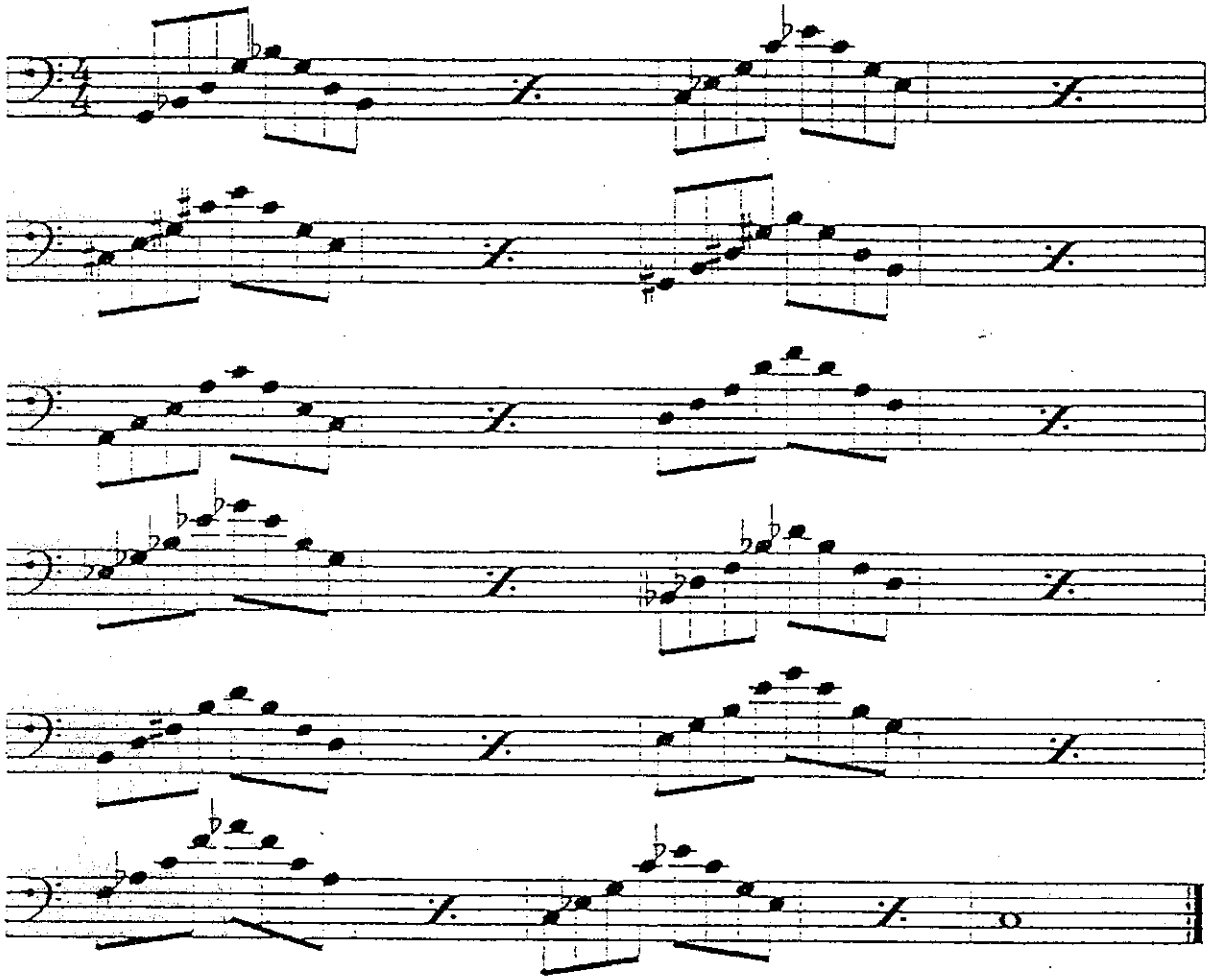

7. Broken Chord

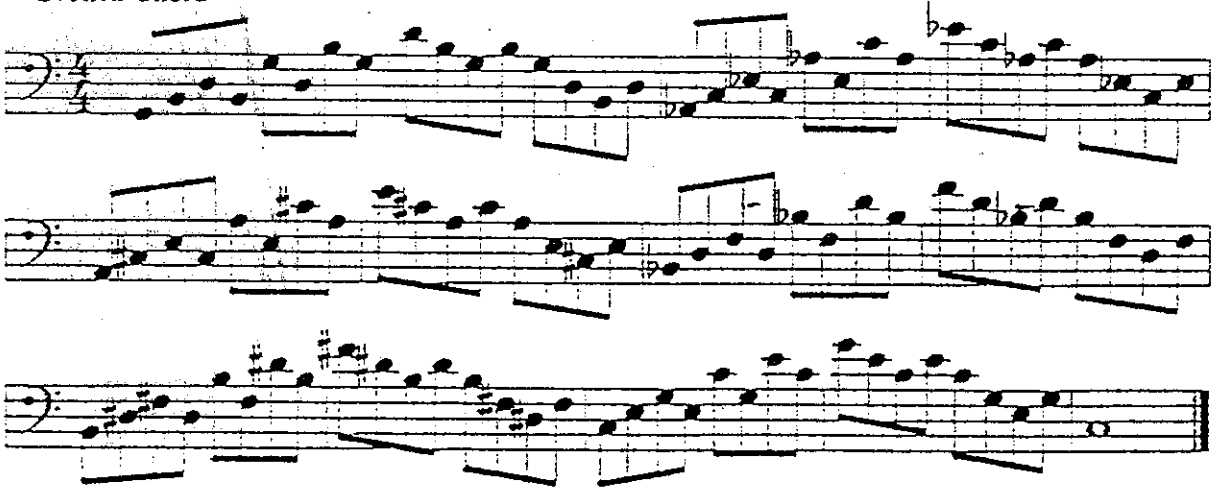

15. การเดินกีต้าร์เบสในจังหวะต่าง ๆ

1. Cha Cha Cha

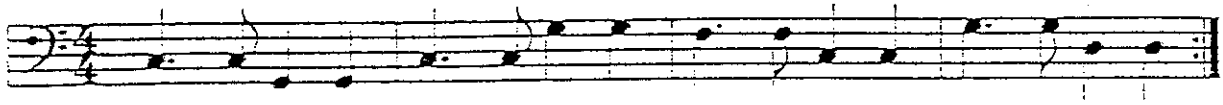

2. Bolero

3. Beguine

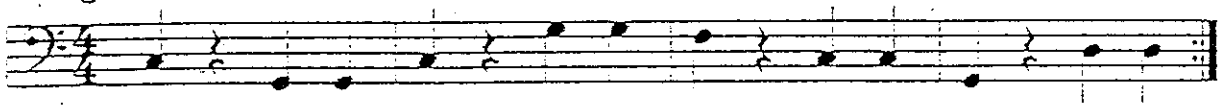

4. Tango

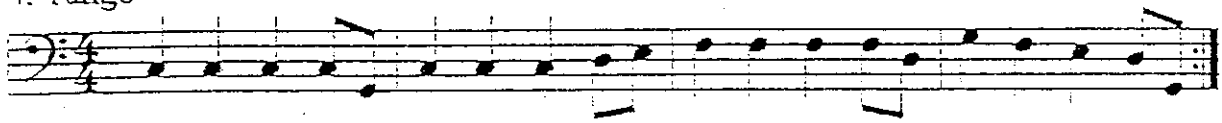

5. Rhumba

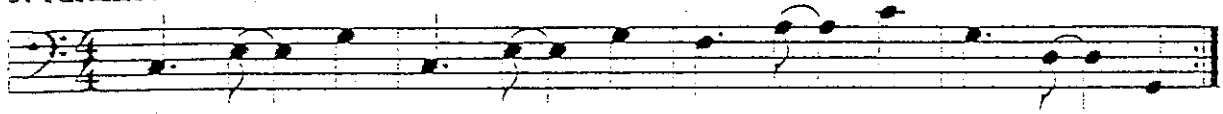

6. Off Beat

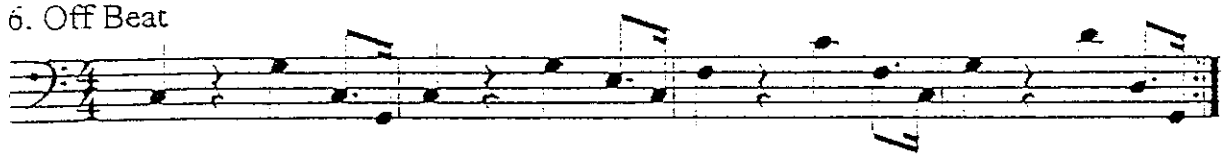

7. Swing

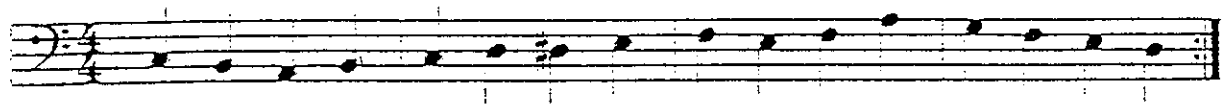

8. Jazz Waltz

9. Mambo

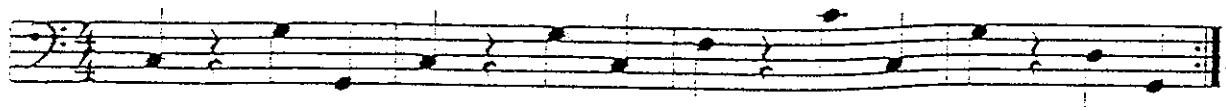

10. Bossanova

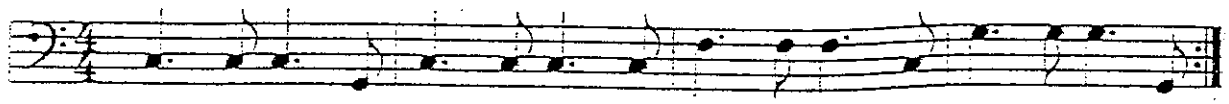

11. Soul

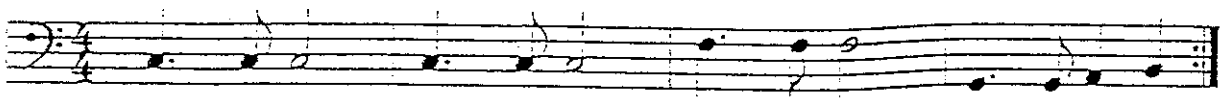

12. Slow Rock

13. Fox Trot

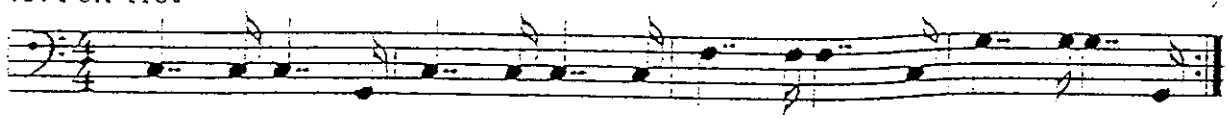

14. Rock 'n Roll

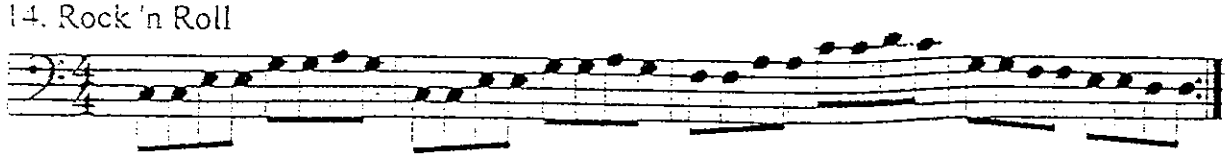

15. Rumwong

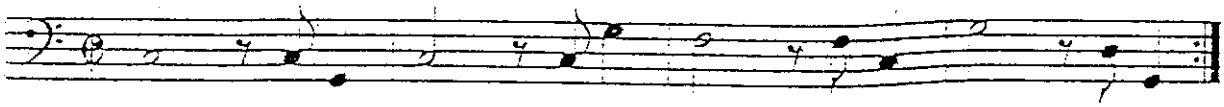

16. Taloong

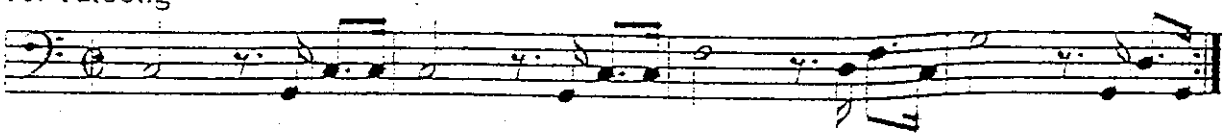

16. โน้ตกีต้าร์เบสในบทเพลงต่าง ๆ

MINUET

J.S. Bach

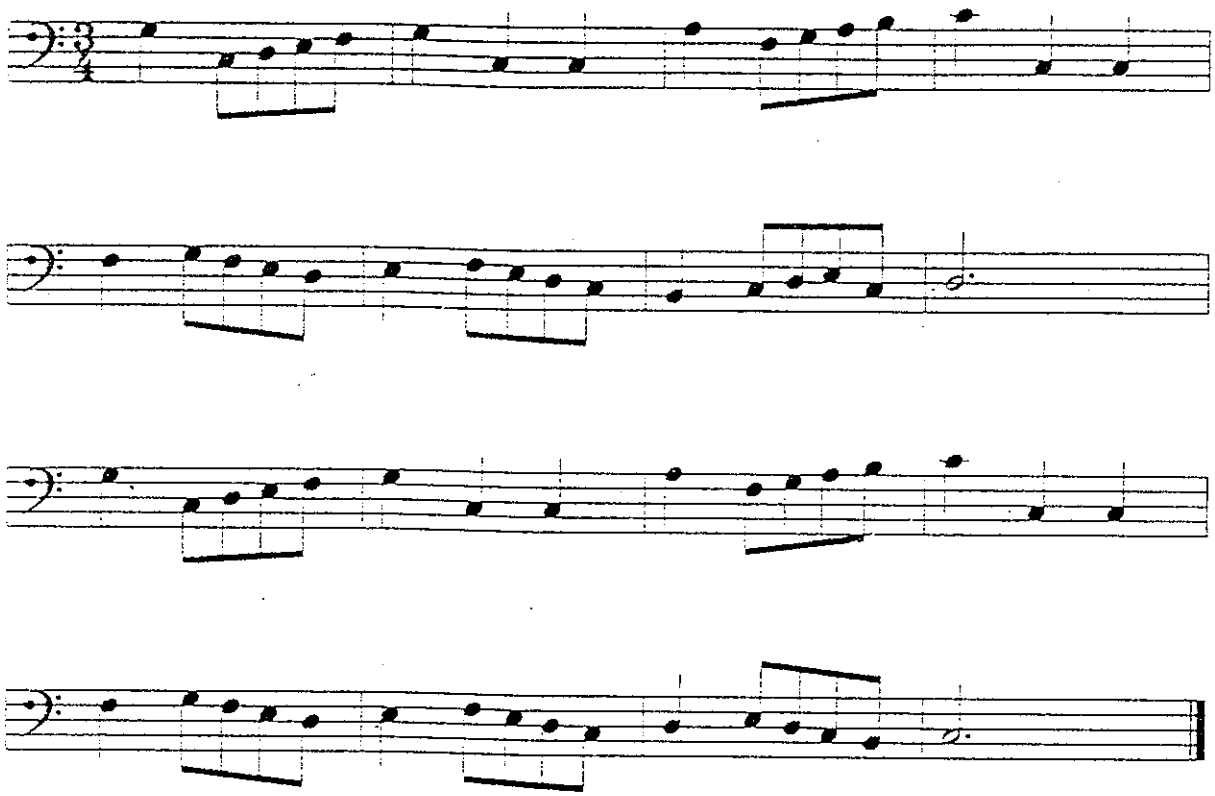

BASS

JASS ROCK

ค้างคาวกินกล้วย

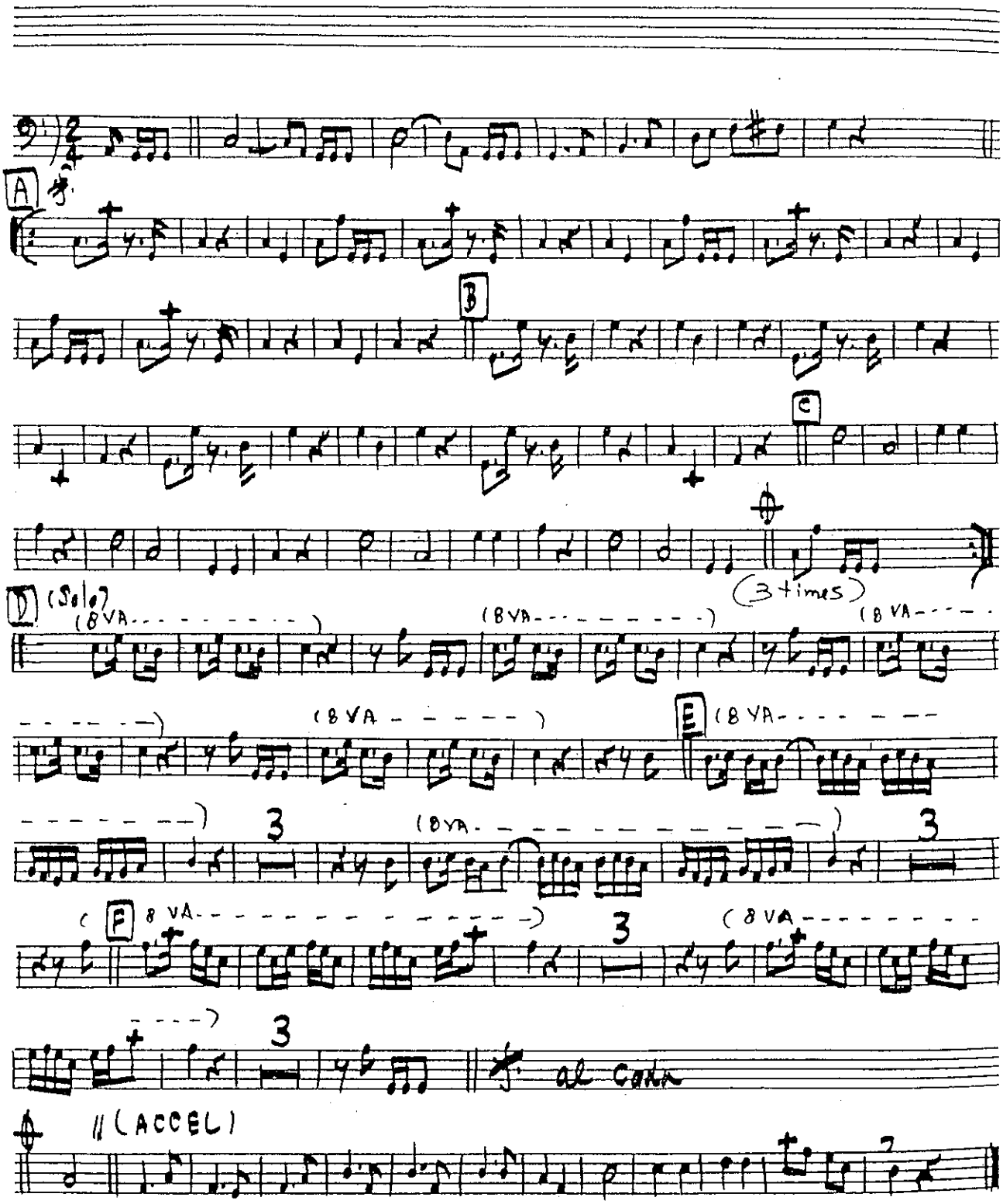

BASS

FUNKY

THEME FROM S.W.A.T

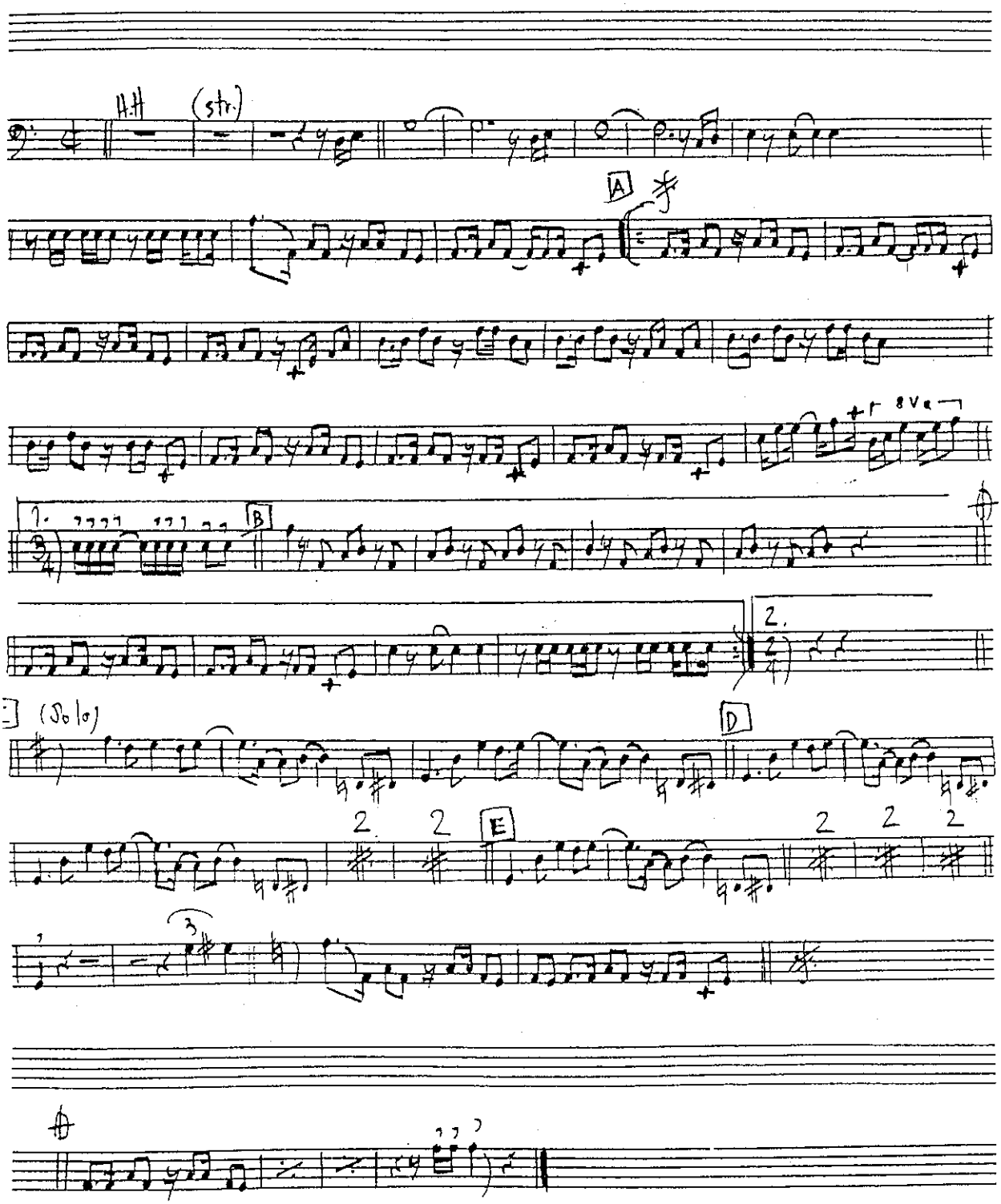

Rhytum

BASS

Math Poleto

BABY ELEPHANT WALK

♯ Key of

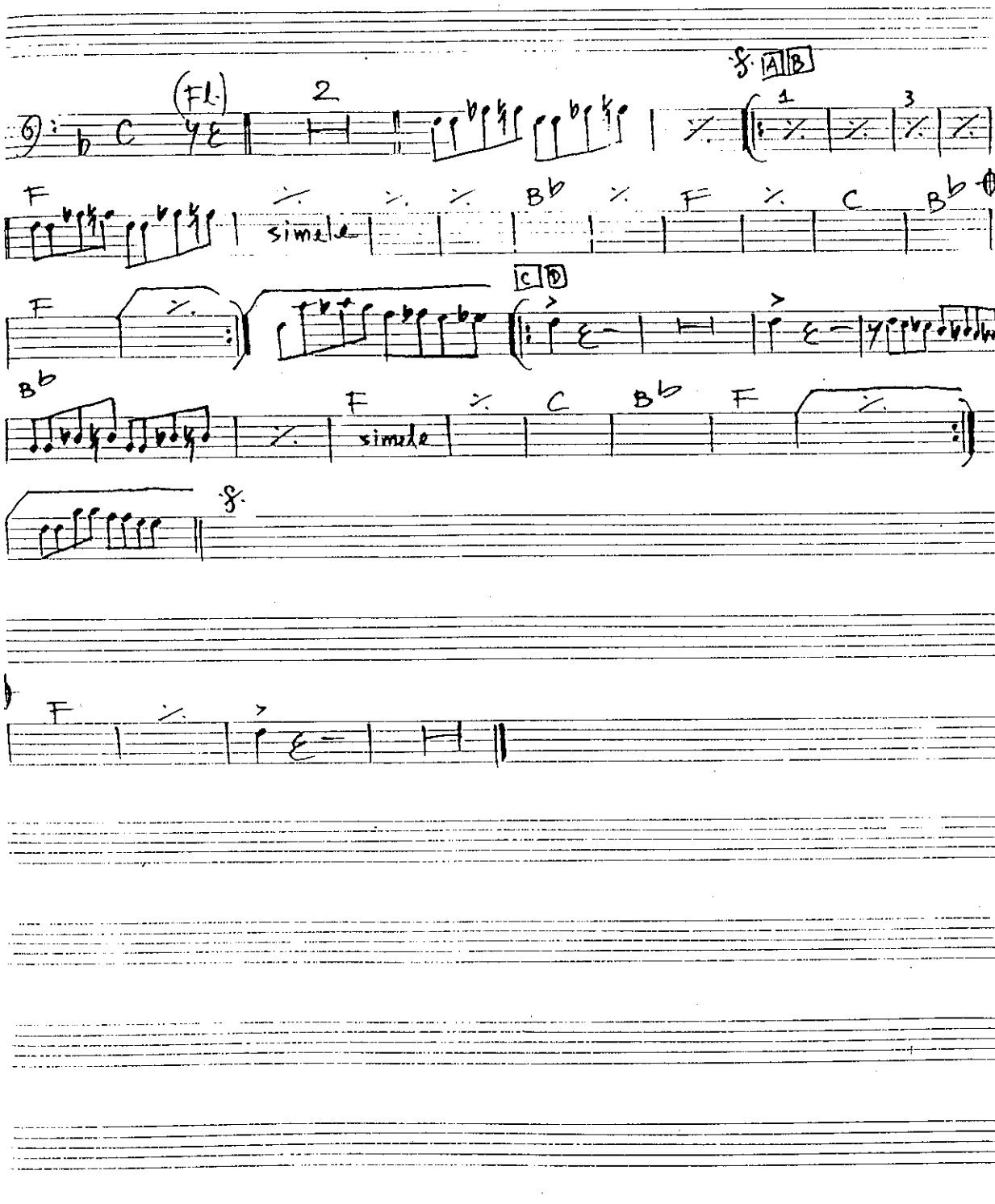

by SUNFLOWER

BASS

M. SOUL

PETER GUN

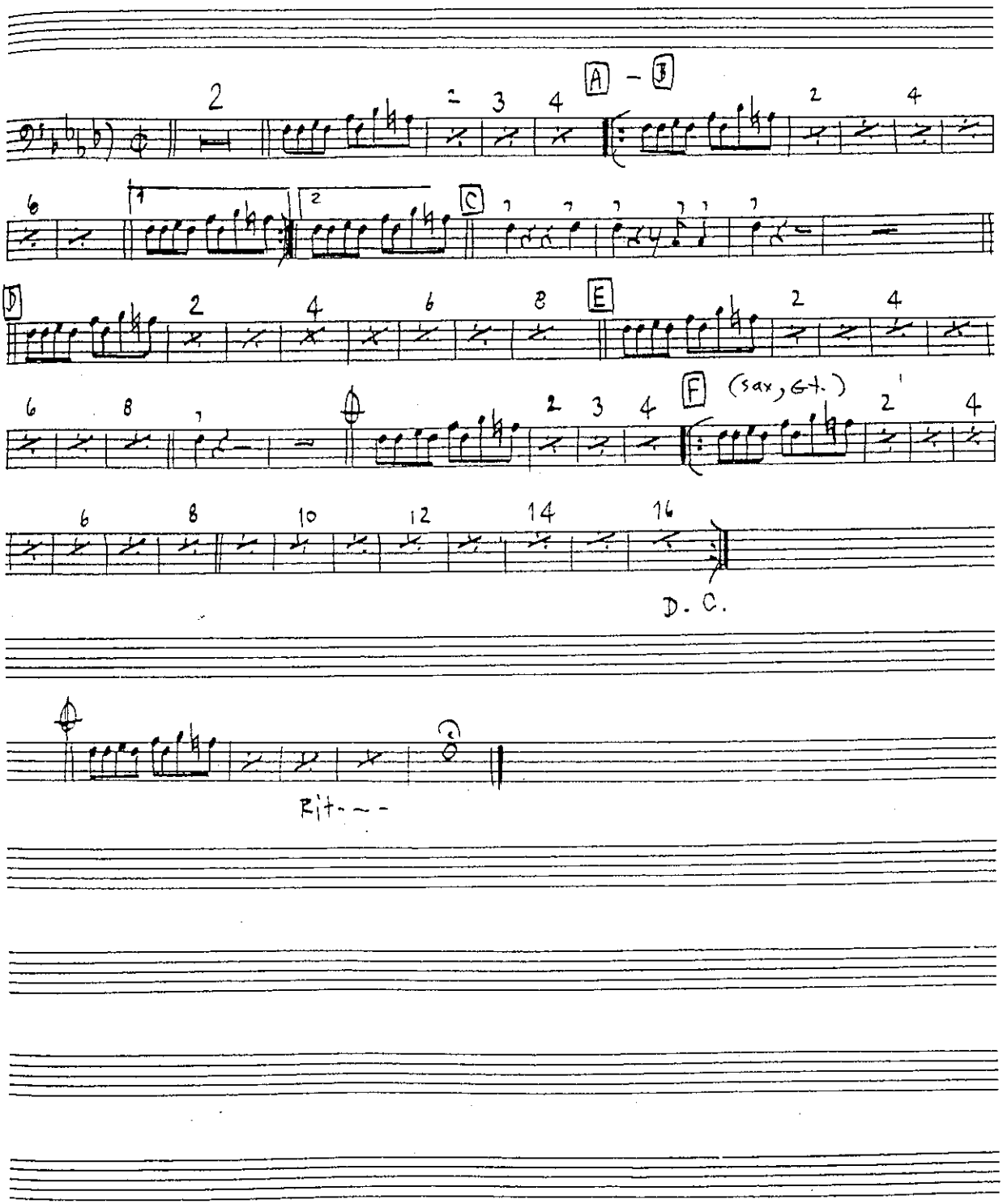

BASS

JAZZ ROCK

HOW NICE WE ARE

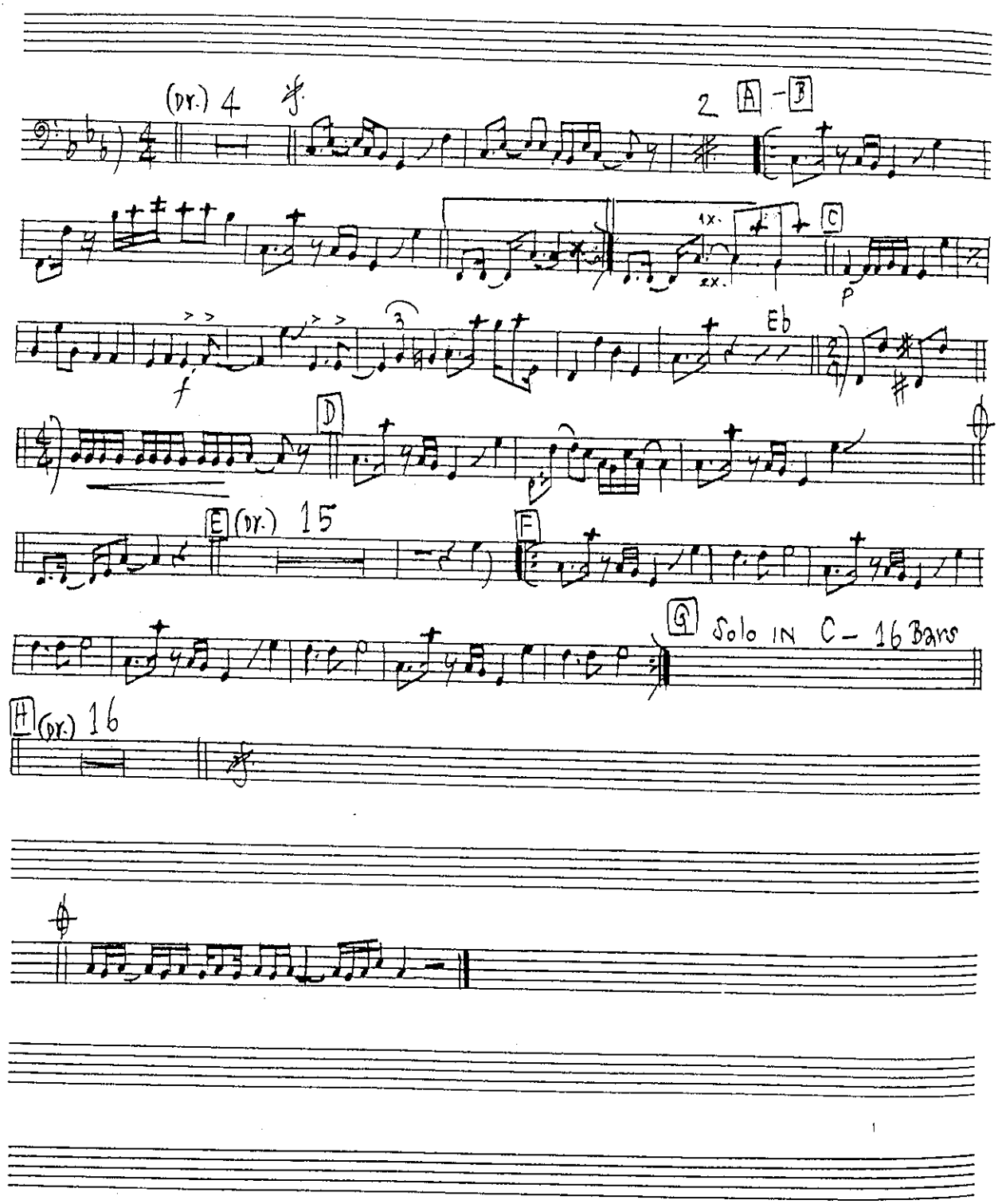

BASS

MATPOTATO

APACHE

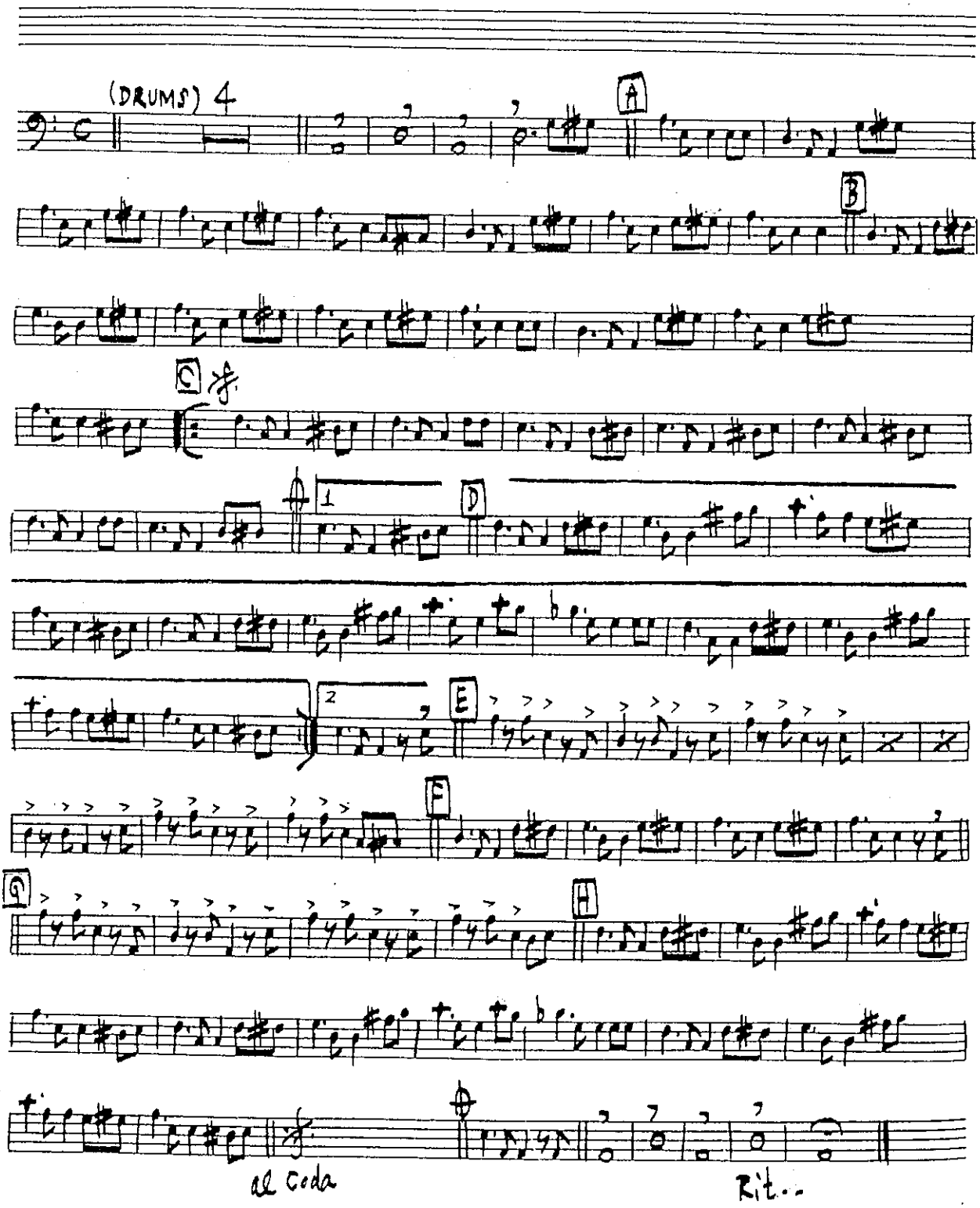

BASS

LIPSTIC TRACK

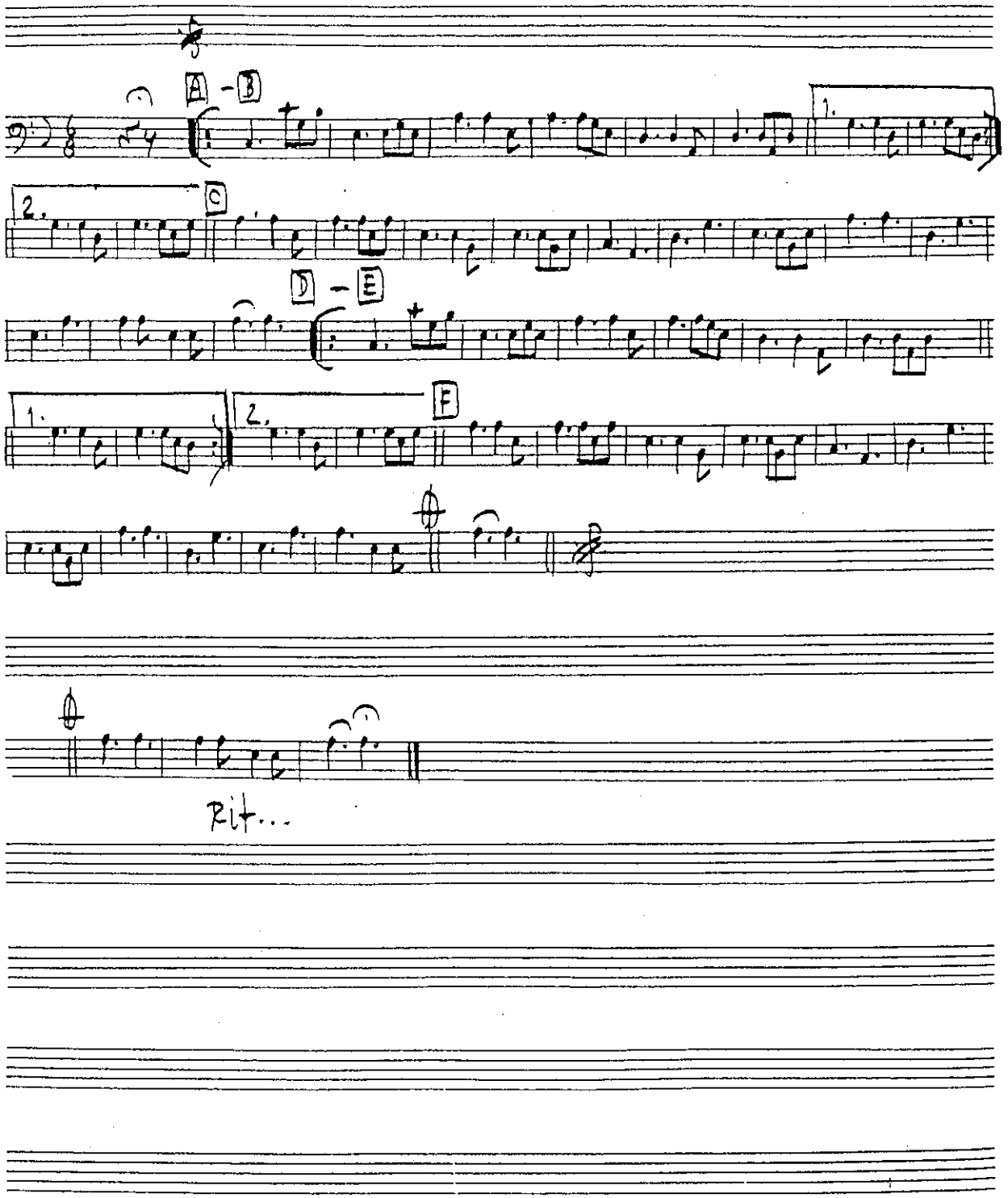

BASS

Baguine

SAMBA PARTYS

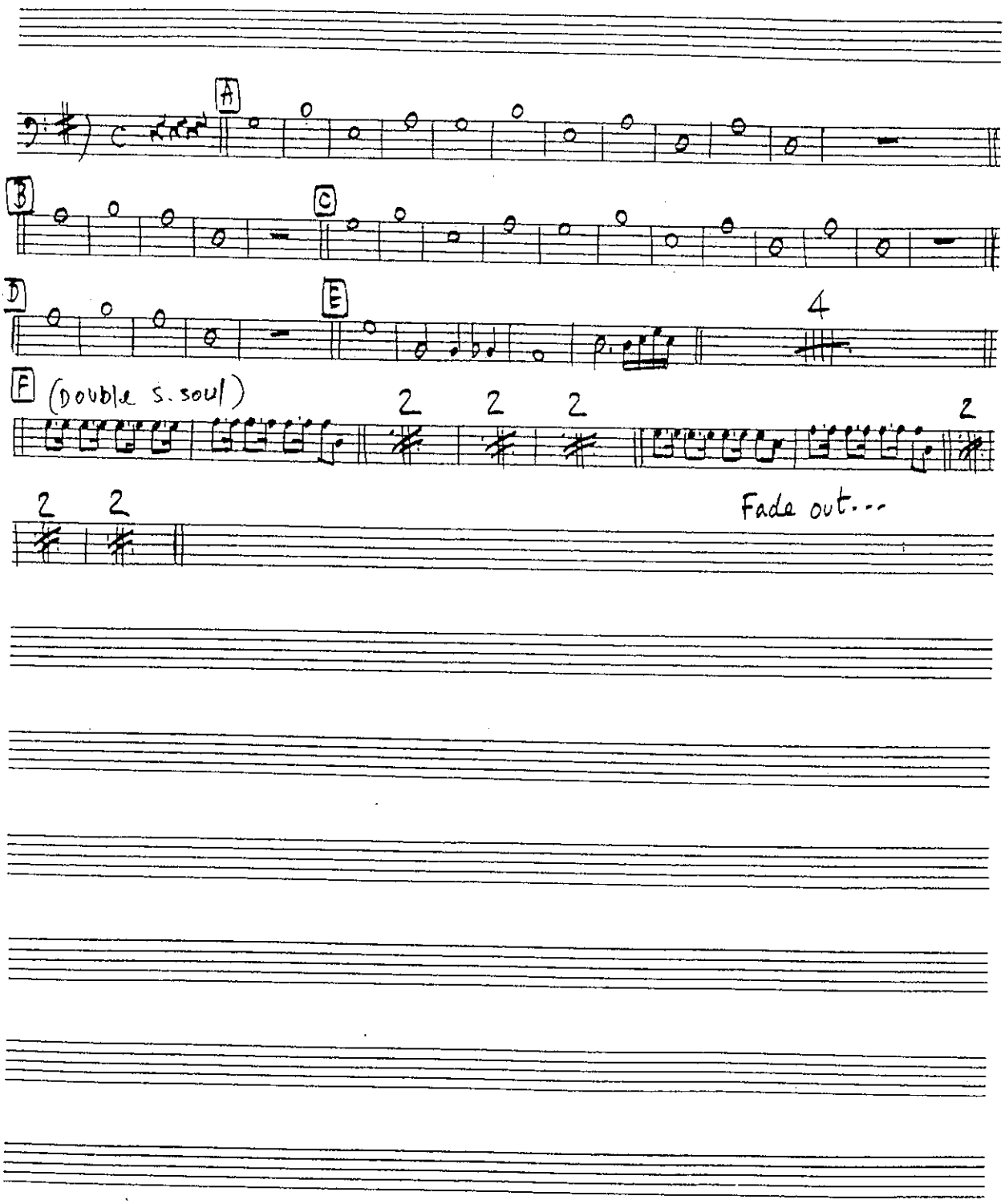

12. ศัพท์สังคีตและเครื่องหมายต่าง ๆ

1. Intro.	หมายถึง ดนตรีขึ้นบรรเลง
2. Fill in	หมายถึง การส่งกลอง
3. Vocal	หมายถึง เสียงร้อง
4. Band	หมายถึง ดนตรีรับ
5. Rit.	หมายถึง ค่อย ๆ ช้าลง
6. a tempo	หมายถึง ใช้อัตราจังหวะเดิม
7. Pause	หมายถึง ยืดจังหวะตามสมควร
8. Da Capo	หมายถึง ย้อนตั้งแต่ต้นใช้ตัวย่อว่า D.C.
9. Dal Segno	หมายถึง ย้อนกลับไปยังเครื่องหมายซิกโน ใช้ย่อว่า D.S.
10. Siego	หมายถึง ย้อนกลับ โดยใช้คู่กับตัวมันเองหรือคู่กับ D.S.
11. CoDa	หมายถึง ท่อนจบ
12. Fade out	หมายถึง ค่อย ๆ เบาลง
13. Solo	หมายถึง การเดี่ยว
14. Ab-lib	หมายถึง การบรรเลงโดยใช้ความสามารถเฉพาะตัว

ภาคผนวก จ
คู่มือฝึกปฏิบัติกลอง

หนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติดนตรีสากล

กลอง

DRUMS

โดย
ปิยพันธ์ แสนทวีสุข

ภาควิชาดุริยางคศิลป์และนาฏยศิลป์ โครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2540

คำนำ

หนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติดนตรีสากลนี้ เป็นคู่มือที่เป็นผลมาจากการวิจัยเรื่อง "การสร้างคู่ฝึกปฏิบัติดนตรีสากล ระดับอุดมศึกษา" ซึ่งได้ทดลองใช้กับนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ทักษะทางดนตรี 1 และได้ปรับปรุงจากผลการวิจัย หนังสือชุดนี้มีด้วยกัน 4 เล่ม คือ คู่มือคีย์บอร์ด (KEYBOARD) คู่มือกีต้าร์ (GUITAR) คู่มือกีต้าร์เบส (BASS) และคู่มือกลอง (DRUMS)

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ได้ให้สนับสนุนทุนวิจัยหนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติเล่มนี้จนสำเร็จลุล่วงมาด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นหนังสือคู่มือที่นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และบุคคลที่สนใจนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี

ปิยพันธ์ แสนทวีสุข

ตุลาคม 2540

สารบัญ

เรื่อง หน้า

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกลองชุด 234
ส่วนประกอบของกลองชุด 236
โน้ตกลองชุด 238
การดูแลรักษากลองชุด 241
การจับไม้กลองและวิธีการตี 241
การเล่นกระเดื่อง 242
การเล่นไฮแฮต 242
ทฤษฎีดนตรี 244
เทคนิคการบรรเลงกลองชุด 261
เครื่องหมายที่ใช้ในการเล่นคีย์บอร์ด 263
การฝึกเล่นกลองชุด 265
ศัพท์สังคีต 292

กลองชุด (Drums)

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกลองชุด

กลองชุดเป็นชื่อเรียกภาษาไทย มีความหมายถึง กลองหลายใบ ภาษาอังกฤษใช้ TEAM DRUM หรือ JASS DRUM ทั้งสองชื่อมีความหมายเหมือนกัน คือ การบรรเลงกลองครั้งละหลายใบ คำว่า แจ๊ส (JASS) หมายถึง ดนตรีแจ๊ส ซึ่งใช้กลองชุดร่วมบรรเลง จึงเรียกว่า JASS DRUM และยังมีชื่อเรียกกลองชุดเป็นภาษาอังกฤษว่า DANCE DRUMMING หมายถึง กลองชุดใช้บรรเลงจังหวะเต้นรำ

กลองชุดประกอบด้วย กลองลักษณะต่าง ๆ หลายใบ และฉาบหลายอันมารวมกัน โดยใช้ผู้บรรเลงเพียงคนเดียว กลองชุดนี้ตามประวัติของดนตรีไม่ปรากฏว่าได้เข้าร่วมบรรเลงกับวงดนตรีดุริยางค์สากลซึ่งเป็นวงดนตรีขนาดใหญ่ แต่ใช้บรรเลงร่วมกับวงดนตรีแจ๊ส และวงดนตรีที่มีเครื่องดนตรีน้อยชิ้นบรรเลง ได้แก่ วงคอมโบ้ (COMBO) วงสตริงคอมโบ้ (STRING COMBO) ฯลฯ

กลองจัดว่าเป็นเครื่องดนตรีที่เก่าแก่ที่สุดในจำพวกเครื่องดนตรีทั้งหมด (LUDWIG. 1958 : 2) ในอดีตมนุษย์ขึงหนังสัตว์บนรูกลวงของท่อนไม้ และตีหนังสัตว์ด้วยนิ้วและมือ จากการศึกษาประวัติศาสตร์พบว่า คนตีกลองพื้นเมืองจะตีกลองเป็นจังหวะ สำหรับการเต้นรำระหว่างเผ่า แต่ปัจจุบันพบว่า การบรรเลงกลองชุดจะเด่นที่สุดในส่วนของวงดนตรี สำหรับการเต้นรำ คนตีกลองพยายามปรับปรุงวิธีการบรรเลง โดยบรรเลงตามจังหวะที่ได้ยินแล้วนำมาปรับปรุงโดยการคิดค้นระบบใหม่ขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นระบบที่ได้ริเริ่มขึ้นเป็นครั้งแรก โดยการบันทึกอัตราส่วนของจังหวะกลองในบทเพลง การบันทึกบทเพลงนั้นประกอบด้วย ทำนองเพลง การประสานเสียงและจังหวะ ทำให้ดนตรีมีการประสานเสียงกลมกลืน เพิ่มความไพเราะมากยิ่งขึ้น การริเริ่มพัฒนากลองชุดเป็นครั้งแรก โดยเริ่มต้นจากบทเพลงจังหวะวอลซ์ (WALTZ)

ในช่วงระหว่าง ค.ศ.1890 ถึง ค.ศ.1910 นักตีกลองชุดเริ่มแยกออกจากแบบดั้งเดิม พยายามที่จะแสดงออกถึงความรู้สึกที่เป็นอิสระของดนตรี แทนแบบเก่าที่มีแบบแผนบังคับให้ปฏิบัติตามการแสดงความก้าวหน้าของนักตีกลองชุดคือ จะเติมความสนุกสนานลงในช่วงปลายประโยคเพลง หรือต้นประโยคเพลงแล้วจึงบรรเลงตามบทเพลงที่กำหนด ซึ่งเป็นเพียงการบรรเลงให้ถูกต้องตามจังหวะบทเพลงเท่านั้น การแสดงความก้าวหน้านี้เป็นการคิดค้นเพื่อการสร้างสรรค์จากแรงบันดาลใจภายในโดยตรงของนักตีกลองชุด

ปี ค.ศ.1910 ถึง ค.ศ.1920 จังหวะแร็กไทม์ (RAGTIME) ได้รับความนิยมมากเพราะเป็นจังหวะใหม่และน่าตื่นเต้น ลักษณะจังหวะแร็กไทม์ เป็นจังหวะเร็ว และรวบรัดชวนให้เต้นรำ

สนุกสนานเป็นที่ชื่นชอบของชนชาวผิวดำ แต่นักดีกลองส่วนใหญ่ โดยเฉพาะคนรุ่นเก่าปฏิเสธของใหม่ โดยตระหนักถึงรูปแบบจังหวะของดนตรีอิสระ และเรียกพวกนักดีกลองชุดจังหวะแร็กไทม์ว่า "ของปลอม" เพราะบรรดานักดีกลองชุดรุ่นใหม่บรรเลงโดยการใช้ความจำและบรรเลงอย่างใช้อิสระโดยไม่ใช้โน้ตเพลง ถึงแม้ว่าจะเป็นการบรรเลงโดยปราศจากตัวโน้ต แต่ผู้บรรเลงสามารถอ่านและเข้าใจอารมณ์ของดนตรีได้เป็นอย่างดี ที่สำคัญก็คือ สามารถบรรเลงได้อย่างดีเยี่ยม

ต้นศตวรรษที่ 20 ปี ค.ศ. 1920 ดนตรีแจ๊สเริ่มได้รับความนิยมอย่างช้า ๆ บรรดานักดีกลองชุดรุ่นเก่าที่ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงการบรรเลงจำต้องยอมพ่ายแพ้แก่นักดีกลองชุดรุ่นใหม่ที่มีชื่อเสียง จังหวะการบรรเลงค่อยๆเริ่มเปลี่ยนแปลงบ้างเล็กน้อย ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและรสนิยมของผู้ฟัง แต่อย่างไรก็ตาม นักดีกลองจะต้องทราบเกี่ยวกับการรัวการทำเสียงให้สั่นสะเทือน และความรู้เกี่ยวกับหนังกลองหรือแผ่นพลาสติกที่จะทำให้ขึงตึงพอดีไม่หย่อนหรือตึงเกินไป นักดีกลองที่ดีและเก่งที่มีความรู้รอบตัวมักจะหางานได้ง่าย แต่ผู้ที่มีความรู้อย่างดีเรื่องเครื่องเคาะตีทั้งหมดก็จะได้งานที่ดีกว่า

ต่อมาในปี ค.ศ.1928 ถึง ค.ศ.1935 เป็นยุคของซิมโฟนิค-แจ๊ส (SYMPHONIC-JASS) จังหวะของดนตรีมีทั้งจังหวะเร็วและช้า การบรรเลงจังหวะช้านั้น เริ่มมีการใช้แปรงลวด (WIREBRUSHES) หรือ ภาษานักดีกลองเรียกว่า "แซ่" นักดีกลองต้องเรียนรู้เกี่ยวกับแปรงลวดถึงวิธีการใช้และวิธีการบรรเลงและนักดีกลองต้กงเป็นผู้ที่ตั้งจังหวะในบทเพลงพร้อมทั้งยึดจังหวะให้มั่นคง เครื่องดนตรีอื่นๆจะปฏิบัติตามจังหวะกลองชุด

ปี ค.ศ.1935 จังหวะแบบใหม่ที่มีชื่อว่า สวิง (SWING) เริ่มแพร่หลายช่วงตอนต้นของปีบทเพลงทุกเพลงต้องมีกลองชุดเข้าร่วมบรรเลงด้วยเสมอ นับเป็นครั้งแรกที่นักดีกลองชุดเข้าถึงจุดสุดยอด ซึ่งมีความสำคัญมากจัดอยู่ในระดับสูงสุด เพราะไม่มีงานไหนจะสมบูรณ์แบบถ้าขาดกลองชุดและการบรรเลงเดี่ยว (SOLO) ถึงขนาดนักดีกลองชุดที่เก่ง ๆ มีชื่อเสียงนำชื่อของตนเองมาตั้งเป็นชื่อของวงดนตรี ในยุคนี้จึงถือว่าเป็นยุคของนักดีกลองชุดที่ประสบความสำเร็จอย่างสูง

จากประวัติของกลองชุดที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่ารูปแบบการบรรเลงกลองชุดได้พัฒนาขึ้นตามลำดับมีการเปลี่ยนแปลงจังหวะตามยุคตามสมัย สำหรับนักดีกลองชุดผู้ที่ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงคงยึดถือตามแบบฉบับเดิมก็จะไม่ได้รับความนิยม การที่ไม่ปรับปรุงพัฒนาตนเองนั้นทำให้อยู่ในสังคมของดนตรีไม่ได้ เพราะจะถูกคนที่พัฒนาตนเองหรือคนยุคใหม่แย่งงานไปหมดนักดีกลองที่ดีและเก่งจะประสบความสำเร็จได้อย่างมีพื้นฐานที่ดีและมีหลักการอย่างดีอีกด้วย

ช่วงระยะสงครามโลกครั้งที่สอง ปี ค.ศ. 1940 เป็นระยะที่มีความต้องการด้านดนตรี

สวิงมาก นักดีกลองชุดมีงานมากเพราะทหารต้องการฟังเพลงหลังจากออกรบ รัฐบาลได้ส่งวงดนตรีไปปลอบขวัญทหาร ซึ่งเป็นการช่วยเหลือให้ทหารมีขวัญและกำลังใจสามารถสู้รบจนชนะข้าศึก และสงคราม ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนช่วยในกิจกรรมครั้งนี้

หลังจากสงครามโลกครั้งที่สองสงบลง รสนิยมของบุคคลทั่วไปเริ่มเปลี่ยนแปลงดนตรีแบบคอมโบ้ (COMBO) เริ่มได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย นักดีกลองเริ่มเบื่อหน่ายการบรรเลงจังหวะเก่า ๆ มีการริเริ่มจังหวะใหม่ ๆ โดยใช้กลองใหญ่ช่วยเน้นจังหวะเรียกว่า บ๊อพ (BOP) หลังจากนั้นจึงเข้าสู่ยุคของการบรรเลงด้วยนิ้วมือ (FINGER DRUMMING TECHNIQUE) คือ การบรรเลงด้วยเทคนิคที่ใช้นิ้วมือปฏิบัติทั้งสองข้าง โดยใช้ไม้ตีกลองมือขวาตีฉาบด้านขวามือ ซึ่งเป็นการรักษาจังหวะให้มั่นคงแน่นอน แล้วเปลี่ยนมือขวามาตีไฮแฮท (HI-HAT) อยู่ด้านซ้ายมืออย่างต่อเนื่อง เท้าขวาเหยียบที่กระเดื่องกลองใหญ่เน้นเสียงหนักแน่นมั่นคง มือซ้ายตีกลองเล็กและฉาบอย่างอิสระโดยการเน้นเสียง เช่น การตีเน้นเสียงที่ริมขอบกลอง หรือ การตีหนัก ๆ ที่กลางกลอง ผู้ที่มีเทคนิคการบรรเลงด้วยนิ้วมือได้ดี คือ โจ โจนส์ (JO JONES) โจนส์ใช้มือขวาตีที่หัวฉาบมือซ้ายตีขอบฉาบอย่างชำนาญและเชี่ยวชาญ (LUDWIG. 1963 : 3)

จังหวะต่าง ๆ ที่นิยมบรรเลง ตั้งแต่อดีตเรื่อยมามีจังหวะมากมายหลายรูปแบบ บางจังหวะก็หายสาปสูญไป เพราะไม่ได้รับความนิยม แต่ก็มีจังหวะใหม่ ๆ เข้ามาแทนที่

2. ส่วนประกอบของกลองชุด

กลองชุดประกอบด้วยกลองลักษณะต่าง ๆ หลายใบและฉาบหลายอันมารวมกัน โดยใช้ผู้บรรเลงเพียงคนเดียว กลองชุดนี้ตามประวัติของดนตรีไม่ปรากฏว่าได้เข้าร่วมบรรเลงกับวงดนตรีดุริยางค์สากลซึ่งเป็นวงดนตรีขนาดใหญ่ แต่ใช้บรรเลงร่วมกับวงดนตรีแจ๊สและวงดนตรีที่มีเครื่องดนตรีน้อยชิ้นบรรเลงได้แก่วงคอมโบ้ (COMBO) วงสตริงคอมโบ้ (STRING COMBO) ฯลฯ กลองที่ใช้ร่วมบรรเลงกับกลองชุด มีดังนี้

1. กลองใหญ่ (BASS DRUM) มีรูปร่างลักษณะคล้ายคลึงกับกลองใหญ่ที่ใช้บรรเลงในวงดุริยางค์สากลแต่ขนาดแตกต่างกันคือ ขนาดกลองใหญ่ของกลองชุดมีขนาดที่นิยมใช้ทั่วไป คือ ขนาด 14X20 นิ้ว หรือ 14X22 นิ้ว มีอุปกรณ์เหมือนกันกับกลองใหญ่วงดุริยางค์ทุกประการ เวลาบรรเลงไม่ต้องใช้ขาหยั่งรองรับ เพราะมีขาหยั่งติดมากับตัวกลอง เพียงแต่ดึงขาหยั่งออกทั้งสองข้างจะทำให้กลองไม่เคลื่อนที่ เป็นการยึดตัวกลองใหญ่ให้ติดอยู่กับพื้นกลองใหญ่ไม่ใช้ไม้ถือสำหรับตี ใช้กระเดื่อง (PEDAL) ติดแท่งเหล็กกลม ๆ ปลายหุ้มด้วยสักหลาดความยาวประมาณ 10 นิ้ว สำหรับเท้าข้างขวาเหยียบลงไปบนกระเดื่อง ปลายกระเดื่องส่วนบนจะทำหน้าที่แทนมือ

2. กลองเล็ก (SNARE DRUM) เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของกลองชุดรูปร่างลักษณะกลองเล็ก ที่ใช้บรรเลงร่วมกับกลองชุด มีลักษณะเหมือนกลองเล็กที่ใช้บรรเลงวงดุริยางค์วงใหญ่ทุกประการ หรือเป็นกลองเล็กอย่างเดียวกัน สามารถนำไปใช้บรรเลงร่วมกับวงดนตรีโดยทั่วไปได้กลองเล็กเป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญที่สุดในจำพวกเครื่องเคาะตีทั้งหลายเพราะการบรรเลงตามบทเพลงของกลองเล็กจะทำหน้าที่บรรเลงจังหวะที่ขัดกับกลองใหญ่ โดยกลองใหญ่จะบรรเลงตามจังหวะหนัก และเบา กลองเล็กจะบรรเลงจังหวะขืนหรือจังหวะขัด มีลักษณะเหมือนกับหยอกล้อกัน และเป็นการกระตุ้นให้ผู้ฟังตื่นตัว มีอารมณ์ร่วมกับผู้บรรเลง เกือบจะทุกบทเพลงที่เปิดโอกาสให้กลองเล็กแสดงความสนุก คึกคัก และเป็นการเรียกร้องให้เครื่องดนตรีอื่น ๆ ร่วมสนุกสนานด้วยนั่นคือ การบรรเลงกลองเล็กตอนปลายประโยคของบทเพลง ที่ภาษานักตีกลองเรียกว่า "ห้องส่ง" หรือ "บทส่ง" (FILL) ขนาดกลองเล็กที่นิยมใช้ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6X14 นิ้ว

3. ฉาบ (CYMBALS) เป็นส่วนประกอบอีกชิ้นหนึ่งของกลองชุด รูปร่างลักษณะเหมือนกับฉาบที่ใช้บรรเลงในวงดุริยางค์ โดยทั่วไปนิยมใช้ฉาบขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 20 - 30 นิ้ว ตั้งไว้ด้านข้างขวามือ และขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 16 - 18 นิ้ว ตั้งไว้ด้านข้างซ้ายมือ ฉาบทั้งสองใบนี้ไม่มีเชือกหนังสำหรับมือถือ แต่จะมีขาหยั่งรองรับทั้งสองใบ เวลาบรรเลงใช้มือขวาตีฉาบด้านขวามือเป็นหลัก เพราะมีเสียงก้องกังวานกว่า บางครั้งอาจสลับเปลี่ยนมาตีด้านซ้ายมือบ้างเป็นบางครั้ง

4. ไฮแฮท (HI-HAT) คือ ฉาบสองใบเหมือนกับฉาบในวงดุริยางค์ แต่มีขนาดเล็กกว่าโดยทั่วไปนิยมใช้ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 14 - 15 นิ้ว ฉาบทั้งสองใบนี้ไม่ใช้เชือกหนังร้อยสำหรับถือ เพราะมีขาตั้งรองรับ ใบที่หนึ่งใส่ลงบนขาตั้งโดยให้ด้านนูนอยู่ด้านล่าง จะมีแป้นโลหะ และสักหลาดรองรับ อีกใบหนึ่งใส่ลงบนขาตั้งโดยให้ด้านนูนอยู่ด้านบน มีที่ไขติดอยู่กับแกนของขาตั้ง โดยกะระยะให้ห่างกันพอประมาณ เพื่อไม่ให้ฉาบทั้งสองใบชิดติดกัน ช่วงล่างสุดมีกระเดื่องเหมือนกับกลองใหญ่สำหรับเหยียบให้ฉาบทั้งคู่กระทบกัน ไฮแฮทมีหน้าที่คอยขัดจังหวะหรือช่วยหนุนกลองเล็ก เน้นจังหวะขัดให้กระชับยิ่งขึ้น

5. ทอม ทอม (TOM TOM) คือ กลองขนาดเล็กสองใบมีรูปร่างเหมือนกลองเล็กแต่มีขนาดสูงกว่า ไม่ติดเส้นลวด ทอม ทอม ทั้งสองใบมีขนาดแตกต่างกัน ใบหนึ่งจะติดตั้งทางด้านซ้ายมือ ซึ่งมีขนาดเล็กกว่าอีกใบหนึ่งซึ่งติดตั้งด้านขวามือ โดยทั่วไปนิยมใช้ทอม ทอม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 9x13 และขนาด 14x14 นิ้ว ทั้งสองใบจะมีรูด้านข้างสำหรับใส่แกนโลหะเพื่อติดตั้งบนกลองใหญ่ ระดับเสียงทอม ทอม ด้านซ้ายมือมีระดับเสียงสูงกว่าด้านขวามือ ทอม ทอม มีหน้าที่สร้างความสนุกคึกคัก โดยจะบรรเลงในบทส่ง หรือการเดี่ยวกลอง (SOLO) เพื่อสร้างความรู้สึก การกระตุ้นให้เพลิดเพลินกับจังหวะ บทเพลงที่ใช้ ทอม ทอม บรรเลงมากที่สุด คือ เพลงประเภทลาติน

6. ฟลอร์ทอม (FLOOR TOM) มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "ทอมใหญ่" (LARGE TOM)" รูปร่างลักษณะเหมือนกับ ทอม ทอม ไม่ติดเส้นลวด ขนาดของฟลอร์ทอม สูงกว่าทอมทอม มีขาติดตั้งกับตัวฟลอร์ทอม เวลาบรรเลงตั้งอยู่ด้านขวามือชิดกับกลองใหญ่ เสียงฟลอร์ทอมต่ำกว่าเสียงทอม ทอม แต่เสียงสูงกว่าเสียงกลองใหญ่ ฟลอร์ทอม ทำหน้าที่อย่างเดียวกับ ทอม ทอม โดยทั่วไปนิยมใช้ ฟลอร์ทอม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 16x16 นิ้ว

3. โน้ตกลองชุด

1. คำอธิบายอักษรย่อและโน้ตประจำบรรทัด

2.1 B.D. ย่อมาจาก Bass drum หรือ กลองกระเดื่อง

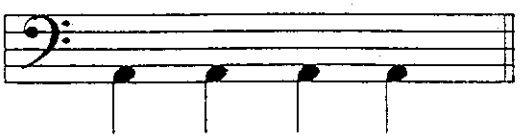

2.2 L.T. ย่อมาจาก Large Tom หรือ กลองทอมใบสุดท้าย

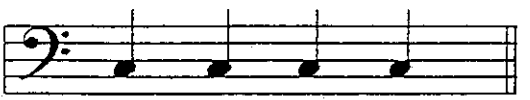

2.3 Cym. ย่อมาจาก Cymbal หรือ ฉาบ

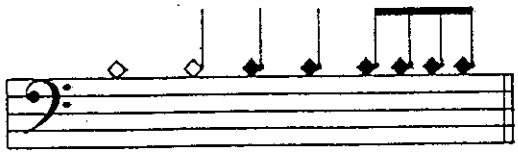

2.4 T.T. ย่อมาจาก Tom tom หรือ กลองทอม

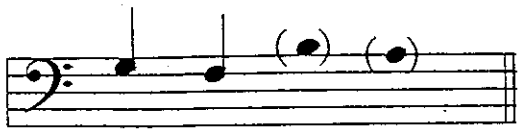

2.5 H.H. ย่อมาจาก Hi-hat หรือ ฉาบคู่

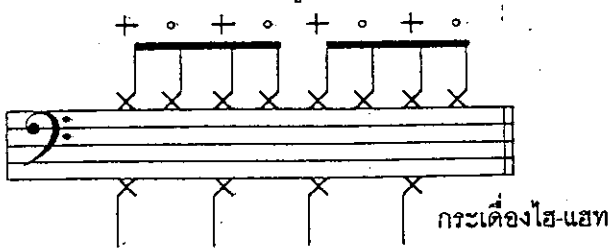

+ = ไฮ-แฮท ปิด, ∘ = ไฮ-แฮท เปิด

2.6 S.D. ย่อมาจาก Snare drum หรือ กลองแทร็ก

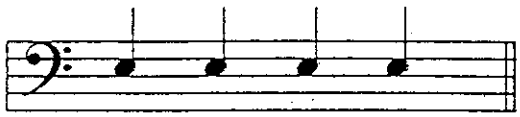

1. ชื่อเรียกและอักษรย่อในส่วนต่าง ๆ ของกลองชุด

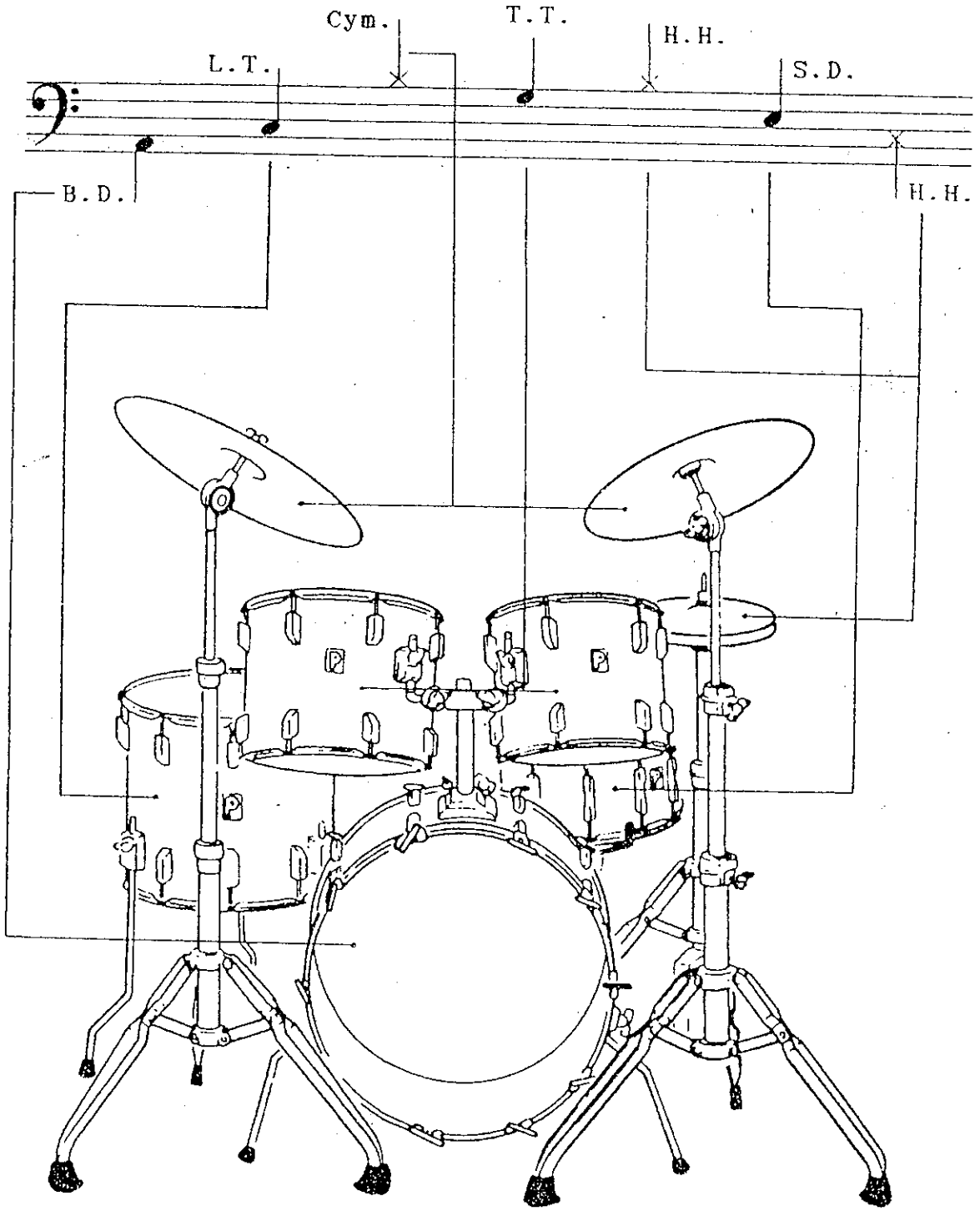

4. การดูแลรักษากลองชุด

การดูแลรักษากลองชุดอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอจะทำให้กลองแลดูใหม่ และใช้งานได้นานมีขั้นตอนการดูแลรักษาดังนี้

1. ตัวกลองและอุปกรณ์ที่เป็นโครเมี่ยมทุกชิ้นจะต้องหมั่นปัดฝุ่นเป็นประจำ โดยใช้แปรงปัดที่มีขนอ่อน

2. หาน้ำมันหล่อลื่นแบบที่ใช้หยอดจักรเย็บผ้า ทาบาง ๆ ตามเกลียวของน็อตยึดขอบกลอง เพื่อให้ขันได้ง่ายเวลาปรับหน้ากลอง

3. ไม่ควรจับฉาบในขณะที่มือมีเหงื่อ

4. ไม่ควรขัดฉาบด้วยน้ำยาขัดทองเหลือง เพราะจะเป็นการทำลายร่องเสียงบนตัวฉาบ ทำให้เสียงของฉาบเปลี่ยนไป

5. ทำความสะอาดส่วนที่เป็นโครเมี่ยมด้วยน้ำสบู่อุ่น ๆ แล้วเช็ดให้แห้ง

6. ทำความสะอาดและหยอดน้ำมันหล่อลื่นตรงส่วนเคลื่อนที่ของกระเดื่อง และแป้นเหยียบ Hi-hat

5. การจับไม้กลองและวิธีการตี

1. การจับไม้มือขวา

การจับไม้กลองนั้น จะจับไม้ด้วยนิ้วโป้งกับข้อนิ้วแรกของนิ้วชี้ ส่วนนิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อยให้รวบเข้ามากำไม้ไว้ โดยให้กระชับไม่แน่นไม่หลวมจนเกินไป ในการตีนั้นจะเคลื่อนไหวโดยเฉพาะตรงส่วนของข้อมือ

2. การจับไม้มือซ้าย

การจับไม้กลองจะจับเหมือนมือขวาก็ได้ หรือจะจับโดยใช้ร่องระหว่างนิ้วโป้งกับนิ้วชี้หนีบไม้ไว้ ส่วนนิ้วชี้กับนิ้วกลางให้วางลงตรงด้านบนของไม้ จับไม้ให้กระชับ การตีเราก็จะเคลื่อนไหวตรงส่วนของข้อมือเช่นกัน

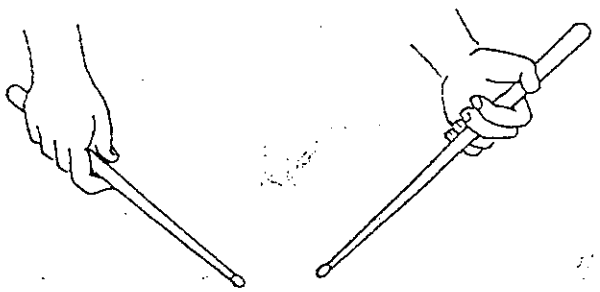

การจับไม้กลองแบบมือซ้ายมือขวาเหมือนกัน

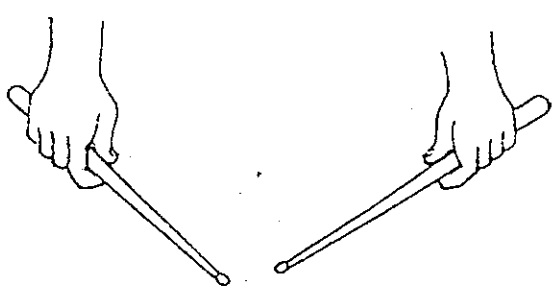

การจับไม้กลองแบบซ้ายมือขวาต่างกัน

6. การเล่นกระเดื่อง

การเดื่อง คือ แป้นเหยียบที่ใช้สำหรับเล่นกลองกระเดื่องโดยทั่วไปจะเหยียบโดยใช้เท้าขวา วิธีการเล่นกระเดื่องมีอยู่ด้วยกันสองวิธี คือ

1. การเล่นกระเดื่องแบบธรรมดา มีวิธีการวางเท้าเหมือนกันในรูปทางด้านซ้ายมือ คือ เป็นการวางเท้าให้เต็มแป้นกระเดื่องซึ่งเป็นวิธีการเล่นกระเดื่องแบบทั่วไป มักใช้เล่นกับเพลงที่มีจังหวะช้าถึงปานกลาง

2. การเล่นกระเดื่องแบบเร็ว จะมีวิธีการวางเท้าเหมือนกับในรูปทางด้านขวา คือ จะเหยียบแป้นกระเดื่องโดยใช้เพียงส่วนปลายเท้าเหยียบลงไปบนแป้นกระเดื่อง วิธีการเล่นกระเดื่องแบบนี้จะช่วยเพิ่มทั้งความเร็วและความแรงในการเล่น ทำให้เพื่อน ๆ สามารถที่จะเล่นเพลงจังหวะเร็ว ๆ ประเภทเฮฟวี่ฮาร์ดร็อคได้โดยไม่ลำบาก

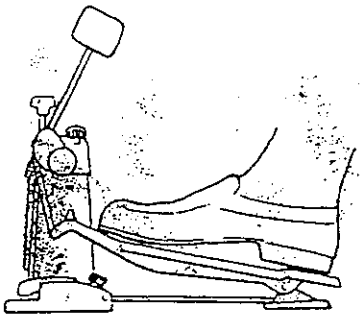

การเล่นกระเดื่องแบบธรรมดา

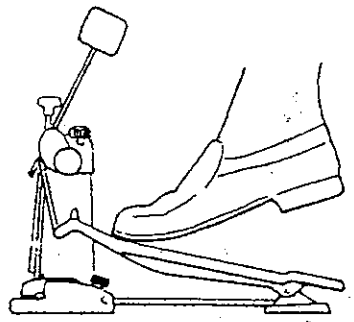

การเล่นกระเดื่องแบบเร็ว

7. การเล่น Hi-Hat

Hi-Hat คือ ฉาบคู่ที่วางประกบกันอยู่ทางด้านซ้ายมือของกลองชุด ใช้สำหรับช่วยรักษาจังหวะในการตีกลอง โดยที่ระยะห่างระหว่างฉาบนี้สามารถที่จะควบคุมได้โดยใช้แป้นเหยียบที่บังคับด้วยเท้าซ้าย การควบคุมระยะห่างของ Hi-Hat ถ้าเหยียบแรงก็จะประกบกันสนิท เวลาตีเสียงจะสั้น คมชัด แต่ถ้ายกเท้าซ้ายออกจากแป้น เวลาตีเสียงก็จะยาว

วิธีการเล่น Hi-Hat ขึ้นอยู่กับแนวเพลงที่เล่น ถ้าเป็นเพลงป๊อปธรรมดาก็จะมักปิด Hi-Hat เอาไว้นาน ๆ จะเปิดสักครั้ง แต่ถ้าหากเป็นเพลงประเภทฟิวชั่นแจ๊สก็จะเปิดสลับกันไปมาอยู่ตลอดเวลา ส่วนเพลงเฮฟวี่นั้นจะใช้วิธีกึ่งเปิดกึ่งปิด ซึ่งจะช่วยให้ดนตรีในแบบเฮฟวี่มีความหนักแน่นเพิ่มขึ้น

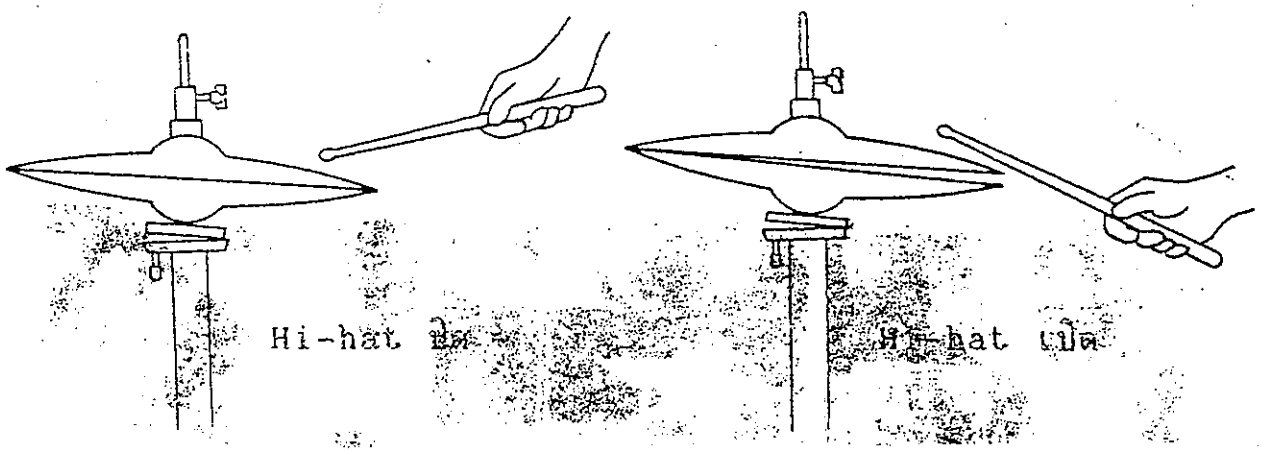
Hi-hat
Hi-hat

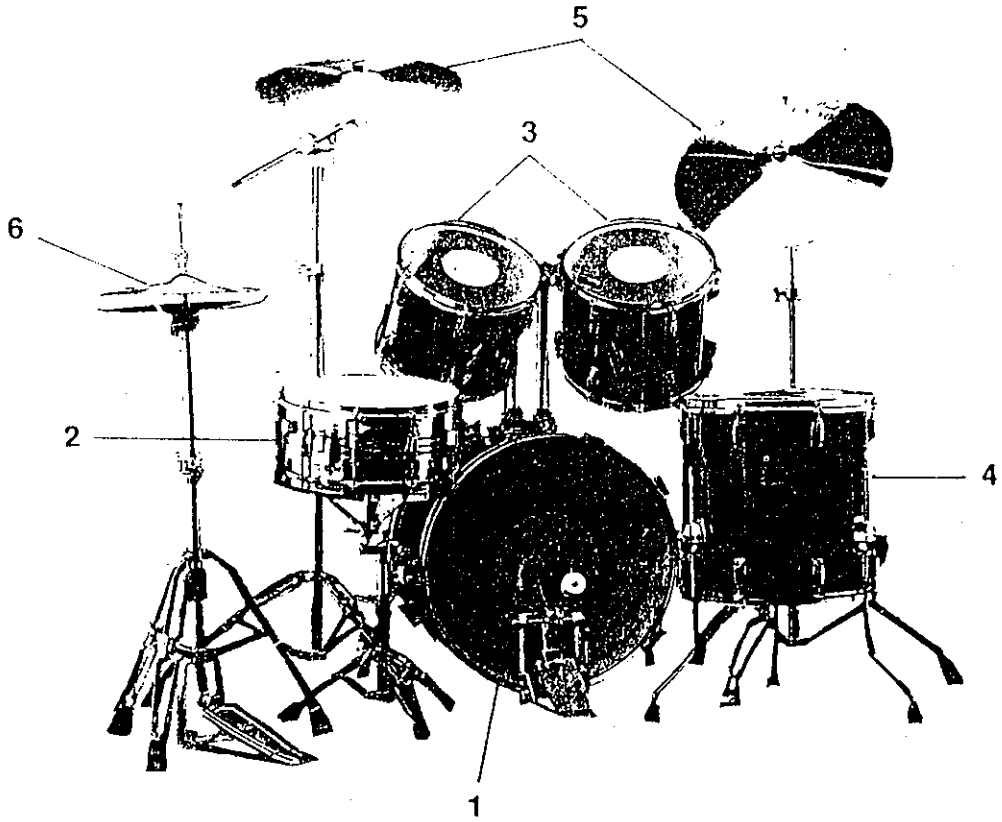
5
3
6
2
4
1

8.ทฤษฎีดนตรี (MUSIC THEORY)

ดนตรี หมายถึง ศิลป์ และศาสตร์ ของการร้อยกรองเสียงร้อง หรือเสียงดนตรีเข้าเป็นทำนอง จังหวะ สีสันกระแสเสียง และเสียงประสาน เพื่อให้เป็นเพลงที่มีโครงสร้างเข้าเป็นทำนอง และก่อให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ

ชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรีเป็นชื่อภาษาอิตาเลียน เรียงตามลำดับจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง

โด	เร	มี	ฟา	ซอล	ลา	ที	โด
C	D	E	F	G	A	B	C
1	2	3	4	5	6	7	8

1. ตัวโน้ต (Music Notation)

ตัวโน้ต คือ เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรี โดยมีชื่อเรียกตามลักษณะต่าง ๆ

ชื่อโน้ต			สัญลักษณ์
ไทย	อังกฤษ	อเมริกัน	
ตัวใหญ่	BREVE	DOUBLE-WHOLE-NOTE	𝅜
ตัวกลม	SEMIBREVE	WHOLE-NOTE	𝅝
ตัวขาว	MINIM	HALF-NOTE	𝅗𝅥
ตัวดำ	CHOTCHET	QUARTER-NOTE	♩
ตัวเขบ็ต 1 ชั้น	QUAVER	EIGHTH-NOTE	♪
ตัวเขบ็ต 2 ชั้น	SEMIQUAVER	SIXTEENTH-NOTE	𝅘𝅥𝅯
ตัวเขบ็ต 3 ชั้น	DEMISEMIQUAVER	THIRTY-SECOND-NOTE	𝅘𝅥𝅰
ตัวเขบ็ต 4 ชั้น	HEMIDEMISEMIQUAVER	SIXTY-FOURTH-NOTE	𝅘𝅥𝅱

2. บรรทัด 5 เส้น (Staff Line)

บรรทัด 5 เส้น หมายถึง เส้นตรง 5 เส้นขนานกันในแนวนอน โดยนับจากล่างไปหาบน มีไว้เพื่อบันทึกโน้ต และบอกตำแหน่ง ความสูง ต่ำ ของระดับเสียง

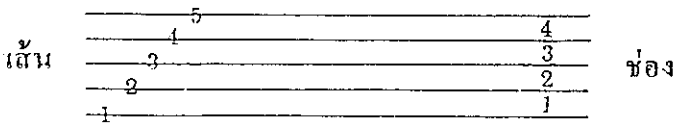

3. เส้นน้อย (Leger Line)

เส้นน้อยมีลักษณะเป็นเส้นตรงสั้นมีไว้เพื่อบันทึกโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำ และสูงกว่าบรรทัด 5 เส้น

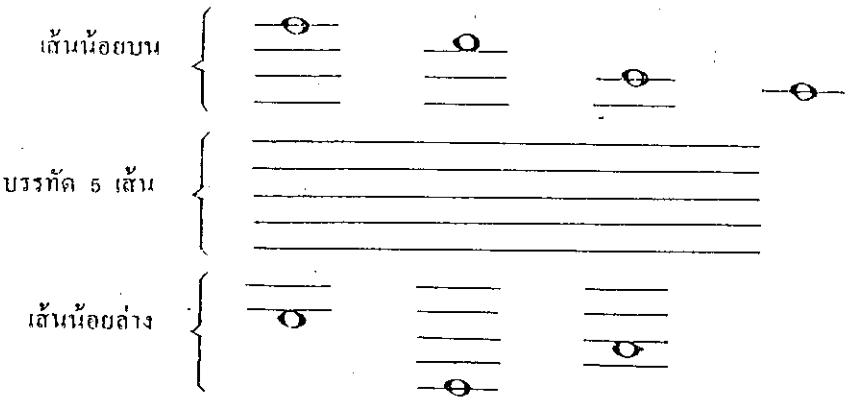

4. **เส้นกั้นห้อง** (Barline) คือ เส้นตรงตั้งฉากตัดกับบรรทัด 5 เส้นและเมื่อจบวรรค หรือจบตอนของบทเพลง ใช้เส้นกั้นห้องคู่ เรียกว่า Double Barline

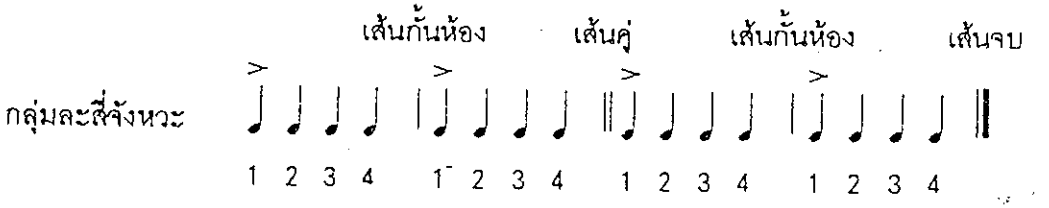

5. กุญแจประจำหลัก (Clefes)

กุญแจประจำหลัก คือ เครื่องหมายที่ใช้กำหนดตำแหน่งและระดับเสียงของตัวโน้ตบันทึกไว้ตอนต้นของบทเพลง

เปรียบเทียบระดับเสียงของกุญแจประจำหลัก

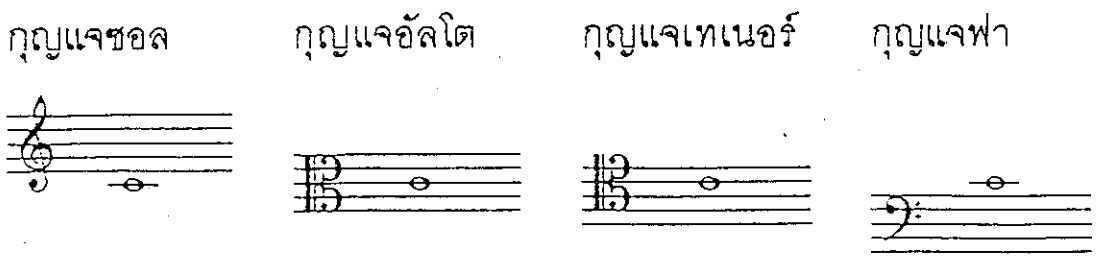

5.1 กุญแจซอล (G Clef) หรือ (Treble Clef) คือกุญแจที่ใช้ในระดับเสียงปานกลางถึงระดับเสียงสูงมากที่สุด หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวกุญแจประจำหลักคือ "ซอล" (G)

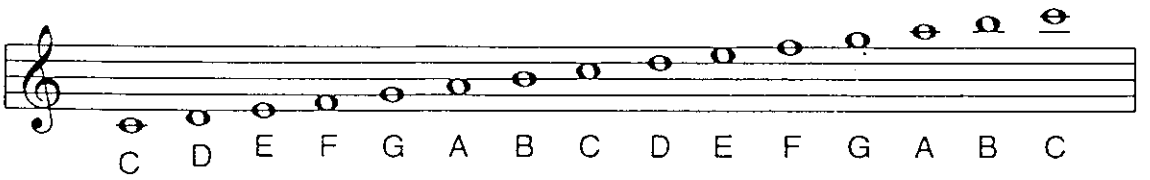

5.2 กุญแจอัลโต (Alto Clef) คือกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงกลางถึงค่อนข้างสูง หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 3 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกับหัวของกุญแจประจำหลักคือ "โด"(อัลโต)

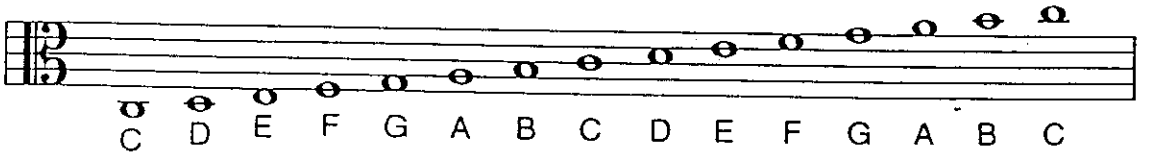

5.3 กุญแจเทนเนอร์ (Tenor Clef) คือกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงต่ำถึงเสียงกลาง หัวกุญแจคาบบนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำหลักคือ "โด"(เทนเนอร์)

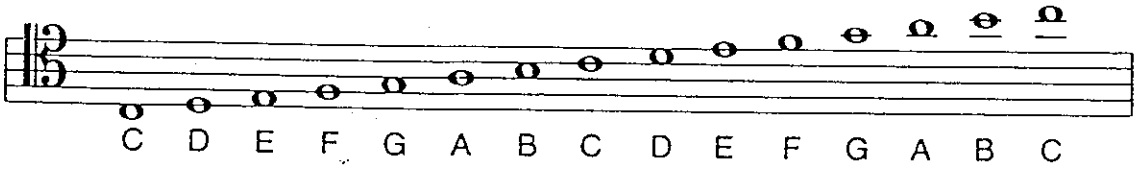

5.4 กุญแจฟา (F Clef) คือกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงต่ำถึงต่ำมากหัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำหลักคือ "ฟา"(เบส)

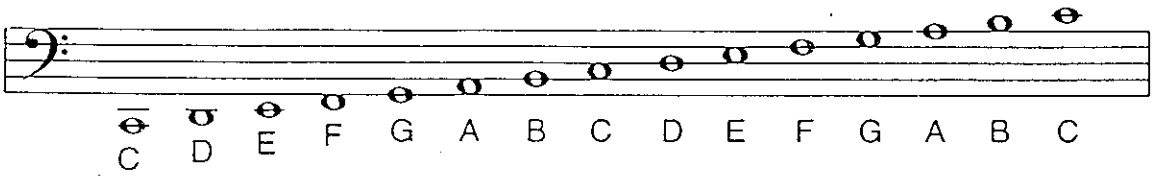

6. อัตรายาวและสั้นของตัวโน้ต

	ประเภทอัตราจังหวะ (Meters)					
	2 จังหวะ		3 จังหวะ		4 จังหวะ	
	เครื่องหมาย	ตัวโน้ต 1 จังหวะ	เครื่องหมาย	ตัวโน้ต 1 จังหวะ	เครื่องหมาย	ตัวโน้ต 1 จังหวะ
อัตราธรรมดา Simple Time	2/2	𝅗𝅥	3/2	𝅗𝅥	4/2	𝅗𝅥
	2/4	♩	3/4	♩	4/4	♩
	2/8	♪	3/8	♪	4/8	♪
อัตราผสม Compound Time	6/4	𝅗𝅥.	9/4	𝅗𝅥.	12/4	𝅗𝅥.
	6/8	♩.	9/8	♩.	12/8	♩.
	6/16	♪.	9/16	♪.	12/16	♪.

แผนภูมิการกระจาย และการเทียบอัตราตัวโน้ต

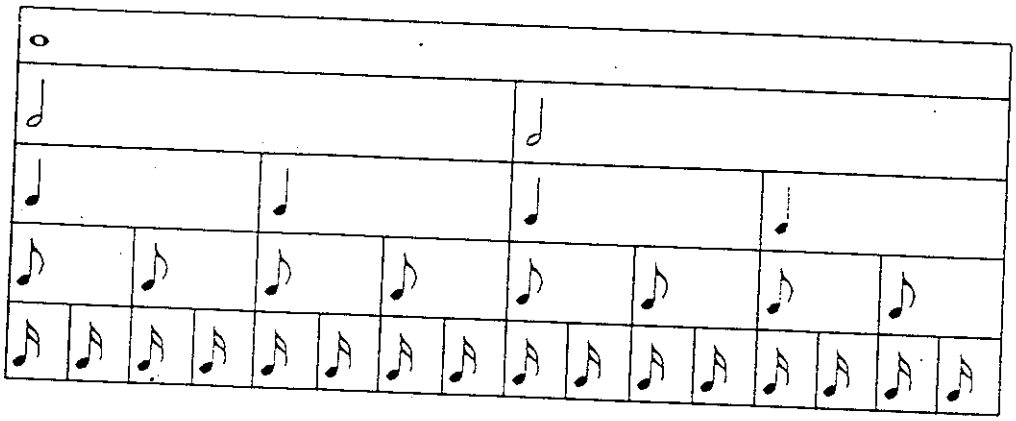

7. ตัวหยุด (Rests)

ตัวหยุด เป็นเครื่องหมายที่ใช้บันทึกเพื่อให้เสียงเงียบ หรือหยุดเสียงชั่วขณะหนึ่ง เสียงนั้นจะหยุดสั้นหรือยาวเท่าใด ขึ้นอยู่กับอัตราจังหวะและลักษณะของตัวหยุด ตัวหยุดใช้ในทางตรงกันข้ามกับตัวโน้ต คือ ตัวหยุดบันทึกไว้เพื่อให้เงียบเสียงในการบรรเลงหรือขับร้อง ส่วนตัวโน้ต บันทึกไว้เพื่อให้เกิดเสียงในการบรรเลงหรือขับร้อง

ลักษณะของตัวหยุด

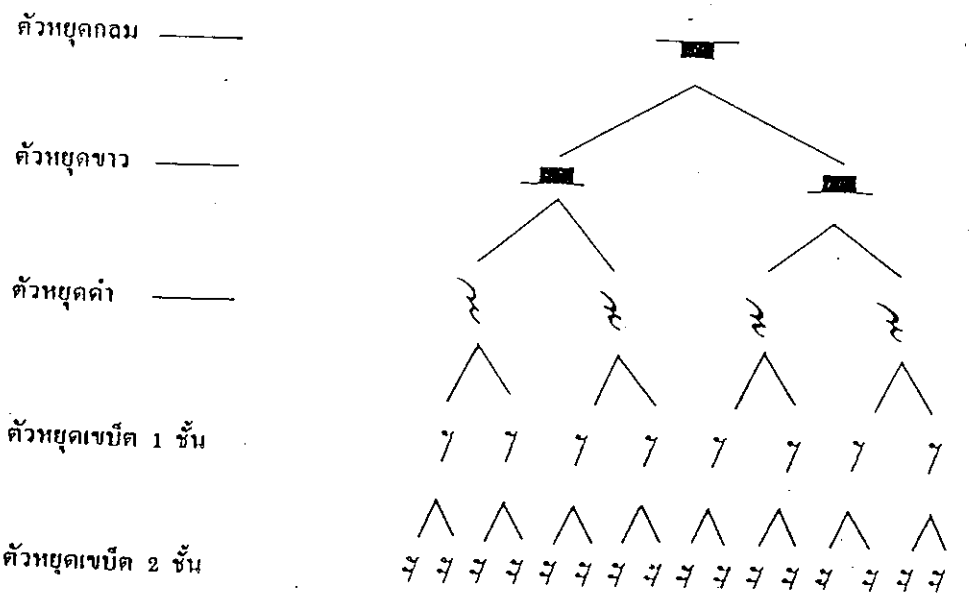

8. เครื่องหมายโยงเสียง เครื่องหมายโยงเสียงมี 2 ชนิด คือ

8.1 สเลอ (Slur) คือ เครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้ง ที่ขีดคร่อมไว้บน หรือล่างตัวโน้ต ที่มีระดับเสียงต่างกัน ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป มีผลทำให้การออกเสียงในการบรรเลงหรือขับร้องยาวติดต่อกันโดยเสียงไม่ขาดจากกัน

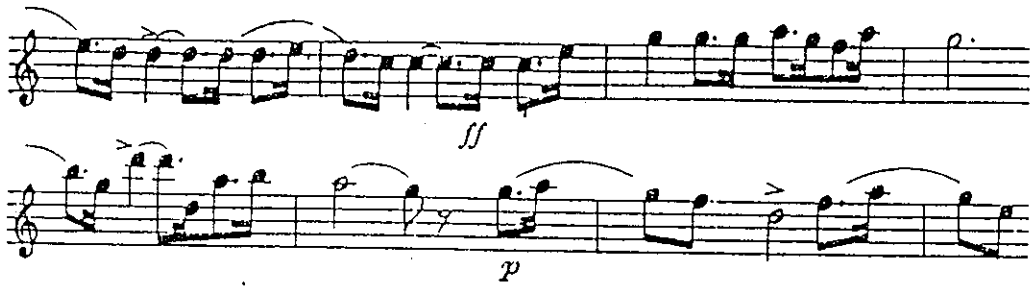

8.2 ไท (Tie) คือ เครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้งที่ขีดคร่อมไว้บน หรือล่างตัวโน้ตที่มีระดับเสียงเดียวกันตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป มีผลทำให้เพิ่มค่าตัวโน้ตให้มีเสียงยาวต่อเนื่องกัน

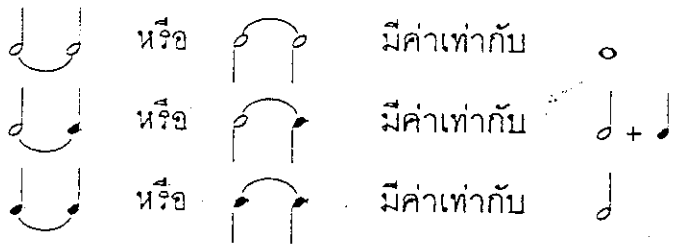

9. ประจุด (Dottet) คือ จุดเล็ก ๆ คล้ายจุดลูกน้ำ ใช้บันทึกไว้ข้างหลังตัวโน้ตเมื่อบันทึกไปแล้วจุดนั้น จะมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของตัวโน้ตข้างหน้า

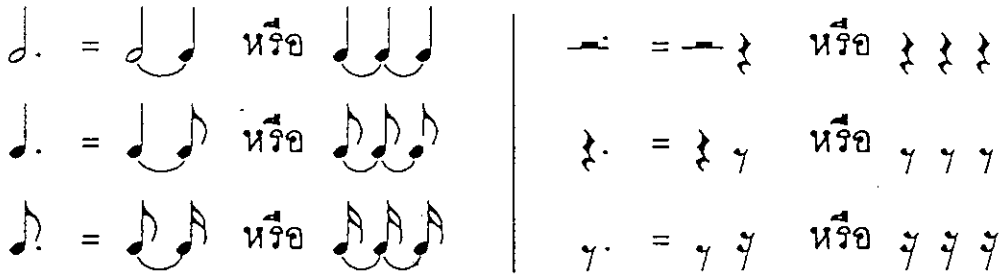

10. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Time Signature) คือ เครื่องหมายที่ใช้กำหนดอัตราจังหวะ และลักษณะตัวโน้ต ใช้บันทึกในบทเพลง จะบันทึกไว้ตอนหน้าของบทเพลง ถัดจากกุญแจประจำหลัก มีลักษณะคล้ายเลขเศษส่วน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

เลขตัวบน คือ เลขบอกจำนวนของตัวโน้ตว่าในห้องเพลงหนึ่ง ๆ จะต้องมีตัวโน้ตหรือตัวหยุดลักษณะใด ๆ ก็ตาม เมื่อรวมกันแล้วจะพอดีกับจำนวนตัวเลขตัวบน

เลขตัวล่าง คือ ลักษณะของตัวโน้ตที่ต้องการให้เป็น 1 จังหวะ ดังนี้

1	บันทึกแทนโน้ต	ตัวกลม
2	"	ตัวขาว
4	"	ตัวดำ
8	"	ตัวเขบ็ต 1 ชั้น
16	"	ตัวเขบ็ต 2 ชั้น
32	"	ตัวเขบ็ต 3 ชั้น
64	"	ตัวเขบ็ต 4 ชั้น

4/4 หมายความว่า เพลงนี้เป็นเพลงประเภท 4 จังหวะ ใน 1 ห้อง เพลงมีการเคาะจังหวะหลัก 4 ครั้ง โดยดูจาก

- เลขตัวบน หมายถึง ใน 1 ห้องเพลงมีการเคาะจังหวะ 4 ครั้ง
- เลขตัวล่าง หมายถึง โน้ตตัวดำ ซึ่งในเพลงนี้มีค่า 1 จังหวะหลักสำหรับเพลง

2/2 หมายความว่า - เพลงนี้เป็นเพลงประเภท 2 จังหวะ

- เลขตัวบน หมายถึงมีการเคาะจังหวะหลัก 2 ครั้งต่อ 1 ห้องเพลง
- เลขตัวล่าง หมายถึงโน้ตตัวขาว ซึ่งมีค่า 1 จังหวะหลักสำหรับเพลงนี้

เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบธรรมดา (Simple Time Signature) ได้แก่ แบบที่มีเลขตัวบนเป็น 2,3,4,5 หรือ 7 รวมทั้งที่มีลักษณะคล้าย ๆ ตัวซี (C) ซึ่งหมายถึงเลข 4 และตัวซีแบ่ง (C) ซึ่งหมายถึงเลข 2

2. เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบผสม (Compound Time Signature) ได้แก่ แบบที่มีเลขตัวบนเป็น 6,9,12 ฯลฯ ซึ่งต้องหารด้วย 3 ลงตัวเสมอ

ตารางแสดงเครื่องหมายกำหนดจังหวะชนิดต่าง ๆ

สองจังหวะ	สามจังหวะ	สี่จังหวะ
2/2	3/2	4/2
2/4	3/4	4/4
2/8	3/8	4/8

11. เครื่องหมายแปลงเสียง (Accidentals) คือ เครื่องหมายที่ใช้บันทึกวางไว้หน้าตัวโน้ต ที่ต้องการให้ระดับเสียงของตัวโน้ตนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากปกติ เครื่องหมายแปลงเสียงมีอยู่ 3 ชนิด

1. เครื่องหมายชาร์ป (Sharp #) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตาม ที่มีเครื่องหมายนี้วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้ สูงขึ้นครึ่งเสียง (1 Semitone)

2. เครื่องหมายแฟลต (Flat b) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้ต่ำลงครึ่งเสียง (1 Semitone)

3. เครื่องหมายเนเจอรัล (Natural ♮) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะกลับสู่เสียงเดิมตามสภาพปกติ

4. เครื่องหมายดับเบิลชาร์ป (Double Sharp x#) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้ วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้สูงขึ้นหนึ่งเสียง (1 Tone)

5. เครื่องหมายดับเบิลแฟลต (Double Flat bb) เป็นเครื่องหมายที่มีผลทำให้โน้ตตัวใดก็ตามที่มีเครื่องหมายนี้ วางอยู่ข้างหน้า โน้ตตัวนั้นจะถูกเลื่อนเสียงให้ต่ำลงหนึ่งเสียง (1 Tone)

12. บันไดเสียง (Scale) หมายถึง การเรียงลำดับเสียงดนตรี จากต่ำไปหาสูง หรือจากสูงไปหาต่ำ ครบ 8 เสียง อย่างมีระบบ

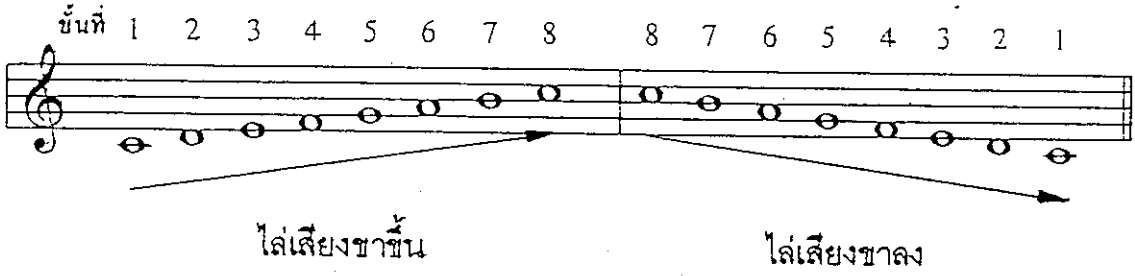

บันไดเสียงที่นิยมใช้ มีอยู่ 2 ประเภท คือ

1. บันไดเสียงไดอาโทนิค (Diatonic Scale) ประกอบด้วยโน้ต 8 ขั้น แต่ละขั้นมีระยะห่างเป็นหนึ่งเสียงและครึ่งเสียงคละกันไป มี 2 ชนิด คือ

1.1 บันไดเสียงไดอาโทนิคเมเจอร์ (Diatonic Major Scale)

1.2 บันไดเสียงไดอาโทนิค (Diatonic Minor Scale)

2. บันไดเสียงโครมาติก (Chromatic Scale) ประกอบด้วยโน้ต13 ขั้น แต่ละขั้นมีระยะห่างเป็นครึ่งเสียงตลอด มี 2 ชนิด คือ

2.1 บันไดเสียงฮาร์โมนิคโครมาติค (Harmonic Chromatic Scale)

2.2 บันไดเสียงเมโลดิคโครมาติค (Melodic Chromatic Scale)

บันไดเสียงเมเจอร์ MAJOR SCALES

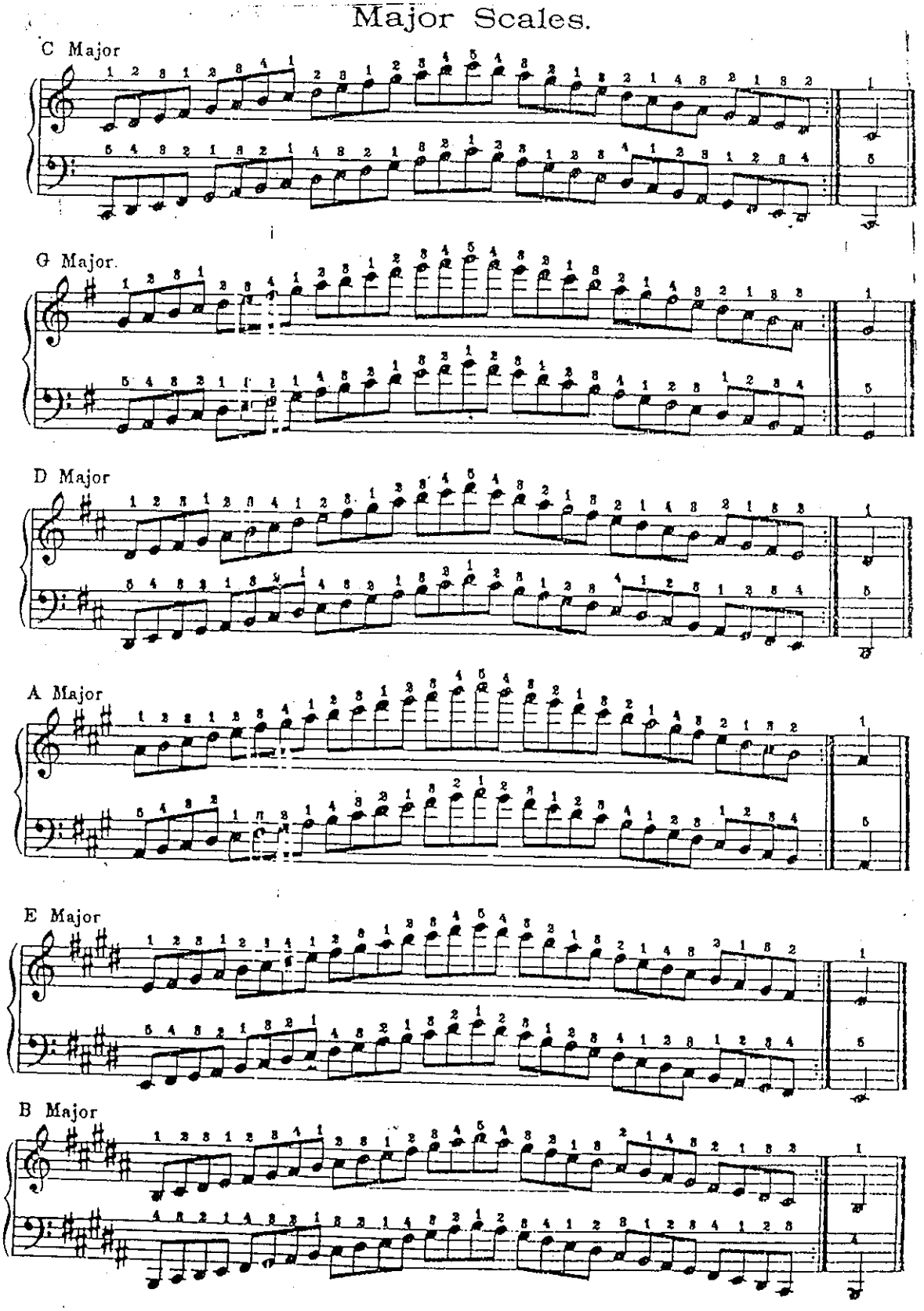

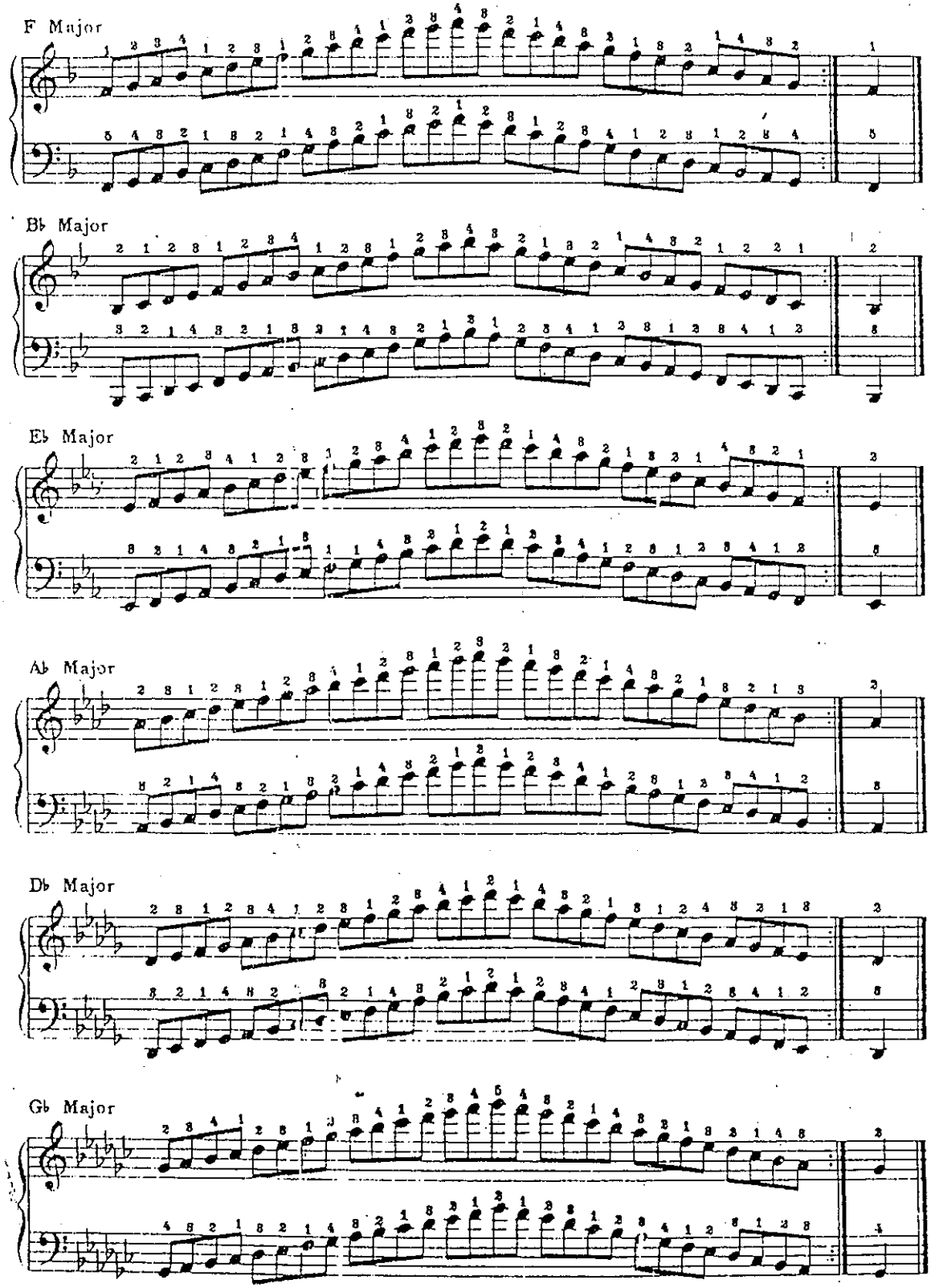
F Major
B♭ Major
E♭ Major
A♭ Major
D♭ Major
G♭ Major

บันไดเสียงไมเนอร์ MINOR SCALES

D Minor

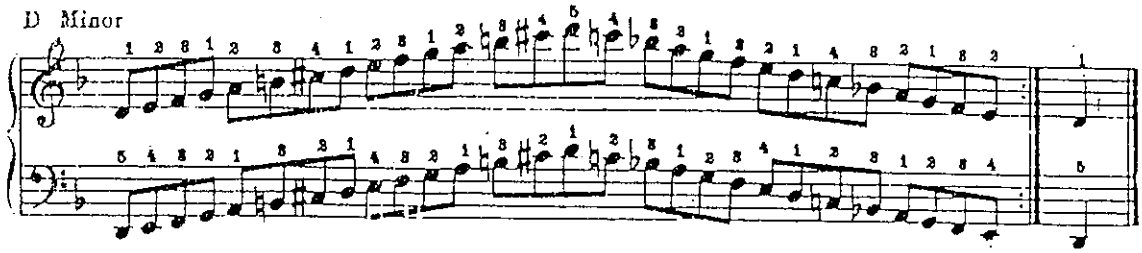

G Minor

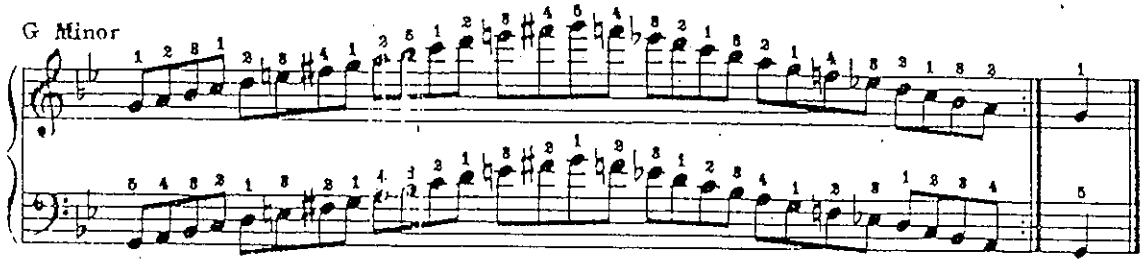

C Minor

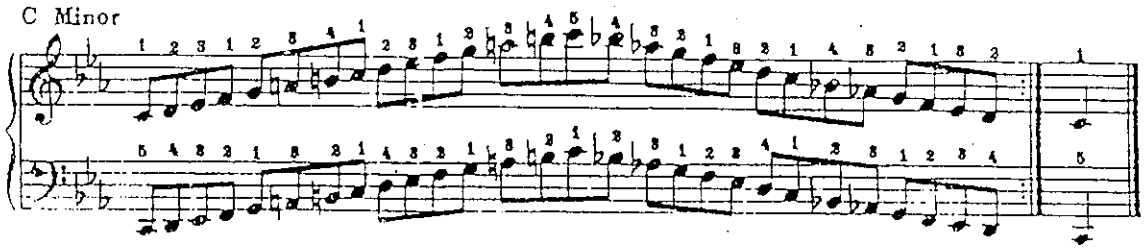

F Minor

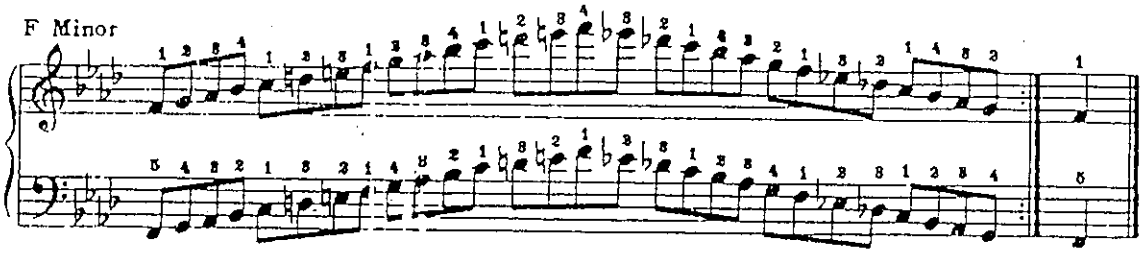

B♭ Minor

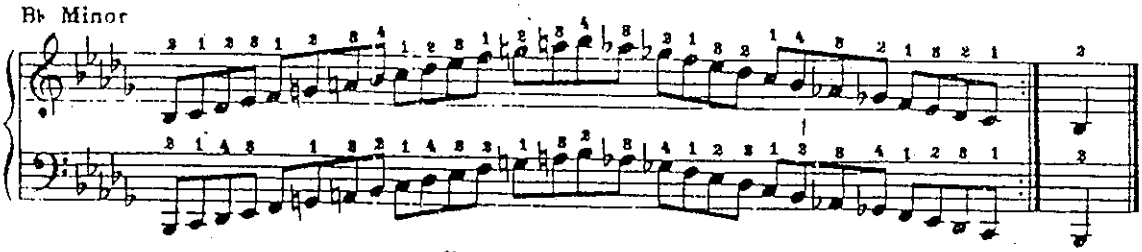

E♭ Minor

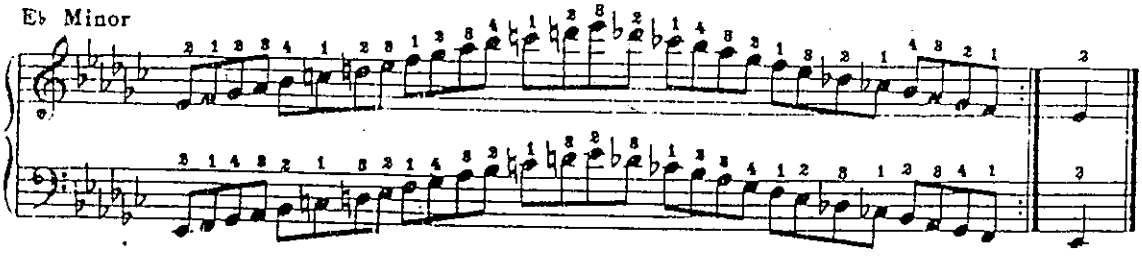

Melodic Minor Scales.

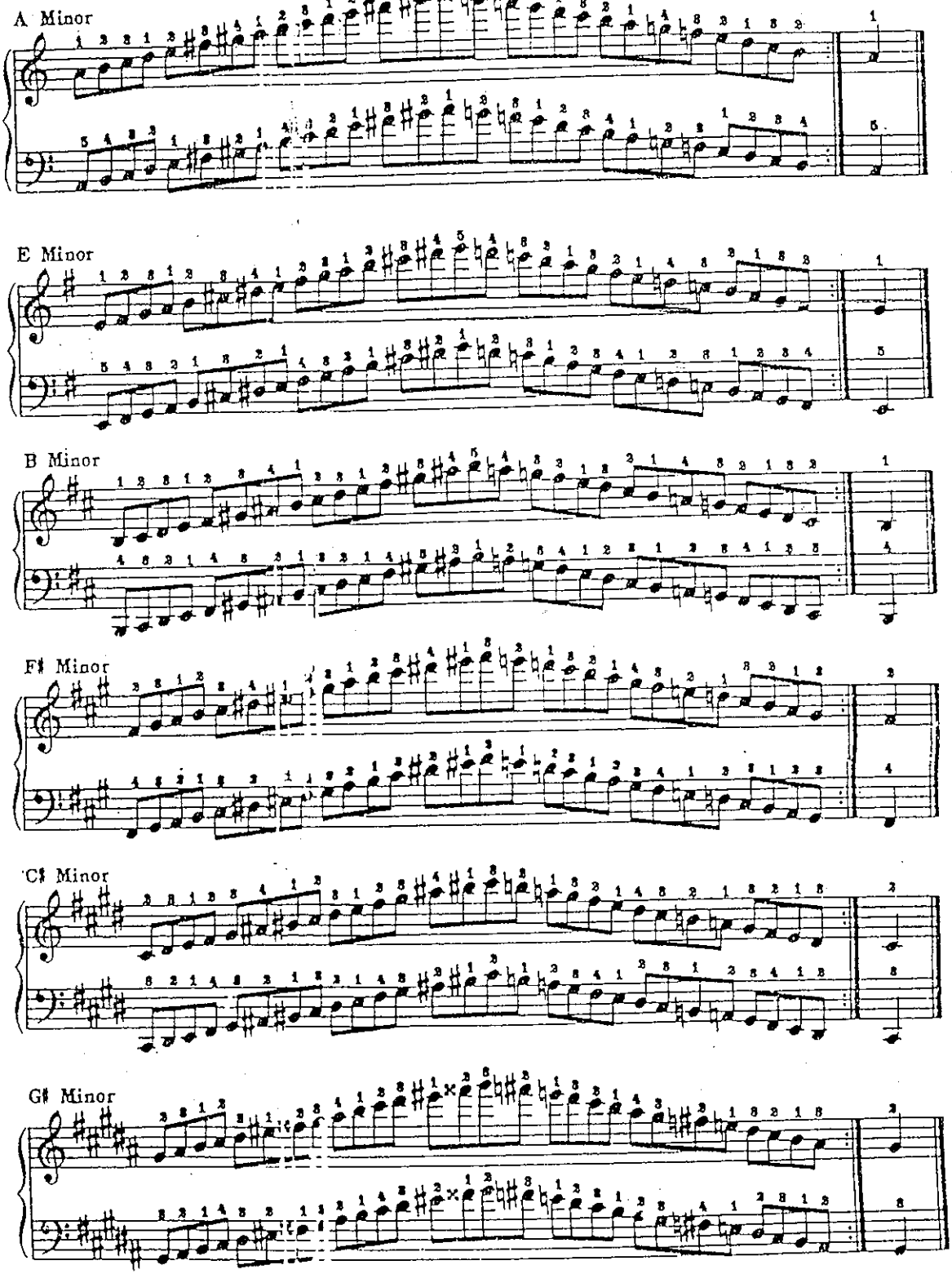

13. ขั้นคู่เสียง (Interval) หมายถึง สิ่งที่ใช้วัดความแตกต่างระหว่างเสียง 2 เสียง โดยการนับระยะห่างของเสียงเรียงตามลำดับขั้นของโน้ตในบันไดเสียง

ชื่อขั้นคู่เสียงประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. ชื่อตัวเลข (Number name) ได้จากการนับระยะห่างของเสียง 2 เสียง โดยเรียงจากเสียงหลัก (Tonic) ขึ้นหรือลงตามลำดับขั้นของบันไดเสียง

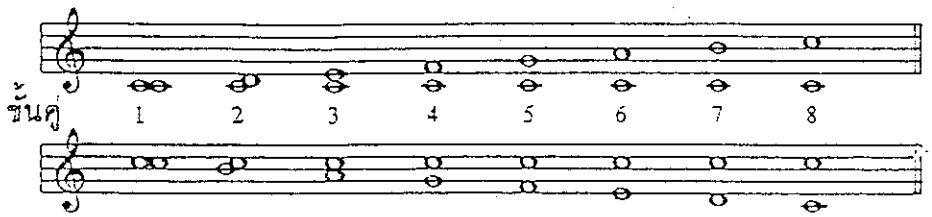

2. ชื่อคุณภาพ (Specific name) เป็นชื่อที่บอกคุณภาพเสียงของขั้นคู่เสียง ว่าน้ำเสียงเป็นอย่างไร หรือให้ความรู้สึกอย่างไร มี 5 ชนิด คือ

2.1 เมเจอร์ (Major) แปลว่า ใหญ่ ให้ความรู้สึกแข็งขัน สดชื่น ร่าเริง

2.2 ไมเนอร์ (Minor) แปลว่า เล็กกว่า ให้ความรู้สึกอ่อนโยน เศร้า ขรึม

2.3 เปอร์เฟคท์ (Perfect) แปลว่า สมบูรณ์ ให้ความรู้สึกแจ่มใส แข็งแรง กลมกลืน

2.4 อ็อกเมนเต็ด (Augmented) แปลว่า เพิ่มขึ้น ให้ความรู้สึกขัดขืน กระด้าง ประหลาด

2.5 ดิมินิชด์ (Diminished) แปลว่า ลดลง ให้ความรู้สึกกระด้าง แปร่ง ไม่กลมกลืน

การอ่านขั้นคู่เสียงให้เรียกชื่อตัวเลขก่อน แล้วตามด้วยชื่อคุณภาพเสียง ส่วนการเขียนให้เขียนชื่อคุณภาพเสียง แล้วตามด้วยชื่อตัวเลข เช่น

ขั้นคู่ 1 เปอร์เฟคท์ เขียนเป็น per.1st

ขั้นคู่ 2 เมเจอร์ เขียนเป็น maj.2nd

ฯลฯ

หลักการพิจารณาขั้นคู่เสียงชนิดต่าง ๆ

1. ขั้นคู่เสียงเปอร์เฟคท์ (Perfect) ได้จากการนับระยะห่างของเสียงโดยเริ่มจากโทนิคขึ้นไปถึงขั้นที่ 1 ขั้นที่ 4 ขั้นที่ 5 และขั้นที่ 8

2. ขั้นคู่เสียงเมเจอร์ (Major) ได้มาจากการนับระยะห่างของเสียงโดยเริ่มจากโทนิคขึ้นไปถึง ขั้นที่ 2 ขั้นที่ 3 ขั้นที่6 และขั้นที่ 7

3. ขั้นคู่เสียงไมเนอร์ (Minor) ได้จากการลดระยะครึ่งเสียงของคู่เสียงเมเจอร์ให้แคบลงมาอีกครั้งเสียง ซึ่งการเพิ่มหรือลดระยะครึ่งเสียงนี้เรียกว่า โครมาติค เซมิโทน (Chromatic Semitone) จะทำให้ชื่อคุณภาพเปลี่ยนไป ส่วนชื่อตัวเลขไม่เปลี่ยน

4. ขั้นคู่เสียงอ็อกเมนเต็ด (Augmented) ได้จากการเพิ่มระยะครึ่งเสียงของขั้นคู่เสียงเปอร์เฟ็คท์และขั้นคู่เสียงเมเจอร์ ให้ห่างออกไปอีกครึ่งเสียง

5. ขั้นคู่เสียงดิมินิชด์ (Diminished) ได้จากการลดระยะครึ่งเสียงของขั้นคู่เสียงเปอร์เฟ็คท์ และขั้นคู่เสียงไมเนอร์ให้แคบลงมาอีกครั้ง

14. คอร์ด (Chord) หมายถึง กลุ่มของเสียงที่มีความแตกต่างกัน ประกอบด้วยโน้ตตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป ถ้าเปล่งเสียงออกมาพร้อมกันจะเป็นลักษณะ การตีคอร์ด (Block chord) และถ้าเปล่งเสียงออกมาทีละเสียงต่อเนื่องกันไปจะเป็นลักษณะการเกาคอร์ด (Broken chord)

ตรัยแอ็ด (Triad) เป็นคอร์ดที่ประกอบด้วยโน้ตเพียง 3 ตัว ได้แก่ โน้ตขั้นที่ 1 (Root) โน้ตขั้นที่ 3 (Third) และโน้ตขั้นที่ 5 (Fifth) ของบันไดเสียง ชื่อคอร์ดให้เรียกตามชื่อของโน้ตขั้นที่ 1 (Root)

โครงสร้างของคอร์ดชนิดต่าง ๆ

ชื่อคอร์ด	สัญลักษณ์	โน้ตที่อยู่ในคอร์ด
1. เมเจอร์	-	1 3 5
2. เมเจอร์ 6	6	1 3 5 6
3. เมเจอร์ 7	M7	1 3 5 7
4. ดอมินันท์ 7	7	1 3 5 b7
5. ไมเนอร์	m	1 b3 5
6. ไมเนอร์ 6	m6	1 b3 5 6
7. ไมเนอร์ เมเจอร์ 7	mM7	1 b3 5 7
8. ไมเนอร์ 7	m7	1 b3 5 b7
9. ดิมินิชด์ 7	dim7	1 b3 b5 bb7
10. ซัสเปนเด็ด 4	sus4	1 4 5
11. ดอมินันท์ 7 ซัส 4	7sus4	1 4 5 b7
12. อ็อกเมนเต็ด	aug	1 3 #5
13. เมเจอร์ 7 ชาร์ป 5	M7+5	1 3 #5 7
14. ไมเนอร์ ชาร์ป 5	m+5	1 b3 #5
15. ดอมินันท์ 7 ชาร์ป 5	7+5	1 3 #5
16. ดอมินันท์ 7 แฟล็ท 5	7-5	1 3 b5 b7
17. ไมเนอร์ 7 ชาร์ป 5	m7+5	1 b3 #5 b7
18. ไมเนอร์ 7 ชาร์ป 5	m7-5	1 b3 b3 b7

19. ดอมินันท์ 7 ชาร์ป 9	7+9	1 3 5 b7 #9
20. ดอมินันท์ 7 แฟล็ท 9	7-9	1 3 5 b7 b9
21. ดอมินันท์ 7 ชาร์ป 11	7+11	1 3 5 b7 #11
22. เมเจอร์ 7(6)	7(6)	1 3 5 6 b7
23. เมเจอร์ 6(9)	6(9)	1 3 5 6 9
24. เมเจอร์ 6(9) ชาร์ป 11	6(9+11)	1 3 5 6 9 #11
25. ดอมินันท์ 9	9	1 3 5 b7 9
26. ดอมินันท์ 9 ชาร์ป 5	9+5	1 3 #5 b7 9
27. ดอมินันท์ 9 แฟล็ท 5	9-5	1 3 b5 b7 9
28. ดอมินันท์ 9 ซัส 4	9sus4	1 4 5 b7 9
29. ดอมินันท์ 11	11	1 3 5 b7 9 11
30. ดอมินันท์ 13	13	1 3 5 b7 9 11 13
31. ดอมินันท์ 13 ชาร์ป 9	13+9	1 3 5 b7 #9 11 13
32. ดอมินันท์ 13 แฟล็ท9	13-9	1 3 5 b7 b9 11 13
33. ดอมินันท์ 13 ซัส 4	13sus4	1 4 5 b7 9 11 13
34. ไมเนอร์ (แอ็ด 9)	m(add9)	1 b3 5 9
35. ไมเนอร์ 9	m9	1 b3 5 b7 9
36. ไมเนอร์ 11	m11	1 b3 5 b7 9 11
37. ไมเนอร์ 13	m13	1 b3 5 b7 9 11 13
38. ไมเนอร์ 6(9)	m6(9)	1 b3 5 6 9
39. ไมเนอร์ 6(6 11)	m6(9 11)	1 b3 5 6 9 11
40. ไมเนอร์ เมเจอร์ 9	mM9	1 b3 5 7 9
41. ไมเนอร์ เมเจอร์ 11	mM11	1 b3 5 7 9 11
42. ไมเนอร์ เมเจอร์ 13	mM13	1 b3 5 7 9 11 13
43. เมเจอร์ แอ็ด 9	add9	1 3 5 9
44. เมเจอร์ 9	M9	1 3 5 7 9
45. เมเจอร์ 9 ชาร์ป 11	M9+11	1 3 5 7 9 #11
46. เมเจอร์ 13 ชาร์ป 11	M13+11	1 3 5 7 9 #11 13
47. อ็อกเมนเต็ด 4	aug4	1 3 4 #5
48. อ็อกเมนเต็ด 11	aug11	1 3 #5 b7 11

ตารางคอร์ด

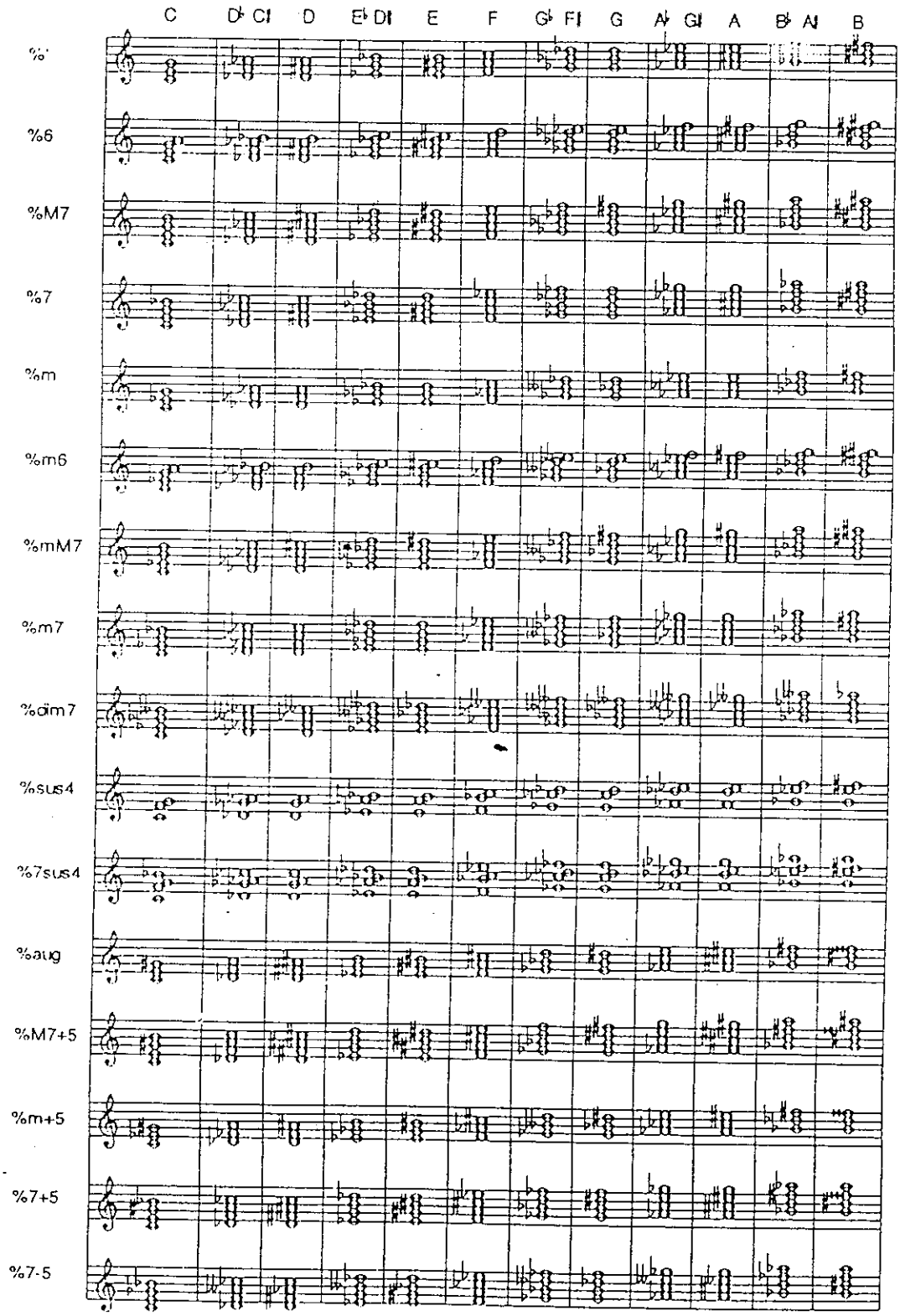
C D♭ C♯ D E♭ D♯ E F G♭ F♯ G A♭ G♯ A B♭ A♯ B
%
%6
%M7
%7
%m
%m6
%mM7
%m7
%dim7
%sus4
%7sus4
%aug
%M7+5
%m+5
%7+5
%7-5

9. เทคนิคการบรรเลงกลองชุด

โดยทั่วไปกลองชุดประกอบด้วยกลองใหญ่ 1ใบ กลองเล็ก 1 ใบ กลองทอมใหญ่หรือฟลอร์ทอม 1 ใบ กลองทอม ทอม 2 ใบ ฉาบใหญ่ 1 ใบ ฉาบเล็ก 1 ใบ และไฮแฮท 1 คู่ ก่อนการบรรเลงต้องจัดกลองชุดให้ถูกต้องเสียก่อน เริ่มต้นจากกลองใหญ่ตั้งอยู่ด้านหน้าผู้บรรเลง กลองเล็กตั้งอยู่ริมขอบกลองใหญ่ด้านซ้ายมือ กลองทอมใหญ่ หรือฟลอร์ทอมตั้งอยู่ริมขอบกลองใหญ่ด้านขวามือ กลองทอม ทอม สองใบตั้งอยู่บนกลองใหญ่ ทอมใบเล็กติดตั้งด้านซ้ายมือ ทอมใบที่ใหญ่กว่า ติดตั้งด้านขวามือ ส่วนฉาบใหญ่ตั้งอยู่ระหว่างกลองใหญ่กับทอมใหญ่ด้านขวามือ ฉาบเล็กตั้งอยู่ระหว่างกลองใหญ่กับกลองเล็กด้านซ้ายมือ และไฮ แฮท อยู่ติดกับกลองเล็กด้านซ้ายมือ หลังจากจัดกลองชุดเรียบร้อยแล้ว ควรตรวจสภาพกลองทุกใบให้อยู่ในสภาพการที่ใช้การได้ดีโดยเฉพาะการปรับเสียงกลองใหญ่ ตรวจสอบแผ่นพลาสติกโดยการวางเท้าลงบนกระเดื่องแล้วกดปลายเท้าลง หูฟังเสียงกลองใหญ่ลักษณะเสียงที่บ่งบอกว่าไม่ตึงเกินไปไม่หย่อนเกินไป จะมีเสียงทึบก้องกังวานพอประมาณ ถ้าเสียงทึบความก้องกังวานสั้นแสดงว่าตึงเกินไป แต่ถ้าเสียงไม่ทึบและมีความก้องกังวานมากแสดงว่าหย่อนเกินไป ฉะนั้นควรปรับเสียงกลองใหญ่ให้พอดีไม่ตึงเกินไปหรือหย่อนมากการปรับเสียงกลองเล็กต้องปลดเส้นลวดออกจากแผ่นพลาสติกก่อน นำไม้ตีกลองเล็กเคาะลงบนแผ่นพลาสติก เพื่อฟังเสียงกลองเล็ก วิธีการปรับเสียงกลองเล็กโดยการใช้ที่หมุนมีลักษณะกลมเป็นโพรงมีที่จับสำหรับหมุนกลองเล็กบางชนิดใช้ไขด้วยสกรู การปรับเสียงต้องนำวิธีการปรับเสียงกลองใหญ่มาใช้ คือ ปรับจุดที่หนึ่งใกล้ตัวแล้วย้ายไปปรับจุดที่สองซึ่งอยู่ตรงกันข้ามและจุดที่สามปรับด้านบนแล้วย้ายไปปรับจุดที่ 4 อยู่ตรงกันข้ามคือด้านล่าง เหมือนกับเข็มทิศปรับทิศเหนือแล้วย้ายลงใต้ปรับทิศตะวันออกแล้วย้ายไปปรับทิศตะวันตก ดังนี้เรื่อยไปทุกจุดอย่าปรับทุกจุดตามลำดับเรียงกันเป็นวงรอบ เพราะจะทำให้ด้านแต่ละด้านไม่เท่ากัน เมื่อปรับจุดใดจุดหนึ่งและด้านตรงกันข้ามเรียบร้อยแล้ว ใช้ไม้ตีกลองเล็กเคาะลงบนแผ่นพลาสติกเพื่อฟังเสียง ถ้าเสียงสูงแสดงว่าตึง ถ้าเสียงต่ำแสดงว่าหย่อน ต้องปรับทั้งสองด้านใหม่ให้ระดับเสียงเท่ากันส่วนการปรับเสียงทอม และทอมใหญ่ ให้ใช้วิธีการปรับเสียงเหมือนกับกลองเล็ก ระดับเสียงกลองทอมทั้งสามใบมีระดับเสียงไม่เท่ากันควรตั้งระดับเสียงกลองทอม ด้านซ้ายมือให้เสียงสูงทอมด้านขวามือเสียงกลาง และทอมใหญ่เสียงต่ำ ระดับเสียงกลองทอมสามใบ จะมีระดับเสียงต่อเนื่องกัน คือ สูง กลาง และต่ำ

การปรับเสียงกลองอีกลักษณะหนึ่งที่นิยมโดยทั่วไป คือ การป้องกันเสียงก้องกังวานของหางเสียงกลองขณะบรรเลงจังหวะเร็ว ๆ ทำให้เสียงถี่กระชั้นของหางเสียงกลองที่ไม่ต้องการปะปนกันกับเสียงกลอง ทำให้ได้ยินเสียงกลองที่ต้องการไม่ถนัดชัดเจน ควรนำวัสดุที่มีน้ำหนักเบา เช่น สำลี นุ่น หรือเศษผ้าวางลงบนแผ่นพลาสติก แล้วใช้ผ้าขนาดหนึ่งฝ่ามือ รูปสี่เหลี่ยมผืน

ผ้าหรือใหญ่กว่าเล็กน้อยปิดทับบนวัสดุ นำกาวเทปหรือกระดาษกาวหรือวัสดุพันสายไฟปิดทับทั้งสี่ด้าน เสียงของหางกลองจะลดน้อยลงมาก สามารถบรรเลงจังหวะเร็ว ๆ ตามถนัดได้ตามความต้องการ โดยจะได้ยินเสียงกลองเป็นจังหวะ ๆ ตามตัวโน้ตอย่างชัดเจน บางครั้งผู้บรรเลงจะไม่นิยมปิดเศษผ้ากับแผ่นพลาสติก จะใช้วิธีถอดแผ่นพลาสติกออกแล้วนำเศษผ้าใส่ในกลองแล้วปิดแผ่นพลาสติก สามารถกระทำได้เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ป้องกันหางเสียงกลอง

การบรรเลงกลองชุด มีขั้นตอนดังนี้

1. การนั่ง ผู้บรรเลงกลองชุดต้องนั่งบรรเลง เพื่อใช้เท้าทั้งสองข้างให้เป็นประโยชน์ ก่อนนั่งควรเลือกเก้าอี้สำหรับนั่งตีกลอง เมื่อนั่งแล้วรู้สึกสบายไม่เจ็บก้นเพราะเก้าอี้นั่งมีหลายชนิด บางชนิดสามารถปรับเลื่อนให้สูงขึ้น หรือต่ำลงได้ตามต้องการ การนั่งควรนั่งตามสบาย เท้าและหัวเข่าทั้งสองแยกออกจากกัน เพื่อให้กลองเล็กอยู่ระหว่างหัวเข่าทั้งสอง เท้าข้างขวาวางลงบนกระเดื่องกลองใหญ่ เท้าข้างซ้ายวางลงบนกระเดื่องไฮ-แฮท หลังต้องไม่งอโค้ง ควรตั้งให้ตรงอยู่เสมอ เพื่อให้อาการปวดหลังมีน้อยมาก หายใจสะดวกปลอดโปร่ง (ส่วนมากเมื่อบรรเลงไประยะหนึ่ง หลังจะงอโค้งเป็นส่วนใหญ่) คอตั้งตรง ใบหน้าตั้งตรงไม่ก้มต่ำ สายตามองดูบทเพลงและเพื่อนร่วมบรรเลง เพราะผู้บรรเลงกลองชุดจะเป็นผู้ให้สัญญาณจังหวะ กรณีที่ไม่มีผู้อำนวยเพลง

2. การจับ การจับไม้ตีกลองชุด มีวิธีการเดียวกันกับการจับไม้ตีกลองเล็กทุกประการ ก่อนบรรเลงควรเลือกไม้ตีกลองชุดที่แข็งแรงไม่หักง่ายสองชุด ชุดที่หนึ่งต้องมีน้ำหนักเบาเพื่อบรรเลงจังหวะช้าจนถึงปานกลาง เพราะทำให้บรรเลงได้สะดวกคล่องแคล่วโดยเฉพาะการรัวกลองเล็กหรือกลองทอม และการเดี่ยวกลอง ชุดที่สองต้องมีน้ำหนัก เพื่อบรรเลงเพลงประเภทเฮฟวี (HEAVY) ฮาร์ด ร็อค (HARDROCK) และดิสโก้ (DISCO) ฯลฯ เครื่องมืออีกชนิดหนึ่งสำหรับใช้บรรเลง กลองชุดทำด้วยโลหะ ความยาว 14-15 นิ้วแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งทำด้วยโลหะ หรือพลาสติก หรือยาง หรือโลหะหุ้มพลาสติก หรือหุ้มยาง ส่วนที่สองทำด้วยโลหะเส้นเล็ก ๆ เหมือนเส้นลวดหลายเส้น ตอนปลายส่วนที่หนึ่งมีปุ่มสำหรับดึงเส้นลวดเก็บเข้า เครื่องมือชนิดนี้เรียกว่าแส้ หรือแปรงลวด (WIRE BRUSHES) วิธีจับแส้ให้จับอย่างเดียวกันกับการจับไม้ตีกลองเล็ก

3. การบรรเลง ก่อนการบรรเลงต้องตรวจสอบระยะกลองชุดและฉาบ ให้อยู่ในระยะพอเหมาะกับมือและเท้า เริ่มจากเท้าขวาโดยวางเท้าข้างขวาลงบนกระเดื่องให้หัวเข่าทำมุมฉากพอดี อย่าให้เกินมุมฉาก เพราะจะทำให้เมื่อยเร็วแล้วยังทำให้กลองใหญ่ถอยห่างออกไปได้ เท้าข้างซ้ายก็เช่นกัน วางเท้าลงบนกระเดื่องไฮ แฮทให้หัวเข่าทำมุมฉาก ส่วนกลองเล็กตั้งอยู่ระหว่างหัวเข่าทั้งสอง มือขวาระยะให้พอดีกับฉาก อย่าตั้งฉากให้ไกลสุดมือ เพราะจะทำให้เมื่อยแขนโดยไม่จำเป็น ควรดึงฉาบเข้าหาตัวให้ระยะห่างประมาณช่วงแขนงอได้ ส่วนฉาบด้านซ้ายมืออย่าตั้งให้ไกลสุดมือเช่นกัน ควรดึงฉาบเข้าหาตนเองให้ระยะห่างประมาณช่วงแขนงอได้เพื่อสะดวก

ต่อการบรรเลง ข้อควรระวังอีกอย่างหนึ่งคือ อย่าให้เบียดชิดติดกันมากนักเพราะจะทำให้การบรรเลงอาจจะผิดพลาดขึ้นได้ โดยไม้ตีกลองอาจจะกระทบกับฉาบหรือกลองทอม ฉะนั้นควรกะระยะให้พอดี ทดลองตีทุก ๆ เครื่องมือเสียก่อน แล้วจึงลงมือบรรเลง

วิธีการเหยียบกระเดื่องกลองใหญ่ ให้วางเท้าลงบนกระเดื่อง กดปลายเท้าลงบนกระเดื่องแล้วรีบยกปลายเท้าขึ้นโดยให้ส้นเท้าติดอยู่กับที่ กระเดื่องจะเด้งติดตามปลายเท้ามาโดยอัตโนมัติ วิธีนี้ใช้สำหรับการบรรเลงจังหวะธรรมดา ตั้งแต่จังหวะช้า ๆ จนถึงจังหวะค่อนข้างเร็ว ส่วนจังหวะเร็วและต้องการเสียงกลองหนักแน่นให้ยกขาขึ้นแล้วใช้ปลายเท้ากดลงบนกระเดื่องโดยให้น้ำหนักอยู่ที่ปลายเท้า แล้วรีบยกขาขึ้นอย่างเร็ว ต้องการความเร็วขนาดไหน ก็ให้ชักเท้าขึ้นและกดปลายเท้าลงตามที่ต้องการ วิธียังใช้สำหรับการรัวกลองใหญ่ได้อีกด้วย

วิธีการเหยียบกระเดื่องไฮ แฮท โดยวางเท้าลงบนกระเดื่องให้น้ำหนักอยู่ที่ปลายเท้า กดปลายเท้าลง ยังไม่ต้องรีบยกขึ้นเมื่อต้องการเสียงสั้น ถ้าต้องการเสียงยาวให้รีบยกปลายเท้าขึ้นทันที กรณีที่บทเพลงต้องการให้บรรเลงเสียงสั้นและยาวตามจังหวะเพลงให้ใช้ไม้กลองเล็กตีลงบนไฮ-แฮท ตามจังหวะ เท้าเหยียบลงบนกระเดื่องแล้วรีบยกขึ้นจะได้เสียงทั้งสั้นและยาวสลับกันไป

การเดี่ยวกลอง หรือโซโลกลอง ให้ยึดจังหวะกลองใหญ่เป็นจังหวะหลัก จังหวะไฮ-แฮทเป็นจังหวะรอง โดยใช้มือขวานำตามด้วยมือซ้าย เริ่มจากกลองเล็ก ทอม ทอม และฟลอร์ทอม วนเวียนตามลำดับ หรืออาจสลับกลับกันจากฟลอร์ทอมเป็นทอม ทอมและกลองเล็กลักษณะนี้ต้องใช้มือซ้ายนำ เพื่อป้องกันมือทั้งสองข้างกระทบกัน

ตัวโน้ตสำหรับกลองชุดที่บันทึกอยู่ในบรรทัด 5 เส้น มีตัวโน้ตหลายตัวบันทึกอยู่ในช่องต่าง ๆ และคาบเส้นของบรรทัด 5 เส้น เพื่อเป็นการสะดวกต่อการอ่านตัวโน้ตจะแบ่งเป็นเครื่องดนตรีหนึ่งชิ้นต่อตัวโน้ตหนึ่งห้อง

10. เครื่องหมายที่ใช้ในการเล่นกลอง

1. เครื่องหมายย้อน

1.1 ย้อนธรรมดา

การเขียน

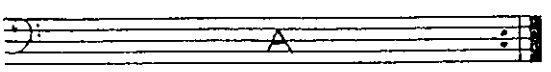

1.2 ย้อนประทุน

การเขียน

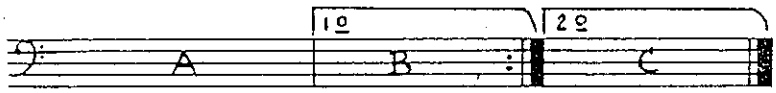

1.3 ย้อนซิกโนแล้วลงโกดา

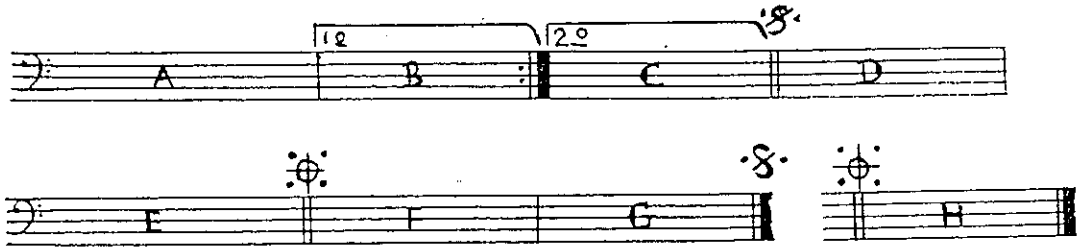

1.4 ย้อนซ้ำ 1 ห้องที่ผ่านมา

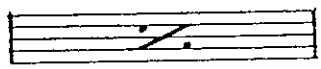

1.5 ย้อนซ้ำ 2 ห้องที่ผ่านมา

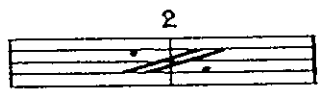

11. การฝึกเล่นกลองชุด

1. การฝึกมือขวา และมือซ้าย

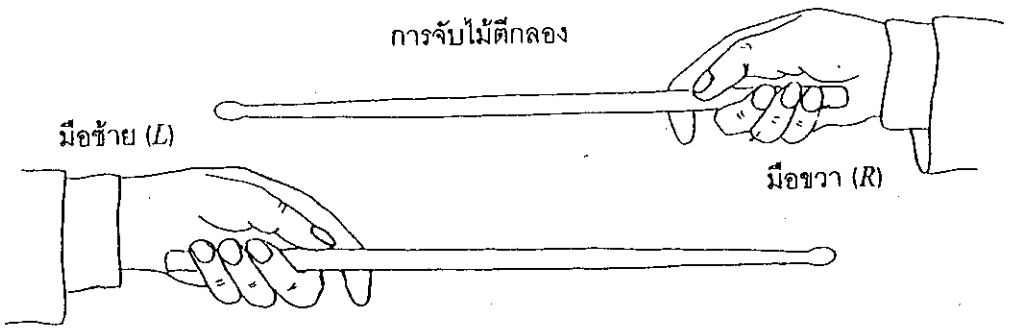

1.
R R R R R R R R R R R R R R R R
1 2 3 4 1 2 3 [4] 1 2 3 4 1 2 3 [4]

2.
L L L L L L L L L L L L L L L L
1 2 3 4 1 2 3 [4] 1 2 3 4 1 2 3 [4]

3.
R R R R R R R L L L L L L L L L
1 2 3 4 1 2 3 [4] 1 2 3 4 1 2 3 [4]

4.
R L R L R L R R L R L R L R L R
1 2 3 4 1 2 3 [4] 1 2 3 4 1 2 3 [4]

5.
L R L R L R L L R L R L R L R L
1 2 3 4 1 2 3 [4] 1 2 3 4 1 2 3 [4]

6.
L,R L,R L,R L,R L,R L,R L,R L,R L,R L,R L,R L,R L,R L,R L,R
1 2 3 4 1 2 3 [4] 1 2 3 4 1 2 3 [4]

* นับจังหวะ 1, 2, 3 และ 4 ให้ต่อเนื่องกันอย่างสม่ำเสมอ

ให้ปฏิบัติซ้ำ 2 ครั้ง ทุกข้อตามเครื่องหมาย :‖

2. การฝึกขาขวา และขาซ้าย

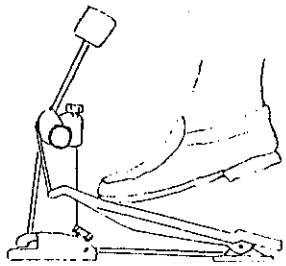

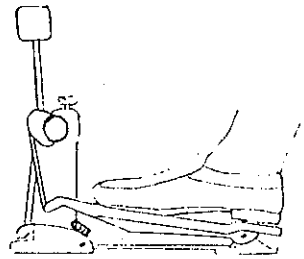

ลักษณะขาเหยียบ

1.

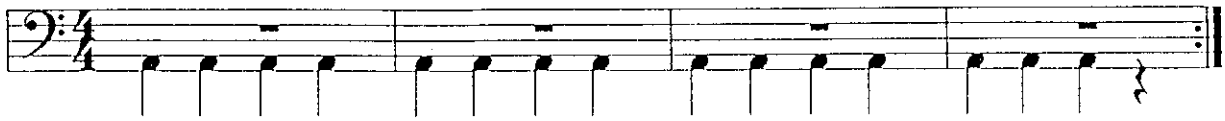

2.

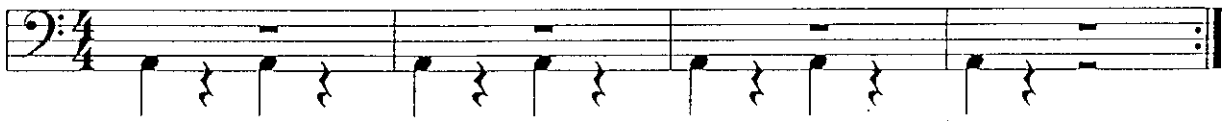

3.

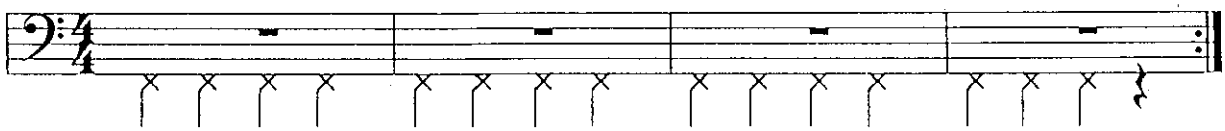

4.

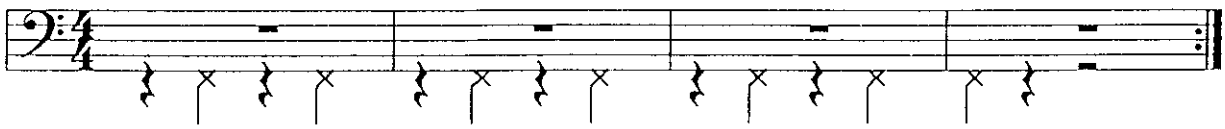

5.

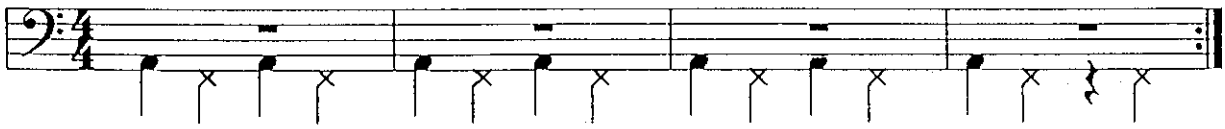

6.

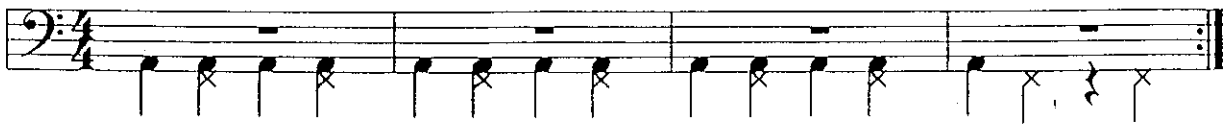

3. การฝึกมือ และขาพร้อมกัน

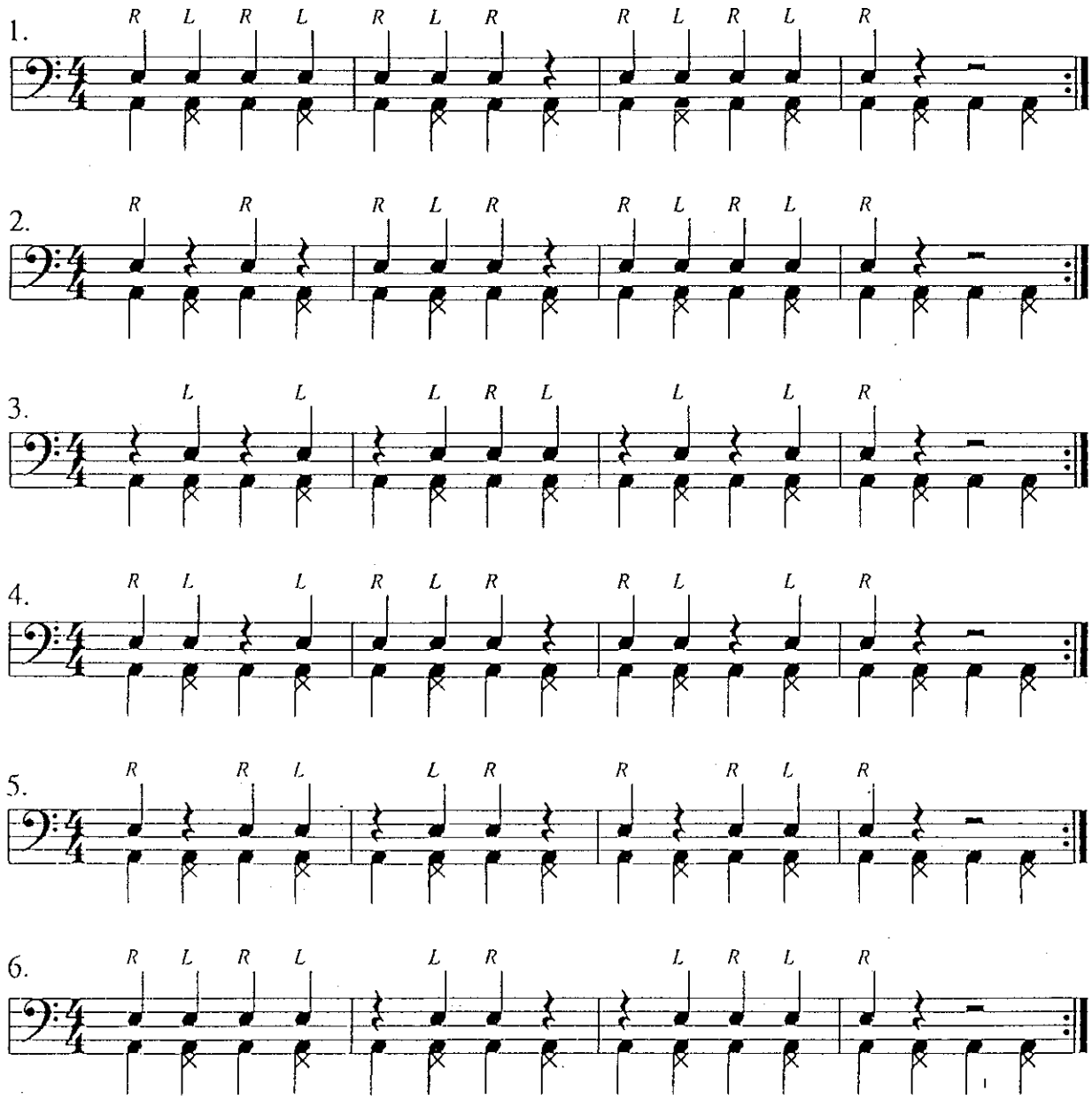

4. การฝึกจังหวะ 4 Beat

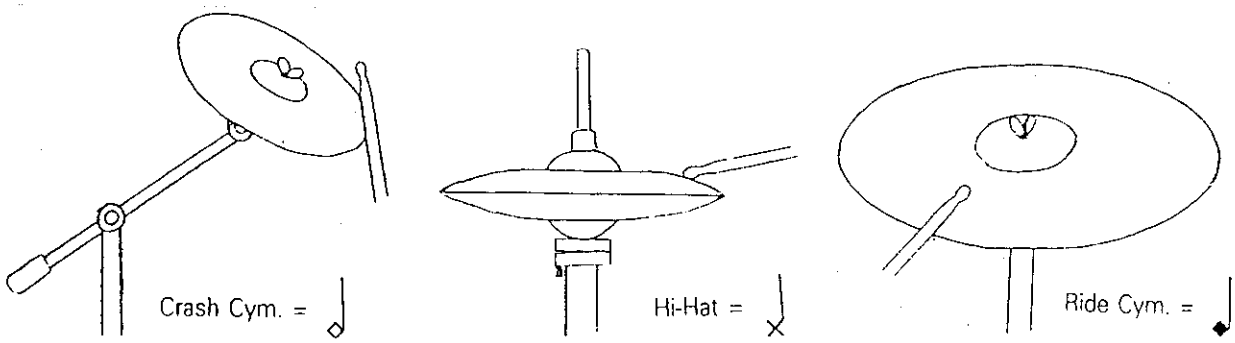

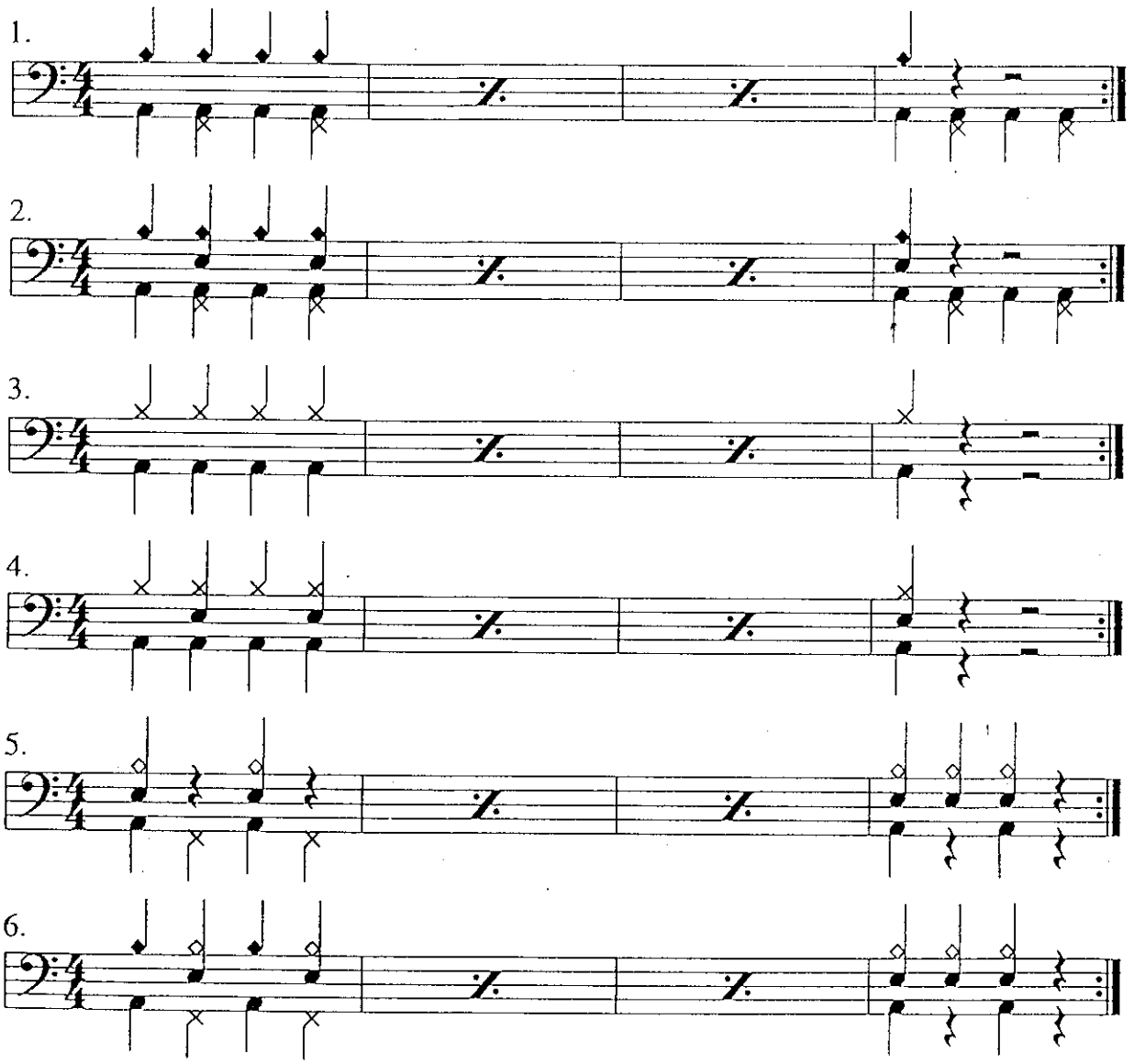

𝄋 ให้ปฏิบัติซ้ำ 1 ห้องเพลง ข้างหน้า

5. การฝึกโน้ตตัวเขบ็ต 1 ชั้น

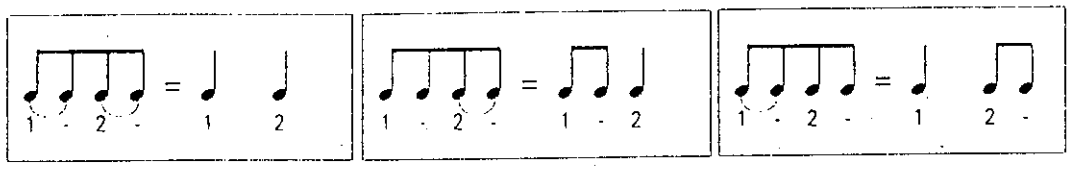

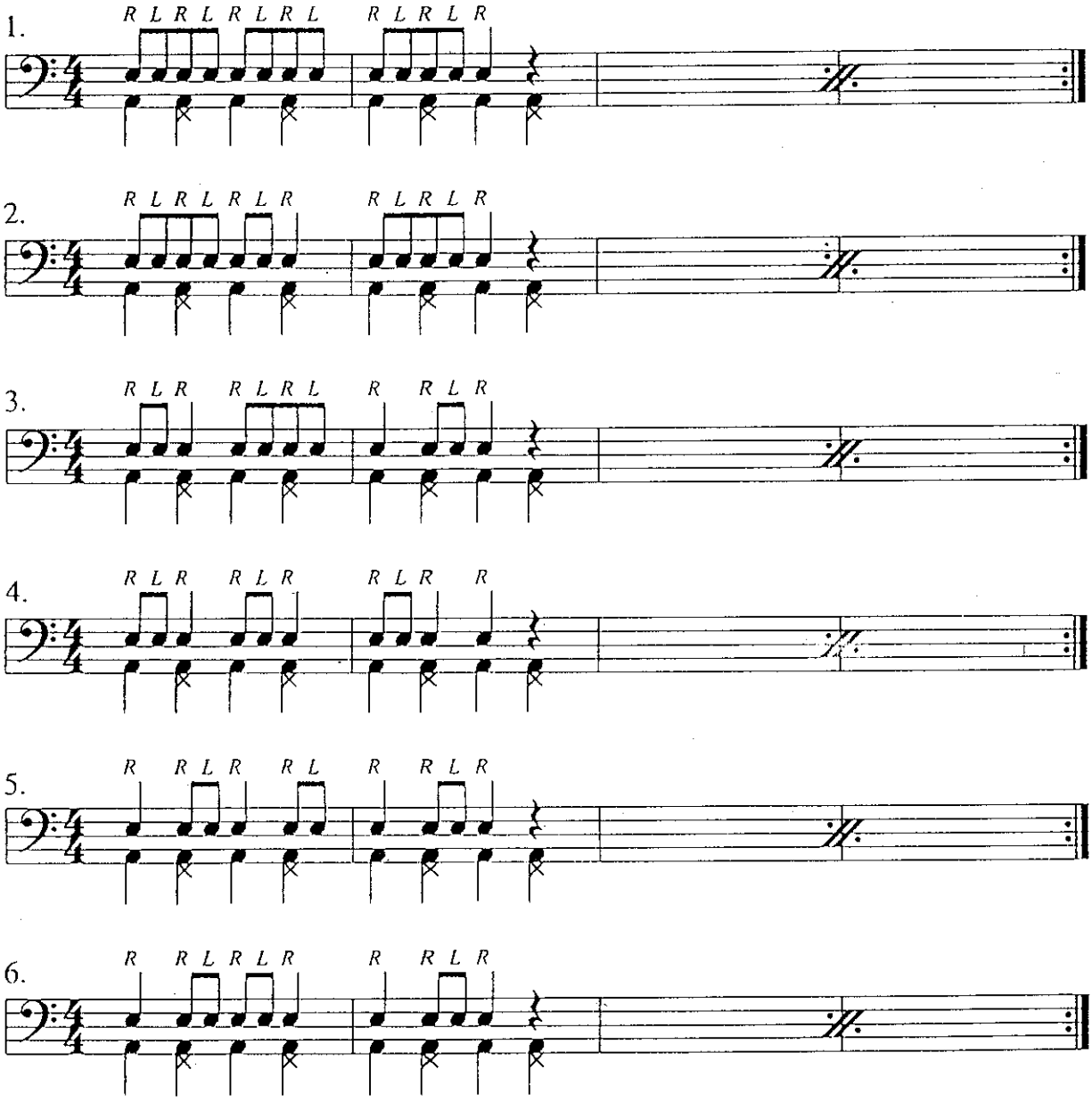

𝄇 ให้ปฏิบัติซ้ำ 2 ห้องเพลง ข้างหน้า

6. การฝึกจังหวะ 8 Beat

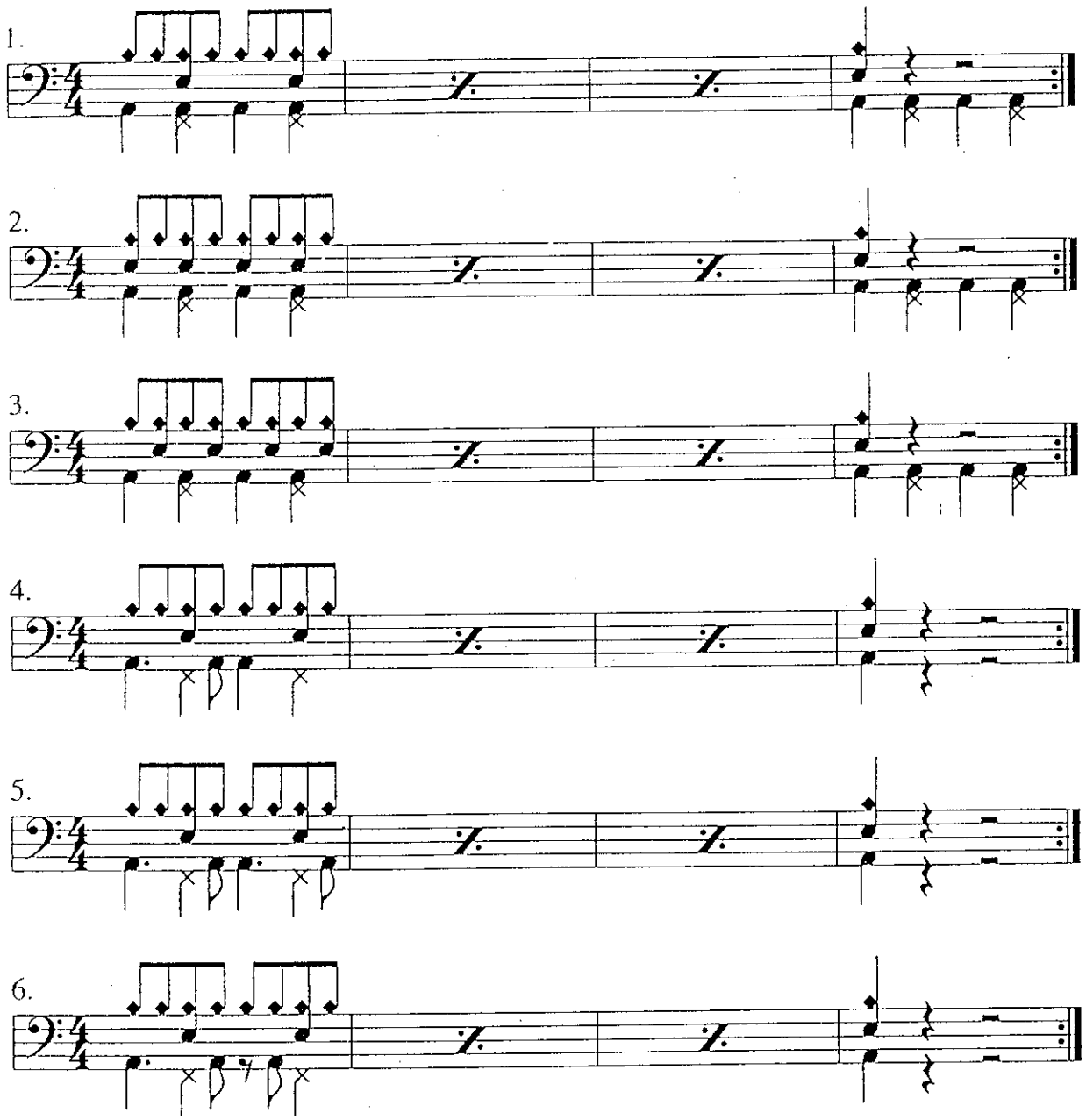

7. การฝึกโน้ตตัวเขบ็ต 1 ชั้น และตัวหยุด

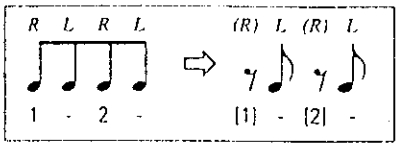

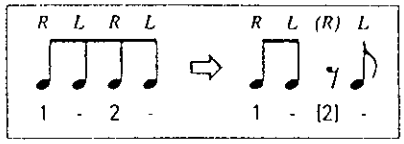

(R) = มือขวาไม่ตี

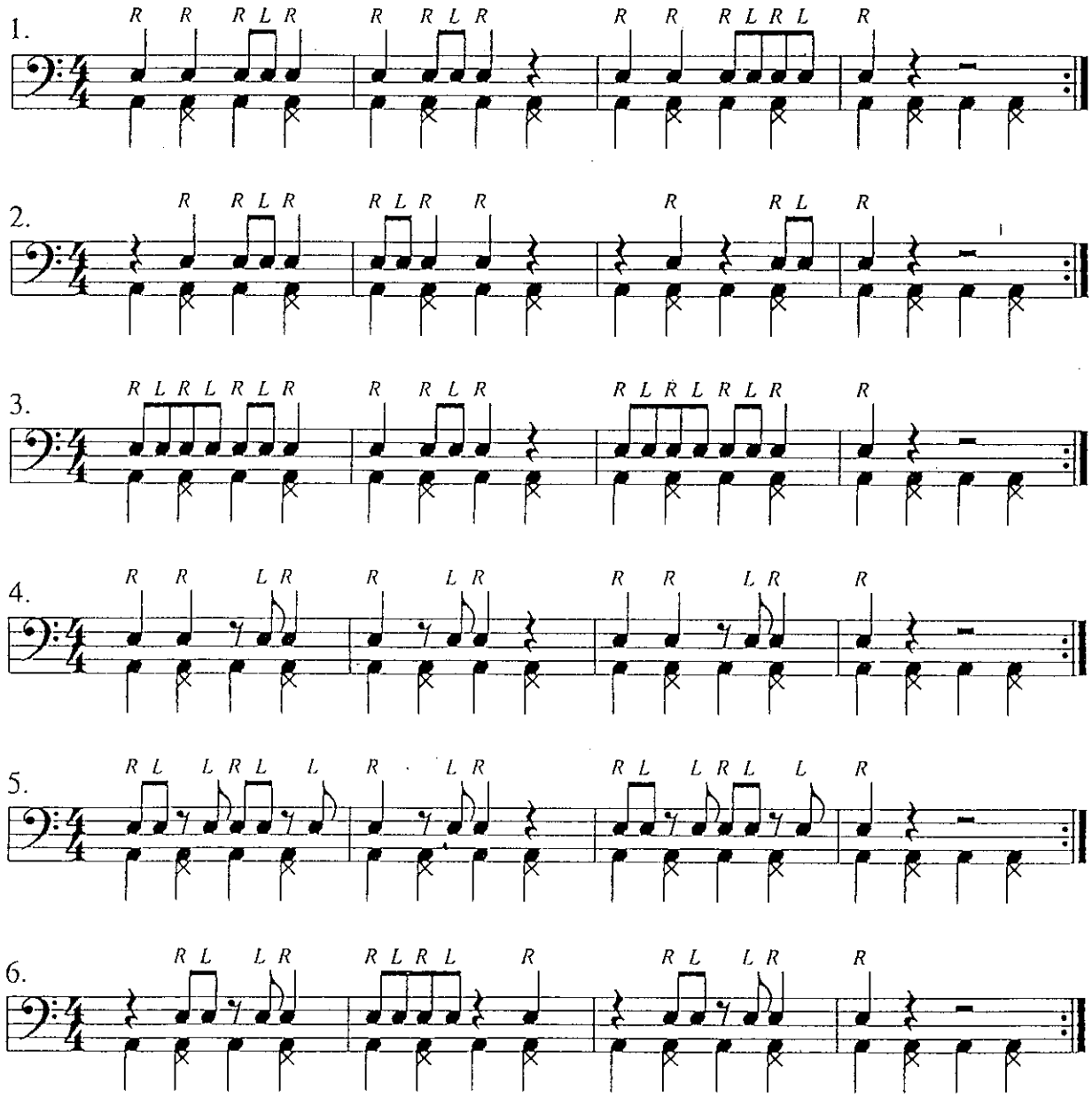

8. การฝึกส่งกลอง โน้ตตัวเขบ็ต 1 ชั้น

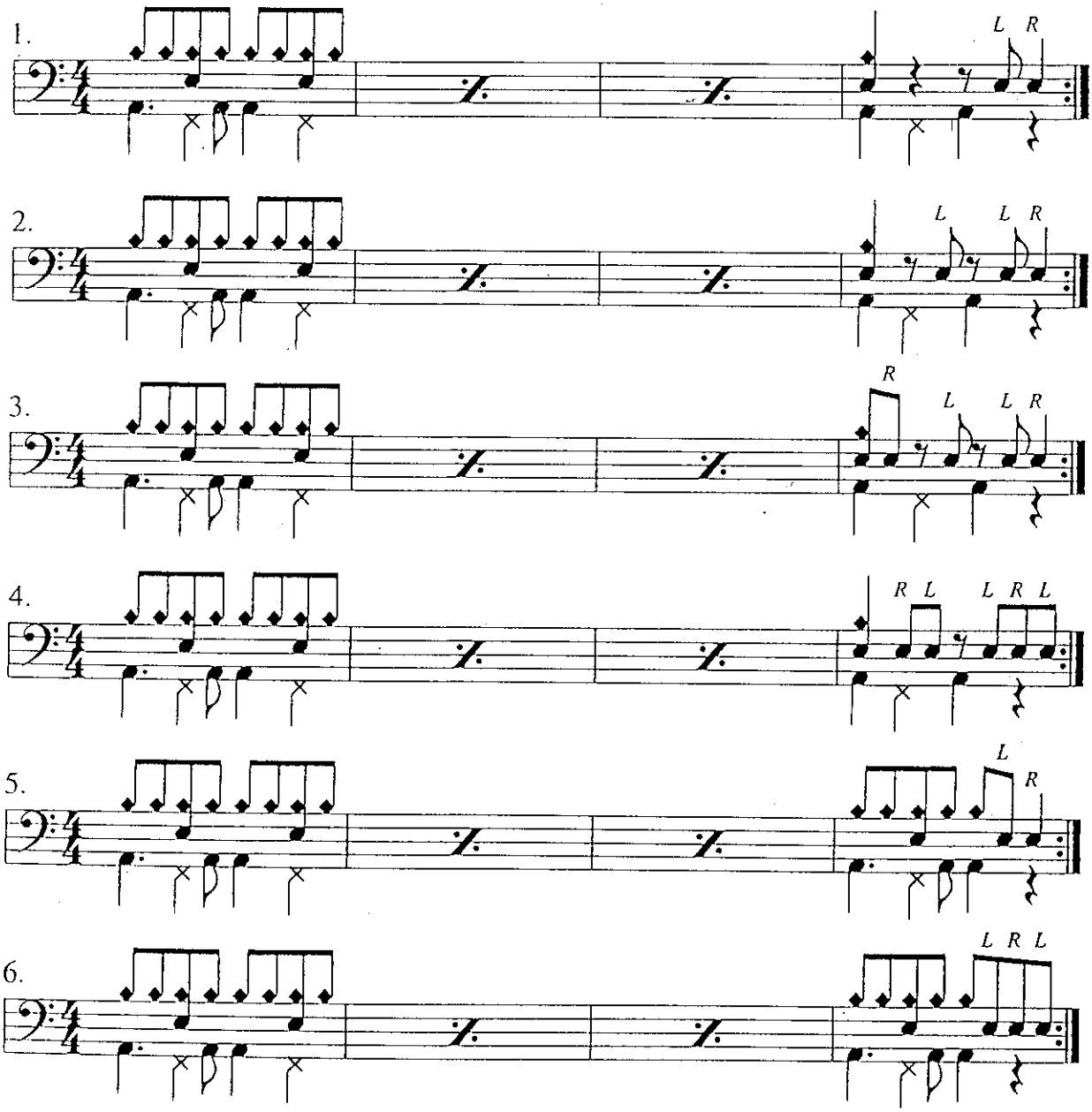

9. การฝึกตีกลอง Tom Tom

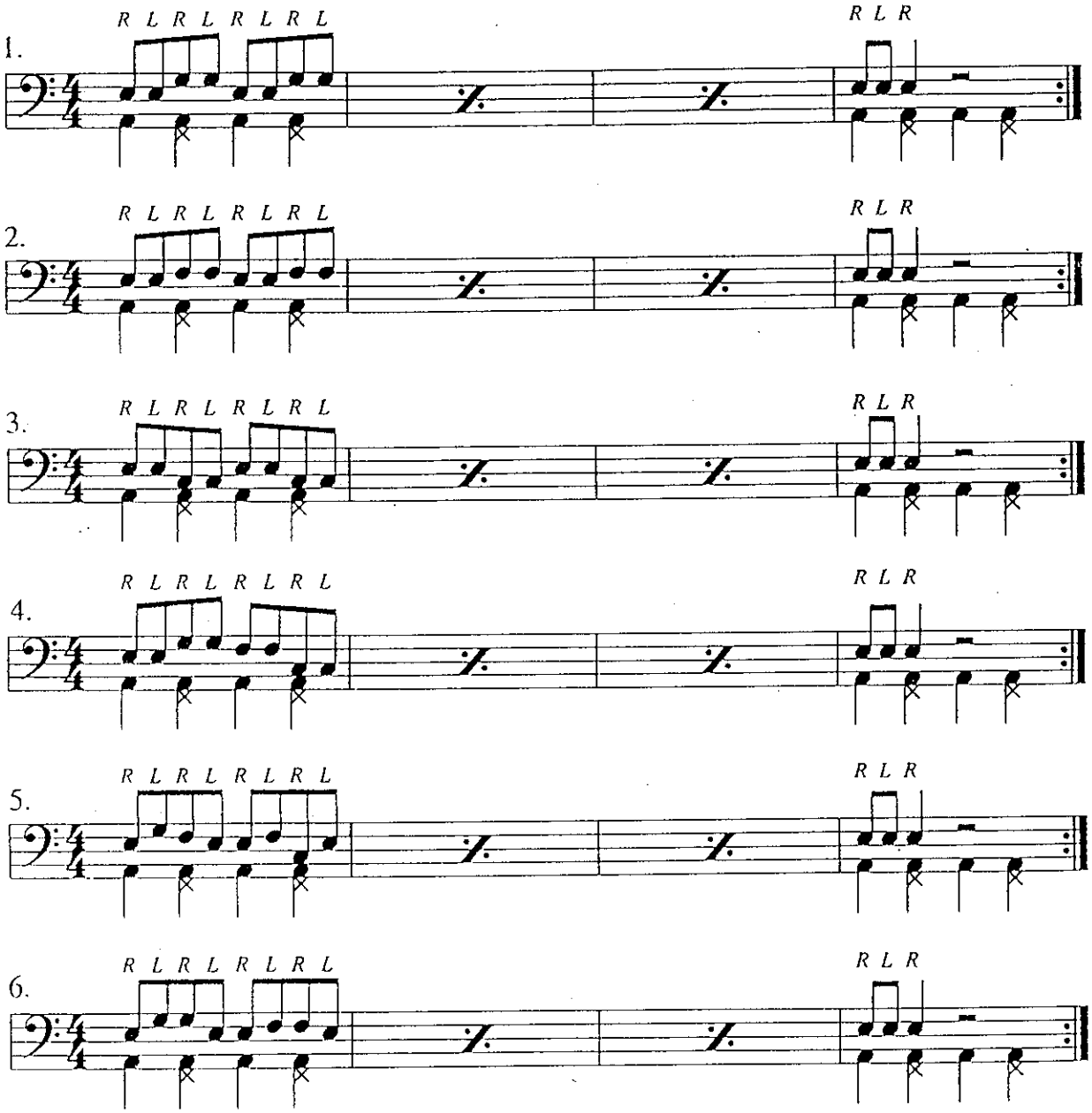

10. การฝึกตี Hi-Hat

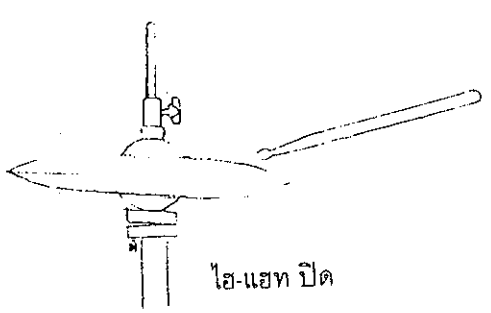

ไฮ-แฮท ปิด

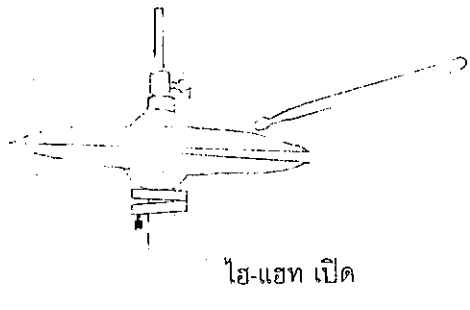

ไฮ-แฮท เปิด

1.

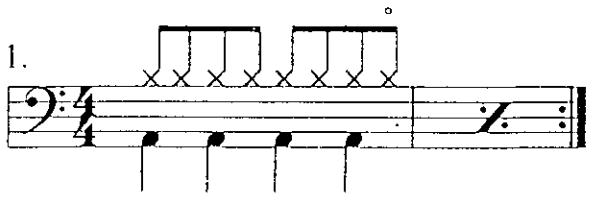

2.

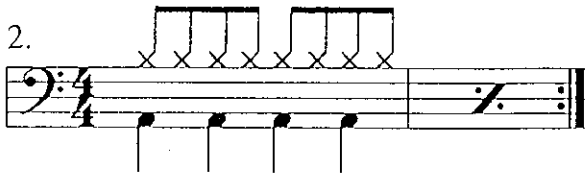

3.

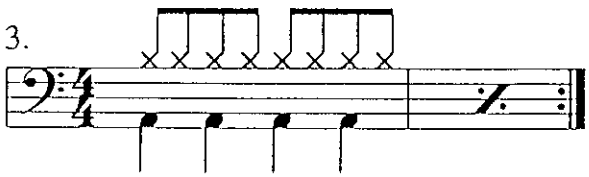

4.

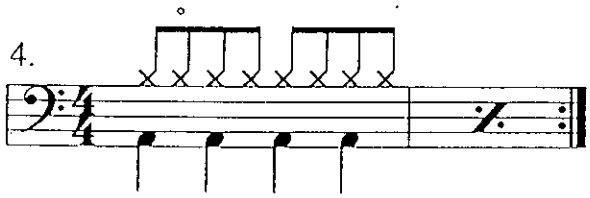

5.

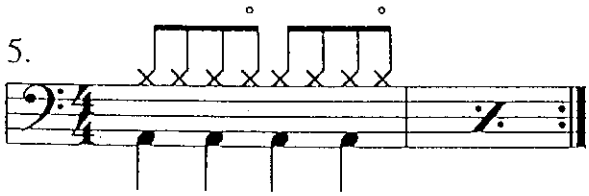

6.

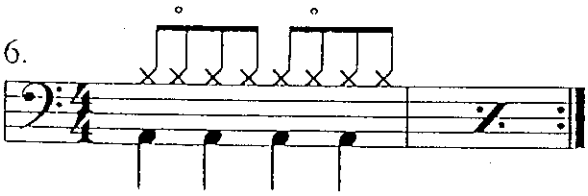

7.

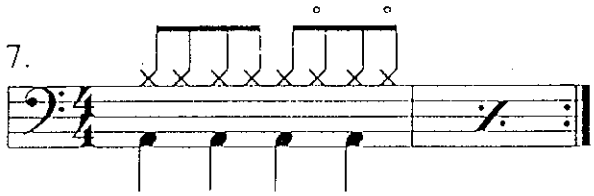

8.

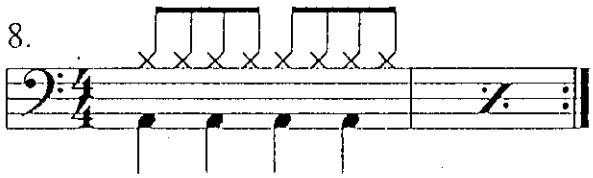

9.

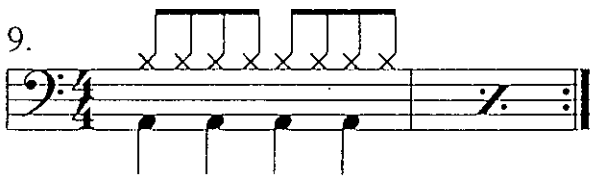

10.

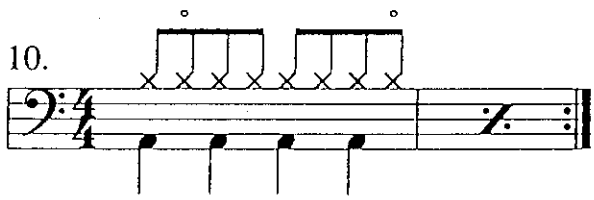

11.

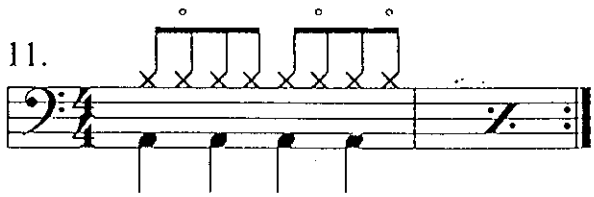

12.

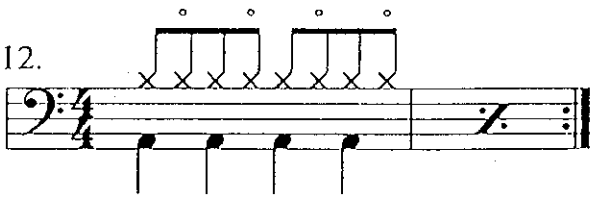

11. การฝึกตี Hi-Hat กับกลอง Bass

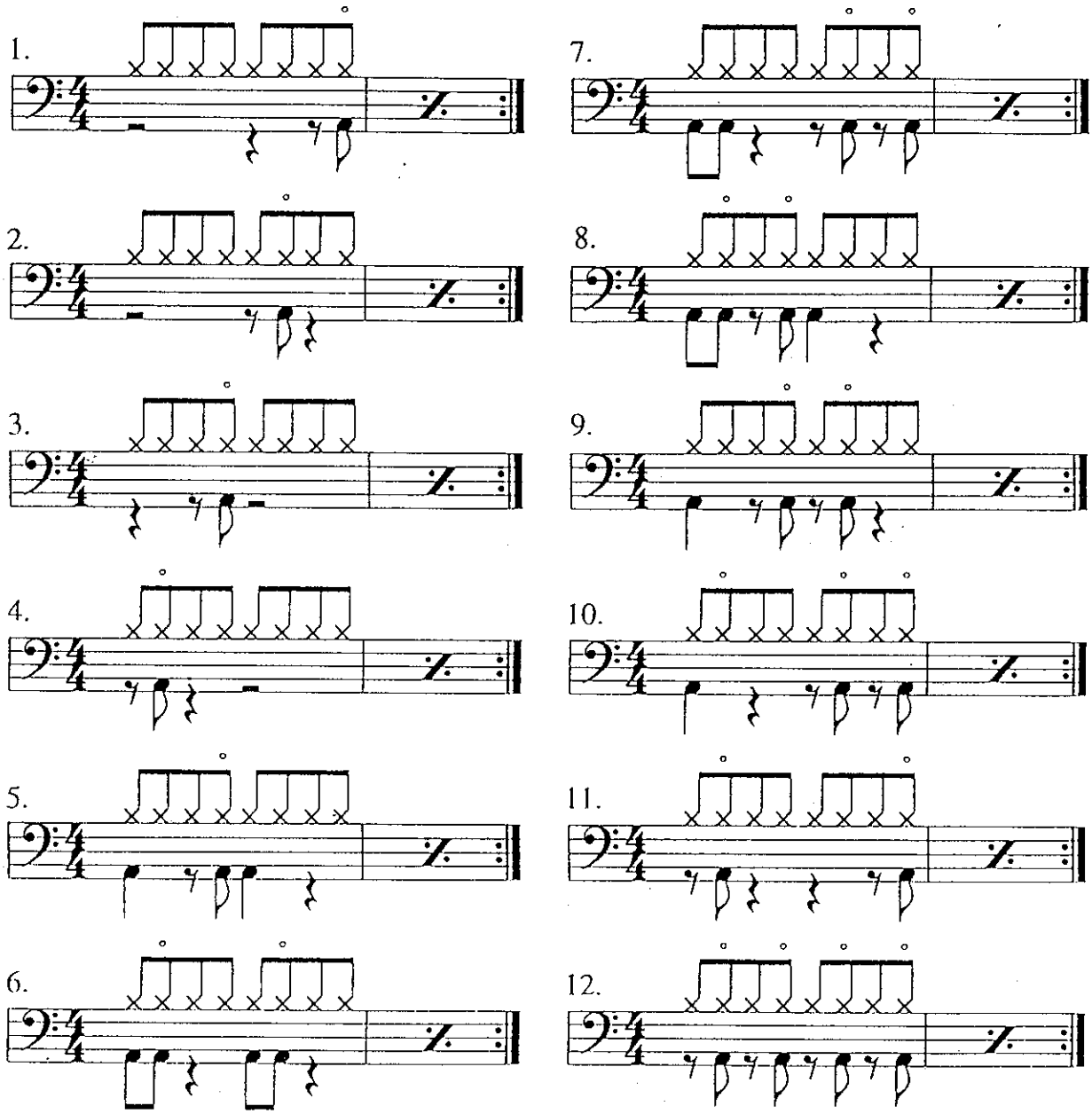

12. การฝึกตีขอบกลอง

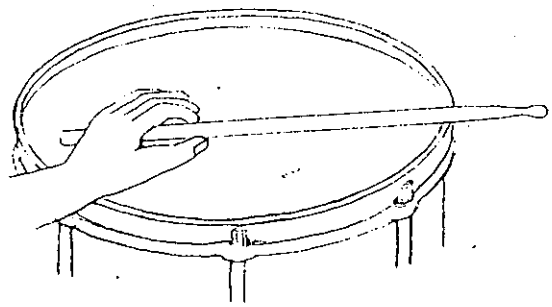

ลักษณะการตีขอบกลอง

1.

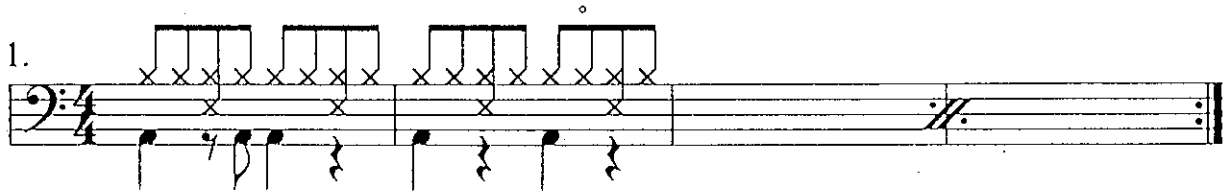

2.

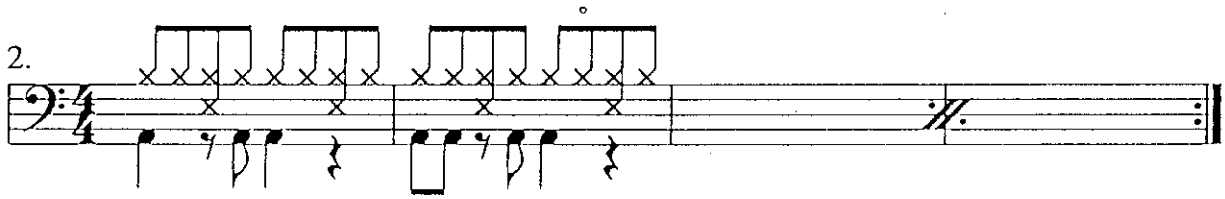

3.

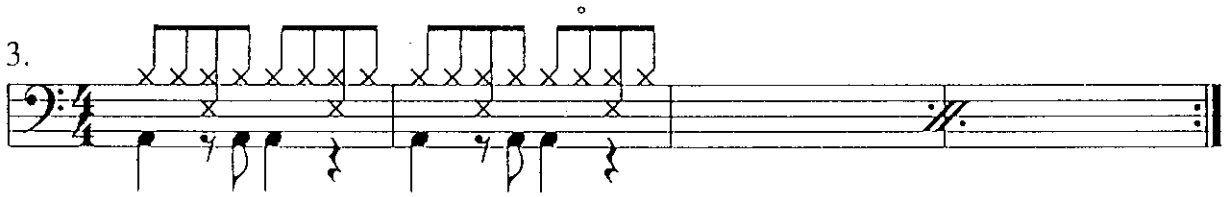

4.

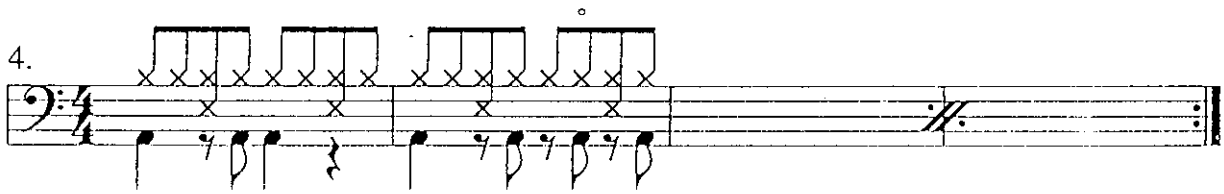

5.

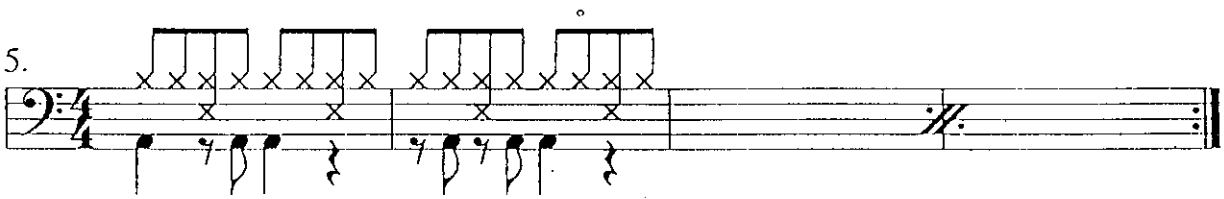

6.

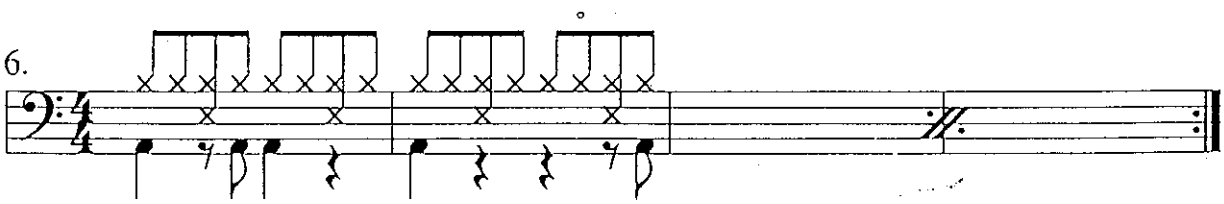

13. การฝึกตีโน้ต 3 พยางค์

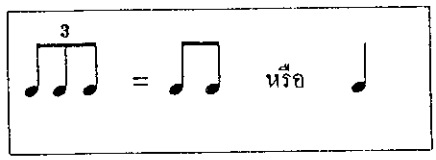

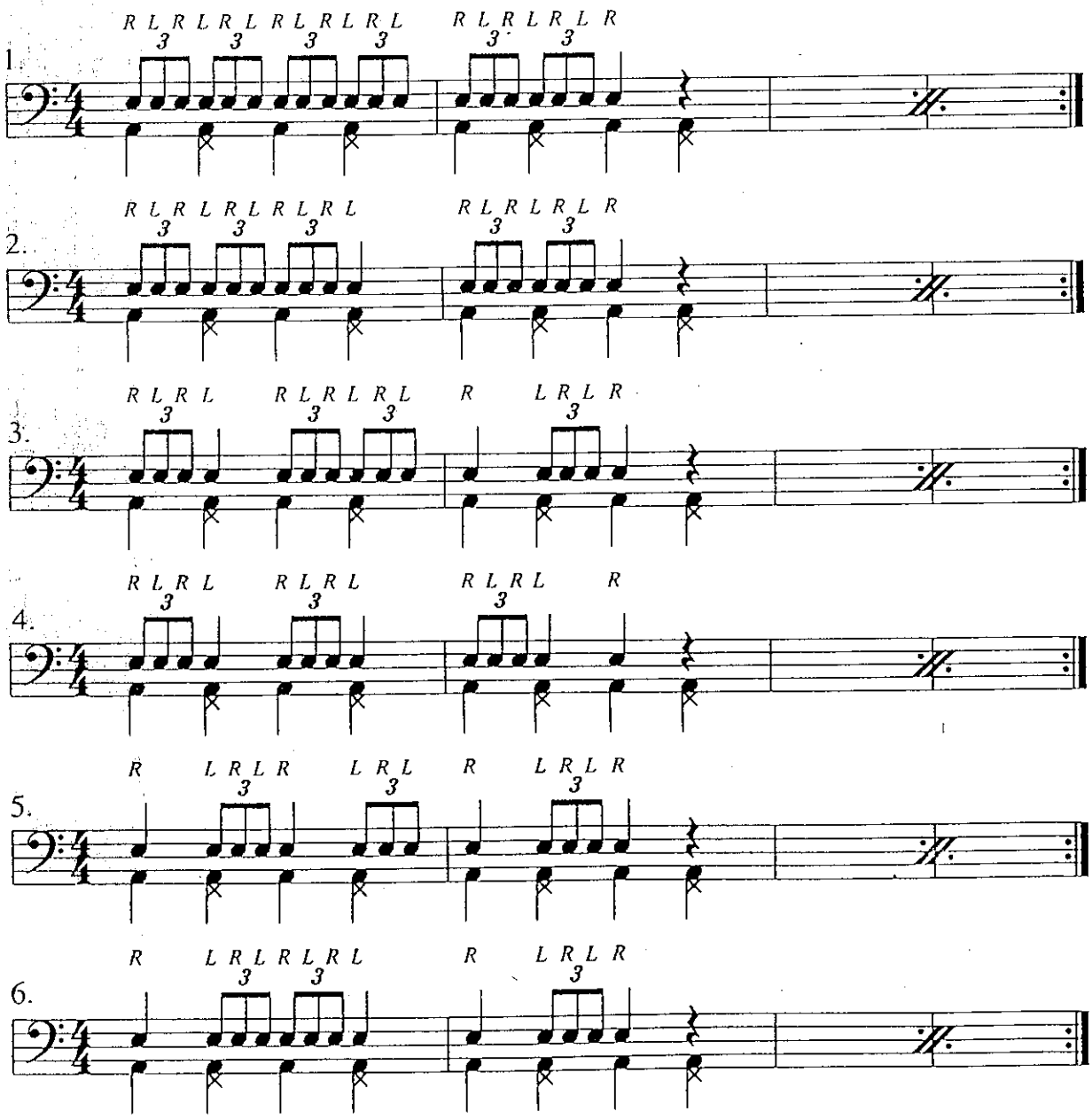

14. การฝึกโน้ตตัวเขบ็ต 2 ชั้น

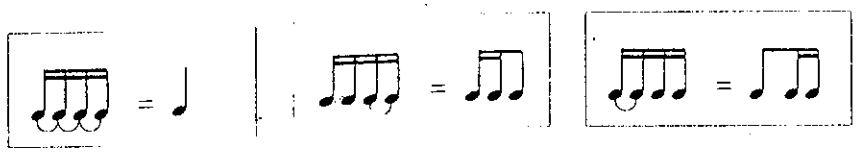

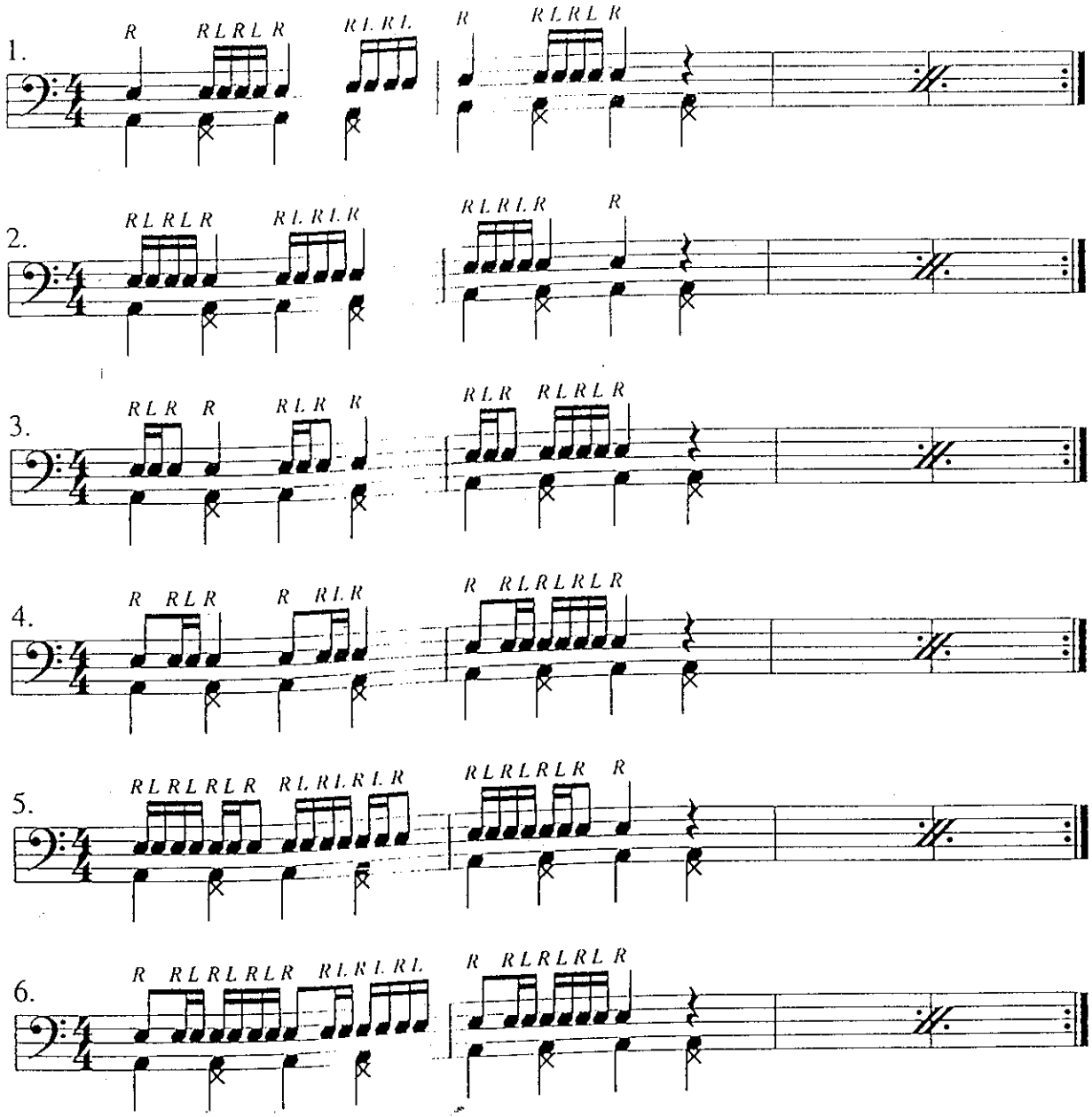

15. การฝึกส่งกลอง โน้ตตัวเขบ็ต 2 ชั้น

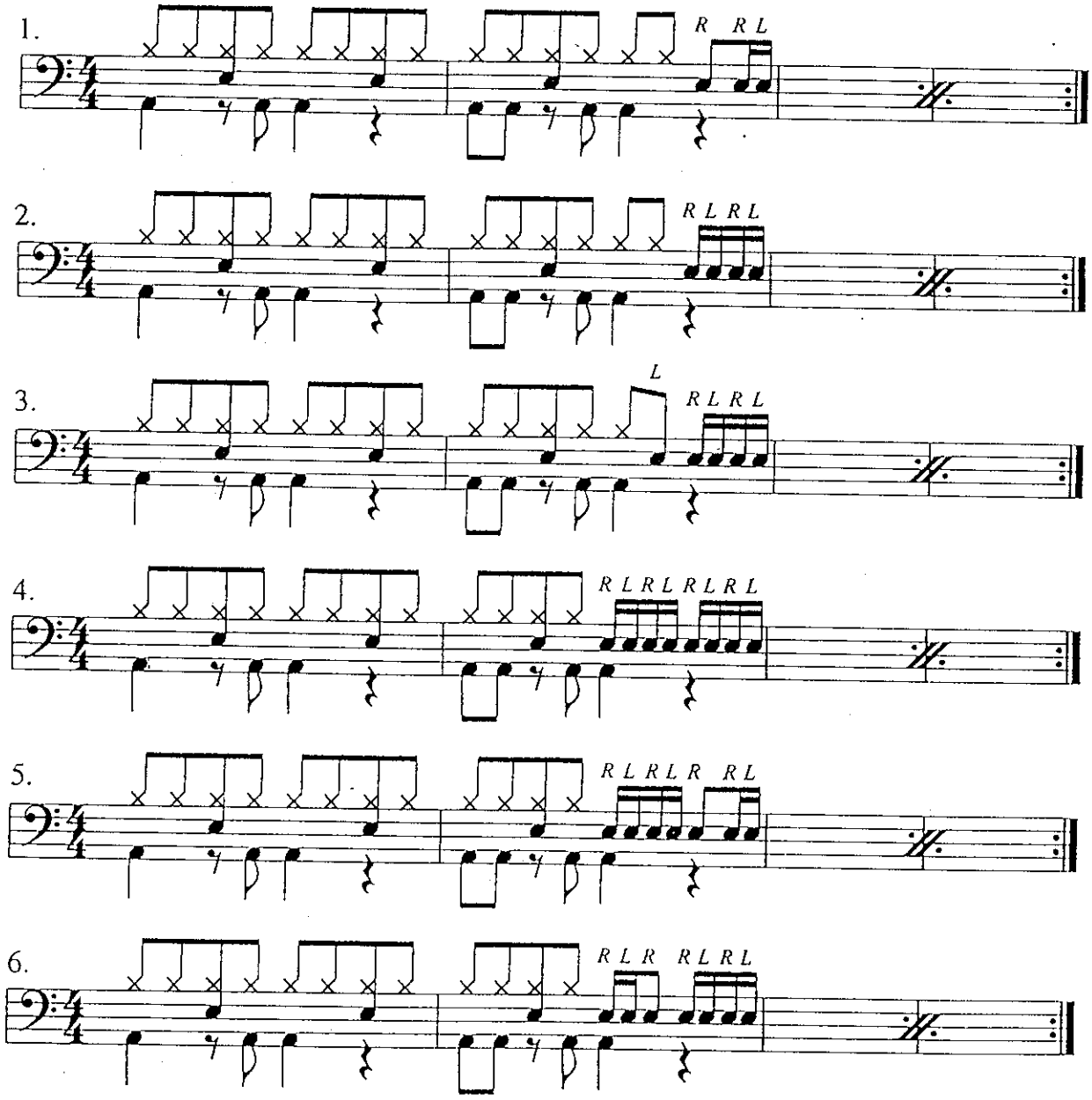

16. โน้ตตัวเขบ็ต 2 ชั้น และตัวหยุด

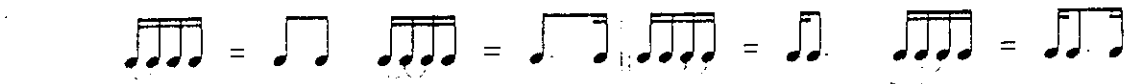

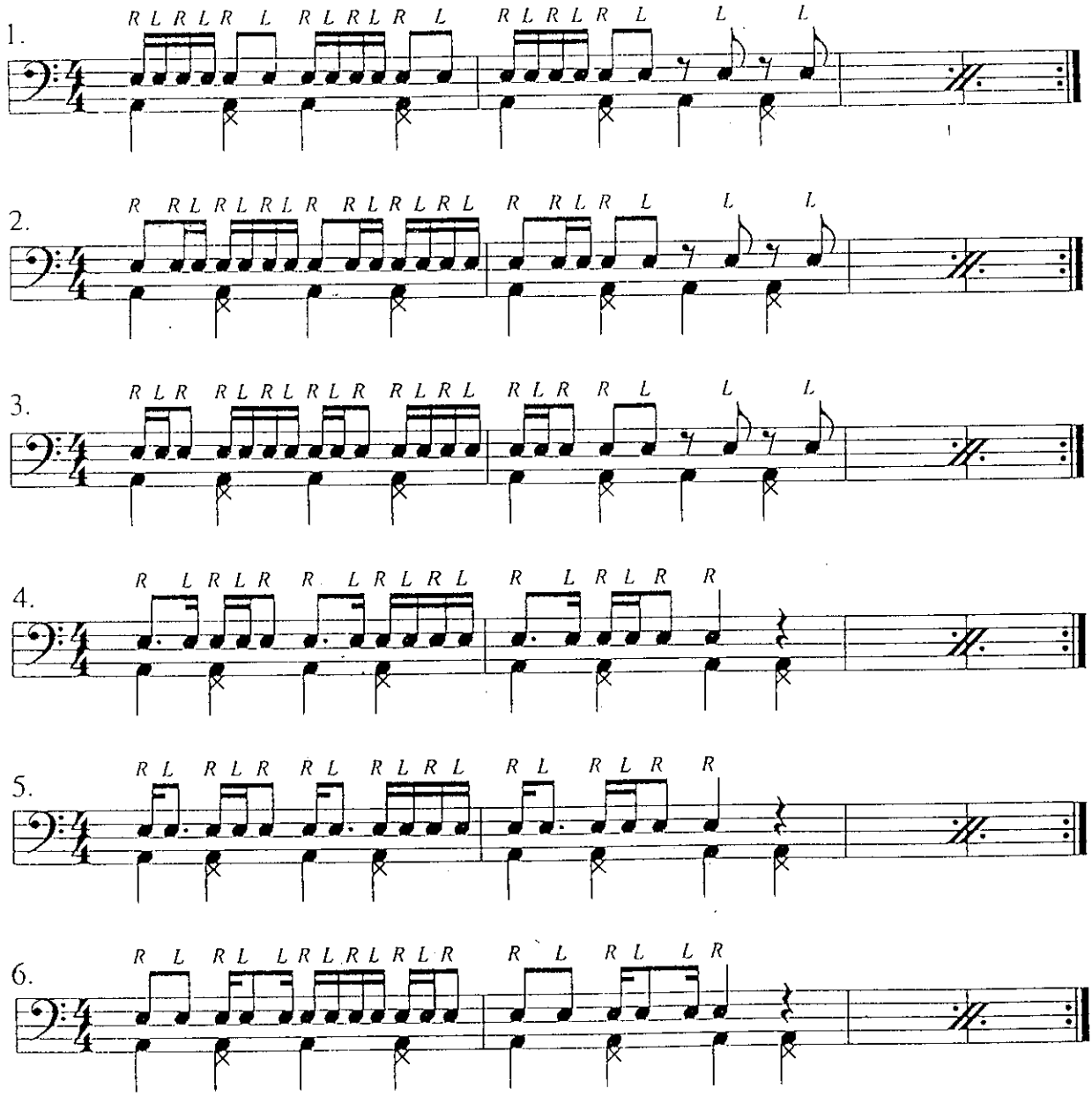

17. การฝึก Hi-Hat โน้ตรัวเขบ็ต 2 ชั้น

1.
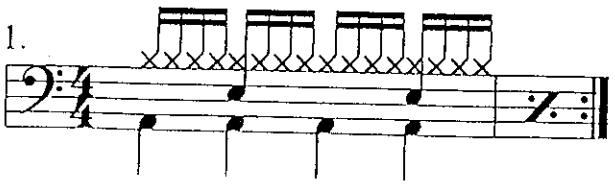

2.
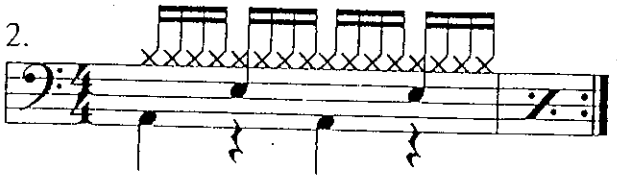

3.
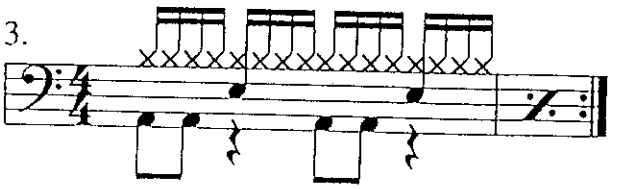

4.
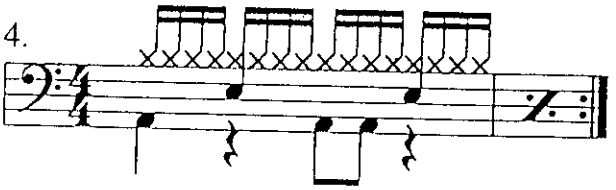

5.
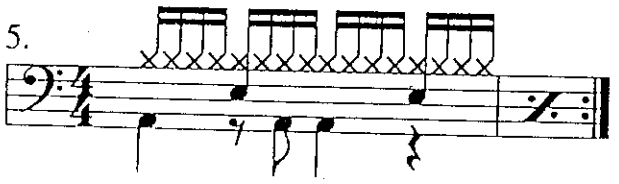

6.
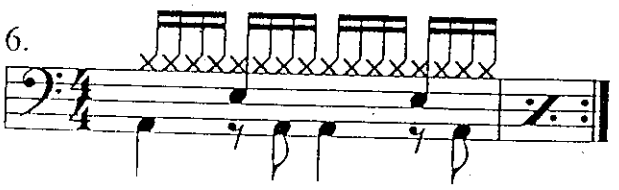

7.
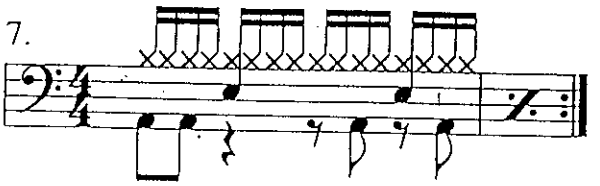

8.
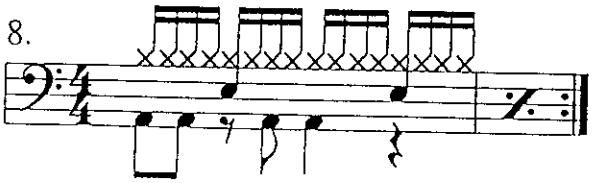

9.
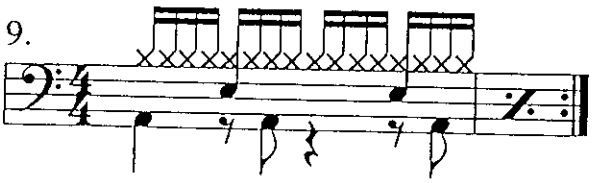

10.
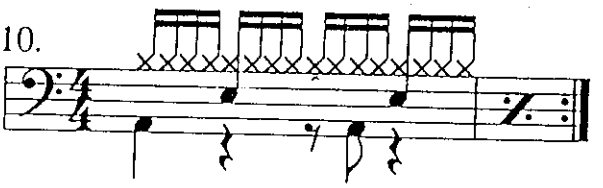

11.
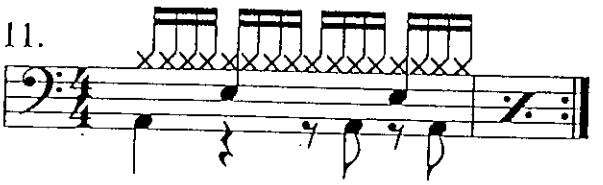

12.
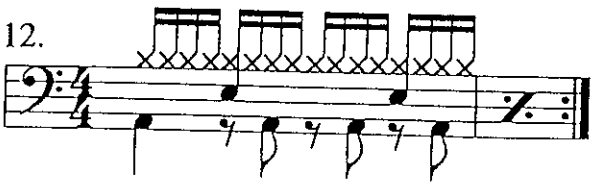

18. การฝึกตีกลองชุดในจังหวะต่าง ๆ

1. CHA CHA CHA

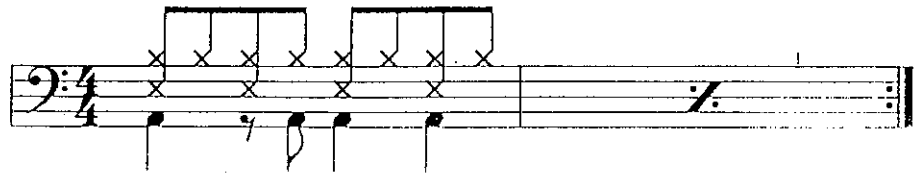

2. BOLERO

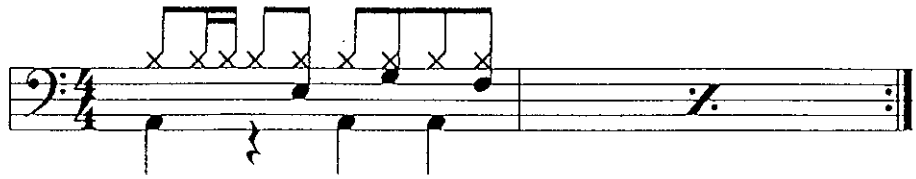

3. BEGUINE

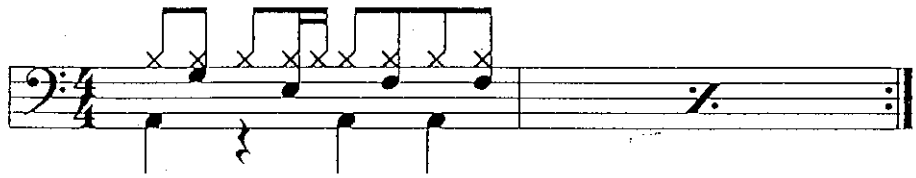

4. TANGO

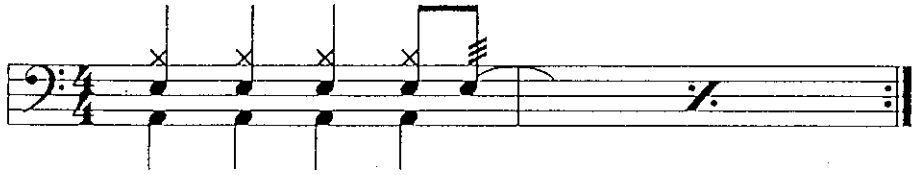

5. RHUMBA

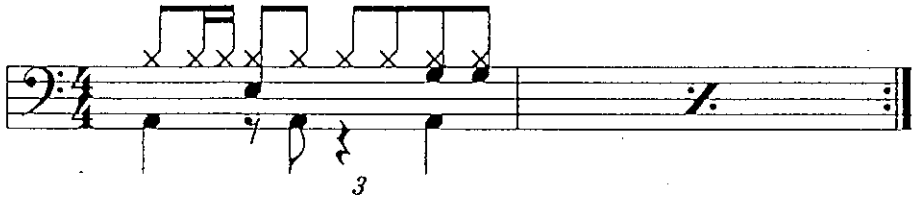

6. OFF BEAT

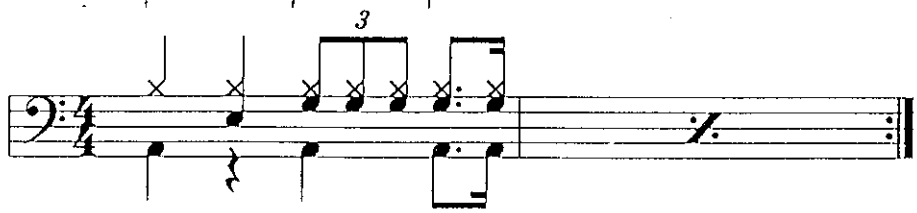

7. SWING

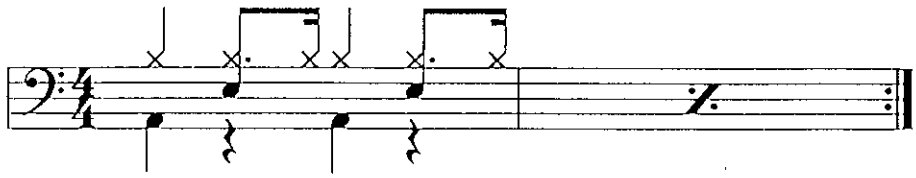

8. JAZZ WALTZ

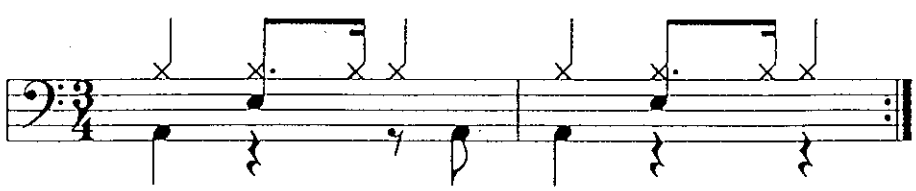

9. MAMBO

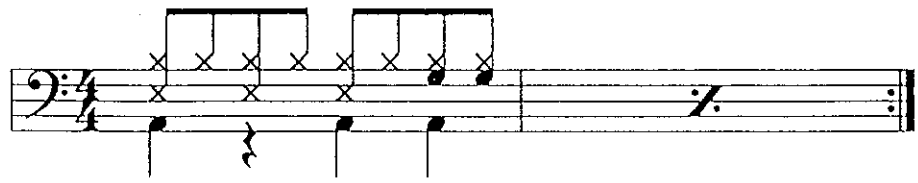

10. BOSSANOVA

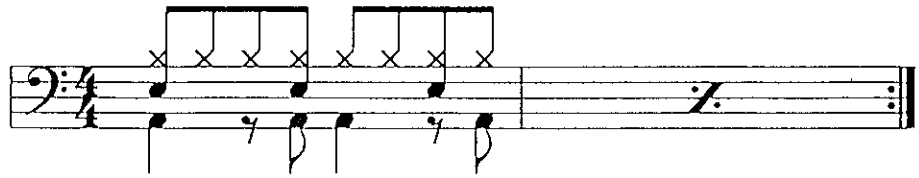

11. SOUL

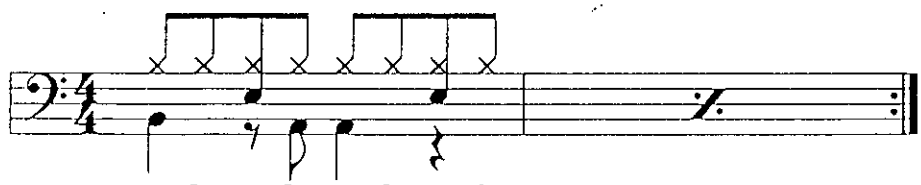

12. SLOW ROCK

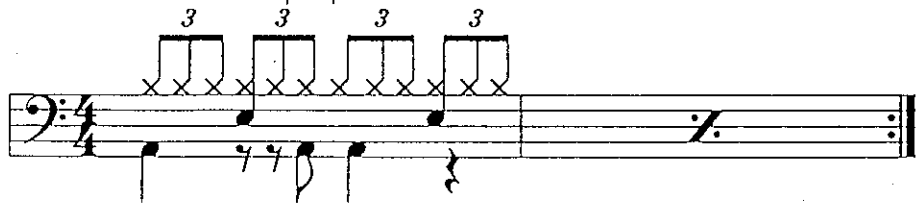

13. FOX TROT

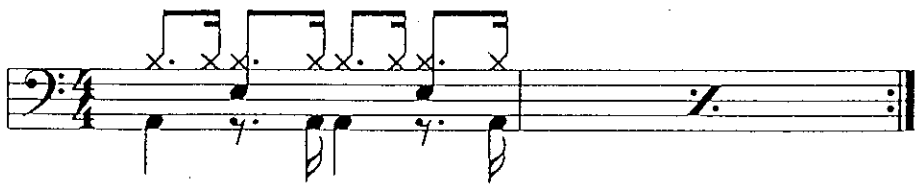

14. ROCK 'N ROLL

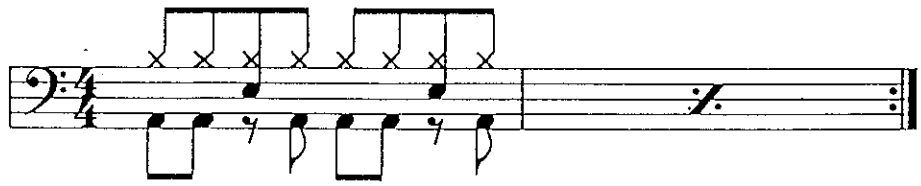

15. RUMWONG

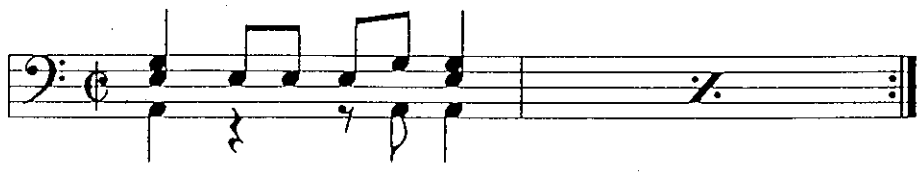

16. [illegible]ONG

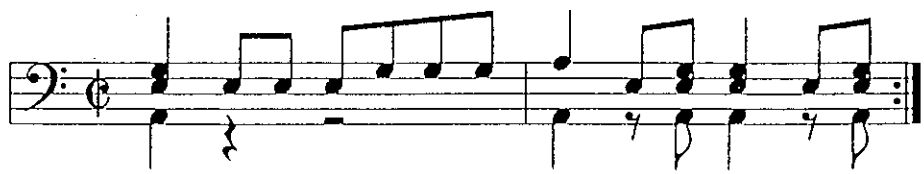

19. การฝึกตีกลองชุดในบทเพลงต่าง ๆ

DRUMS

Beguine

SAMBA PARTY

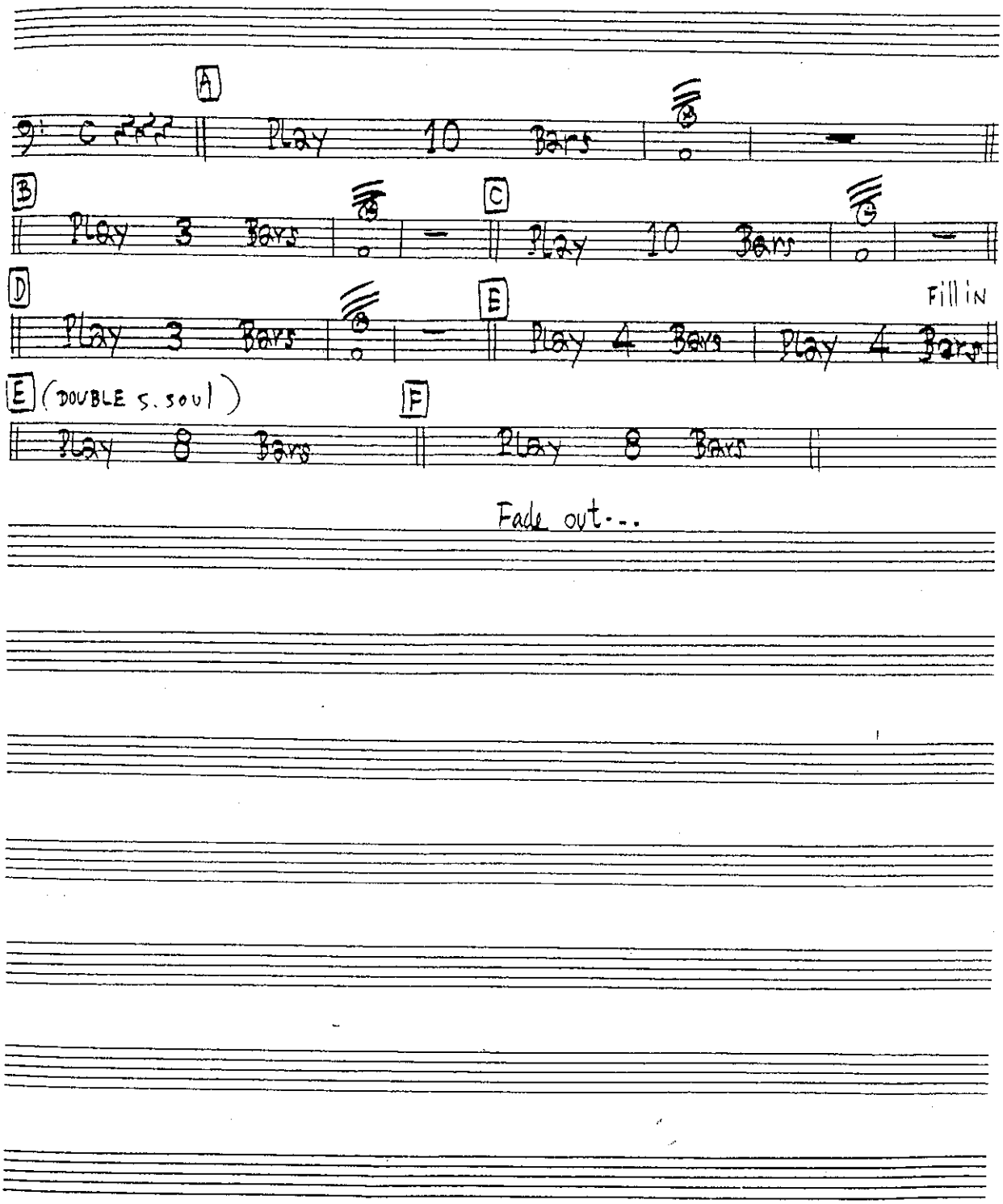

DRUMS

JASS ROCK

ค้างคาวกินกล้วย

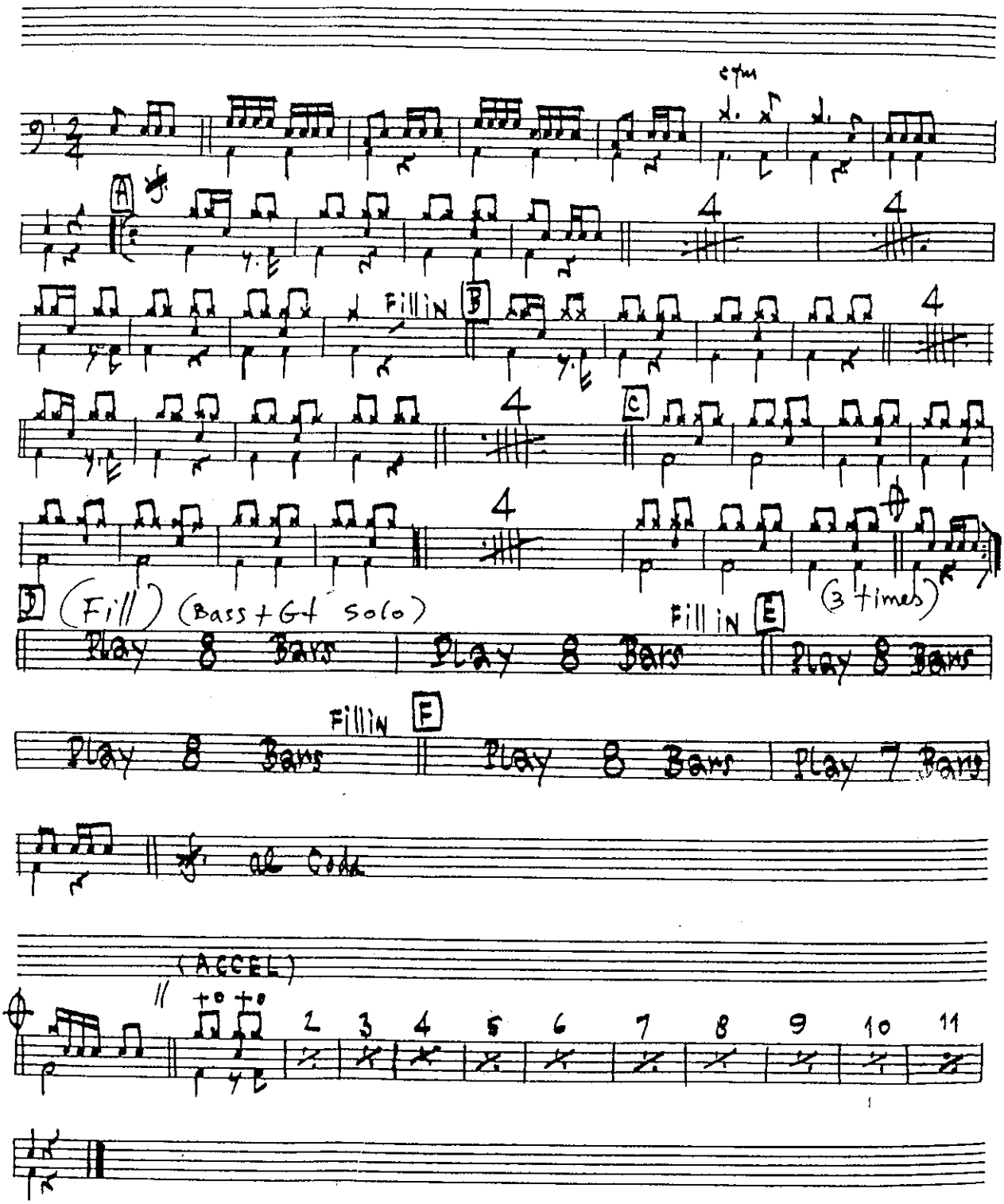

DRUMS

FUNKY

THEME FROM S.W.A.T

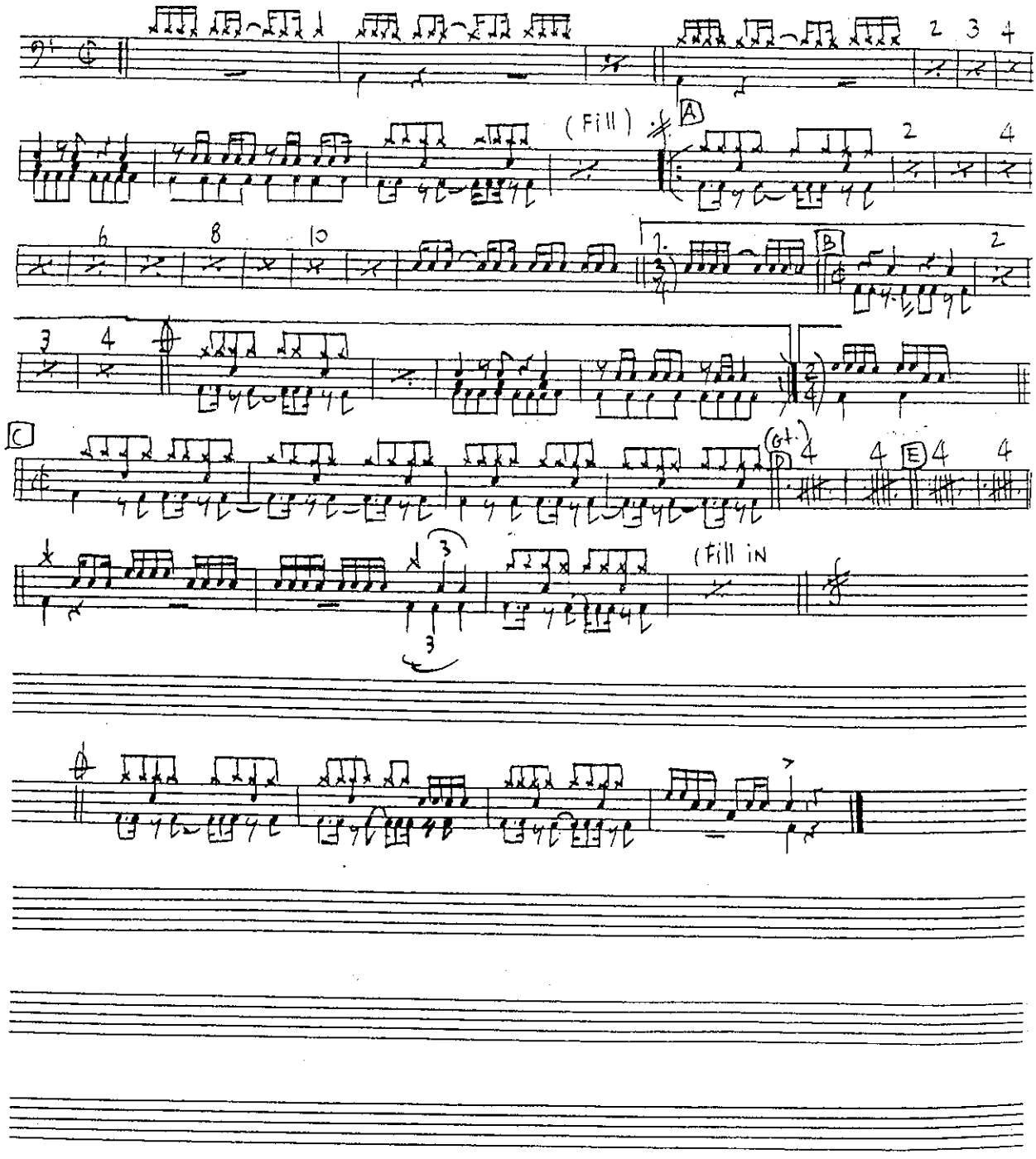

DRUMS
Math Poleto

BABY ELEPHANT WALK

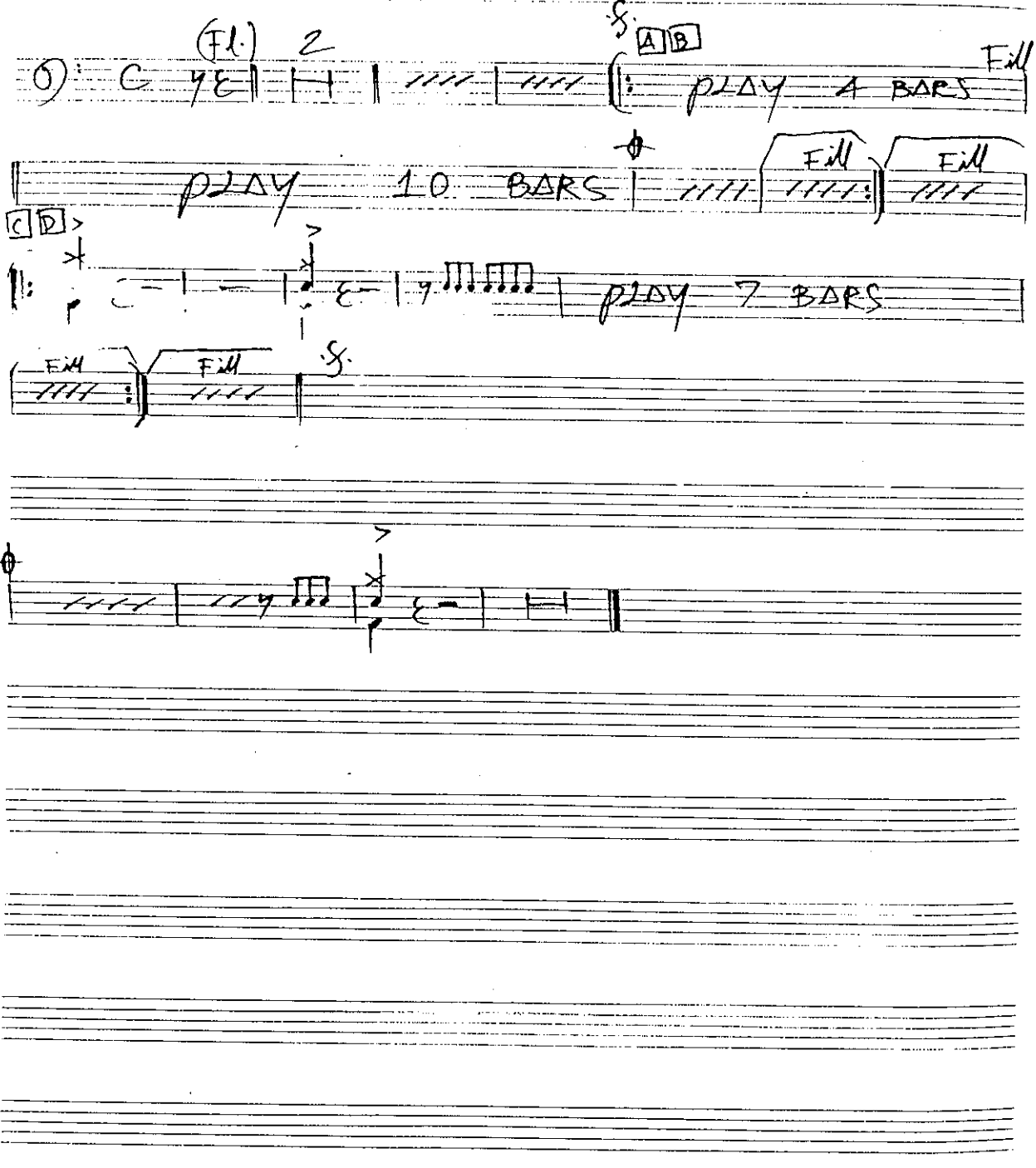

by SUNFLOWER

DRUMS

M. Soul

PETER GUN

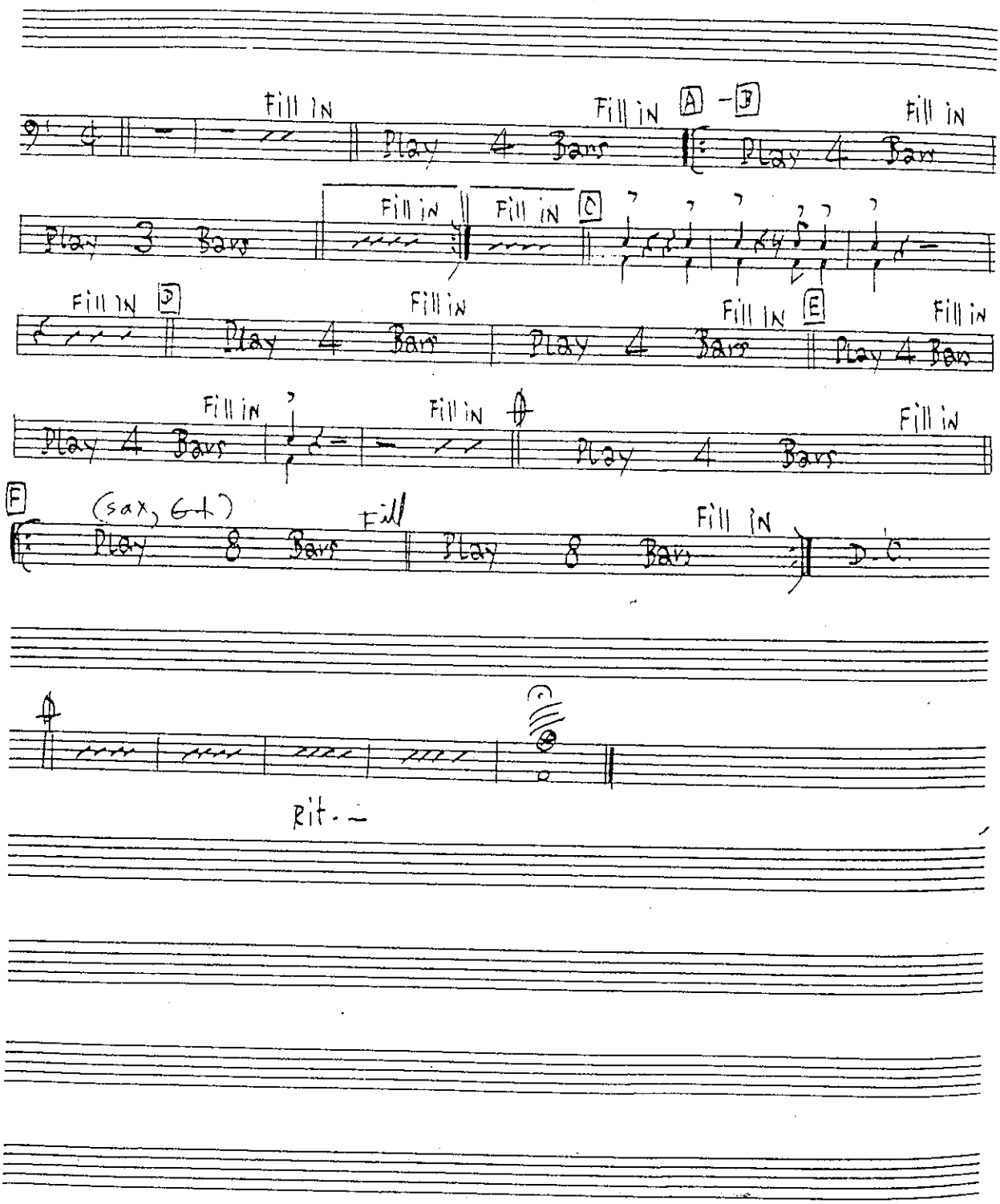

DRUMS

JASS Rock

HOW NICE WE ARE

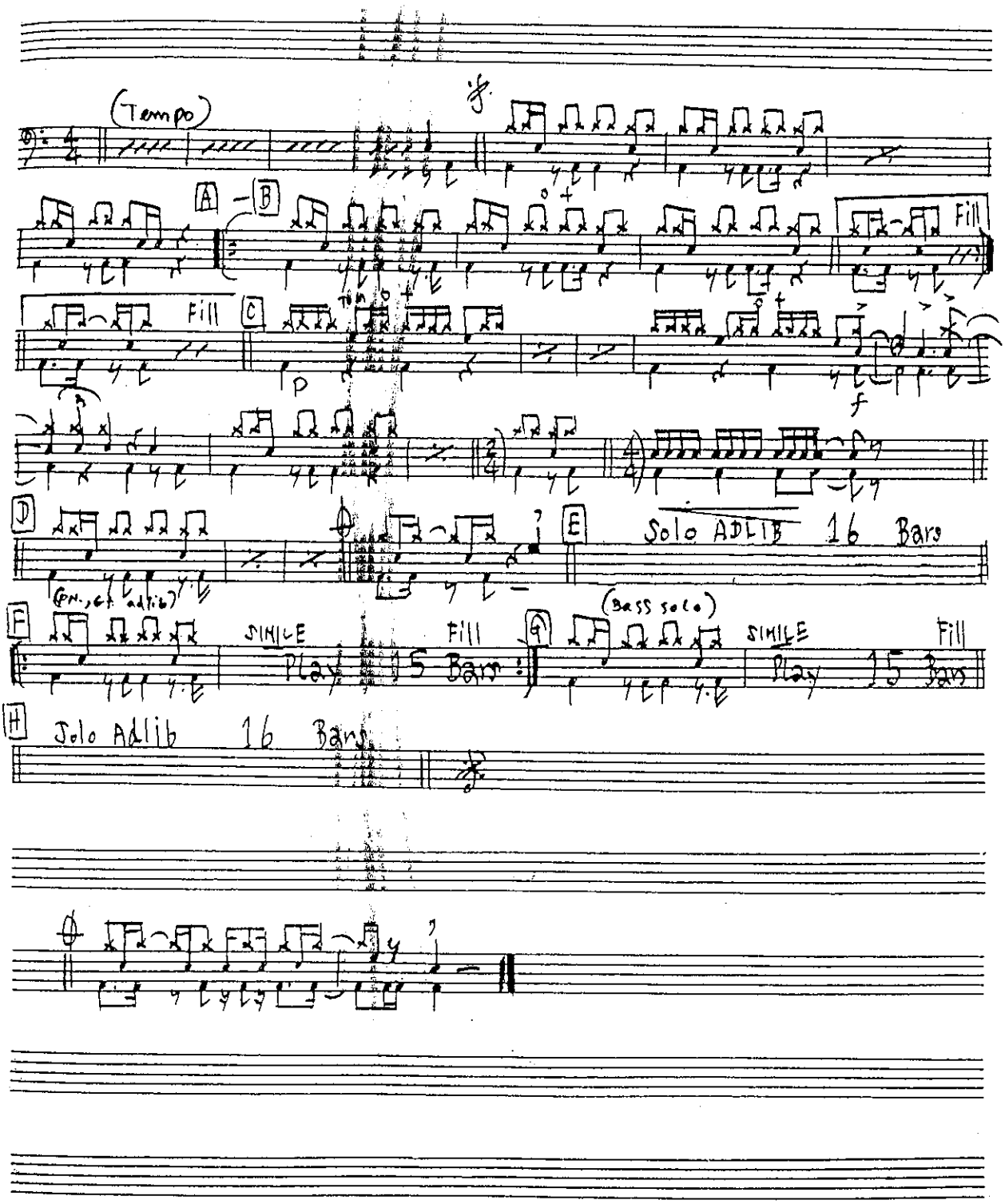

DRUMS
MATPOTATO

APACHE

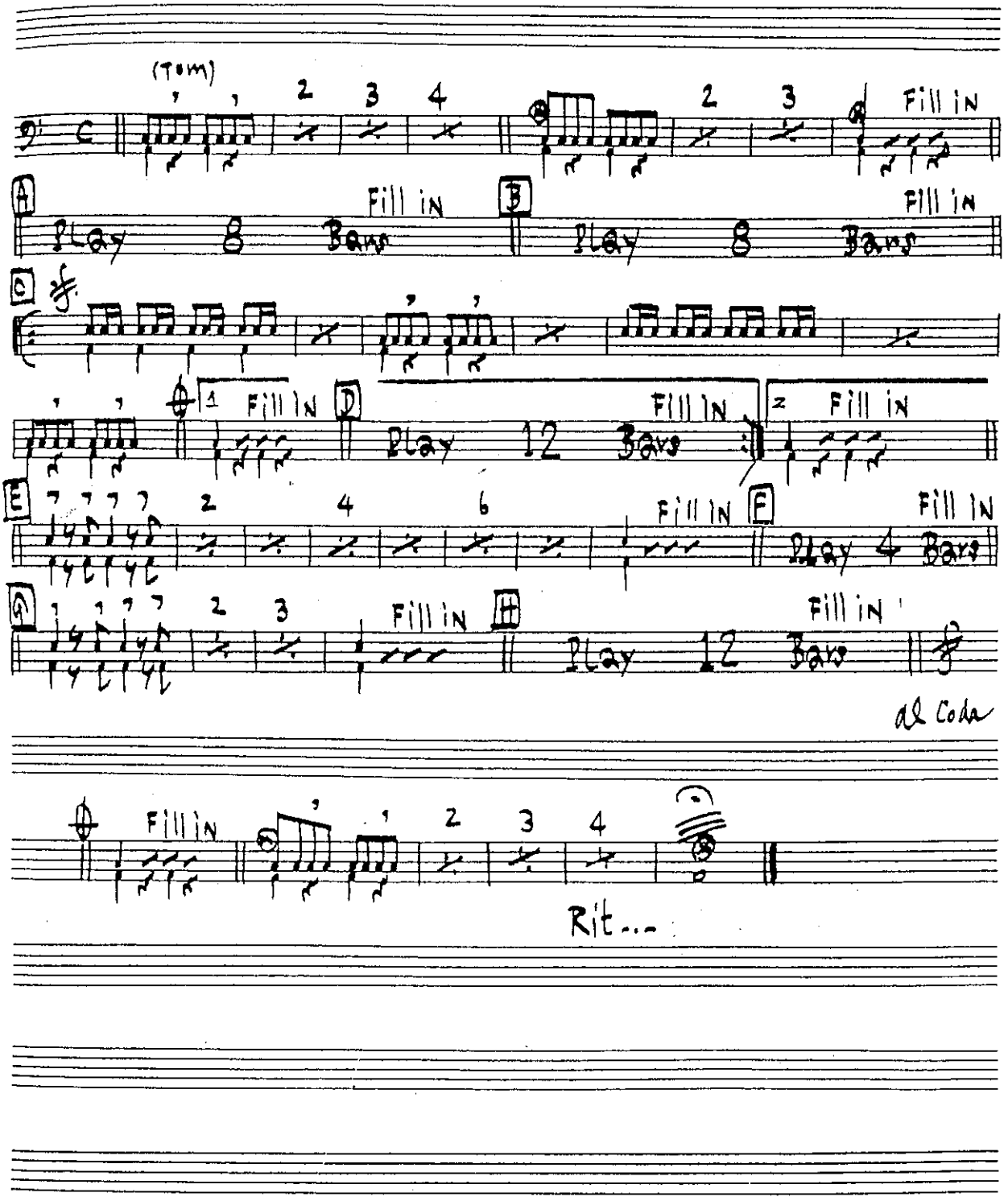

DRUMS

LIPSTIC TRACK

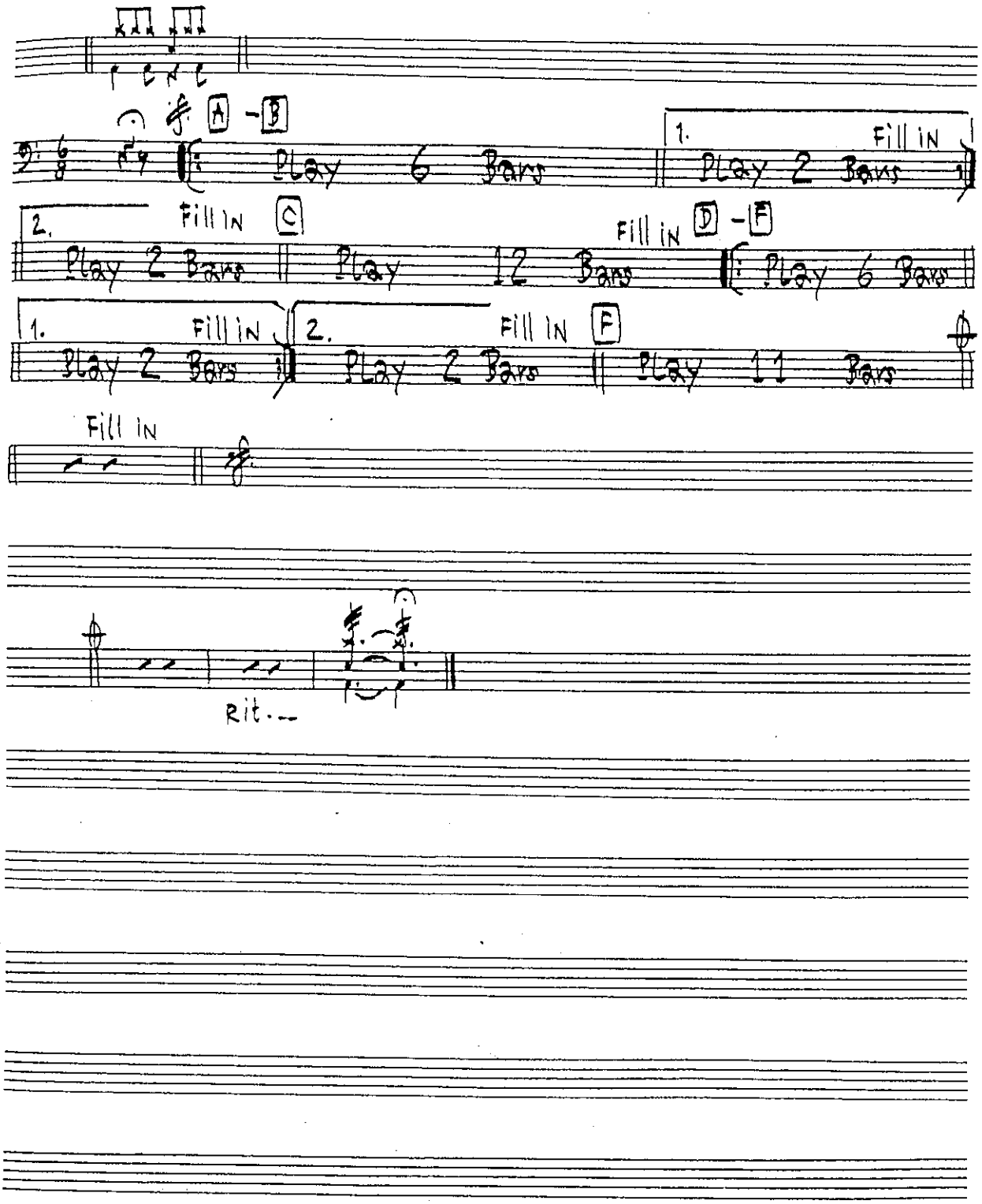

12. ศัพท์สังคีต

บทเพลงโดยทั่วไป จะมีศัพท์ดนตรีบันทึกไว้ที่ตอนต้นของบทเพลง หรือตอนใดตอนหนึ่ง ตามความต้องการของผู้ประพันธ์บทเพลง ภาษาที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภาษาอิตาลี บอกให้ทราบถึงการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้บรรเลงหรือขับร้องต้องปฏิบัติตาม ศัพท์ดนตรีมีหลายลักษณะ ดังนี้

1. ศัพท์ดนตรีแสดงความช้าความเร็วของจังหวะ ที่ใช้กันส่วนใหญ่เรียงลำดับจากช้ามากที่สุด ถึงเร็วมากที่สุด

คำศัพท์	**คำอ่าน**	**คำอธิบาย**
LENTO	เลนโต	ช้ามากที่สุด
LARGO	ลาร์โก	ช้ามาก (ช้ากว่า LARGHETTO)
LARGHETTO	ลาร์เกตโต	ช้ามาก (เร็วกว่า LARGO)
ADAGIO	อะดาจิโอ	ช้ามาก
GRAVE	กราเว	ช้ามากอย่างโหยหวน เศร้าโศก
ANDANTE	อันดานเต	ช้าพอประมาณ
AMDANTINO	อัมดานติโน	ช้าพอประมาณ (เร็วกว่าANDANTE)
MODERATO	โมเดราโต	ปานกลาง (ไม่ช้าไม่เร็ว)
ALLEGRETTO	อัลเลเกรตโต	เร็วพอสมควร
ALLEGRO	อัลเลโกร	เร็ว
VIVACE หรือ VIVO	วิวาเช,วิโว	เร็วฉับพลัน
PRESTO	เปร็สโต	เร็วมาก
PRESTISSIMO	เปร็สติสสิโม	เร็วมากที่สุด

2. ศัพท์ดนตรีแสดงการเปลี่ยนกำลังจังหวะระหว่างบทเพลง

คำศัพท์	**คำอ่าน**	**คำอธิบาย**
RALLENTANDO(RALL)	รัลเลนตันโด	ค่อย ๆ ผ่อนจังหวะให้ช้าลง
RITARDANDO(RIT)	ริตาร์ดันโด	ค่อย ๆ ยืดจังหวะให้ช้าลง
RITENUTO(RITEN)	ริเตนูโต	ค่อย ๆ หน่วงเหนี่ยวจังหวะให้ช้าลง
ALLAGANDO(ALLARG)	อัลลาร์กันโด	ค่อย ๆ ยืดจังหวะให้กว้างออกไป
ADLIBITUM(AD LIB)	อัดลีบีตุม	ตามความพอใจของผู้ปฏิบัติ

A PIACERE	อะเปียเชเร	ตามความชอบใจของผู้ปฏิบัติ
ANIMATO	อะนิมาโต	เร็วและว่องไวขึ้น
AGITATO	อะจิตาโต	อย่างร้อนรนหรือตื่นเต้น
ACCELERANDO(ACCEL)	อัชเชเลรันโด	ค่อย ๆ เร่งจังหวะให้เร็วขึ้น
PIU MOTO	ปิวโมโต	เร่งจังหวะ
PIU MOSSO	ปิวมอสโซ	เร่งจังหวะ
STRETTO	สเตร็ตโต	เร่งจังหวะให้ถี่ขึ้น
A TEMPO	อเท็มโป	เข้าจังหวะเดิม
STESSO TEMPO	สเตสโซ เท็มโป	ให้ยึดจังหวะเท่ากับที่ผ่านมา

3. ศัพท์ดนตรีแสดงความเข้มของเสียง

คำศัพท์	**คำอ่าน**	**คำอธิบาย**
DOLCE (DOL)	ดอลเช	ทำเสียงให้อ่อนหวาน นิ่มนวล
PIANISSIMO(PP)	เปียนิสสิโม	ทำเสียงให้เบามาก
PIANO(P)	เปียโน	ทำเสียงให้เบา
FORTE(f)	ฟอร์เต	ทำเสียงให้ดังและแรง
FORTISSIMO(ff)	ฟอร์ทิสสิโม	ทำเสียงให้ดังและแรงมาก
FORTISSISSIMO(fff)	ฟอร์ทิสซิสสิโม	ทำเสียงให้ดังและแรงมากที่สุด
FORTE-PIANO(fp)	ฟอรเต-เปียโน	ทำเสียงให้ดังแล้วเบา
PIANO-FORTE(pf)	เปียโน-ฟอร์เต	ทำเสียงให้เบาแล้วดัง
MEZZO-FORTE(mf)	เมซโซ-ฟอร์เต	ทำเสียงให้แรงปานกลาง
SFORZANDO(szf)	สฟอร์ซันโด	เน้นเสียงให้เด่นชัดขึ้น
CRESCENDO(crese)	เครซเซ็นโด	ทำเสียงค่อย ๆ แรงและดังขึ้น
DECRESCENDO(decresc)	ดีเครซเซ็นโด	ทำเสียงค่อย ๆ เบาลง
DIMINUENDO	ดิมินูเอนโด	ทำเสียงให้ค่อย ๆ เบาและอ่อนลง

4. ศัพท์ดนตรีพิเศษสำหรับใช้ประกอบกับคำศัพท์อื่น ๆ

คำศัพท์	**คำอ่าน**	**คำอธิบาย**
POCO	โปโก	นิดหน่อย เพียงเล็กน้อย
POCO A POCO	โปโก อะ โปโก	ทีละเล็ก ทีละน้อย

Plu	ปิว	มากขึ้น
POCO Plu	โปโกปิว	มากขึ้นหน่อย
MOLTO	มอลโต	มาก
MOLTO Plu	มอลโตปิว	มากขึ้นไปอีก
QUASI	กวาสิ	เกือบ
NON TROPPO	นอน โตรปโป	ไม่มากนัก (พอสมควร)
MA NONTROPPO	มะ นอนโตรปโป	แต่พอสมควร

5. ศัพท์ที่ใช้ในโน้ตเพลงทั่วไป

Intro.	หมายถึง ดนตรีขึ้นบรรเลง
Fill in	หมายถึง การส่งกลอง
Vocal	หมายถึง เสียงร้อง
Band	หมายถึง ดนตรีรับ
Rit.	หมายถึง ค่อย ๆ ช้าลง
a tempo	หมายถึง ใช้อัตราจังหวะเดิม
Pause	หมายถึง หยุดจังหวะตามสมควร
Da Capo	หมายถึง ย้อนตั้งแต่ต้นใช้ตัวย่อว่า D.C.
Dal Segno	หมายถึง ย้อนกลับไปยังเครื่องหมายซิกโน ใช้ย่อว่า D.S.
Siego	หมายถึง ย้อนกลับ โดยใช้คู่กับตัวมันเองหรือคู่กับ D.S.
CoDa	หมายถึง ท่อนจบ
Fade out	หมายถึง ค่อย ๆ เบาลง
Solo	หมายถึง การเดี่ยว
Ab-lib	หมายถึง การบรรเลงโดยใช้ความสามารถเฉพาะตัว

ภาคผนวก ฉ
รายงานการใช้เงิน

รายงานแสดงการใช้เงิน

ชื่อโครงการ การวิจัยและสร้างคู่มือการสอนปฏิบัติดนตรีสากล ระดับอุดมศึกษา
หัวหน้าโครงการ ปิยพันธ์ แสนทวีสุข หน่วยงานสังกัด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ได้รับเงินเพื่อดำเนินโครงการเป็นจำนวนเงิน 20,000 บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)
ได้ใช้จ่ายเงินไปแล้วทั้งสิ้น เป็นจำนวน 20,000 บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน
1. หมวดค่าจ้างชั่วคราว	-
2. หมวดค่าใช้สอย	7,000
3. หมวดค่าตอบแทน	5,000
4. หมวดค่าวัสดุ	
4.1 ค่ากระดาษ	1,000
4.2 ค่าวัสดุสำนักงาน	2,000
4.3 ถ่ายเอกสารเข้าเล่ม	5,000
5. หมวดค่าครุภัณฑ์	-
6. อื่น ๆ	-

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ .....

(นายปิยพันธ์ แสนทวีสุข)

หัวหน้าโครงการ